

ВИТОКИ СЛОВ'ЯНСТВА

ВЕЛИЧ ДУЛІБІЇ РОСЬ

СУРЕНЖ

ВЕЛИЧ ДУЛІБІЙ РОСЬ СУРЕНДР

Таємниці Волинської землі

УДК 903.4 (477.81)

ББК 63.4 (4УКР— 4РІВ)

Д94

Книга "Велич Дулібії Рось. Суренж. (Таємниці Волинської землі)" — спроба по новому розв'язати старе історичне питання про місце і час виникнення та становлення слов'янства, викласти хронологію подій в слов'янському світі і навколо нього, оперуючи оригінальною білокачаністю методикою та спираючись на різноманітні факти (географічні, історичні, землезнавчі, космогонічні, будівельні, теологічні). Книга торкається питань духовності слов'янського суспільства, яке пов'язане з особливим світоглядом — волхвізмом, як основою системи волхвівської влади, як стрижнем організації всього життя у слов'ян. Вона подає багатий ілюстративний матеріал, запрошуєчи своїми картами і схемами науковців до системного археологічного пошуку на теренах древньої столиці слов'ян міста Суренжа (нині Рівне), на землях осередку слов'ян-дулібів, так званої Русколані (між річками Горинь та Стир). Вона дає нове трактування відомих слов'янських термінів та понять, що мають свої корені в глибині тисячоліть.

Книга розрахована на широке коло читачів, науковців, студентів, учителів, учнів, усіх, кому не байдужа історія європейських народів.

Автори: Валентин Дем'янов, Олексій Андреєв

Головний редактор ВЦ ПП "Корлайн": Олександр Корнієнко

Літературне редактування: Зоя Макуха, Сергій Корнієнко

Карти, схеми, таблиці, рисунки: В. Дем'янов, О. Андреєв за участі Д. Наумука

Фото: В. Дем'янов

ISBN 966-95954-1-X

© В. Дем'янов, О. Андреєв

© оригінал-макет, верстка ВЦ ПП "Корлайн", 2007

ЗМІСТ

Розділ 1. Шлях до просвітленості	5
Розділ 2. Загадки Європейської історії	8
2.1. Чи знаємо ми свою історію?	8
2.2. Невідоме поруч	9
2.3. Метод сканування інформаційного поля	14
2.4. Об'єкт — наше минуле	19
Розділ 3. Незнаний світ	22
3.1. Земля — планета загадок	22
3.2. Катаklізми — загроза людству	25
3.3. Джерела, збережені предками	28
3.4. Допотопний світ — який він?	31
Розділ 4. Місія — просвітництво	36
4.1. Мандри в пошуках долі	36
4.2. Тибет, Гобі: початок місії	37
4.3. Азійська подорож. Кавказ	40
4.4. Межиріччя: школа ідейної боротьби	41
4.5. Карпати: шлях на землю обітовану — Волинь	45
Розділ 5. Дулібія Рось — загальнослов'янська імперія	52
5.1. Нове обличчя Європи	52
5.2. Готські лещата. Конфлікт волхвів	54
5.3. Початок величині. Волинь-Артанія	56
5.4. Гуни. Будівництво слов'янської імперії	59
5.5. Велич Дулібії Рось	62
Розділ 6. Повороти історії	66
6.1. Грандіозні плани: чи вистачить сил?	66
6.2. Шлях до розпаду	70
6.3. Новгород: нова спроба волхвів	75
6.4. Київ: зверхність князівської влади	79
Розділ 7. Суренж — сонячне місто	82
7.1. Початки	82
7.2. Русколань: свята, просвітлена земля	85
7.3. Місто, якого ми не шукали	93
7.4. Суренж — столиця Волині, столиця слов'ян	102

Розділ 8. Влада, держава, військо	112
8.1. Державний устрій Дулібії Рось	112
8.2. Великі князі. Часи бусові	115
8.3. Дулібська армія — еліта слов'янських військ. Початки козацтва	117
8.4. Провінції — княжиня Дулібії Рось	124
Розділ 9. Цивілізаційні здобутки	129
9.1. Як будували дуліби?	129
9.2. Символіка Дулібії Рось та Суренжа	138
9.3. Волхви і жреці: одяг, атрибутика. Мистецтво Дулібії	140
Розділ 10. Майбутнє в духовних знаннях	150
10.1. Рівне дивиться в майбутнє	150
10.2. Духовність — шлях вперед	152
10.3. Постскриптум: повернення істин	155
Додаток 1. Карти	161
Додаток 2. Хронологічна таблиця	183
Додаток 3. Великі князі Дулібії Рось та Суренжа	209
Додаток 4. Словник основних понять	218
Бібліографія	244

РОЗДІЛ 1. ШЛЯХ ДО ПРОСВІТЛЕНОСТІ

Зогляду на те, про що йдеться в цій книзі, те, яким чином вона готувалась, ми, її автори, зрозуміли: людське суспільство надзвичайно вразливе. Вразливе до потужних земних катаklіzmів, до людського непорозуміння, зарозумілості, ворожості і як наслідок — воєн.

Успіхи нових поколінь людей, швидкі цивілізаційні спалахи на Землі легко "переконують" людину в її мнимій всесильності і винятковості, стають поштовхом до зарозумілості.

Це веде людство до чергових неприємностей, до чергових суворих випробувань, а отже — до нових спроб осягнути сутність свого існування. А ця сутність ніколи не ховалась від людини: ми є часткою Всесвіту, елементом всесвітнього інформаційного поля, Всесвітнього Розуму, який визнає за найвище закони любові, прощення, високих знань, самоусвідомлення своєї ролі в цьому світі.

Наступне, в чому ми переконалися, це те, що інформація про всі людські діяння, про історію суспільства не зникає, як не зникає інформація про будь-що в цьому світі. Всесвіт, як гіантський живий організм, записує на рівні тонких полів (споріднених з гравітацією) все, що в ньому відбувається. Його пам'ять всеоб'ємна, надшвидка і головне, доступна для людини, бо людина є невід'ємною часткою Всесвіту.

Найголовніша людська мета — одержання доступу до цієї інформації, вміння нею користуватись.

Проте тут є свої "але". Інформацію треба вміти розкодувати, прочитати і елементарно зрозуміти її суть. Таке розкодування деколи відбувається спонтанно, а іноді після довгих наполегливих дій, медитацій, духовної роботи над собою. У видатних винахідників — це момент просвітлення, еврики. У релігійних діячів — це момент пророцтв. З цього випливає, що, найперше, людина має бажати знайти цю відповідь, яка мусить базуватися на попередніх знаннях.

А ще, і це є об'єктивністю, поки що не всі люди здатні зчитувати та розуміти таку інформацію. Найкраще це виходить у тих небагатьох, хто має розвинене так зване "третє око" і хто це "третє око" тренує. На тренінг та розвиток "третього ока" суттєво впливає духовна спрямованість людини, що має бути глибоко позитивною. Важливу роль при цьому відіграє і відсутність внутрішньої агресії, злоби, заздрощів.

Люди, які володіють цими здібностями (посередники), єднають людство зі всесвітнім інформаційним полем, Всесвітнім Розумом. Через "свого" вчителя, того, що має прямий зв'язок з вищою божественною суттю цього світу, групи вірних сприймають контакт зі Світовим Розумом. Ці вчителі звуться не інакше як синами Божими.

Саме такий зв'язок допомагає розвинуті у вірних ту позитивну енергетику, яка має, після фізичного кінця людини, влитись у всесвітнє інформаційне поле, поринути до Бога.

Але активне несприйняття "чужих" учителів, внесення людського фактора в релігійну діяльність плодять ту велику кількість конфесій, яка існує в світі, призводять до ворожечі між людьми. Люди, що по суті сповідують єдині для всіх вищі духовні цінності цього світу, стають ворогами.

Нам здається, що через це ми зрозуміли основну сутність, рушійну силу, керівну спрямованість древньослов'янського суспільства, яке було сформоване на основі беззаперечної керівної ролі верстви людей, що звалися волхвами. Вони — найкращі з них, хто мав природжені здібності контактувати з всесвітнім інформаційним полем, Світовим Розумом, вони — сини Божі.

Вони — добровільні виконавці високої місії просвітлення, якій присвятили все життя. Вони, по суті, надрелігійні діячі, творці релігії, яку називали язичество (дослівно "Боже слово"), що є проявом єдиного духовного патріотизму. Вони обрали релігію методом суспільного впливу на народ, абсолютній більшості якого важко було пояснити особливі здібності самих волхвів та способи отримання інформації від Всесвітнього Розуму.

Вони ті, хто тривалий час організовували та проводили навчання своїх наступників з обдарованої молоді. Вони перетворили місійність у постійний процес, виконуючи надзважку роботу, стверджуючи, що контакт зі Світовим Розумом існує, і в будь-який момент людина, людство можуть ним оволодіти. Вони, як пророки, були переконані: мати такий контакт — обов'язок людства, бо тільки він є шляхом істинного розвитку.

Усвідомлення волхвами, що вони виконавці важливої місійної роботи, успіхи в цій роботі призвели до того, що вони вирішили, ніби перемоги будуть безперервними. Тому послаблення ними цієї роботи, відхід від чіткості її виконання, створення занадто великої та важко керованої структури стало причиною розпаду створеної волхвами давньослов'янської імперії — Дулібії Рось. До цього призвело ослаблення ідейних, духовних впливів на зовнішнє оточення, що поступово та свідомо "переплавлялось" у слов'янство. Примусовість цього процесу в період зародження Дулібії Рось компенсувалася завзяттям, перемогами, ідеально зверхністю. Проте, починаючи з VI—VII ст. ст., зростання кастової суспільства, формалізація обрядів посвячення, виникнення різних проблем у великій імперії викликали потяг у новоприлучених народів до самостійності. Вони, ставши слов'янами, так і не стали русами (просвітленими). Це був початок кінця.

Волхви — зачинателі об'єднавчих процесів в Європі на ідейно-духовних засадах. Це дуже співзвучно до того, що відбувається в Європі і світі нині. Рівність вони розуміли, як рівність духовну, рівність перед Світовим Розумом, а людей — як його частинок. Для них не мали значення раса, колір шкіри, попередні вірування. Адже рівність наставала після просвітленості, прилучення до ідей високого знання та єдності зі Світовим Розумом. Проте цю просвітленість, особливо в пізній період, вони несли поверхово та шляхом примусу, що стало причиною невдач.

В останні століття своєї діяльності вони не уникли спокуси певної модернізації древнього вчення, що його несли європейські вчителі-будителі минулого, та які зберегли їхні учні на Тибеті. Повернувшись вчення на європейську землю в формі волхвізму, вони не уникли прораунків, як люди з необмеженою владою. Тому неуспіх волхвів — це трагедія їх як людей, а не недосконалість древнього вчення, яке вони намагалися впровадити.

На щастя, посіяні ними, позитивне, духовне, людяне по відношенню до людини як духовної істоти, живе і дотепер. Воно є основою того, що в світі звуться загадковою слов'янською душою: самозреченість, душевність, готовність поділитись останнім, самопожертва.

Нині людство вкотре прямує до чергового піку свого суспільного, технічного розвитку. Чи врахує воно помилки минулого, чи не оступиться? Чи вдастся йому зазирнути у всесвітнє інформаційне поле, з'єднатися зі Світовим Розумом, а отже, запобігти бідам? Цінна інформація, накопичена там, дозволить запобігти скочуванню до чергових катаклізмів, які стимулюють сама людина!

Поточний момент історії цікавий тим, що світове товариство все більше стає інформаційним, а тому толерантним до різних думок. Настав момент, коли воно, майже все, готове слухати, робити висновки, змінюватися на краще. Можливо, воно почне й наше слово: для отримання доступу до вселенських знань, Світового Розуму потрібно, в першу чергу, кожному працювати над своєю духовною сутністю, над здатністю бути часткою Світового Розуму, оскільки тільки добрим душам відкривається цей канал зв'язку зі Світовим Розумом, канал злиття з його польовими структурами.

Написана нами книга — це спроба показати, що можна і треба зробити, маючи такий доступ, доступ до важливої інформації. Ми готові до критики і уточнень, бо не ставили завдання перевірити всі наявні факти. Розуміємо, не завжди наші питання в інформаційне поле були точними та всеохоплючими, адекватними тому, що відбувалось у ті давні часи в дійсності. Адже рівень отриманих нами відповідей залежав, передусім, від рівня наших, можливо не завжди глибоких знань та питань. Проте ми знаємо: так широко ці питання ніхто до нас не ставив.

Наша робота виконана менше ніж за рік, хоча, наголосимо, кожен з нас готувався до неї все своє попереднє життя. В книзі є суперечливі моменти, які нас ставили в незручне становище, бо перекреслювали загальновідомі наукові факти. Проте цілісність кінцевого результату вказувала на можливу недоречність таких сумнівів. Ми їх залишили без корегування та підганяння під усталені погляди. Крім того, запевняємо, не було ніяких спроб щось дописувати від себе, не узгоджуючи це з інформаційним полем. Бо спроби щось поправляти вели нас до неузгодженості та втрати логічності історичного викладу. Тому усвідомлюємо, що на нашу адресу можливо пролунають звинувачення у нашій некомпетентності, особливо в вузькоспеціальних дисциплінах.

Відчуваємо мі і те, що праця ще не завершена, не прочитані певні важливі дати, події. Можливо, десь ми не до кінця зрозуміли складні суспільні, міждержавні, міжнародні відносини. Проте, впевнені, логіка і хід подій загалом, у своїй основній масі, відповідають тим, що відбувались у ті часи.

Під кінець роботи над цією книгою ми дійшли глибокого переконання в тому, що ми є лише формальними її авторами. Істинний автор користувався нашою зацікавленістю, відкритістю, бажанням шукати істину і ми щиро вдячні вищим силам за довіру.

Ми чітко усвідомлюємо, що істина ховається в освоєнні людством вічного, незмінного, вищого космічного закону світобудови, закону Творця. Вивчати цей закон та слідувати йому, для свого ж блага, — має бути ціллю людства сьогодні. Бо закон цей діє поза волею людини і незалежно від її швидлізаційних успіхів, релігійних обрядів, ідеології. Він — стабільний, непорушний каркас цього світу, його стрижень, даний Богом.

Зрослу тривогу сьогодні викликають "сміливі" наукові плани в галузі радіофізики, астрономії, енергетики, планування енергетичних експериментів по виявленню та використанню так званої "темної енергії Всесвіту", що складає до 70—75% її потенціалу. Це ніщо інше як смикання за спусковий гачок нового катаклізму, бо дана енергія є розумним енергетичним інформаційним полем Всесвіту, з яким можна контактувати лише ненасильницькими методами, за допомогою біолокації.

Щоб підтвердити свою опіку над сучасним людством, свою дружелюбність, воно, це поле, розкриває перед нами важливу історичну таємницю, кліче до пошуку, співпраці.

Сподіваємося, що ця книга, написана при підтримці великої кількості наших друзів, стане ключем до розгадування однієї з найбільших історичних таємниць Європи та світу.

РОЗДІЛ 2. ЗАГАДКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ

2.1. Чи знаємо ми свою історію?

Погляньте на історичні карти Європи, що висвітлюють часи першого тисячоліття до нашої ери та першого тисячоліття нашої ери, передусім ті, що розповідають про Європу Східну та Центральну. Вони свідчать про майже цілковите безсилля сучасної історичної науки. Здогадки, описи племен та народів, що нібіто повинні тут тисячоліттями нерухомо заселяти великі території, та, на додаток, деякі фрагментарні загадки істориків-хроністів народів-сусідів: древніх греків, римлян, візантійців, готів, арабів. Саме на цих нечисленних загадках і побудоване сучасне бачення історичного процесу в цій частині Європи.

А ще маса археологічних матеріалів, які фрагментарно відкривають історичне панно, не даючи повної і виразної картини історичного процесу. Та й хто сказав, що знайдене археологами — саме те головне, що характеризує свій час?

А може під площами та вулицями сучасних міст і сіл ховається це головне? Чому ми вважаємо, що древні народи не могли мислити так само, як ми, та вибирати собі для життя ті самі місця, що й ми? Чому ми думаємо, що ідейні мотивації у них були нижчі, ніж наші? Чому ми допускаємо примітивність предків?

Трактування історичного процесу лише на основі неповних археологічних матеріалів, домінування матеріальної складової, матеріальних процесів спрошує бачення історичних поруходів, державотворчих процесів, їх ідейної складової. Не забуваймо, що історичний процес — це завжди боротьба держав, релігій, світоглядів, ідеологічних основ. Тому історичний переможець завжди нищить ідеологію, зразки письма, матеріальні здобутки переможеного суспільства, народу, держави, приписуючи їх собі, або применшуючи їх рівень. Дивіться, мовляв, такі вони ці варвари — дікі, примітивні, неуки!

Дивною виглядає ситуація з історією раннього середньовіччя в регіоні Східної Європи... Сучасною наукою не заперечується, що провінційно-римські впливи дали сильний поштовх державотворчим процесам у всій Європі. Ці процеси ми бачимо в Західній Європі (Франкська держава), на Північному Кавказі (Булгарія, Хазарія), та не бачимо в решті Східної Європи. Там лише хаотичні спалахи держав зайдлих азійських кочівників, якісі незрозумілі переміщення племен і народів, що тривали майже до VIII—IX ст. ст. Дивно, але цей східноєвропейський, нібіто, безсистемний хаос змушує тремтіти Рим та Константинополь, здійснюючи на них десятки походів з V по IX ст. н. е. Ми знаємо, як звали тих наполегливих східноєвропейців: гуни, анти, склавини, роси. Знаємо, що вони багаторазово укладали угоди з імператорами тогочасних світових країн-лідерів. Але ми не знаємо внутрішніх причин, які організовували та направляли отих, нібіто диких, варварів. А ще нам не відомо, яка сила дозволяла їм століттями мати матеріальні та духовні ресурси для такої експансії, воєн, відстоювання своїх інтересів. Невже тільки дикість?

Вражає і абсолютно, нібіто, спонтанний спалах державотворення в Східній та Центральній Європі VIII—IX століття. Держави виникли тут відразу та в готових формах, з управлінськими структурами, ієрархією, військом. Ось Київ і Новгород, що відразу кинулись почертгово то воювати, то дружити. Ось варяги, які ніби тут і свої, і чужі. Дивні половці, що більше втручаються в політику Києва і Русі, ніж нищать їх, часто родичаються, самовіддано захищають "чужу" Русь на р. Калці від

монголів. Ось поляки, які ніби і поляни-родичі, і водночас перші конкуренти русів на заході. Чому?

Масла в вогонь підлила "Влесова (Велесова) книга", яку, після її опублікування 1990 року в Україні, досліджував один із авторів цієї книги, Валентин Дем'янов. "Влесова книга" розповіла багато нового, але питань у ній було значно більше, ніж відповідей. Відчувалася слабкість розуміння значної частини подій, які не сприймалися сучасним історичним поглядом. Крім того, щось важливе упустили пізніші перекладачі твору Б. Яценко та Б. Сушинський. Вони, спрошууючи слова, корегуючи написання власних назв, вважаючи це написання помилковим, несвідомо "осучаснили" твір. Деякі з книжних понять, що є у "Влесовій книзі", не вживані в наш час, виглядають як такі, що не мають смислу.

Проте слід об'єктивно зауважити, що авторів не полішало відчуття, ніби щось важливе, здатне пояснити історичну ситуацію в Східній та Центральній Європі, не застосується осмисленню. Було зрозуміло, що інформація, яка є у наявних письмових джерелах, недостатня для продовження пошуку, а опублікований археологічний матеріал, крім сухої констатації фактів, не дає підстав для ідентифікації його в часі з конкретними народами і державами. Він зовсім не висвітлює ідеологічних та світоглядних спрямувань народів і племен різних часів. До того ж з 1994 року, коли вийшла книжка В.Дем'янова "Що було до Русі?", минуло десятиліття, яке не змінило ситуації в розумінні історичних процесів у Східній та Центральній Європі. Потрібні були нові, нетрадиційні підходи до розв'язання проблеми. І вони з часом знайшлися.

2.2. Невідоме поруч

2004 рік видався цікавим на різні знахідки. Вони не планувались і не шукались цілеспрямовано, вони прийшли, на наше переконання, з волі вищих сил.

Один з авторів цієї книги, Олексій Андрієв, геофізик та геолог за фахом, ніколи глибоко не цікавився історією. Він, людина інженерної спеціалізації, мав інтерес до різних методів поліпшення своєї роботи, її прискорення, і тому час від часу користувався своєю природною здібністю до біолокації. Вона допомагала йому в роботі при знаходженні геологічних порушень, підземних інженерних мереж, потоків вод, залишків фундаментів. Результати він та його колеги перевіряли геофізичними пристроями, тобто сuto науково визнаними об'єктивними методами. Це прискорювало роботу і з часом у Олексія виробилась висока чутливість до біолокації та знаходження невидимих на поверхні об'єктів. Він ніколи не афішував цих своїх здібностей, щоб не здаватися диваком. Проте почав активно цікавитись агні його, вищими енергіями, щоб пояснити такі здібності передусім самому собі.

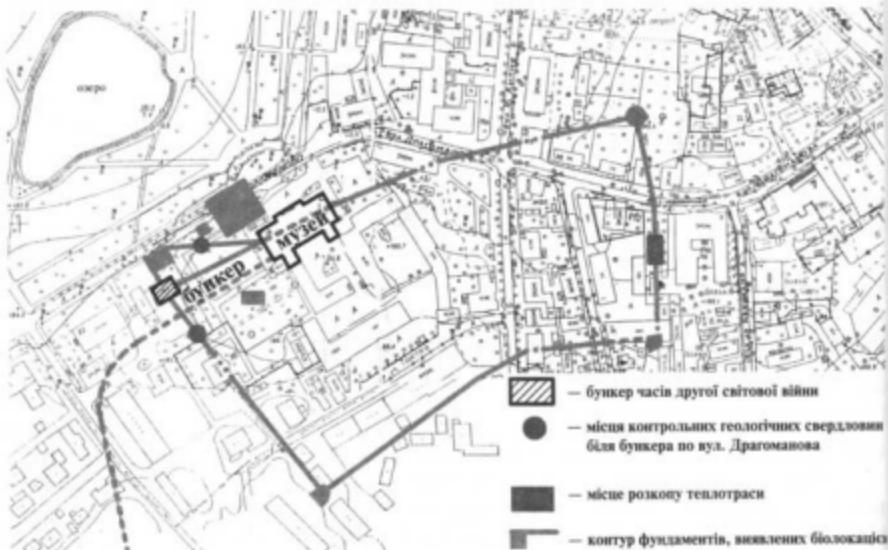
Слід зауважити, що біолокація вимагає від оператора-біолокатора чіткого уявлення про те, що він шукає. Інакше біолокатор просто нічого не побачить. Це цілеспрямований "рентген" землі за заданими параметрами, де пристрій є сама людина.

Цікаві події не примусили довго себе чекати. Налаштування на параметр "підземні ходи" та "фундаменти" при черговому виконанні геофізичного завдання в центрі м. Рівне по вул. Драгоманова, біля старого бетонного бункера, дали результати, які здивували самого Олексія. Вимальовувалася розгалужена, на сотні метрів, структура фундаментів, там, де їх просто не повинно бути! Наявність цегляних та глинняних фундаментів підтвердило і точкове буріння, зроблене недалеко від бункера, що було відображенено у звіті про результати роботи.

Звідки взялись тут такі фундаменти? Жодних пояснень не отримав Олексій від працівників краєзнавчого музею. Бо, за історичними даними, як підтвердила науковий співробітник музею Тетяна Бикова, нічого грандіозного в історичну добу Рівного тут не було. Біолокація вказувала на розміри споруди — приблизно 200x250м. Здивували і форми наріжних, середніх, на плані, підземних фундаментів-структур. Вони були сегментні, квадратні, складної форми (*рис.1*).

Рис.1. Схема невідомих фундаментів в районі вул. Драгоманова у м. Рівне, виявлених біолокацією

Зосередивши свою увагу на подібних знахідках, під кінець 2004 року Андреєв разом з Биковою виявили, що таких структур і аналогічних їм на території Рівного багато. Що це? Коли і хто їх збудував? Чому вони виходять за межі середньовічного Рівного?

Відбулась розмова Олексія Андреєва з Валентином Дем'яновим, який, на його думку, міг би дещо пояснити, виходячи з нетрадиційного погляду останнього на історію, та широго захоплення слов'янською добою. Здогадки у останнього з'явились швидко. Поспілкувавшись із Биковою, яка підтвердила наявність знахідок слов'янських древностей V–VI ст. ст. на території Рівного і навколо нього, після тривалих дискусій і суперечок дійшли висновку, що на цьому місці очевидно було якесь велике місто, можливо, враховуючи масштаб, навіть столиця потужного слов'янського утворення.

Підтвердження стали з'являтись вже незабаром. При прокладанні тепломережі в районі вул. Драгоманова напередодні 2005 року було відкрито фрагменти дивних фундаментів, на які звернув увагу Андреєв, і які було оглянуто та сфотографовано. Про це проінформували міського голову Рівного, головного архітектора міста та краєзнавчий музей. Традиційно такі фундаменти вважаються залишками не надто давніх приватних будівель та з відомих причин (затримка будівництва) будівельни-

ками та працівниками служб інженерних мереж ігноруються. Спроба оцінити виявлену інформацію шляхом застосування відомих історичних джерел нічого не дала. А надія на значні планові археологічні пошуки вимагала б чіткої аргументації, великої кількості фактичного матеріалу, часу та очікування гіпотетичних коштів. Це все виглядало б для наукового світу як примітивне дивацтво. Згадується письмова негативна (є лист-відповідь) позиція відомого науковця-історика, на звернення до нього Валентина Дем'янова на початку 90-х років ХХ століття стосовно "Влесової книги" та необхідності її вивчення.

Після гарячих дискусій вирішили накопичувати історичний матеріал: виявляти літературні джерела, шукати на місцевості ознаки древніх структур, аналізувати рельєф, опитувати старих будівельників, досліджувати котловани новобудов, траншеї під мережі, фотографувати їх, аналізувати топоніміку навколошніх сіл і міст та назви районів міста Рівного, гідроніми. Якщо тут існувало велике древнє місто, то якимось чином воно повинно було себе виявити. Чому воно нам не відоме? Воно було знищене? Як воно звалось? Чиєю столицею воно було? Якою територією воно керувало? Чи про нього знав світ? Чи можна відтворити його історію і оцінити історичне значення?

Швидко накопичувались різноманітні дані: карти місцевості, схеми міста, історичні відомості, фото цікавих місць, моделі рельєфу місцевості, а найголовніше — біолокаційні схеми різних структур: контури оборонних стін, підземних ходів, місця розташування замків, храмів. Останнє потребувало глибокого аналізу і оцінки. Матеріал повинен був "заговорити", а для цього потрібен був метод "озвучення", метод аналізу, перевірки, метод подальшого цілеспрямованого пошуку, метод отримання істинних знань (рис. 2—7).

Рис. 2. На місці прокладання теплотраси по вул. Драгоманова в м. Рівні в розкопі виявлено залишки стін в різних рівнях

Рис. 3. Залишки невідомих стін в каналі теплотраси по вул. Драгоманова в м. Рівне
(грудень 2004р.)

Рис. 4. Зразки кладки різних часів, що часто зустрічаються
в розкопах будівельних котлованів в м. Рівне

Рис. 5. Зразки кераміки, будівельних матеріалів (пісковик), металевих речей, кісток з траншеї теплотраси по вул. Драгоманова в м. Рівне

Рис. 6. В окремих місцях в траншеях і розкопах виявлена незвично висока концентрація каменю (базальтового, пісковику, черепашнику)

Рис. 7. Котловани під будівництво на березі річки Устя (лютий 2005р.)

2.3. Метод сканування інформаційного поля

Поява такого методу для нас, дослідників, виглядає фантастичним везінням, хоча з наукової точки зору він є об'єктивність, яка дається людям, які хочуть отримати істинні знання і готові до цього, готові внутрішньо, енергетично, а найголовніше — мають вроджені і розвинені здібності.

З точки зору науки, біолокація — це спілкування оператора-людини (він виконує роль підсилювача) за допомогою антени-рамки з інформаційним полем. Це поле пронизує весь Всесвіт і має дві структури: лівозакручену та правозакручену (рис. 8). Тороїдальне інформаційне поле несе всю інформацію про Всесвіт і про кожен предмет, кожну дію в ньому. Суть цього поля полягає в тому, що передача інформації в ньому відбувається майже миттєво. Тороїдальність визначає закручену структуру людського ДНК, напрям руху частинок в вихорах води і повітря, в русі космічних об'єктів. Тороїдальне інформаційне поле є тонкою структурою, безконечним і всеоб'ємним джерелом інформації з історії Всесвіту, Землі, людства, основою світобудови (рис.8—13).

Виникає природне запитання: якщо тороїдальне інформаційне поле надає інформацію про підземні невидимі об'єкти, які шукає біолокатор, то чи не можна почерпнути з нього й інші знання, зокрема історичні?

Адже принцип накопичення даних інформаційним полем не повинен суттєво відрізнятись для фундаментів чи підземних об'єктів та, наприклад, для предметів надземних, космічних, а також пов'язаних з ними подій? Такий принцип повинен мати універсальне начало як для запису подій в часі, так і чітко стосуватись місця подій та бути однією з основ світобудови.

Рис. 8. Сканування інформаційного поля оператором з допомогою антен-рамок

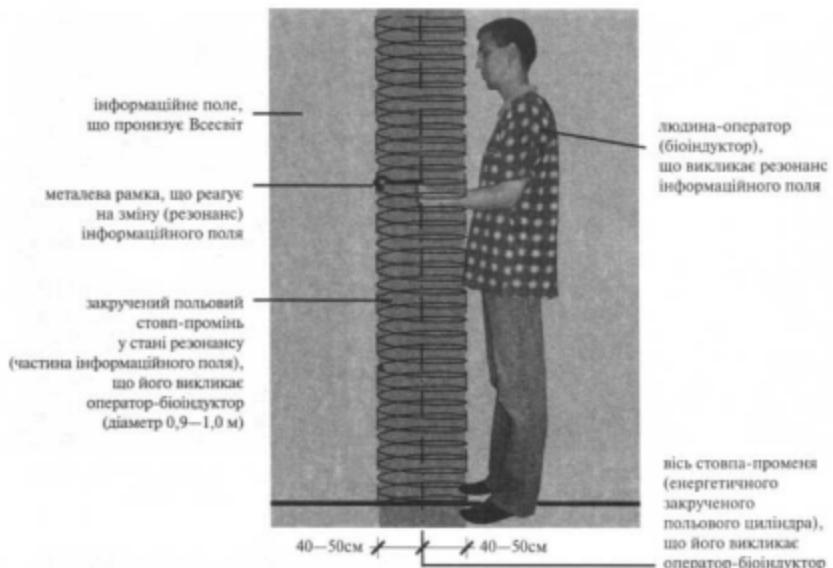

Рис. 9. Принцип світобудови (закрученість полів у спіраль) в символіці людських цивілізацій

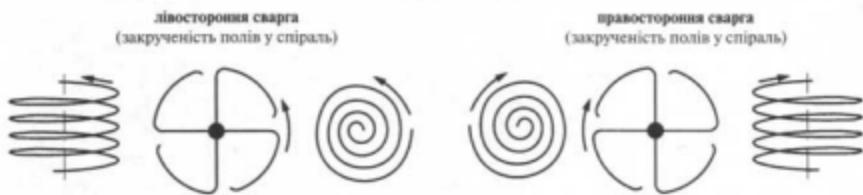
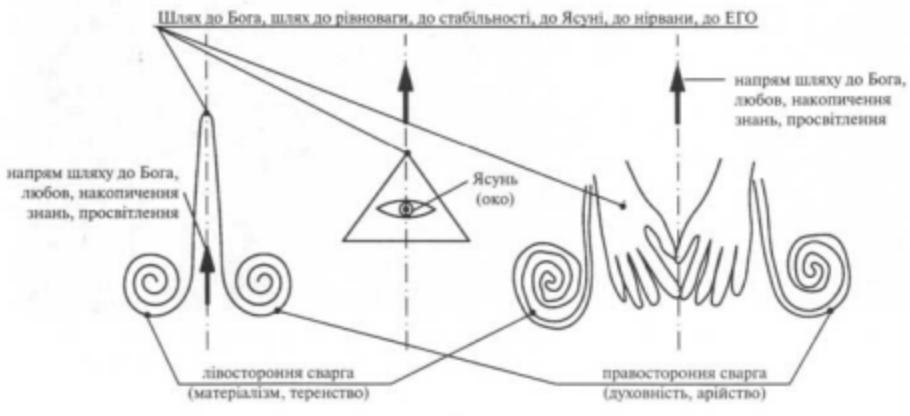

Рис.10. Світобудова та шлях до Бога в древніх символах

Спіральний рух галактик у космосі

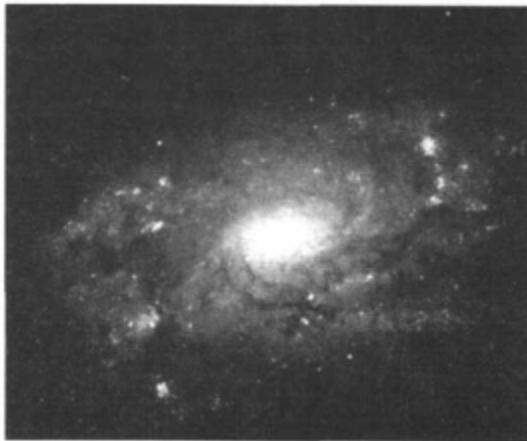

Рис.11. Галактика NGC 3949
(фото NASA)

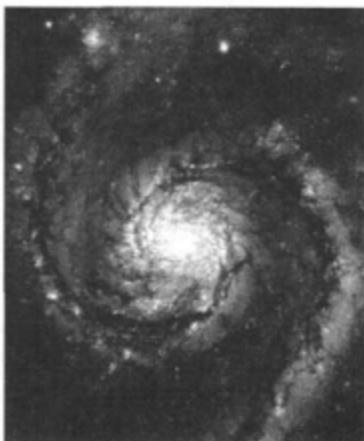

Рис.12. Галактика NGC 5194
(фото NASA)

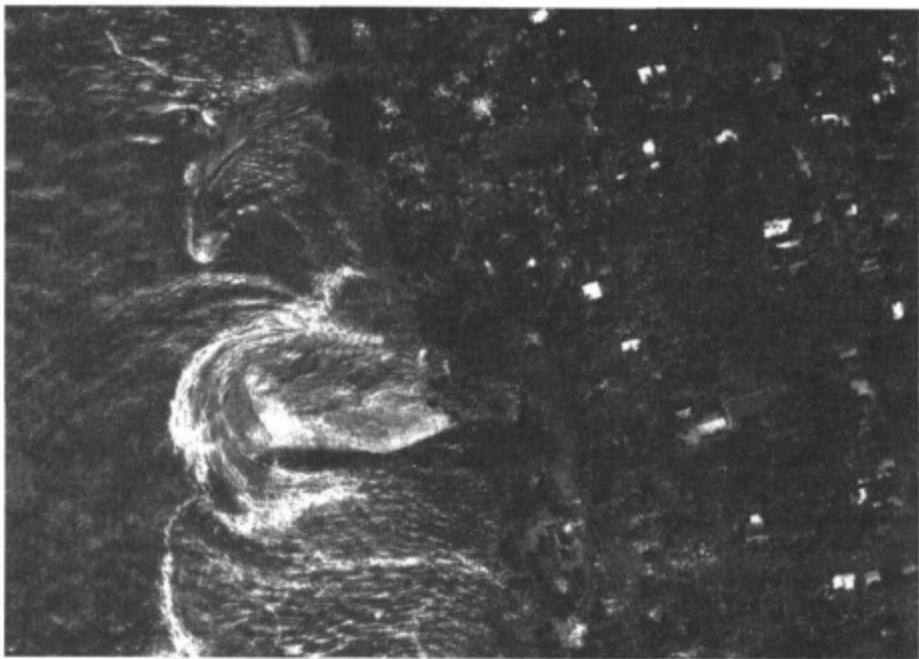

Рис.13. Цунамі в Шрі-Ланці. Водні вихори біля узбережжя
(Digital Globe)

Автори спробували в межах можливого перевірити свої припущення за реакцією рамки на систему чітких запитань з відповідями: "так", "ні", "питання не зрозуміле чи не правильне". Спочатку питання були записані аналітиком (В. Дем'янов), а потім опрацьовані оператором (О. Андреєв). З хвилюванням чекали результату. Вийде чи ні?

І метод дав перші відповіді! Перевіряли відомі аналітику і невідомі оператору дані! Результати вражали своєю переконливістю! Метод працював. Хоча спочатку важко було пристосуватись до чіткості і однозначності самих питань. В подальшому стало зрозуміло, що питання повинні звучати блоками і бути в цілому системними, максимально звужуючи відповіді, аж до однозначних.

За місяць було знайдено основну інформацію про об'єкт обстеження, хоча на пошук цієї ключової інформації, ключових слів та понять пішло найбільше часу. Та далі стало легше. Оператор впевненіше почав відчувати, за відхиленням рамки, градацію відповідей. Поліпшилась робота аналітика — кількість і якість питань різко скоротила пошук необхідних означень, понять, назв (За нашими даними, відсоток помилок є незначним, особливо там, де питання мають однозначну відповідь). Найважче було працювати з світоглядними поняттями та означеннями. Постійно тиснули сучасні історичні стереотипи та обмеженість наших суспільних поглядів на історичний процес, ідеологічні штампи, матеріалістичне бачення світу.

З часом зрозуміли, що в основі світобудови лежить польова структура з принципами право- та лівозакрученіх полів (спіралі), що дозволяє стискувати поля і інформацію та матеріалізувати (згушувати) їх, творити з хаосу полів Всесвіт, зірки, планети, все суще. І в цьому відношенні святе письмо достовірно описує народження цього світу за помислом Божим.

Послідовність цього процесу, процесу творення, та всю історію сущих в ньому речей і предметів було записано інформаційним полем і її можна читувати! Процес читування можна здійснювати шляхом моделювання подій у формі питань, суджень, рисунків, схем, карт. На рисунках та схемах можна відтворювати як вигляд предметів, речей, так і суспільні зв'язки. На картах можна відтворити межі розселень, місця подій, час подій і т.п. Зрозуміло, якість відповідей залежатиме від глибини та правильності запитань, розуміння предмета дослідження.

Проте на початковій стадії у нас було не все так просто. Розуміння сказаного прийшло значно пізніше. А спочатку був пошук, помилки, здивування, суперечки, перевірки.

Робота з картами та датуванням подій викликала постійні зупинки. Чи могло взагалі таке бути? Можливо, це якась маячня? Проте, коли в літературі знаходили відповідники назв, подій, збиралися з силами і йшли далі. Дуже вражали фактичні підтвердження на місцевості (рельєф, залишки споруд на місцях будівництв), які в результаті методу визначались цілеспрямовано і точно.

Події, що активно відшукувались нами в межах першого тисячоліття до нашої ери та першого тисячоліття нашої ери на теренах Східної і Центральної Європи, весь час своїми початками заводили нас на Азійські простори і навіть в Африку! А головне, ці початки вели нас у XXVI тисячоліття до нашої ери!!!

Шкода лише, що пошуки обмежувалися постійною швидкою втому оператора. Денний ресурс його роботи — не більше двох годин. Далі рамка просто не слухалась. З часом з'ясувалися й інші обмеження: визначилися сприятливі і несприятливі тижневі та місячні цикли роботи. Проте метод впевнено працював, і автори наслідлились дати йому назву — метод сканування всесвітнього інформаційного поля.

За час роботи над книгою нами було проведено понад сто сеансів сканування, сформовано та отримано відповіді на понад три тисячі різноманітних питань. Більшість з них оформлялась у вигляді записів чи графічних матеріалів (карти, схеми, рисунки). Якась частина носила уточнювальний характер і тому не фіксувалась.

У період накопичення матеріалів здійснено десятки виїздів та виходів на місцевість та фотографування об'єктів (майже 200 знімків), які початково визначились теоретично з питань на картах.

Для уточнення та перевірки біолокаційних результатів з часом почали запрошувати до роботи інших операторів, які не були посвічені в тему пошуків. Їх перевірки додавали впевненості у правильності результатів.

"Побічним" продуктом пошуку ставали речі пізніших часів (орієнтовно ХІІІ—ХІХ ст. ст.), які часто знаходили у траншеях і розкопах будмайданчиків. Вони відразу потрапляли до краєзнавчого музею.

І хоча застосований нами метод є новим за своєю суттю, для формування своїх висновків ми вирішили застосувати загальновживану наукову термінологію, особливо там, де вона не суперечить духовним началам древньослов'янської (волхвівської) ідеології.

В інших місцях ми спробували відходити від цієї термінології, свідомо додаючи книзі популярного викладу. Вважаємо, що книга має бути доступною як ученному, так і студенту, вчителю, інженеру, менеджеру, просвітлюючи їх.

Формуючи списки, де фігурують імена, ми користувалися "Влесовою книгою", літописними матеріалами ("Літопис руський"), словниками старовинних імен. Найважче було чітко прив'язати ці імена до дат і подій. Не всі імена пройшли перевірку і виявилися іменами.

Так, з'ясувалось, що не існувало імені Бус, а було звання бус (бож) як синонім до слова великий князь. Щось подібне виходить зі званням вінітарій (великий цар).

Велика кількість древніх імен виявилась широковживаною в ті часи. До них належать майже всі князівські (Кий, Хорив, Щек, Орь, Моух, Кисько і т.п.). Це внесло путанину в сьогоднішнє розуміння історії. За нашими даними, одних тільки князів Аскольдов було три: князь-слов'янин (похований в Києві) та два варяги (один з них — відомий історичний персонаж).

Повертаючись до самого методу сканування інформаційного поля (в християнстві — це контакт з святым духом), ми впевнені, що ним здатні оволодіти (відповідно перевірити наші результати) всі здібні до біолокації люди. Ми зацікавлені, щоб це сталося якнайшвидше!

Перші результати передачі досвіду вже відбулися і перші молоді люди (рівняння) вже успішно спробували отримувати інформацію зі всесвітнього інформаційного поля. Вона перевірялась Олексієм Андреєвим (сліпий тест) і знайшла підтвердження.

Проте хочемо застерегти від зловживань самим методом. Біолокацією без школи для здоров'я може займатися лише людина з чистими помислами, з любов'ю до Бога, що не використовує методику для матеріальної вигоди, на школу іншим чи для загрози життю людей. Інакше вона буде швидко покарана самим всесвітнім інформаційним полем, як вмістилищем чистих, світлих знань, вмістилищем духовних начал (Ірій — Рай), творінням Божим, духом святым.

Біолокацію не слід використовувати для постійного спонтанного, хаотичного віщування майбутнього, викликаючи таким чином до здійснення один з можливих сценарійів подій, не завжди найкращий, нівелюючи людський вибір впливати на свою

золя. Так творили вавилонські та єгипетські жреці, за що й були покарані разом з величними містами. Так творили допотопні цивілізації, доводячи Землю до катаклізмів.

І ще хотілось би підкреслити одну з позицій книги, що є найсуттєвішою та зможе пояснити певну категоричність її викладу (на таку категоричність натякали ознайомлені з книгою історики). За переконанням Дем'янова та Андреєва, істинними авторами книги є не вони, а ті вищі божественні сили, які відкрили їм цей метод, сили, що вирішили надати таку велику кількість інформації в такий короткий період. Інше питання — це готовність Дем'янова і Андреєва до подібної роботи, бажання чути і бачити те, що інших не цікавить.

Тому в книзі майже відсутні часто вживані в науковому світі запобіжні фрази: "за попереднім припущенням авторів", "можливо", "в якості гіпотези", "як версія". Їх активне застосування означало б нашу недовіру до самого методу та всесвітнього інформаційного поля, ревізію вищих знань.

Немає в книзі і густого мережива імен знаних істориків, дослідників і науковців, якими можна було б сховатися, посилаючись на їхній авторитет та колективне незнання теми. Тим більше, що майже не існує дослідників, хто хоча б трохи орієнтувався в ідейних та духовних засадах волхвізму як явища, як світогляду. Є тільки значні залишки великого вчення та маса його символів, вкорінених в українське життя, мистецтво, православну атрибутику (тризуб, сонце на хресті, орієнтація храмів на схід Сонця, восьмикутні зорі на вишивці, язичеські діагональні хрести в різьбленні та чеканці, культу святої землі, води, вічного вогню, пошанування видатних предків, виконання старих язичеських молитв, що стали колядками та щедрівками).

Можливі недоліки книги, похиби та помилки ми відносимо тільки до обмеженості наших знань, слабкого розуміння нами певних процесів, природної людської обмеженості. Тому з вдячністю сприймемо об'єктивні доповнення та поправки до книги від тих, хто освоїв метод сканування інформаційного поля та застосує його в науці. Хочемо зауважити ще раз, що осянення його потребує наполегливості, духовної праці, позитивності душевних помислів, віри та переконаності в силі любові, знань, Бога.

2.4. Об'єкт — наше минуле

Зустрівшись із невідомим, не володіючи методом сканування інформаційного поля, ми відчували, що об'єкт досліджень дуже великий і складний. З огляду на стан історичних досліджень у галузі слов'янської історії та історії Східної, Центральної Європи, завдання пошуку здавались непосильними.

Проте подальші розвідки, поява методу переконали нас у необхідності дивитись на історичний процес ширше і глибше, вивчати його рушійні сили і, передусім, систему керування древніми суспільствами, державами, стрижені йхньої філософії, систему розповсюдження цих знань на обширах планети в межах тисячоліть, їхній світогляд.

По-перше, ми встановили, що древнє місто, частину території якого зараз обіймає м. Рівне, звалось Суренж (Сонячне). Заснований в 120 р., Суренж з 250 по 832 роки був столицею слов'янської держави-імперії. В пору розквіту (VII ст.) у ньому живло до 120 тисяч мешканців. Це місто керувало усім слов'янським світом, аж поки

в кінці VIII — на початку IX століття не було втрачене. Низка епідемій чуми, з якими десятками років боролись городяни на чолі зі своїми керівниками, призвела до вимирання більшості населення міста та його околиць, виселення решти та виїзду керівників до міста Новгорода на Волхові. На місці Суренжа через обмеження доступу понад триста років масово ніхто не селився. Існували лише дрібні залоги-пости та невеликі поселення.

По-друге, ми довідалися, що Суренж був столицею держави, яка виникла з союзу чотирьох племен й звалась Дулібією (союзом) та Россією (Руссією). Встановили: слово Дулібія означає "кулак", по слов'янськи "дуля". Учасники чотирьох племен, а надалі всі мешканці держави, звались дулібами, вони ж звались русами (росами), тобто просвітленими. Крім того, роси-дуліби та інші племена, що були з часом поглинуті Дулібією, носили називу "слов'яни" (славні, сини Матері Слави, ті, що славлять світло знання).

По-третє, ми з'ясували, що носіями державотворчих ідей у європейських венеціях стала їх частина, яка відкололася у ХХІІ тис. до н. е., рушивши на схід. Мандруючи по Індії, Гімалаях, Тибеті, пустелі Гобі, Середній Азії, Кавказу, Асірії, Анатолії, вона в I тис. до н. е. осіла в Карпатах з багажем принесених знань, структурованим суспільством, волхвами, жрецями (живо рекущими), князями на чолі чотирьох племен, державним союзом (Дулібією) та називою — слов'яни.

По-четверте, стало відомо, що місце призначення походу було вибране завчасно і на це були свої причини. Волхви привели народ на місце древнє і святе, і розпочате тут будівництво міста тривало 130 років (120—250 рр.). Зовнішнє коло міст-форпостів, зв'язаних між собою, навколо Суренжа, сягало 800 кілометрів. Воно звалось Русколань. В нього входили, спочатку як форпости, а згодом міста: Костопіль, Гоща, Остог, Шумськ, Кременець, Броди, Берестечко, Ківерці. Всередині столяці складалася з п'яти кіл оборонних стін, що постали етапами.

По-п'яте, стало зрозуміло, що Дулібія Рось розвивалась як класична імперія (на зразок Ассирії та Риму). Спочатку було створене ядро держави (Волинь-Артанія), розширене з часом. Потім її керівники зайнялися будівництвом провінцій, спочатку близьких (Полонія, Белунія, Славія, Кувавія), потім віддалених (Єланія, Ільмерія, Помор'я), переселяючи при цьому прилучені та асимільовані народи, що посвячувались в руси (ритуал русалій). Вона використовувала силу сусідніх народів (сарматів, аланів, гунів, ляхів, мад'яр) у боротьбі з ворогами, стимулюючи їхній розвиток та допомагаючи цим народам, роблячи з них союзників та підданіх, а далі росів-слов'ян.

По-шосте, виявилось, що особливістю Дулібії, її силою, її слабкістю було фактичне зосередження усієї державної влади в руках Ради з трьох волхвів-укрів (Троянъ). Волхви були ідейними натхненниками усіх процесів у росів-слов'ян, носіями всіх знань. Вони контактували з інформаційним полем, володіли методами психологічного і енергетичного впливу, займались біолокацією і тому були довічними керівниками усіх суспільних, громадських, виборних, вічових процесів. Вони мали владу, аналогічну і подібну до влади єгипетських жреців (влада над владою), керували обранням великих князів (маджаків, бусів), направляли дії держави. Саме часи їхнього керівництва є часами бусовими, тобто часами обрання великих князів під їх проводом. Проте їхня влада не афішувалась, не була демонстративною (хоча з III—IV ст. ст. стала фактично імперською).

Волхви створили і механізм керування суспільством через верству жрецтва за допомогою язичества (релігія, збудована на основах волхвізму). Жреці були і елітою війства (жреці-войни), і політією, і духівниками (священниками), і охоронцями, і скарбниками. Верховний жрець був першою довірою особою волхвів.

Влада волхвів (не релігійна, не світська) — це влада інформаційна, влада сили знань, яку вони черпали, контактуючи із всесвітнім інформаційним полем. Саме це допомагає зрозуміти, чому і як діяли слов'яни-дуліби-руси(роси) протягом тисячоліть, а також визначити причину загибелі Дулібії Рось, де волхви виконували роль певного утаємниченої центру, що зібрал у своїх руках занадто велики владні функції. В час розквіту держави волхви, увірувавши в свою всесильність, поступово втратили контроль над зовнішніми процесами, які зруйнували структурну цілісність держави, її релігійний каркас.

По-съоме, було з'ясовано, що становлення такого суспільного устрою, на вершині якого стояли не родові, не племінні, не релігійні керівники, а інтелектуальні лідери з вродженими задатками (контактування з інформаційним полем, біологія, психологічний вплив на людей) відбулося дуже давно, десь ще 23 тисячі років тому.

Цей устрій сформувався в походах частини європейських венедів у Гімалаї, Індію, Китай, Тибет, пустелю Гобі, на о.Балхаш та Каспійське море, Кавказ, Межиріччя, звідки, потрапивши в Карпати, ці венеди були вже слов'янами-дулібами-росами на чолі з волхвами. Саме в походах слов'яни-мандрівники осiąгнули тибетсько-гімалайські вчення, бойові мистецтва (гопак), силу знань та систему управління на чолі з волхвами. Про ці походи йдеться у "Влесовій книзі".

По-восьме, нам стали відомі імена всіх 97 (!) великих князів (маджаків-бусів) Суренжа і Дулібії Рось, час їхнього правління і основні діяння. Ми довідалися про війни, які вела Дулібія, про її ворогів і друзів, про основні походи та місця битв. Крім державних справ, розкрились основні риси суспільства: його устрій, побут, суспільні відносини. Стало зрозуміло, як здійснювалось будівництво, за якими технологіями влаштовувались будівельні процеси, як велась торгівля, де і як розвивались ремесла, шкільництво, грамотність.

По-дев'яте, стала відома основна причина загибелі Суренжа і Дулібії Рось та виникнення найбільшої історичної загадки Європи.

Волхви, як керівники, в належний час не провели структурної реформи влади, переходу до групи рад волхвів у провінціях та нового керівного органу — з'їзу представників волхвівських рад (Трояней). Це призвело до поступової втрати керованості імперією, деградації язичества і відповідно втрати впливу суренських жреців на периферії держави. Надпотужна концентрація влади, що її здійснили волхви Суренжа, зруйнувала місійну справу, розпочату предками.

Світла ідея просвітництва, як головна мета, не знайшла належного втілення. Кастовість, бажання бути єдиним центром влади у тогочасних волхвів привели не тільки до певних проблем, а й поставили під загрозу справу усіх попередніх поколінь.

Низка епідемій чуми в Русколані та Суренжі не дала змогу волхвам утримати велику слов'янську імперію від центробіжних тенденцій та зберегти бойову силу — елітну Волинь-Артанію. Чума стала випробуванням для чисельно зростаючого слов'янства, яке, починаючи з VI ст., втрачало глибину просвітництва, та почало, особливо на периферії, повернутися на позиції непросвітлених народів. Відмова волхвів ділити свою слабку владу з нелегітимними провінційними князями в цей

період призвела до військового протистояння з невизнаними, але сильними князями (Київ, Сурож). Опора останніх на Візантію і Хазарію стали причиною переїзду волхвів у Новгород з хворого чумою Суренжа, що був знищений руками мешканців протягом 821—832 рр. Слов'янські святині залишились недоступними для князів, які шукали підґрунтя легітимності своєї авторитарної влади.

Новгородські волхви вже не змогли відтворити минулі величі Дулібії Рось та відновити єдність під прaporами волхвізму, що по своїй суті вже не був продовженням древнього вчення. На заваді цьому стало і деградоване язичництво та діяльність самозваних волхвів, що дискредитували велике вчення, перетворивши його в ритуальне чаївництво та побутове віщування.

Пам'ять про Суренж, Дулібію-Русь, слов'янські святині стала на заваді зміцнілій князівській владі. Почалось тотальнє ищення всього, що нагадувало про цю пам'ять. Так виникала величезна біла пляма в європейській історії, що перетворила більшість народів Сходу Європи на людей без минулого, без власної історії.

РОЗДІЛ 3. НЕЗНАНИЙ СВІТ

3.1. Земля — планета загадок

Ми, люди, звикли оцінювати історію навколошнього світу, як процес суто матеріальний, збудований на відомих фізичних законах. До цих законів долучаємо закони суспільні, що описують наші цивілізаційні здобутки. Вважаємо, що цього достатньо, щоб зрозуміти сучасний світ.

Крім того, ми виходимо з аксіоми, що рух людства завжди був поступальний, позитивний, від найпростішого до все більш складного. Водночас встановлюємо для себе, що час цього стрімкого суспільного піднесення становить не більше 7—8 тисяч років. Все ніби добре і гладко, але...

А як же явиша людського регресу? Випадки здичавіння островів робінзонів або втрати мови втікачами у джунглі чи тундрі? Чи міг цей регрес мати планетарний масштаб?

А як бути з 35—40 тисячами років, що їх відводять людині, як цивілізований істоті, скептики? Чи 100—200 тисячами років, що їх дарують людству оптимісти? Чому "людина розумна" десятки тисяч років "байдикувала" у первісному стані? Чому шлях цивілізації зацікавив її лише в останній час, в оті 7—8 тисяч років?

Можливо, заважала розніженість та добрий клімат? Тоді як бути з етапами зледеніння значної частини Європи в попередні 80—8 тисяч років? Отже, заважали вони? Але ж саме пристосованість до холоду називається основною причиною, що підштовхнула людство до цивілізаційного розвитку? Питання, питання, питання...

Логічні побудови такого типу не дають конкретної і зрозумілої відповіді на запитання: якщо цивілізаційний розвиток — справа поступальна, то чому він не відбувався в оті останні 35—40 тисяч років, в той час, коли людина ні фізично, ні розумово не була гіршою від сьогоднішньої? Отже поступальності не було?

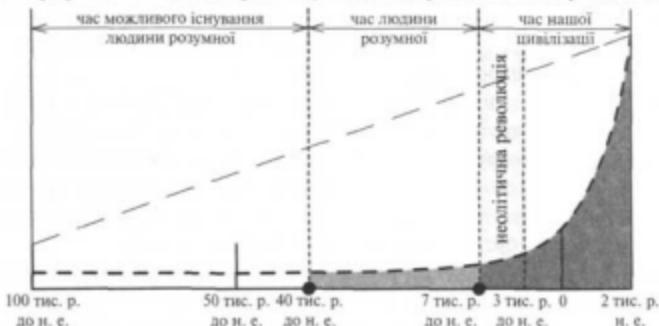
Дивує й інше. Людству нібіто вистачило 7—8 тисяч років для швидкого суспільного розвитку. Чому ж тоді йому не вистачило попередніх 30 тисяч років? Що гальмувало розвиток людства? (рис.14).

А тепер спробуймо абстрагуватися від таких побудов і поміркувати.

Яка найцінніша ознака відрізняє первісне суспільство від, наприклад, сучасного? Через втрату чого суспільство починає розвалюватися, деградувати?

Рис.14. Графік цивілізаційного розвитку людства, пропонований наукою в ХХ ст.

Спробуємо провести теоретичний експеримент та уявити, що ми відправляємо на безлюдний острів довільно вихоплену групу сучасних людей. Відправляємо на проживання без усіх умов та благ цивілізації. Що відбудеться? Чи зможуть люди, які звички бачити чисту воду в крані, їжу на кухні, а хліб в магазині, залишитись на тому ж рівні?

Однозначно, станеться регрес! Група людей, якою б значною вона не була, не зможе відтворити модель всього суспільства. Вона буде не здатна відновити те, що дає нам суспільна кооперація, суспільний розподіл праці, високотехнологічні виробництва. Вона не здатна буде відновити хоча б якісь відомі види діяльності (немає на чому і як), змоделювати транспорт, зв'язок, промисловість. Вона не зможе швидко забезпечити доступні нинішній цивілізації умови фізичного виживання: житло, харчову базу, одяг, лікування. Її дії обмежаться налагодженням умов елементарної самодостатності. В кращому випадку, вибірково буде згадано і відтворено щось просте і відоме.

З часом молодші члени групи освоються і створять родини, їхні потомки не пам'ятатимуть сучасного для старших поколінь одягу, вишуканої, літературної мови, не пам'ятатимуть не тільки досконалості, а навіть примітивної техніки. Способом існування таких родів стануть збирання, полювання, рибальство. За декілька поколінь ми отримаємо "первісне" суспільство у вигляді невеликого племінного об'єднання, якщо новоутворені роди не винищать одне одного в боротьбі за їжу чи територію!

Шо ж втратили люди, яких ми помістили в такі умови? Чому стався регрес?

Вони втратили інформацію та можливість її накопичувати, зберігати і реалізовувати. Вони втратили можливість фіксувати та підтримувати наявну інформацію в формі джерел (книг, дисків, касет і інших засобів).

Але все було б інакше, якби вони мали інформаційну базу, зв'язок з планетою, людством, можливість інформацію перетворювати в цивілізаційні надбання: організацію відносин, технології виробництва, розвинуте господарство.

Тобто, *інформація*, і не менш важливо, *ті, хто вміє її зберегти і застосувати*, ось два чинники, які характеризують суспільство на різних стадіях його розвитку.

І не дивно буде, якщо, спробувавши надати допомогу п'ятому-десятому поколінню наших гіпотетичних остров'ян у вигляді потоку передової інформації чи сучасної технічної допомоги, ми отримаємо негативний результат. Допомога цим майже первісним людям буде не зрозуміла. Вони не володітимуть методами її

прочитання і застосування. Повернути в цивілізаційне русло буде можливо лише їхніх дітей, при умові наполегливої з ними просвітницької роботи. Результат дасть себе знати через декілька поколінь, при значних матеріальних затратах.

Це і є ступінь вразливості людського суспільства.

А тепер спробуємо відповісти ще на одне питання. Що буде з найрозвинутішим суспільством на Землі, якщо станеться глобальний планетарний катаklізм? Наприклад, різка зміна клімату, землетруси, запилення атмосфери, танення полярних льодовиків?

Безперечно, наслідки будуть катастрофічними. Затоплення приморських зон, зміна температур, землетруси, почорніле надовго небо, вмирання рослинного і тваринного світу, агонія суспільства, епідемії, регрес людства!

На пам'ять спадають і біблійний потоп, і історія Атлантиди, міфологічні історії катастроф у різних народів.

Що робити людству в таких умовах? Що найперше треба берегти? Себе? Матеріальні цінності? Своїх дітей?

А що робив біблійний Ной в тяжкі часи? *Він беріг інформативну базу Земного сущого*. І не тільки генетичну (тварини, птахи), але і суспільну (декілька сімей, знання про суспільство). Крім того, люди, такі як Ной, були не тільки хранителями, але й активними користувачами важливої інформації. Тільки вони та їхні нащадки мали стати носіями інформації для майбутніх поколінь. Вони — інформативні “батьки” залишків людства, яке мало різні етнічні корені.

Отже, спираючись на Біблію, можемо сказати, що приклади регресивних падінь людства та способів їх подолання мають місце та письмово зафіксовані.

А ще стає помітне інше. В передачі інформації не відіграє роль етнічна складова, раса, колір шкіри людини, яку так часто шукають при вивченні історії розвитку земних культур чи цивілізацій сучасні науковці, археологи, історики.

Це стане очевидно пізніше, коли розповідь піде про слов'янську лінію людства та її етнокультурні основи, складний процес формування.

Подолання будь-якого людського регресу можливе лише при наявності збереженої інформативної бази та хранителів-носіїв, здатних до її прочитання та застосування — учителів, пророків, месій, їхніх численних учнів.

На наш погляд, розвиток людської цивілізації дещо відрізняється від загальноизвестного в науці сьогодні. Людське суспільство, чисто біологічно, зазнавало в останні 35—40 тисяч років і піднесень, і падінь, і частого здичавіння більшості населення, майже знищення, поступового кількісного відновлення після катастроф.

Проте паралельно існував і інший процес — процес збереження знань, інформаційної бази, що відбувався завдяки усамітненню частини людей, здатних зберегти цю базу, усамітненню в надзвичайно важких умовах.

Тобто, ми переконані, що інформаційна база, яку створювало людство, накопичувалась безперервно та неухильно. Змінювалася лише кількість її користувачів, в певні періоди налічуючи від тисяч до сотень мільйонів осіб. Змінювалися і розміри територій, охоплених цивілізаційними процесами. В найвищий стадії вони досягали всепланетного масштабу, як зараз, у наш час (*рис. 15—16*).

Цей момент всепланетності і є найнебезпечнішим для цивілізації. Бо втрата на попередніх етапах розвитку якогось одного з зародків цивілізації не призводить до таких наслідків, як втрата цивілізації в цілому. Висока технологічність, планетарність цивілізації є її ахіллесовою п'ятою, бо зростає залежність від всепланетних катаklізмів.

Рис. 15. Графік цивілізаційних підйомів людства в цілому

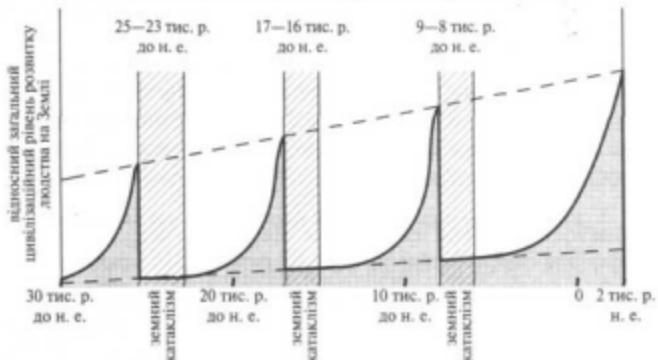
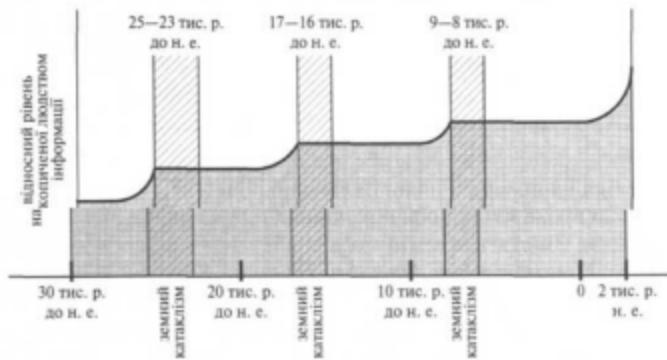

Рис. 16. Графік накопичення інформаційної бази людством

Не виключено, що збудниками таких катаклізмів є самі люди. Поки що ми не знаємо механізмів запуску всесвітніх катаклізмів. Сьогоднішня наука вважає, що це тільки неконтрольовані людиною природні фактори (комети, зміни в земному ядрі і т. п.). Але скоріше за все це помилка. Відповідь слід шукати в інших, більш тонких спускових механізмах, що впливають на інформаційне поле всесвіту, Світовий Розум, і робиться це засобами тонкої енергетики, силою наших думок, прагнень.

А тепер спробуємо відповісти на ще одне цікаве запитання. Якщо дійсно була послідовна зміна цивілізаційних сплесків на планеті Земля в оті останні 35–40 тисяч років, то де поділися рештки отих цивілізацій? Чому поверхня Землі вкрита лише слідами існування первісних суспільств?

3.2. Катаклізми — загроза людству

Спробујмо зmodелювати сценарій всесвітнього катаклізму. Така модель допоможе зрозуміти, де і як шукати залишки розвинутих цивілізацій Землі, що можливо існували протягом останніх 35–40 тисяч років (зауважимо, розвинутих в першу чергу духовно, гармонійно, а не технічно).

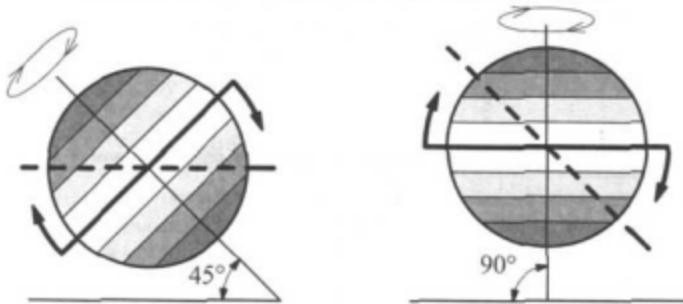
Для цього, перш за все, уявимо особливості руху нашої планети навколо своєї осі на основі спрощеної моделі: Земля — кругла куля з масивним ядром, поверхнею

шкаралупою, що заповнена густою розплавленою масою та виконує обертовий рух. Спробуйте торкнутися під час руху до цієї кулі. Результат буде миттєвий: зміна кута обертання, прецесія осі, деформація поверхні.

В реальних умовах все буде набагато складніше. Зовнішня оболонка планети досить рухома та крихка. Вона зазнає зміщень, прогинів і зламається. Земна вісь почне коливатись в межах кутів від 45° до майже 90° (рис.17) і зміщуватись по відношенню до земної поверхні. Відбудеться провертання важкого земного ядра в тілі планети, а поверхню пройдуть сейсмічні хвилі.

Рис.17. Максимальні нахили земної осі під час катаклізмів

Що станеться на поверхні планети внаслідок цього?

Це буде ціла низка катастрофічних явищ. Серія землетрусів і вивержень, затманення атмосфери. Змістяться земні полюси. Полярні льдовикові шапки "з'їдуть" в помірний пояс. Почнеться їхнє бурхливе танення. Будуть затоплені усі приморські зони континентів на висоту шо найменше до 80—100 метрів, а хвилі зможуть досягти і більшої висоти, деколи до 200—500 метрів (мегацунамі). Вологість атмосфери стане надзвичайно високою. Безперервно йтимуть зливи, що змиватимуть з поверхні рослинність. І це триватиме роками. Землетруси знищать більшість будівель і споруд, бо їхня сила буде величезною. Вони триватимуть десятки років. Рослинний світ опиниться не в своїх кліматичних зонах. Щось замерзатиме, а щось потоне в водах дощів. Але навіть те, що залишиться, загине від запізнення вегетації (запилення, захмарена атмосфера). Через відсутність кормової бази гинутиме тваринний світ. За травоїдними настане черга хижаків. У природі виживатимуть тільки ті рослини і тварини, що залишаться в найсприятливіших умовах. Хоча умови збережуться лише на невеликій частині Землі, та їх теж не можна буде назвати ідеальними.

Відомі сьогоднішньому людству цунамі, повені, землетруси нагадуватимуть дитячі забавки у порівнянні з такими катаклізмами.

Важко уявити собі людський жах і розpac. Відбудеться втрата всіх цивілізаційних надбань, настане холод, голод, епідемії, смерть. Виживуть лише одиниці, які блукатимуть по зруйнованому, жорстокому світу в пошуках їжі. За їхну боротимуться і вмиратимуть, особливо ті, хто народиться у другому, третьому, пізніших поколіннях.

На довгі тисячоліття цивілізація зведеться до існування невеликої кількості "первісних" здичавіліх людей. Вони поступово утворять свої сім'ї, роди, племена. А далі відбуватиметься те, що вже досить точно описано в історії "первісних" суспільств.

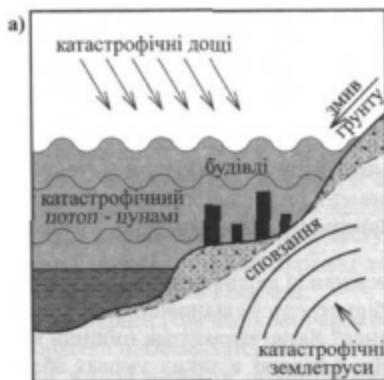
А як же цивілізаційні надбання? Що буде з ними? З описаного нами зрозуміло, що після таких катастрофів ступінь руйнувань перевищуватиме усі відомі нам межі, особливо в приморських районах, які завжди заселяються найінтенсивніше та щільно забудовуються. Це залишає археологам наступних поколінь мізерні шанси щось відшукати в збереженому вигляді. Змив зруйнованого матеріалу з поверхні планети носитиме всеохоплюючий характер.

Те, що збудовано на поверхні височин, буде зруйноване надпотужними землетрусами та після тривалих шалених дощів знесено та замулено в низинних місцях на великих глибинах.

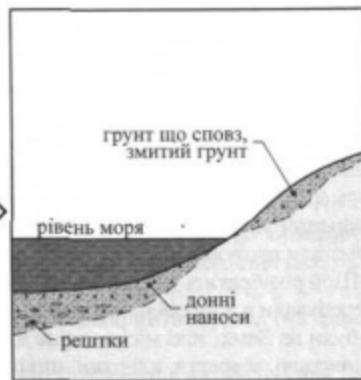
Важко сказати, що залишиться від культурних надбань, поруйнованих таким чином, всього лише через 20–30 тисяч років, і чи здатні будуть археологи наступних цивілізацій розпізнати в залишках штучні, не природні, матеріали. Головне, що ці матеріали будуть концентруватися *в долинних наносах, в донних відкладеннях морів і океанів на великих глибинах в перемішаному стані* (рис.18).

Рис.18. Вплив катастрофічних явищ на рештки древніх цивілізацій:

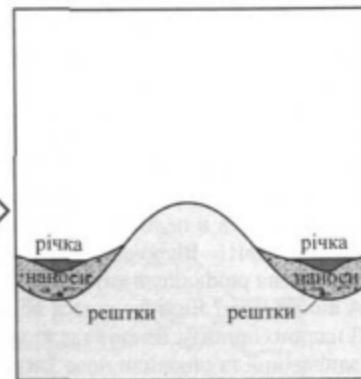
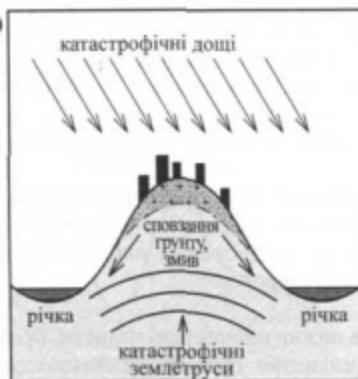
а) приморські зони

б) височини

б)

Питанням залишається і ступінь будівельної капітальності, відносної матеріаломисності будівель отих можливих споруд попередніх цивілізацій. Чи всі вони мали особливу довговічність? Чи здатні залишки цих споруд перенести тисячолітні випробування. Не забуваймо, що і стабілізація усіх природних процесів відбувається поволі, сотні, тисячі років, а катаклізмів напічувалось щонайменше декілька.

Та після довгих і затяжних дощів настане час, коли сформуються нові полюсні льодові шапки. Впаде рівень океану. Земля постане понівечена та невіднанна. Залишки рослинності стануть ласощами для нечисленних тварин, що вижили. Почнетися оновлення природи, що займе тисячі років. Відновиться рослинність, з'являться ліси, збільшиться тваринний світ. Все це буде інше, нове, не схоже на попереднє. Це нове зелене і живе накриє зруйнований старий світ і нам здаватиметься, що так було завжди. Ми шукатимемо залишки там, де їх ніколи не було, та проходитимемо повз місця, де вони збереглися, тому що ми зорієнтовані на цивілізаційний спалах лише останніх 7–8 тисяч років і звідси виводимо витоки всієї цивілізації. Але чи так це було?

Якщо був процес збереження цивілізаційних надбань (знань, інформації), то де вони? Як їх знайти? Де ті недоторканні схованки безцінної інформації? Де ті місця, які могли дати притулок людям у період всесвітніх катаклізмів?

3.3. Джерела, збережені предками

Як уже казали: ми переконані, що термін в 7–8 тисяч років — занадто малий час для цивілізаційного ривка. Якби суспільство не спиралось на попередній досвід десятків тисячоліть, на накопичену, збережену інформацію, його цивілізаційні здобутки були б значно скромнішими.

Ми впевнені в існуванні шлеспрямованої, духовної верстви людей всередині древніх цивілізацій, які місійно виконували роль цивілізаційного генофонду, генофонду інформації, знань. Саме вони в потрібний момент, після катастроф і біологічного відтворення людства, робили засів знань, інформації, творили нову цивілізацію, допомагали відтворитися духовності і культури.

Щоб розібратись, як це відбувалося, де і як жили ці люди, як вони тисячоліттями (!) перебували в добровільному чеканні, потрібно передусім відповісти на запитання: а чи були на Землі такі місця, де це могло статися? Якщо катаклізми нищили все, то чи можливо зберегти клаптик цивілізації? Чи можливо в таких умовах зберегти інформацію, знання?

Згадаймо найбільші катаклізми останніх 35–40 тисяч років. За нашими даними, перший з них відбувся в ХХV–ХХIII тисячолітті до н. е., другий в XVII–XVI тисячолітті до н. е., а третій — в IX–VIII тисячолітті до н. е. Вони були різними за силою, масштабом, наслідками. Але, безперечно, вони викликали регрес суспільства, загибель значної частини людства, сприяли здичавінню духовно відстороненої більшості.

Тисячоліттями, після таких катастроф, існував стан пригніченості природи, всього живого. Та в певний час наставали зміни, етап відновлення в рослинному і тваринному світі. Включався генний механізм. Відтворення відбувалося через декілька тисяч років після катаклізуму, поступово і широко.

А що людина? Як поводилася вона?

З нашого погляду, це виглядало так. Ті, хто вижив на поверхні планети, пройшли етап здичавіння та створили нове “первісне” суспільство. Наслідуючи стадних тварин, вони заселили простори планети, придатні для життя, та залишили масу стоянок, що

так ретельно вивчаються тепер археологами. Ці люди становили 99,99% тогочасного суспільства.

Іхня роль у майбутньому — стати об'єктом просвітницької роботи (просвітлення), яку мають провести ті, хто зберіг знання та інформацію. З них носії ідеї просвітництва виховуватимуть нове людство, яке піде в розвитку далі попередників.

Та повернімося до безпечних місць на Землі, безпечних для людини в умовах катаklізмів такої великої сили. Яким особливим умовам вони повинні відповідати? Що для них має бути характерним? Які ознаки вони повинні мати?

По-перше, на наш погляд, вони повинні знаходитись значно вище від рівня морів і океанів, не менше ніж на 150—200 метрів, але краще на 200—500 метрів чи ще вище.

По-друге, вони не повинні залежати від значних коливань температури на поверхні планети, від лютих морозів чи страшної спеки.

По-третє, вони повинні бути недоступні для здичавілих людей чи диких тварин, створювати безпеку та затишок.

По-четверте, вони повинні бути близькими до питної води та мати умови для зберігання великих запасів їжі.

По-п'яте, до них не повинна потрапляти волога від довготривалих злив, повеней, вони не повинні боятися змиву ґрунтів та зсуvin.

По-шосте, вони повинні бути досить сейсмічно стійкими, стабільними, витримувати багаторазові коливання поверхні планети, бути розгалуженими.

Ви спітаєте, а чи взагалі такі місця є на Землі? Чи можливо їх збудувати людськими руками?

Так, вони є! Їх створила природа, їх будували люди!

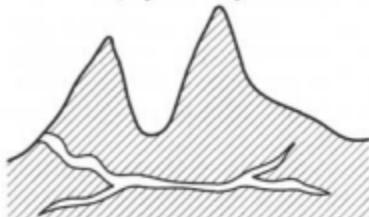
Викладеним критеріям відповідають, передусім, природні печери гір та високогір'їв, що мають обмежений доступ. В них зберігаються стабільні кліматичні умови, вони сейсмічно стійкі, близькі до води. Такі є в усіх гірських системах, але найбільше на Тибеті та в Гімалаях.

Цим критеріям (хоч частково) відповідають штучні лабіринти пірамід (на зразок єгипетських) та підземель під ними.

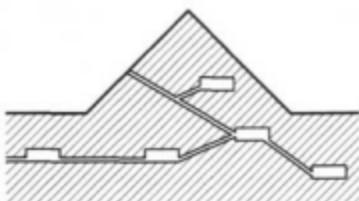
Сюди ж слід віднести штучні підземні пещерні комплекси на височинах, що виконані в глинистих ґрунтах чи в твердих супісках. Деякі з таких відомі по зразках кінських печер попереднього тисячоліття. Це приклади підземної урбаністики минулого (рис.19).

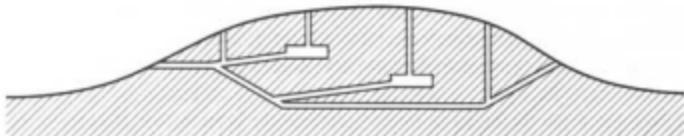
Рис.19. Підземні інформаційні сховища минулого

а) гірські печери

б) піраміди з підземеллями

Всі ці об'єкти підземної урбаністики, на наш погляд, дозволяли пережити дію катаклізмів та їх наслідки (беручи до уваги майже схимницький рацион харчування мешканців таких сковищ).

Ті, хто в них перебував, фактично був у ролі команди космічного корабля, що тисячоліттями мандрує та виконує свою місію. Але ця команда не відчувала себе приречененою, бо мала величезне надбання. Вона мала зв'язок з всесвітнім інформаційним полем. Саме тому не була одинокою, покинутою, нікому не потрібною. Вона знала, через інформаційне поле, про долю інших таких команд, обстановку на планеті та навколо неї, "одержувала" новини з Всесвіту. Вона досить повноцінно жила, контактувала. В період після катаклізуму вона відчувала свою самодостатність, знала, що процес відтворення на планеті почнеться не скоро.

Частина цих людей перебувала в стані соматі — особливого, визначеного високою духовністю тисячолітнього стану скам'янілості тіла, що могло в потрібний час "ожити" (описано Е. Мулдашевим). Це були найдосконаліші з місійників. Серед них були майбутні пророки і провидці, що чекали свого часу (пробудження).

Таких об'єктів гірської та підземної урбаністики було багато. Але не всі вони пережили час катаклізмів. Частина з них загинула (особливо це стосується людей в низинних центрах). Маючи зв'язок з інформаційним полем Всесвіту, Світовим Розумом, ці люди могли передбачати варіанти майбутнього розвитку подій, їх силу та розмах, вжити якісні заходи збереження, проте це не давало повної гарантії безпеки.

Ті підземні комплекси, що будувались не в горах, а на височинах, в м'яких ґрунтах, сягали, як правило, глибин щонайменше 5—10 метрів від поверхні. Вони будувались тунельним способом, через колодязі, та укріплювалися за допомогою арочних склепінь.

Тому так важко їх знайти сьогодні. Крім того, вони розташовані в заселених місцях, під забудовами міст та сіл, і не знайдені через велику заглибленість. До них не доходили підвальні будинків, фундаменти споруд. Лише час від часу їхню наявність відчувають ті, хто воївав в котлованах будівель довгі залізобетонні палі, які "не йшли".

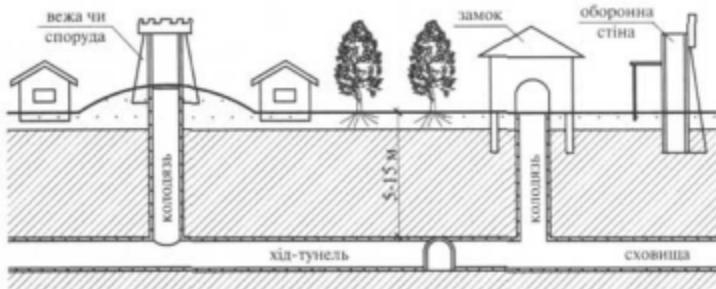
Частина з цих підземних комплексів давно покинута та частково зруйнована. Пам'ять про них та їх розташування стерлась ще тисячоліття тому. Інформація, яка там зберігається, як гадаємо, збережена на спеціальних носіях, користуючися якими вміють тільки посвячені люди (кераміка, метал, камінь).

Таким чином, скарбниці інформації та людських знань слід шукати в підземному урбанізованому просторі, там, де є умови створення структур тунельного типу, досить розгалужених, великої протяжності (рис. 20). Нині ці пошуки можна здійснювати неруйнівними методами, застосовуючи сучасні прилади типу георадарів (на жаль, в Україні їх лише одиниці).

В таких системах повинна була проживати досить значна кількість людей, щоб запобігти фізичному виродженню громади. Це щонайменше 800 людей обох статей, не враховуючи осіб в стані соматі, яких охороняли.

Рис.20. Схема використання підземних комплексів

Отже, ми підійшли до важливого питання: якими були ті попередні цивілізації?

Чим вони відрізнялися від нас? Чому загинули? Яким він був, ото допотопний світ?

3.4. Допотопний світ — який він?

В поняття “допотопний світ” ми включили історію людства до останнього значного катаклізу, тобто IX—VIII тис. до н. е. Допотопний світ існував з моменту появи людини як самосвідомої істоти. Проте ми зупинимося лише на останніх тридцяти тисячах років (за винятком отих 7–8 тисячоліть). Саме в цей термін вміщується історія виникнення та розвитку слов'янства і всі ті події, які з цим пов'язані.

Чому саме так? Адже сучасна наука говорить про слов'янство, як про спільність, якій щонайбільше 2 тисячі років?

З такою ж переконаністю про вік слов'янства і ми починали свої пошуки. Ми неодноразово ставили питання в інформаційне поле про початки слов'янства. І отримували незрозумілу нам відповідь. Відповідь, що десятками разів була одна: початок процесу утворення слов'янства — XXII тис. до н. е.! Не більше і не менше!!!

З подібною ж наполегливістю ми перевіряли й іншу дату. Дату, з якої слід почати наші пошуки, розпочати відлік. І весь час отримували одну — XXVI тис. до н. е.!

Чому саме цей час? Пізніше зрозуміли — це момент перед загибеллю чергової цивілізації, момент її планетарного максимуму, тобто час цивілізаційного успіху при щабільшій вразливості цивілізації.

Вже майже під кінець роботи над книгою ми довідалися, що основи знань цієї цивілізації дали європейські учителі-будителі. Вони займалися розповсюдженням істинного космічного знання (вчення) про світобудову, отриманого від Космічного Розуму (Творця).

Їх час — це час створення підземних інформаційних центрів на межі двох світів, що конфліктували: арійського і теренського. Саме з цих центрів носії великого вчення, в час конфліктів і катаклізмів, подались на Тибет створювати новий прихисток. І сталося це задовго до XXVI тис. до н. е. Окремо слід зауважити, що кордон цих двох світів співпадає з досить стабільною межею двох типів зон енергетичного впливу планети на людину, що ділять Землю навпіл. Ці енергетичні зони є визначальними в типі поведінки людини (арійськість чи теренство, духовність чи матеріалізм). Межа цих двох зон, з точки зору світової стабільності, є або смugoю миру, або смugoю світової війни. Ось чому територія від Балтики до Чорного моря набила учителів-будителів, носіїв древнього вчення. Вони хотіли перетворити її в зону єднання

духовного і матеріального, божественного і людського, зону любові, знань, розвитку, з поступовим розширенням цієї зони до масштабів усієї Землі.

Але повернімося до нашої оповіді.

Вражає схожість тієї цивілізації та нашої. Схожість не технічна, не матеріальна. Схожість духовного стану, що позбавлений єдності, рівноваги, планетарної любові до всього сущого. Схожість в існуючих проблемах, в структурах суспільства. Хоча та цивілізація напевне не була такою техногенною, як наша, не такою багатою матеріально і не прагнула так завзято підкорювати природу. Скоріше за все, вона вільніше володіла природними силами і не змагалася з ними повсякчас.

Вона швидше, ніж наша цивілізація, оволоділа контактами з всесвітнім інформаційним полем (Всесвітнім Розумом) і тому промінула машинну стадію, як непотрібну. Проте така легкість отримання знань зіграла з нею трагічну роль. Вона "натиснула" спусковий гачок катаklізму, що потряс її та її небагату матеріальну базу...

Ми не знаємо, як називалися ті два державні утворення, що в той час поділили Землю між собою (іх межі співпадали з межею арійського і теренського світів), тому умовно назвали їх — Атлантична держава та Євро-Азійська держава (*додаток I, карта 1, стор. 161*).

В зв'язку з тим, що населення цих держав значною мірою володіло контактами з всесвітнім інформаційним полем, Всесвітнім Розумом, ступінь виживання людей (називмо їх умовно атлантами) в той час був досить високим. Тому катаklізм XXVI—XXIII тис. до н. е. не зруйнував цих державних утворень, давши їм шанс вижити.

Що ж сталося на планеті?

Відбулось значне зміщення її осі, що викликало катастрофічний потоп, а потім нове зледеніння Європи. Найбільших руйнувань зазнали зони столиць-мегаполісів та їх оточення. Найбільше постраждало населення прибережних зон і півночі Європи та Азії.

Через значні кліматичні зміни держава (Євро-Азійська) одержала назву Гіперборея, а її столиця була перенесена на Південний Урал, подалі від місць значних руйнацій. Відновлення після катаklізму в цій державі відбулося не раніше XIX—XVIII тис. до н. е.

Поступово між двома світовими державними структурами виникли нові конфлікти. Їх суть полягала в тому, що керівники Гіпербореї (Євро-Азійської держави) та Атлантичної держави, конкуруючи на планеті, по-різному оцінювали роль духовних зв'язків зі Всесвітнім Розумом, доводячи свою позицію до складної агресивної. Перші вважали своїх опонентів такими, що не віддають належні духовним божественним началам, як джерелу знань та життя. Тому називали їх *теренцями (приземленими)*, а себе — *аріїцями (духовними)*. Самі ці назви в той час і пізніше звучали як терміни інтернаціональні, надрасові, надетнічні.

Головне протистояння, що виникло між арійським і теренським світом, сконцентроване в питанні: що є мірилом людських досягнень, що є сутністю людського життя.

У арійців (духовних) таким мірилом стала *оцінка людини за її знаннями та духовними якостями*, особисте духовне зростання, повсякчасне домінування духовних принципів над матеріальними, ігнорування матеріальним заради духовного і звідси — стриманість побуту, скромність поховальних обрядів. Найвищі матеріальні цінності в арійському світі слугували громадським справам у громадських місцях (храми, капища, пантеони предків). Велич приходила через сус-

пільні досягнення. Істинним досягненням арійців була їхня орієнтація на духовний світ, на Творця та його закони любові та знань (світобудови). Крайньою формою арійськості були релігійний фанатизм, повне відкидання значення матеріальних чинників на життя людини, втрата індивідуальності.

У теренців *мірлом людини стало вироблення та володіння цією людиною матеріальними цінностями*, бажання більше і наполегливіше для цього працювати, звівши духовне до мінімуму, бо Бог оцінить їх працьовість і розум. Звідси бажання мати цінності та забрати їх в загробне життя. Духовні якості людини, її знання ставали при цьому не визначальними. Істинним досягненням теренців був об'єктивний матеріальний рационалізм. Крайньою формою теренства ставало безмежне користолюбство, відкидання духовних обмежень на шляху збагачення, концентрований індивідуалізм.

Арійці вважали, що найвищою оцінкою людини є пам'ять народу, потомків. Теренці ж для пам'яті зводили величезні могильні споруди (піраміди, склепи, кургани), заповнюючи їх матеріальними цінностями.

Арійці розуміли життя як підготовку до переходу в Ірій (всесвітнє інформаційне поле) до Бога. Вважали, що тіло, яке не набуло святості (нетлінності), стримує відхід душі в Ірій. Тому тіло піддавали спаленню (трупоспаленню), як вищому акту очищення і спасіння. Не спалювали лише святих предків, яким Бог дав нетлінність, та злочинців, як кару (душа "заземлялась" до грішного тіла).

Теренці вважали, що Бог чи Боги оцінять їх роботу і багатство, і це стане певною перепусткою в загробний світ, в кращу його частину. Вони часто поклонялись багатьом богам, змагались між собою за володіння багатством. В поховальних ритуалах боролись за штучне збереження тіла (муміфікацію) з допомогою смол, спеціальних речовин. У арійців нетлінність тіла досягалась духовною роботою, святістю.

Такий світоглядний розкол вів до протистояння суспільств, держав. Основи цього світоглядного розколу існують нині в завуальованому вигляді і пронизують більшість країн світу, в значній мірі з відхиленням від рівноваги, в крайніх формах: релігійного фанатизму та безмежного користолюбства будь-якою ціною, повного відриву від реалій цього світу та життя за межами духовного.

Досягнення стабільної рівноваги між духовним і матеріальним в людському суспільстві — є божественна ціль цього світу. Це шлях знання і любові, передусім, до Бога і відповідно до себе. Ця позиція відома з древнього вчення вчителів-будителів, які, за даними з інформаційного поля, діяли в Європі 70—30 тисяч років тому (!). Їхнє вчення — це тлумачення людському суспільству вічного, незмінного, космічного закону світобудови (Божого закону), дія якого відбувається незалежно від релігій, суспільних законів, бажань людини.

Шлях істини, за повчаннями вчителів-будителів, це слідування космічному, Божому закону світобудови (ієрархії) і найперше на межі двох світів, в смузі розмежування.

На жаль, тогочасне суспільство було глухим до закликів єднання і любові. Використавши отримані знання з інформаційного поля для боротьби з ідейними супротивниками, воно порушило космічний, Божий закон (згадки про війни є у ведах, древніх міфах всіх народів).

Для збереження цивілізаційної інформації в період діяльності вчителів-будителів були створені інформаційні центри Європи, а потім Тибету та інших частин світу. Проте і вони не врятували тогочасні держави від руйнації.

То які ж вони були — ті перші держави тогочасного світу? Яку мали структуру?

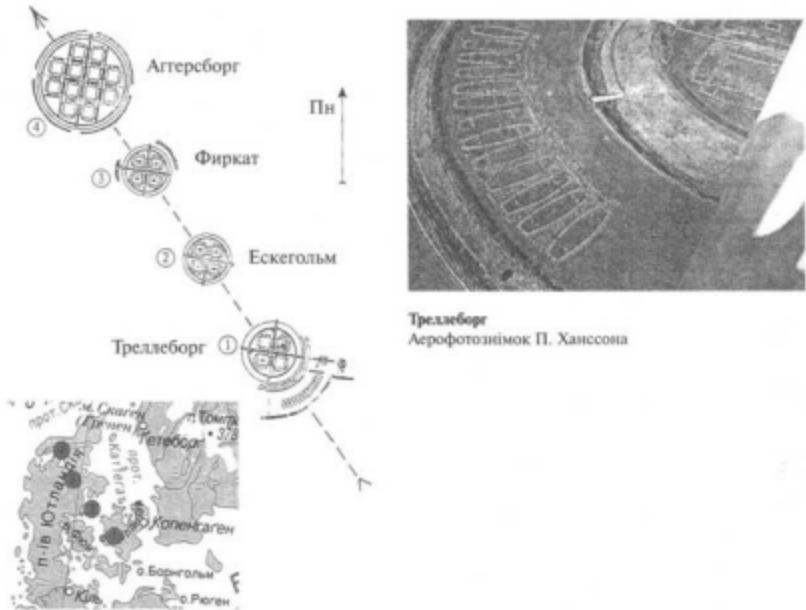
З інформаційного поля довідались наступне. Структура держав — провінційна, вся влада та основні керівні структури були зосереджені в столицях-метрополіях, що знаходились: одна в районі м. Таманрассет в Алжирі (Африка), інша — в Азії, в районі нинішнього індійського міста Канпур. Місця цих мегаполісів майже не вивчені та ще чекають своїх дослідників.

Як же здійснювались зв'язки провінцій та метрополій? Як відбувалось керування державами?

Відповідь очевидна: через інформаційне поле. Безперечно, це вимагало масового володіння прийомами духовного контакту та наявності відповідних засобів. Ці засоби не були технічно складними, але мали важливу особливість — їх складовою частиною завжди була людина (як генератор).

На можливу наявність технічних засобів для всесвітнього зв'язку вказують залишки древніх структур типу Треллеборга (Данія). Вони чітко зорієнтовані на старий допотопний північний полюс та за своєю структурою нагадують сучасну комплексну систему зв'язку, що розтягнулась на 218,5 км! (рис.21). Схоже на те, що подібні комплекси неодноразово відновлювались в різний час, різні епохи.

Рис.21. Древня структура в Данії (за Р. Фурдусом)

Оцінити грандіозність і простоту подібних комплексів минулого можна по залишках мегалітичних споруд (кромлехів, менітрів, дольменів), гіантських кам'яних платформ, спіралевидних структур, складених з необрублених каменів, величезних рисунків на гірських плато.

Наступний катаклізм потряс людство в XVII—XVI тис. до н. е. Фактично він знищив Атлантичну державу. Її народи, особливо із західної та центральної Африки, по-примуvalи в пошуках спасіння на північ та схід, в бік менш постраждалої Гіпербореї. Залишки цивілізації Атлантичної держави бачимо на її околицях: в Єгипті, Центральній Америці. Її інформаційні знання постарались зберегти жреці храмових підземних комплексів.

Загибель однієї держави, скоріше за все, вказує нам на те, що причиною катастрофи були міждержавні стосунки і можливо військові дії сторін. На пам'ять приходять описи конфліктів з індійських вед, що нагадують ядерні війни чи щось подібне. Саме ці дії викликали чергові зміни в природі, хоч і не настільки глобальні, як попередні.

З XVI тис. до н. е. в напівтундрівій Європі з'являються теренські народи, предки *аллів*, *кіммерійців*, а далі *скіфів*, *хазар*, що приєднуються тут до місцевих теренських народів: *готів* та *греків*.

Важкість існування на напівтундрівій землі Європи гонить ці народи на схід. Вони помалу залюднюють Європу, створюючи новий теренський світ, та вступають передовими загонами в межі Гіпербореї. Тут вони стикаються з арійськими народами: *венедами*, *ашкеназі*, *етрусками*, *італіками* (додаток 1, карти 2, 3, стор. 162—163). Йде певне змішування та передача інформації.

Гіперборея теж зазнає суттєвих змін. Вона значно реформується. Причини таких змін також, мабуть, треба шукати в попередньому катаклізмі. Теренські народи в цей час контактують та співіснують з місцевими арійськими народами. Особливо активно це роблять кіммерійці, галли та готи. Саме тоді, в XII—Х тис. до н. е., формуються складні відносини цих народів з місцевим арійським населенням. Схоже на те, що венеди потиснули кіммерійців на південь і схід, а готів та галлів не пустили далі межових територій. Останні освоїли регіон Карпат та район р. Вісли.

Як ми дізналися, Гіперборея XI тис. до н. е., як державне утворення, мала провінційну структуру. Назви її європейських провінцій: Борея, Волинь, Ашкеназ. Остання охоплювала і азійські землі. Провінційні столиці перебували, за нашими даними, в районах нинішніх міст: Вільнюса, Гомеля, Тблісі. Столиця Гіпербореї на південному Уралі розташовувалась на межі декількох провінцій орієнтовно в районі нинішнього Оренбурга (додаток 1, карта 3, стор. 163).

Важко сказати, як далі розвивались би події в регіоні центральної і східної Європи, якби в IX—VIII тис. до н. е. не відбувся новий планетарний катаклізм, більш значний за своїми масштабами, ніж попередній, який знову відкинув людську цивілізацію назад. Населення Європейських долин зазнало тяжких втрат і згрупувалося в горах і на височинах. Активно пройшов процес здичавіння та регресу. Була зруйнована столиця Гіпербореї.

Відбулось переміщення полюсів планети, що викликало черговий всесвітній потоп через танення льодовиков. Рівень океану піднявся на 85—90 метрів. Безперервно йшли дощі. Природа, що ще не оговталає від катаклізмів XVII—XVI тис. до н. е., довго перебувала в нестабільному стані. Лише поступова стабілізація рівня океану, зниження сейсмічної активності, нормалізація атмосфери дали надію на розвиток. Залишки теренських та арійських народів хоч і не зазнали повного краху, після цього тисячоліттями перебували в стані цивілізаційного анабіозу, що почав зникати в V—III тис. до н. е., коли стали відчутні значні прогресивні зміни. Про джерело цих змін ми скажемо пізніше. Але їх напрям відомий: з арійського сходу на теренський захід, в Європу. Особливо через Малу Азію та Балкани, в регіон, де тоді мешкали скіфські,

хазарські, грецькі племена, до яких з часом приєдналися галли (кельто-фракійці). Теренські цивілізаційні надбання сконцентрувались в Єгипті і Центральній Америці. Там вирости піраміди та величні храмові комплекси. Це останні спалахи минулого величчя атлантичного світу. Цим останнім всесвітнім катаклізмом IX—VIII тис. до н. е. і завершується допотопний світ.

Сила руйнацій, викликана катаклізмами, що відбулися, ускладнює вивчення допотопного світу. В регіонах, що зазнали багаторазової та довготривалої дії стихій, фактично зникли зовнішні ознаки попередніх цивілізацій. Їх зруйновані залишки покояться під товстезним шаром змитих порід в долинах та поймах, на дні морів і океанів.

Потрібні значні зусилля, щоб їх знайти та побачити. Ці залишки сьогодні не потрапляють у сферу людських інтересів. На них не ведуться розробки корисних копалин, вони не є якісними матеріалами для будівництва. Вони не цікаві сучасному людству. Тому наука стверджує — до наших часів нічого пов'язаного з цивілізацією не було! Нічого, крім первіснообщинного ладу!

Автори книги впевнені — розуміння суспільних, духовних, цивілізаційних процесів як основи допотопного світу, дасть нам можливість зрозуміти історію *нашого етапу цивілізації*, як одного з послідовних етапів розвитку людства, що поки не зуміло перервати процесу регресивних падінь.

Про вплив допотопних цивілізацій, їхніх інформаційних, духовних надбань на нашу цивілізацію ми розкажемо на прикладі венедів-слов'ян-русь.

РОЗДІЛ 4. МІСІЯ — ПРОСВІТНИЦТВО

4.1. Мандри в пошуках долі

Венеди, як значна частина народів арійського (духовного) світу та Євро-Азійської держави, зазнали катастрофічного удару стихії — катаклізу ХVІ—ХХІІІ тис. до н. е. Хоча катаклізм найбільше вдарив по західній Європі, його силу відчули і венеди.

Північ та захід Європи перетворились у тундрну і напівтундрну зону. Різко скоротились придатні для проживання землі. Регресивні тенденції охопили залишки всього населення Європи, Азії, Африки. Питання стояло гостро — землі венедів не в стані утримувати залишки населення, що вижило. Частині цього населення загрожувала смерть (*додаток 1, карта 4, стор. 164*).

Катаклізм викликав серйозні зміни на всій планеті. Була зруйнована столиця Євро-Азійської держави в долині Ганту, зникли небагатолюдні провінційні міста. Вже говорилось про причини таких руйнацій і катаклізу, що можливо пов'язані з глобальним конфліктом світових державних утворень, війною між ними, що могла відбутись із застосуванням засобів, створених на основі знань, отриманих від всесвітнього інформаційного поля, засобів, що могли застосовувати високі енергії. Також це могли бути засоби прямого енергетичного (польового) впливу на планету, живі істоти, на інформаційну структуру сущого, без застосування складних матеріальних пристройів, засобів, зброй.

Тому Євро-Азійська держава, з того часу знана як Гіперборея, неспроможна була навести лад на своїх землях. В майже зруйнованій державі панував хаос, населення з останніх сил боролося за виживання.

Столицю держави арійці, що вижили, перенесли на південний Урал (район м. Оренбурга). До ней потягнулись залишки різних народів, в тому числі частини венедів. Інша їх частина залишилась на старих землях між Чорним, Балтійським

морями та Уральськими горами. Саме тій частині венедів, що рушила в мандри, випала доля стати носіями цивілізаційних знань (додаток 1, карта 5, стор.165).

Не отримавши в новій столиці, що тільки но формувалась, якоїсь допомоги, венеди рушили на південь в бік Тянь-Шаню, сподіваючись знайти благодатну землю та збудувати там нове життя.

З труднощами подолавши гори Тянь-Шаню і Гіндукушу (про це пише "Влесова книга"), втративши частину людей, венеди зійшли в долину Інд. Але після катаклізму квітучий колись край нагадував пустелю. Перетнувши півострів Індостан, венеди рушили в долину Гангу, на місце старої столиці Євро-Азійської держави. Але знайшли там лише безлюдні руїни. Йдучи далі на схід, побачили Гімалай, вздовж яких рухались, аж поки дорогу їм не перетнув гірський масив. Повернувшись долинами рік на південь, вийшли на узбережжя океану і знову попрямували на схід. Навколо — страшні сліди руйнації, відносна бідність рослинного і тваринного світу. Майже ніде не було придатних для життя умов. Тому, провівши на місці декілька десятиліть, — прямували далі.

В районі нинішнього Індокитаю зустріли нове ХХІ тис. до н. е. Змінилось декілька поколінь людей, але мета — відшукати землю, придатну для постійного, осілого життя, досягнена не була. Наслідки катаклізму на цих землях були разочітами.

Мандри привели венедів на територію сучасного Китаю, і шлях від океану пішов на північ. Долаючи великі китайські ріки Янци і Хуанхе, венеди дістались до обширної степової рівнини (нині — пустеля Гобі). Проте і тут умови життя були погані. Шлях лишався один — на захід між пустельно-степовою Гобі та Тибетом (гори Наньшань).

Але сталося диво! В долині між горами Тибету і Тянь-Шаню мандрівники зустріли майже райські умови. Тут розкинулось велике мілководне озеро-море, а навколо нього — численні озерця та чудові оази, буйна зелень, чудовий мікроклімат, журчання річик та струмків. Край зелений та надзвичайно багатий. Майже 550-річний похід, який почали предки, закінчився. У "Влесовій книзі" ця місцевість називається Загір'ям або Семиріччям. Вона стала для венедів знаковою, особливою.

Разом з декількома венедськими тут зібралось до двох сотень різних племен. Жили мирно, насолоджуючись благодаттю цього краю, місця вистачало всім. Помірний клімат, сприятливі умови для господарювання. Саме в цей період (з ХХІ тис. до н. е. по XVIII тис. до н. е.) в цьому краю відбулися події, що кардинально змінили долю мандрівних венедів.

4.2. Тибет, Гобі: початок місії

Близькість Тибету, де було багато зручних природних складів, завдяки яким збереглась велика кількість працюючих інформаційних осередків, островів цивілізації, утворених переселенцями з Європи (вчителями-будителями), відіграла визначну роль в житті венедів. Хранителі високої цивілізаційної інформації увійшли в контакт з народами, що з'явились на берегах моря-озера. Духовні лідери Тибету, що мали контакти з інформаційним полем всесвіту, обрали ці народи *об'єктами цивілізаційного просвітлення* (духовні центри Тибету беруть свої початки від інформаційних центрів на межі двох світів і були створені вихідцями з Європи). Та це було лише початком процесу. В подальшому саме цим народам буде поставлено за мету виконати місію: нести високі знання у великий світ, в середовище ще не просвітленого людства.

Тибет, хоча й знаходився в арійській частині світу, насправді виконував (і виконує нині) особливу світову місію. В розумінні світобудови він перебував (і перебуває) над боротьбою світів: матеріального і духовного, теренського і арійського. Будучи осередком просвітництва, він знов: **шлях до Бога — в єдинані протилежностей (духовного і матеріального)**. Це шляхи накопичення знань, шляхи любові, шляхи до Ясуні (нірвани, ЕГО). Тибетські вчителі з тривогою сприймали звістки про катаклізми, про арійсько-теренські війни, і бачили вихід лише в просвітленні.

Просвітлення — означало отримання всім людством знання про світобудову, про шляхах накопичення знань, про любов, про стреміння людства до Бога.

Просвітлювати народи світу мали навчені і посвячені люди (у венедів — це волхви), яких для цього спеціально обрали, відшукавши у них вроджені здібності, дані Творцем, підготували, вказали мету.

Виконувати цю місію народ, ведений волхвами, мав в Європі на межі двох світів (теренського і арійського), де збереглись спустілі підземні інформаційні центри (для допомоги) і де була найбільша небезпека війни двох світів. Але для цього волхвам і їх народу треба було пройти по місійному шляху всю Азію на Захід.

Саме поняття *волхв-укр* стало означати "волю (Бога) хвалищий", або "укрощаючий (волю) народу". Таких людей в майбутньому мали готовувати та обирати з обдарованих дітей (хлопців, дівчат), які мають певні природжені якості. Їх мали навчати в спеціальній школі при діючих волхвах, і, в разі смерті одного з волхвів, найкращого з них посвячувати в волхви. Непосвячені учні могли стати жрецями, керівниками загонів, воїнами.

В цей же час з двох місцевих вчителів та просвітленого керівника венедів було сформовано Раду волхвів-укрів, або духовну трійцю, що стала називатися Троянь. Ці перші три волхви в подальшому стануть у венедів святыми предками.

Хто ж вони, ці люди? Які їхні діяння стали основою їх святості в мандрівному венедському середовищі? Якою була перша Троянь?

Передусім слід відзначити місцеву духовну вчительку, наставницю Славу або Славуну (Слав-Янь), яку настільки шанували венеди, що всіх її послідовників та учнів стали називати *слав'янами*.

Другим волхвом став місцевий духовний вчитель та проповідник Перун чи Порянь (Про-Янь). Його ім'я наступні волхви-укри нанесли на герб міста Суренжа на символі Землі (блакитний кулі). В період змін у слов'янському язичництві в VI—VIII ст. н. е. Перун був обожнений, як і більшість великих предків.

Третім волхвом став навчений та посвячений керівник венедів, їхній вождь та провідник Орь (Ори-Янь), ім'я якого залишилось в назвах розселень венедів (Оріана) та послідовників Оря (оріяни).

Перші волхви вели титанічну роботу по навчанню венедів. Процес навчання звався *просвітленням*, тому кожного, хто його пройшов, називали *просвітленим* або *русом (росом)*. Різночитання рус-рос виникло через вживання букви "Ѧ", яка читалася і як "у" і як "о".

З цього часу тибетські венеди стали називати себе слов'янами-русами(росами). Вони прагнули нести просвітлення іншим народам. Це був початок місії, яку вони виконуватимуть в майбутньому, проте не стільки вони, скільки їхні духовні лідери — волхви-укри. Стати слов'янином-русом(росом) не заважали ні раса, ні мова, ні старі вірування. Просвітлення вимагало духовного єднання, віри в Світовий Розум, в його опіку над людством.

Напевно в цей час сформувалися і групи помічників *волхвів-укрів*. Це так звані *жреці* (помилково *жериці*) та *жриці*, що в релігійній формі несли вищі знання, отримані волхвами, в народ (живо реклі). Серед жреців було багато тих, хто чився у волхвів, але волхвом не став. Жреці стали посередниками між світом волхвів-укрів, світом духовним, світом ідей, та матеріальним світом, народом, суспільством з його проблемами, побутом, життям. Народ при цьому почали називати *язичниками*, тобто тими, хто є духовними *единомовцями*, *своїми за духом*, а віру — *язичеством*.

Волхви-укри сформували і основні символи та атрибути язичества. Головним символом Космічного Розуму стала Зоря-Сонце (Су-Ра). Сонцю посвячувались храми у вигляді споруд з входом і виходом по осі *захід-схід*. Храм (Ра-м, місце Сонця) вінчався на даху символом у вигляді 8-кутної зірки (кільце з променями). Біля Храмів на пагорбах-капищах ставились зображення заслужених святих предків (ідоли), що своєю духовною діяльністю в загробному світі, в Ірї (інформаційному полі) сприяли нащадкам в їх діяльності. Ідоли нагадували сущим про їхні обов'язки та духовні орієнтири.

Поряд з головними храмами споруджувались й інші будівлі, зокрема пантеони з мощами чи урнами шанованих предків, ритуальні майданчики.

Обов'язковим атрибутом комплексу стала священна водойма чи джерело для омовин, біля якої непорочними дівами (жрицями, русалками) проводились посвящення в руси (роси) (язичники) — обряд, що звався *русаліями*, до якого треба було духовно готовуватися, вчитись.

В цей же час сформувались основні обряди, в тому числі поховальний: трупоспалення — для основної маси слов'ян і трупопокладення в кам'яних скринях (саркофагах) — для обраних Богом волхвів та верховних жреців. Обраність та нетлінність визначались перебуванням тіл кандидатів у спеціальному пантеоні протягом кількох років.

Перше місцеве просвітницьке завдання венеди виконали в XVIII—XVI тис. до н. е., коли значна їх частина пішла в долину р. Хуанхе та надовго там оселилась. Тут вона почала процес просвітлення навколоїнших народів. Зв'язки з цим китайським анклавом слов'ян волхви підтримували аж до часів Київської Русі, хоча ті перші слов'яни-руси в місцевій людності давно асимілювали. Проте не слід забувати, що єдність та зв'язок з цим анклавом базувалися на духовних засадах, а не на етнічних принципах єдиної крові.

Іділя Тибетсько-Гобітського етапу була порушена новим всесвітнім катаклізмом (XVII—XVI тис. до н.е.). Наслідки були страшні: загибель людей, руйнування, зміни клімату. Древнє море в долині між Тибетом і Тянь-Шанем почало зникати. З часом на його місці утворилася пустеля (Такла-Макан). Гинула рослинність, пустеля поглинала оази. Загір'я-Семиріччя швидко перетворювалось на запустілу землю. Про страшні землетруси пише і "Влесова книга", згадуючи живу реакцію на ці полі мандрівних слов'ян.

Залишки просвітлених народів цього регіону заради порятунку рушили в різних напрямках: венеди — на захід, інші — на схід та південь, заселяючи Китай, Індію, Індокитай, Японію, Індонезію. Саме тому паралельна місійна робота в Європі, Індії, Китаї в майбутньому дала такий разючий сплеск цивілізаційних процесів. Але це сталося значно пізніше.

Для венедів-слов'ян-русів це був початок великого шляху на стару батьківщину, до пограниччя світів, до Європи. Їхня мета не обмежувалася лише виживанням. Передусім — це була просвітницька робота, несення знань в світ. Так наставляли тибетські вчителі, так говорили волхви-укри.

Переселення почалося в XV тис. до н. е. Обійшовши зі сходу гори Тянь-Шаню, втомулені випробуваннями слов'яні-руси рушили на захід.

4.3. Азійська подорож. Кавказ

Шлях на захід навряд чи був менш драматичним, ніж мандрівка далеких предків на схід. Поруйнована земля, хаос, знищена і не відновлена природа.

Прога була суттєва різниця. Вона полягала в розумінні слов'янами своєї ролі та цілей, що стояли перед народом. Похід предків — це бажання вижити. Похід слов'ян-русів — це місійна робота з іншими народами. Принаймні так її розуміли духовні лідери, волхви та їх оточення. Це було несення знань про основи світобудови, про єдиного Бога.

Похід на захід в XV тис. до н. е. вивів слов'ян-русів до озера Балхаш, де вони надовго затримались. Важкість походу обумовлювалася значним обозом, в якому перебували тибетські реліквії, священна земля, кам'яні ідоли шанованих предків, начиння храмів Сонця. В цей час слов'яни налагоджують контакти із залишками місцевого населення та європейськими венедами, вивчають обстановку в Європі, що починає оновлюватись після катаклізу.

Поступово рухаючись на захід, обійшовши з півночі Аральське море в XII тис. до н. е., зустріли численні кіммерійські племена, що осіли біля річки Урал. Почалась просвітницька робота. На жаль, тогочасний рівень розвитку кіммерійських племен не сприяв їх просвітленню. Діставшись до Волги та Дону, слов'яни дали цим рікам назву Сонця (Ра та Рай), але, відчувши безперспективність роботи з місцевим населенням, повернули на східний берег Каспійського моря. Кіммерійці тих часів не визріли до сприйняття ідей волхвізму, для того, щоб стати духовними. Це сталося значно пізніше.

Вичікуючи зміни обстановки, слов'яни певний час перебували на плато Мангишлак та Усть-Юрт, ведучи місійну роботу з оточуючими племенами.

З часом рушили на південь, щоб обійти Каспійське море. В X тис. до н. е. досягли ріки Кури та Кавказу, де надовго зупинились, продовжуючи місійну роботу та контактуючи з народами всього Кавказу, з якими часто родичалися, залишаючи по собі назви, що означали просвітленість (Рус, Урус). Не раз перетинаючи Кавказ, представники слов'ян-русів відвідували землю пращурів, землю, на якій творили учителі-будителі. Так в цьому регіоні Європи з'явилися ідейні основи волхвізму, що продовжив справу відтворення основ древнього вчення. Особливо дружні відносини склалися з древніми предками грузинів та урартійцями, які родичалися зі слов'янами.

Перед початком IX тис. до н. е. волхви отримали від інформаційного поля всесвіту дані про ймовірність нового катаклізу та великого потопу. Слов'яни-руси рушили в гори, заховавши в надійному місці святині. Катаclіз IX—VIII тис. до н. е. знову сколихнув світ та відкинув людство назад у розвитку. Він був потужніший від катаклізу XVII—XVI тис. до н. е. Більшість людства загинуло в водах потопу (біблійного), а залишки повернулися до первісного суспільства, до здичавілих людських груп, а пізніше родів та племен.

Слов'яни-руси, в черговий раз відновлюючи сили, готовалися до переселення (цього разу — на південь). За настановою волхвів-укрів вони робили кожне таке переселення обдумано та послідовно. Залишаючи головні сили на старому місці,

волхви відряджали в похід частину народу під проводом досвідчених керівників. Ті готували на новому місці відповідні умови для переселення: створювали матеріальну базу, обживались. На це передові загони витрачали 100—200 років — час життя декількох поколінь.

Після створення належних умов переселилася головна частина народу та духовні керівники, везучі за собою тибетські реліквії, священну землю, слов'янські раритети (такий підхід до переселення ми побачимо і в пізніші часи). Частини народу об'єднувались.

Волхви використовували таку стратегію, бо прекрасно розуміли, що не можна ризикувати усім народом. Крім того, переміщуючи за собою важкі і великі раритети, вони вимагали для них *необхідних умов зберігання і повної безпеки збереження*. Реліквії зберігали в спеціальних місцях, які оточували водними перешкодами. Їх охороняла відбірна гвардія жреців-священиків. Створення відповідних умов зберігання на новому місці — відправна точка переселення більшості слов'ян.

Після стабілізації умов життя у VII тис. до н. е. за воєю волхвів передовий загін слов'ян-руїв вирушив на південь. Так в Межиріччя почали переселятись слов'яни-руси, яких згадують тут під назвою субарей (наддуховних).

4.4. Межиріччя: школа ідейної боротьби

Слов'яни-руси передового загону (субарей), починаючи з VII тис. до н. е., але особливо активно в VI—V тис. до н. е., готували базу для переселення з Кавказу всіх слов'ян-руїв на чолі з волхвами. В цей час сюди підтягнулися народи з різних регіонів як арійські, так і семітські. Основна маса слов'ян-руїв (субарей, наддуховних) переселилась в Межиріччя у V тис. до н. е. Після переселення усього народу ще активнішою стала просвітницька робота.

Волхви-укри, несучі місію просвітлення, почали прилучати до неї місцеві народи, в тому числі семітські. Останнім вони представлялися під назвою *сумери* чи *шумери* (зоряні люди), тобто ті, які вішують від імені зір, космосу і є надзвичайно духовними. Сліди цього впливу відчутні навіть в Біблії (рис. 22).

Широта та розмах просвітницької роботи були настільки грандіозними, що протягом декількох тисяч років місцеві племена, включаючи семітські, зробили стрімкий цивілізаційний ривок. З'явилися квітучі міста, великі та могутні держави. Розвивались науки та мистецтва, зростала духовність. Зразки мистецтва того періоду добре відомі науковому світу (рис. 23—25).

Сумерія (Шумерія) квітла. Робота велась по всій Месопотамії та на Вірменському нагір'ї. Загони сумерів (слов'ян-руїв) в цей час бачимо майже скрізь: Ассирія, Урарту, Мітannі, Вавилонське царство, країна хетів. Стали популярними слов'янські імена, що їх мали лідери народу та окремих загонів. Так, один із волхвів того періоду носив ім'я Орь, що було особливо популярним серед наступних волхвів і князів, як і імена Орьових синів: Щека, Хорива, Кия, які були командирами загонів (князів тоді ще не було). В цей період нараховувалась велика кількість слов'ян з іменами Кий, Щек, Хорив. Популярними серед лідерів місцевих народів стало ім'я Рус чи Руся, що вважалось елітним (просвітленим).

Прояви культурного впливу слов'ян на місцеві народи виразно прослідковуються в наростанні сонячної тематики в назвах поселень, міст, гір, навіть країн цього регіону. Назви міст Ур, Урук, гори Аракат, країни Урарту мають спільні корені з бойовим кличем слов'ян "Ура!", який означає "слава Сонцю" (у-ра). Сонце стало основним символом божественності.

Рис. 22. Приклад аналізу Біблії, виконаний громадою "Орієн" ОСІДУ РУН Віри з США

ПСАЛЬМА 150

Аллілуга!
 Хваліте Господа в святині його!
 Хваліте його і ширині сили його!
 Хваліте його за ділами його великих!
 Хваліте його по величеству велична його!
 Хваліте його при голосах трубних!
 Хваліте його при псалтири і гуслях!
 Хваліте його хором і при тимпанах!
 Хваліте його при струнах і орахах!
 Хваліте його при цимбалах звучих!
 Все, що думше, да хвалити Господа!

Аллілуга!

(такий переклад в Біблії)

הִ יְ וָלֶה
 גַּלְלָבְ יְגָ
 ГуЛъАли В ЙоГо

וְשָׁדָקָבְ לְאוֹלֶה
 גַּלְלָבְ - לְ בְּחַרְשָׁבְ
 ГуЛъАли Ви у ЛъБиХ РуСиВ

וְזֹעֲעֵיְקָרְבָּ וְהַולְלָהָ :
 : גַּלְלָבְ תְּבָ בְּדָחְ יְחָ צָבְ
 ГуЛъАли i BiTaB Bo DuХ Йе i yЧe, yЧe i зоВе

וְיתְרוּבָנָבָ וְהַולְלָהָ :
 גַּלְלָבְ תְּבָ בְּנָבְ וְרָתְ
 ГуЛъАли i BiTaB Bo НеBo BiPy Tu уyаВе

וְלְדָנָ בְּרָכָ וְהַולְלָהָ :
 : גַּלְלָבְ בְּרָבְ הַדְלָבְ
 ГуЛъАли i BiTaB Bo аРаB Не уДоЛаB

רְפּוֹשָׁ עַקְתָּבָ וְהַולְלָהָ :
 גַּלְלָבְ בְּגַחְ צָבְпָדְ
 ГуЛъАли i BiTaB БоГ, ХоЧ Ce ViПaДa

רוֹנְכּוּ לְבָנָבָ וְהַולְלָהָ :

: Гַלְלָבְ תְּבָ בְּנָבְ בְּנָבְ וְדָ
 ГуЛъАли i уBiTaB Bo НаBuЛи Vi i oБnоВу Да

לוֹחְמוּ רְתָבָ וְהַולְלָהָ :

Гַלְלָבְ תְּבָ בְּתָקְ вְמָגְוָלָ
 ГуЛъАли i уBiTaB Bo TaK BiMaГa BoЛъа

בְּנָעָוּ סִינְמָבָ וְהַולְלָהָ :

: Гַלְלָבְ תְּבָ בְּמַנְיִםְ вְчָנְבָ
 ГуЛъАли i уBiTaB Bo MaНю уMoBo uЧe НeBo

עַמְשִׁילְצָלְצָבָ וְהַולְלָהָ :

Гַלְלָבְ תְּבָ בְּצָלְצָלִיסְמָчָ
 ГуЛъАли i BiTaB Bo ЦiЛь ЦiЛа Йe CaMa uЧe

הֻוְרָתָ יְלַצְלָצָבָ וְהַולְלָהָ :

: Гַלְלָבְ תְּבָ בְּצָלְצָלִיְ גְּדָבְЧָ
 ГуЛъАли i BiTaB Bo ЦiЛу ЦiЛь ЙoГo ДаB ЧуTi

הִ לְלָהָתָ мְשָׁנָהָ לְכָ

בְּלָתְנִשְׁמָגְ тְּגָלָלְ йְ
 БуLa To HaШa MoГa To ГуЛъАли ЙoГo

הִ וְלָלָהָ :

: Гַלְלָבְ יְגָ
 ГуЛъАли В ЙоГо

Волхви-укри, несучи місію навчання, почали прилучати до неї місцеві народи, в тому числі семітські. Останнім вони представлялися під назвою сумери чи шумері (зоряні люди), тобто ті, які вішують від імені зір, космосу і є надзвичайно духовними. Слід цього впливу, як переконують нас члени громади "Орієн" ОСІДУ РУН Віри зі США, у випуску №11 журналу "Самобутня Україна Русь", відчутні навіть в Біблії. Ними наводиться

переклад псалому 150 староєврейською мовою та його український, слов'яно-руський відповідник тих часів.

Через інформаційне поле ми спробували перевірити достовірність такого перекладу, і хоча виявили його недосконалість, та встановили, що сам принцип в перекладі є вірним.

Рис. 23. Штандарт з м. Ура (блія 2500 р. до н.е.)

Рис. 25. Прикраси та піхви кинджала з поховання в м. Урі

Рис. 24. Жертовна посудина з м.Ура (ІІІ тис. до н.е.)

Розквітки зв'язки з венедською батьківчиною. Постійні контакти, делегації, духовний зв'язок сприяли розквіту на території сучасної України трипільської культури. Запрацював Придніпровський інформаційний центр (Кам'яна могила). Добре стосунки склалися з асимільованими арійським світом кіммерійцями, які глибоко ввібрали в себе звичаї та побут арійського світу. Бути арійцем стало ознакою вищості (*додаток 1, карта 6, стор. 166*). Значна частина кіммерійців почала відчувати себе частиною духовного світу. В їхніх ритуалах, похованьливих обрядах стала домінувати арійська (духовна) світоглядна ідея, проте до обрядів трупоспалення (з духовних мотивів) вони не дійшли.

Місійна робота, яку посилили волхви-укри, охопила велику територію — Кавказ, Малу Азію, Балкани, Карпати, Причорномор'я.

В теренській частині Європи під цим впливом, як і впливом інших народів арійського світу, виникають культури східного типу, що культівують арійське трупоспалення, принципи духовності. В цю зону північніше Альп, а потім і на південь від них переселяються східні народи, в тому числі венедські (венети).

Тоді ж у волхвів загострились суперечки з ідейними супротивниками — жрецями Єгипту, що пропагували теренський погляд на світобудову. На відміну від волхвів-укрів, які вчили, що на першому місці стоїть турбота про людську душу, яка має поринути по смерті тіла до Бога (в Ірій), жреці-теренці прагнули зберегти (муміфікувати) тіло, до якого треба прив'язати душу, тобто залишити її на Землі.

Розходженню цих ідейних, світоглядних начал не заважала і подібність деяких культів, як наприклад шанування Сонця (Ra), що існував на усій планеті.

Сумери-слов'яни були впевнені в успіху своєї роботи. Проте проблеми не примусили довго себе чекати. З II тис. до н.е. місцеві народи, що досягли рівня створення своїх держав, починають кровопролитні війни, використовуючи одержані від сумерів знання для боротьби між собою. Ідея сумерів про єдине просвітлене людство, яку вони почали втілювати в життя, зазнає невдачі.

Особливо в ідейному непослуху волхвам-украм виділяється Вавилон. Священники-жреці Вавилону, що пройшли вишкіл у волхвів-укрів, повстають проти своїх учителів: їм не потрібні наставники, вони все можуть самі. Вавилон стає ворогом та поневолювачем сумерів. Вавилонянині навіть придумали прізвисько ненависним тепер вчителям-волхвам та їх народу — *халдeї*. Поступово назва *халдeї* переходить і на місцеві племена Межиріччя, учнів русів(росів)-слов'ян.

Певного тиску зазнають сумери-слов'яни з боку відтвореного теренського центру в Єгипті. "Влесова книга" згадує про війни слов'ян з єгиптянами в цей час — це війни за ідейну першість в регіоні, війни духовної вищості.

Сумери відчайдушно прагнуть відновити духовну гегемонію в регіоні. Вони допомагають Ассирії в боротьбі з Вавилоном, надаючи кошти та краші свої війська. Часто беруть участь в рейдах проти скіфів та хазар, які тоді перебували північніше Балкан. Ці народи, на відміну від кіммерійців, слабко піддавались духовним впливам волхвів-укрів, що вимагало постійних контактів і повторних просвітницьких дій.

Проте подібна політика зазнає невдачі, оскільки як Ассирія, так і інші завойовники Вавилону, отримавши в місті владу, не бажають повернати її сумерам-халдеям. Їх просто використовують. Пізніше, вже у I тис. до н. е. (точніше десь у VIII ст. до н. е.) союзники взагалі ставлять за мету виселити зарозумілих, з їх погляду, халдeїв-сумерів. Не дають спокою сусіднім народам, а найперше учням сумерів, їх древні рапітети. Ними легше заволодіти, змусивши народ міняти місце проживання. Так халдeї-сумери-слов'яни з волі колишніх союзників опиняються в Сирії.

Інші ж халдeї, частково самозванці, частково слов'янські учні з місцевих напівпросвітлених народів, залишаються на місці і не прагнуть відстоювати інтереси русів-слов'ян. Вони йдуть на контакт з вавилонянами і навіть очолюють їх (Набопаласар, Навуходоносор-II). Саме знання учнями того, що у русів є цінні святыни, наводить їх на думку про переслідування русів-слов'ян.

Через наявність рапітетів та тибетських реліквій переселення у русів-слов'ян йде важко і довго. Воно триває декілька століть. Крім того, постійно тиснуть вороги, переслідують нововавилонські війська. У безвихіді слов'яни не затримуються у Сирії, а виришують рухатися в бік Європи, рятуючись від агресивно налаштованого оточення. В тяжких умовах народ поділяється на частини і далі слов'яни рухаються п'ятьма загонами-племенами (тиверці, поляни, деревляни, кривичі, сіверяни). Ймовірно вже у Малій Азії волхви прийняли остаточне рішення йти в Європу. Тимчасову стоянку для відновлення сил слов'яни організували в районі озера Туз. Усі загони (племена) розташувались поряд, розуміючи необхідність захисту реліквій від вавилонян.

Знаючи про зупинку русів-слов'ян вавилонський цар Навуходоносор II, що називав себе халдейським царем, і тому зазіхав на слов'янські святыни, організував напад. Зав'язався жорстокий бій. Частина слов'ян-русів (тиверці) потрапила в полон. Але це дало змогу іншим слов'янам відійти з святыннями на захід. Про цей полон теж

згадує "Влесова книга", як про велике лихо. З цього ж полону відкривається цікава сторінка тісних взаємозв'язків слов'ян та іudeїв, бо частина цих тиверців-слов'ян, пізніше, разом з прийшлими галатами, переселиться в Палестину, де стане називатися галілеянами.

Волхви в пізніші часи добре пам'ятатимуть про родинні стосунки галілеян (галло-тиверців, асимільованих іudeями) та слов'ян і пильно слідкуватимуть за їхнім духовним життям, всіляко сприяючи ідеям просвітництва (ессеї).

Проте це буде пізніше. А зараз головним волхви-укри вважають збереження народу, святынь, збереження сил для виконання своєї місії — місії просвітництва.

Ще до критичного моменту на озері Туз волхви приймають рішення спорядити невеликий загін на чолі з окремими новопосвяченими волхвами, який піде через Малу Азію та Чорне море в європейську Венедію, щоб хоч хтось міг донести зерна духовності в Європу в разі загибелі більшості. Проте народу, очолюваному волхвами, вдається вислизнути з рук ворога. Раритети та тибетські святыни збережені. Попереду Босфор і Дарданели, земля колись славної Трої-Ілліону, а далі Європа.

Дійшовши до Дунаю, слов'яни потрапили в оточення місцевих галло-фракійських племен. Шлях в Карпати перетнули знайомі їхнім предкам готи-бастарни. Велич Дунайської долини, благодатність землі запокоювали.

Крім того, поруч знаходився древній дунайський інформаційний центр, про який знали лише волхви. Він давав можливість одержання нових знань і встановлення контактів. Природні перешкоди — могутній Дунай та гори забезпечували захист, завдяки чому тут можна було зупинитись, заховати святыни, зробити перепочинок і відновити сили, спробувати просвітити місцеві народи, які в II—I тис. до н. е. змінили на цьому місці скіфів та хазар. Останні пішли в Причорномор'я, в межиріччя Дону та Волги. Нові подунайські народи — в основному галло-фракійського походження, потрапили сюди з півночі і заходу. Деякі з них активно взаємодіють з греками (македонці) та стають частиною грецького світу, інші творять свою місцеву спільність: іллірійці, мези, гети, трибали та інші.

Геродот відмічає, що за Дунаєм з'явилось дивне мідійське плем'я, яке він називає *сігінни*. Саме вони і є наші мандрівні слов'яни, що прийшли в Європу в середині VI ст. до н. е.

4.5. Карпати: шлях на землю обітовану — Волинь

Слов'яни-руси на Дунаї з'явилися в 540 р. до н. е. Зайнявши землі від Залізних воріт до ріки Арджеш по Дунаю, в основному на північ від річки, вони почали освоюватись у нових умовах.

Будівництво храмів і особливо храму на дунайському острові неподалік р. Янтра, стало початком місійної роботи. Храм на острові виконував роль головного сковища реліквій та раритетів слов'ян.

В цей час слов'яни разоче відрізнялися від навколоїшніх народів своїм одягом, привезеними тваринами. Дивував оточуючих особливий довгий одяг, як у мідійців (ававилонян, ассирійців), невеликі та шерстисті коні (тибетського типу). Це відмічає в своєму описі і Геродот (*рис. 26*).

Першим випробуванням для слов'ян в ті нелегкі часи став каральний похід Дарія I в 513 р. до н. е. на скіфів. Разом з сусідським племенем гетів, що мешкало поблизу дельти Дунаю, слов'яни дали бій військам персів. Проте сили були дуже нерівні.

Рис. 26. Сігінні та карпі на карті Абрагама Ортелія
(Амстердам, 1638 р., з книги "Україна на стародавніх картах", Львів, 2004 р.)

Примітка. Відлічення кольором розселення сігіннів, карпів та карпо-даків на рис. 26 та карпів на рис. 29 виконано авторами

Тому, з волі волхвів, слов'яни полишили участь у військових діях і відійшли на захід. Треба було турбуватись про релігій та святині. В цей час друга — менша група слов'ян, на чолі з власними волхвами, перетнувши в VII ст. до н. е. Чорне море, опинилася на Боспорі Кіммерійському. Перепочивши та провівши декількарічну місійну роботу з місцевим населенням — нашадками кіммерійців (гуни-меоти, боспорці), за їх підтримки рушила річковим (Дон) шляхом на північ в землі східно-європейських венедів.

Венедське розселення Східної Європи в VII—IV ст. до н. е., зазнавало рішучих змін. Воно почало ділитися на масиви, які в майбутньому стали самостійними етнічними утвореннями. Формувалися масиви венедів-празлов'ян, венедів-балтів, венедів-самодійців-утрів, венедів-фіннів, венедів-карелів. У групі останніх (фінни, карели, угри) цей процес відбувався досить швидко.

Зупинившись в західному регіоні венедського розселення, ці слов'яни-руси на чолі з власними волхвами зробили ставку на просвітлення древніх венедів-балтів. Саме їх вони повели на древні венедські землі південної Балтики, де сформувалося змішане венедо-галло-кельтське розселення. Волхи цієї групи очолили процес просвітлення та ослов'янення місцевих галло-кельтів.

Цей процес активно тривав на землях південної і східної Балтики наступні 5—6 століть, що було безперечним успіхом волхвів другої групи слов'ян. Ім вдалося налаштувати всіх венедів, від Балтики до Уралу, на цивілізаційне піднесення, об'єднати

в єдиному пориві для відновлення впливу венедів на колишній арійській території аж до Вісли та Одера.

Про ці успіхи йдеться в описах великого венедського розселення, що зустрічаються у римських авторів.

В цей же час волхви двох слов'янських груп поставили стратегічне завдання: йти на об'єднання по шляху південь-північ. (*додаток 1, карта 7, стор. 167*).

Для цього балтійським волхвам потрібно було взяти під свій контроль всі південно-східні прибалтійські землі та рухатись уздовж р. Вісли на південь.

Перед волхвами слов'ян-русів дунайського регіону стояло завдання місійної роботи з готами та рух на північ в Карпати, а головне — збереження раритетів та святынь. Саме тут, в Карпатах, вони відчули впертий опір карпатських готів (бастарнів та інших племен) цим планам, хоча, схоже, значна частина бастарнів все ж була слов'янізованна.

Острівне положення готів, оточених з усіх боків, крім сходу (де були скіфи), галло-кельто-фракійськими племенами, змушувало чинити опір слов'янам-русам (сігіннам) та їх планам зверхності.

Слов'яни-руси розуміли, що власних сил для боротьби з більш численними готами може не вистачити. Тому їх керівники (волхви) починають шукати в регіоні союзників. Союзників за духом та принципами, які підтримали б у боротьбі з готами і окремими галло-кельтськими народами.

Таких вони знаходять в переселеніх з Азії (Анатолії) на захід народах, яких вони знали раніше: етрусках та італіках. Волхви в V ст. до н. е. мандрують на Апеннінський півострів, де відвідують в Римі місцеве капище (Капітолій) та налагоджують союзні відносини з римлянами. Ставиться мета сприяти Риму через просвітлення населення та надання знань про створення державних інституцій. Рим обіцяє допомогу людьми, військом, як подяку за сприяння та науку.

Так була започаткована дружба слов'ян-русів (росів) та Риму, що тривала до кінця III ст. до н. е., коли зміцнілій Рим, після перемог над Карфагеном, подібно Вавилону, вирішив позбутися своїх духовних учителів.

Свідомо йдучи в гущу теренських народів, не боячись бути знищеними, широко вірячи в оберігаючу силу везених символів, раритетів, святынь та їх допомогу, слов'яни добивалися успіху. Для успіху їм також були необхідні жорстка дисципліна та більш чітка організація.

Волхви, після довгих роздумів, отримавши від світового інформаційного поля необхідну інформацію, та опираючись на попередній досвід предків, вирішили, що найкраща форма — це структурований союз головних загонів (племен) на чолі з їх керівниками (князями) та єдиною виборною владою всіх загонів (племен), очолюваною виборним великим князем (маджаком, бусом). Демократична процедура виборів на народних вічах була розроблена, проводилась та контролювалася власне волхвами, що залишались духовною, надсусільною, надкнязівською, особливою законодавчою структурою (Радою волхвів, Троянню). Більше того, ця структура спиралася на широку релігійну верству (жреців), які, крім духовних обов'язків, були казначеями, бійцями спеціальних елітних військових загонів, підпорядкованих волхвам (гвардії, поліції), духівниками усього народу.

Для такого союзу волхви обрали символічну назву — Дулібський союз, тобто союз «кулак (дуля)». До нього спочатку ввійшло чотири загони (племені), що прийшли в Карпати та носили професійні назви: *к rivичі, деревляни, поляни, сіверяни*. Кожному загону-племені належав свій божественний символ, ідол, який був зображенням

найшанованішого предка. З цих ідолів склали пантеон дулібських капищ: Світовид, Даждьбат, Велес, Перун. Ім'я Даждьбат (Даждь-батько) пізніше було перероблене на Даждьбог, але це сталося лише через 7—8 століть. Ідоли були своєрідною племінною міткою, маркою племені (загону). Таких символів з розвитком слов'янства та племен стане значно більше (рис. 27).

Рис. 27. Структура Дулібського Союзу в період його формування

Згодом в Карпатах з'явилося ще 5 слов'янських племен (загонів), назв яких ми не знаємо, бо, напевне, вони створювались з посвяченіх місцевих галло-кельтських народів, частково готів, проте не ввійшли в Дулібський союз. Вони визнавали зверхність Дулібського союзу та сприяли йому в усіх діях. Можливо, їм доручили вести тільки господарську діяльність (рис. 28).

Рис. 28. Слов'яни (руси-карпени) карпатського періоду VI—I ст. ст. до н. е.

В Карпатський період сформувалась ще одна особливість слов'ян-дулібів, що змінила їхній статус. Їхньою основною повсякденною справою стала справа військова.

З дулібів, членів союзу, членів четырьох слов'янських загонів-племен, формувалися елітні бойові загони, армії. Так склалось в Карпатах і так було до VIII—IX ст. Поняття дуліб стало синонімом поняття елітний слов'янський воїн.

З часом коло елітних військ росло. Але серцем давньослов'янської спільності завжди залишався слов'янин-дуліб.

Саме дулібський центр до VIII—IX ст. ст. був центром слов'янства як такого. Саме він, на відміну від пізніших назв племен, що носили професійну ознаку, мав надплемінний характер, та означав принадлежність до племен-засновників, племен-воїнів, базових племен дулібсько-слов'янського світу. Дуліби, як осередок держави, як осередок слов'янства, виконували роль імперського центру. Вся структура управління їхнього союзу (Дулібії) — це і був імперський центр, в якому роль першого керівника належала волхвам-украм (Трояні).

Тому зникнення в IX—X ст. ст. поняття “дуліби” викликало плутанину у зослідників слов'янства. Причина цього — помилкове сприйняття слова *дуліби*, як племінної назви.

Як же формувався характер воїна-дуліба? Де взялась ота військова міць та вишкіл?

Передусім — у постійних війнах. Жорстокі війни IV ст. до н. е. з готами, які протистояли руху слов'ян-русів (сігіннів) на північ, розпочали майже тисячолітнє протистояння цих народів.

Починаючи з 370 р. до н. е., передовий загін слов'ян-русів, що мав підкорювати умови для переселення всіх слов'ян, з боями переселився за річку Маріцию (Муреш) в Карпатах.

Ці слов'яни отримали власну назву — *карпи*, що походить від назви священного дерева *граба* (*carpinus*). З часом за річку Маріцию переселилися всі слов'яни (сігінні). Назва *карпи* стала загальнослов'янською. Про це є згадка у “Влесовій книзі”. Територія розселення сягала Карпатського хребта та гори Говерли, що стала зватись у слов'ян Руською горою (рис. 29).

Рис. 29. Карпи на карті Клавдія Птолемея
(Венеція, 1511 р., з книги “Україна на стародавніх картах”, Львів, 2004 р.)

Своїм рухом слов'яни-руси розрізали готів на два утворення: західно-готське, яке під тиском слов'ян та галло-фракійців (даків) відійшло на північ в бік р. Вісли та р. Прип'яті, та східно-готське (bastarni), відтиснуте дулібами до Чорного моря.

Готам не вистачало сил подолати одночасний агресивний наступ слов'ян (сігіннів-карпів) та галло-фракійців (даків), які активно освоювали в цей час Подунав'я та Карпати.

Протягом майже всього III ст. до н. е. слов'яни намагаються якнайдалі просунутись на північ. Мета — Волинські землі та розміщений там інформаційний центр. Готи, що займають Волинську височину, чинять шалений опір. Їхні ставки і столиці постійно мігрують від Західного Бугу до Горині.

В 250 р. до н. е., коли сармати напали на етруську факторію Подол на Дніпрі, дуліби організовують похід на Волинь з метою оволодіння цією землею і допомоги обложеному Подолу. Перший передовий загін дулібів (60 тис. чол.) та приведені Невелем (Нобелем) з Апеннінів два римсько-етруські легіони (15 тис. чол.) вирушили з Карпат на північ. Майже шість років вони вели бойові дії на Волині і врешті майже повністю загинули від хвороб і холоду на берегах Прип'яті (поблизу нинішнього озера Нобель).

Другу спробу оволодіти Волинню, але вже власними силами, дуліби здійснили в 200—194 рр. до н. е. Загін з 90 тис. чоловік протягом шести років воював з готами і майже весь поліг на землі, на яку слов'яни прагнули повернутись. Готським царям все важче було протистояти просуванню слов'ян. Дошкуляли їм і венеди з Прибалтики.

В III—II ст. до н. е. потужний рух сарматів з Закаспійських степів, Приуралля та Поволжя в Причорномор'я, Подністров'я та Прикарпаття накрив собою скіфські, хазарські, аланські (скіфо-хазарські) племена та народи. В сарматських рядах бачимо відомих нам *язигів*, *аорсів*, *сіраків*. Північну гілку сарматів склали *сколоти-боруси* та *ляхи-беренди*, що розмістилися в середньому Подніпров'ї. Замикали сарматський рух за р. Волгу *булгари*, які ще нагадають про себе після гунського панування над ними. Саме це гунське панування дасть підстави за мовними ознаками віднести булгар до тюркських народів.

А що ж місцеві кочові народи? Що скіфи і хазари, які встигли освоїтись на цих землях за тисячу-півтори тисячі років?

Частина з них, підхоплена рухом на захід, опинилася в середньому Подністров'ї, як наприклад *роксолани*, що мали хазарське коріння. Інша частина хазар та аланів (скіфо-хазар) залишилась в Приазов'ї та на Подонні, визнавши сарматську зверхність. Ті, що не захотіли визнавати такої зверхності, — ібери (хазари), алани (скіфо-хазари) — оселились у межиріччі р. Волги та р. Урал. Їх сусідами зі сходу були родичі сарматів: масагети. Частина цих народів рушила за Кавказ, зокрема ібери.

На північному заході Європи пожвавились германські народи, в першу чергу готи Скандинавії, які рушили на південь на заклик готів Волині, підкорили та германізували галло-кельто-фракійці долини Рейну, Ельби, Одри (вандалів, герулів, гетів). Прагнучи відновити зв'язок з готами Карпат, вони рушили на південь, а потім на схід.

Південно-східні землі Балтійського узбережжя все більше ставали венедськими. Завдяки активній роботі другої групи слов'янських волхвів в балтійському регіоні (просвітлення, посвячення в руси-слов'яни) венедськими стали майже всі землі по ріках Вісла, Німан, Даугава, Пріп'ять, та відбулось їх об'єднання з венедським масивом верхів'їв Дніпра і Волги.

Для посилення венедської присутності, на середню Віслу в 161 р. до н. е. було переселено, з волі балтійської волхвів, велику кількість венедів з ріки Ока. Вони зайняли місце поряд з галло-кельтами та балтами цього регіону та перепинили рух західно-готської групи Волині на північ.

Галло-кельто-фракійці Центральної Європи, тиснуті з півночі германцями та венедами, рушили ще далі на південь, витіснивши залишки готів з Карпат. Македонці, повністю інтегрувавшись у грецький світ та завоювавши під проводом Олександра Великого Персидську державу, контролювали Балкани і всю Грецію.

Росте міць Риму. Молода Римська держава активно розширює сферу своїх інтересів. В цей час і виникає конфлікт її інтересів з слов'янами-дулібами-карпами на Дунай.

Дружні відносини та духовне просвітлення, що його ініціювали в Римі волхви-укри, починають давати тріщину. Рим, як колись і Вавилон, злагатившись та зміцнівши після воєн з Карфагеном, не потребує повчань старих учителів. Волхви-укри сприймають таку поведінку як зраду ідеям просвітництва. Рим шукає нових союзників і знаходить їх в Македонії, з якою спочатку воює, а потім поступово підпорядковує.

В кінці III ст. до н. е. слов'яни-дуліби-карпи освоїли регіон східних Карпат та об'єднались на єдиній території, маючи в своєму складі вже дев'ять племен. Нові п'ять племен слов'ян були сформовані посвятою в русі навколошнього населення, в основному галло-кельто-фракійців (певкінів, бойів, частково гетів, мезів) та частини готів (бастарнів), про що є згадки у "Влесовій книзі". Це був час серйозного успіху, проте і час нових випробувань.

На зміну скіфсько-хазарському населенню великої Скіфії в Прикарпатті з'явилися арійські сармати. "Влесова книга" згадує язигів та їх жорстокі напади на слов'ян в районі рік Дністер, Прут та Серет.

Здійснивши переселення на північ, слов'яни залишили під суворою охороною на дунайському острові, в храмі Сонця, тибетські святыни, раритети, священні символи. Там, на землі Трояні (землі Храму Сонця) ці речі, які слов'яни понад двадцять тисячоліть зберігали, доглядали і заради захисту яких слов'янин-рус готовий був вмерти, готували до перевезення на нове місце.

Намагаючись оволодіти слов'янськими святынями, в 191 р. до н. е. римська армія здійснила річковий похід по Драві і Дунаю в бік землі Трояні. В цей же час македонська армія підійшла пішими маршем з півдня. Римський план захоплення святынь здійснився б, якби не діяльність волхвів.

Волхви-укри постійно контролювали через всесвітнє інформаційне поле стан зберігання святынь та раритетів. Вони володіли інформацією про будь-чий намір стосовно цих речей. Тому ще до початку підготовки походу прекрасно орієнтувались в намірах, величині і силі римсько-македонської коаліції. На землю храму (землі Трояні) були перекинуті потужні дулібські загони та організовано похід головних сил через землі даків.

У 190 р. до н. е. почалась війна. Слов'яни-дуліби хоробро противостояли військам коаліції, що відрізнялися особливим вишколом та вмінням. Боротьба була жорстокою і кровопролитною. Недарма їх напруга і значення відчутина в звеличенні слов'янами віків Троянових. Бо втрата святынь була б рівноцінна загибелі народу та припиненню місійної роботи. Слов'яни-дуліби вистояли. Більше того, їм вдалося перевезти святыні в безпечне місце у Карпатах та сповістити про перемогу весь венедський світ.

Саме з цього часу Римська держава стає ворогом волхвів, які звинувачують Рим у зраді. Розплата за це настане пізніше, в гунські часи.

Проте завдання, що їх ставили волхви дулібів-слов'ян, вимагали нових кроків, руху на північ. Необхідно було готуватися до переходу Карпат. Потрібен був плацдарм для створення слов'янської держави, яка б об'єднала на засадах високої духовності центральну частину, а потім і всю Європу.

В 120 р. до н. е. третій передовий загін дулібів-слов'ян, скоординувавши свої дії з діями віслянських венедів, рушив на північ в напрямку річок Горинь та Стир. Це була чергова смілива акція, бо вимагала проходу через землі готів, що зав'язли в бойових діях з віслянськими венедами (*додаток 1, карта 8, стор. 168*). Готам уже не вистачило сил вибити цей загін з Волині. Вони концентрують сили навколо своєї столиці (на схід від м. Горохів) та завзято боронять військові поховання біля ріки Стир (с. Хрінники на Рівненщині).

Дуліби займають височини навколо річки Волинь, де створюють поселення та відвоюють навколоїшні землі. Бойові дії точаться в околицях нинішніх сіл Сатиїв, Дядьковичі, що на південний захід від нинішнього м. Рівне.

Так закладались основи майбутнього територіального центру загальнослов'янської держави. Місце це було не випадковим, бо саме тут знаходилися *залишки одного з європейських інформаційних центрів давнього минулого*. Про це знали волхви, і до нього прагнули привести слов'ян-русів. З допомогою цього центру волхви хотіли зміцнити свій вплив на навколоїшні народи та почати широкий процес просвітлення, чисельного росту слов'янського, роського осередку.

РОЗДІЛ 5. ДУЛІБІЯ РОСЬ – ЗАГАЛЬНОСЛОВ'ЯНСЬКА ІМПЕРІЯ

5.1. Нове обличчя Європи

Сплановане волхвами створення на Волинській височині, на річках Горинь та Стир центру єдиного слов'яно-венедського розселення, що мав стати духовним центром всієї Європи, центром просвітлення, центром космічних знань, центром єднання теренського і арійського світів, з третьої спроби почало здійснюватись.

Передовий загін, закріпившись на нових землях, став центром притягання всього венедського світу і його оточення. З півночі до нього потягнулись венеди та балти, керовані другою, балтійською, групою волхвів. Зі сходу примкнули, притиснуті потужним рухом сарматів племена скіфсько-казарського походження (роксолани) та й власне сармати (боруси). Готи (виключаючи частину слов'янізованих бастарнів), розчленовані слов'янами-карпами, групами виривалися з венедського оточення і рушали до Чорного моря та на схід за Дніпро.

Проте саме в I ст. до н. е. в європейській історії відбулася подія, яка кардинально змінила розстановку сил в Європі.

Почав трансформуватися галло-кельтсько-фракійський світ, затиснутий в лещата двох могутніх сил. З півдня його "пойдала" молода Римська республіка, згодом — імперія. З півночі потужно просувались германці, підкорюючи галло-кельтсько-фракійське населення півночі Європи.

Саме просування германців на південь і схід врятувало місцевих карпатських та волинських готів від повного розгрому. Досягнувши Дунаю, германці (скандинавські готи) та ведені ними германізовані гепіди, герули, гети вдалили по дулібах-слов'янах Карпат та венедах верхньої Вісли. Цей важкий для слов'ян та готів період описаний Йорданом.

Дуліби-слов'яни, починаючи з 50 р. до н. е. змушені були, рухаючись головними силами на північ та перетинаючи Карпати, вести в горах запеклі бої з германцями. Відчуваючи небезпеку для слов'янських раритетів, зімкнулись єдиним фронтом балти, венеди та дуліби від Балтійського моря до Карпат по лінії ріки Одра (Одер). Тоді скандинавські готи та їхні союзники, рушивши на півден, зайняли Середньодунайську низовину та увійшли до Карпатського вигину.

Сарматські племена, що захопили великі території, спробували освоїти Полунав'я (язиги), але не витримали тиску і повернулися в Причорномор'я.

Великому сарматському морю не вистачало однорідності, единокерованості. Як в клаптиковому покривалі в ньому багато залишків підкорених (сарматизованих) народів, де значне місце належить хазарам та аланам (скіфо-хазарам). В нього вклиниються загони готів, що йдуть до Чорного моря, та окремі племена масагетів. Останні вже відчuli міць нових прибульців з Азії, які, покинувши район Алтаю, рушили на захід. Клин азійських племен розрізає масагетів та давить на залишки венедів-утрів Приуралля.

Сарматське середовище поступово стає сприятливою основою для місійної роботи волхвів-укрів. Саме вони та скіфи-хазари в майбутньому стануть об'єктом просвітлення та слов'янізації, чисельного зростання слов'ян.

Римська експансія в Малу Азію змінює ситуацію і на півдні Причорномор'я. Землі Малої Азії стають центром постійних воєн. Ще не повністю асимільоване за п'ять століть плем'я слов'ян-тіверців, що мешкає біля озера Туз в Анатолії (Галатія), потрапляє в зону військових дій римлян. Підтримуючи зв'язки з волхвами слов'ян-дулібів, тіверці приймають пропозицію волхвів приєднатися до слов'ян-дулібів, і в I ст. н. е., обійшовши зі сходу Чорне море, опиняються в Придніпровських степах. Пам'ятаючи про свої слов'янські корені, вони водночас дотримуються як азійських (хетських) традицій, так і традицій народів, що з'явилися в Анатолії пізніше (галли).

Напружена міжнародна обстановка не знімає з волхвів-укрів їхніх місійних зобов'язань та обов'язку просвітництва на просторах Євразії, що вони здійснюють за участь просвітлених раніше родичів, зокрема тієї частини тіверців, яка потрапила разом з галлами (галатами) в Палестину, та стала зватись галілеянами.

Саме через них ідея волхізму (просвітництво, любов до близького) потрапляє на Близький Схід, де вони сприяють зародженню основ раннього християнства (ессеї). Вони ж закладають підвальні для появи нового месії.

На межі 4–3 рр. до н. е. стала визначна подія в діяльності волхвів-укрів. Рада волхвів-укрів у повному складі відбула спочатку в Межиріччя (за дарами), а далі в Палестину, щоб вітати народження Ісуса Христа, та взяти на себе роль його опікунів.

Роль Христа, як непересічної особистості, що може вплинути на долю людства, віщувалася інформаційним полем (Ірієм) і була пов'язана з нарощуючою конфронтациєю двох світів (теренського і арійського), що виливалось в конфліктах Риму та Парфії, германських і венедських народів. Земля фактично стояла на грани нового всесвітнього катаклізму. Потрібні були кардинальні заходи стабілізації в дусі древнього вчення: засівання в людському середовищі зерен любові, знань, шанування законів Творця.

Уже хлопчиком Ісус потрапив в Карпати, а далі до школи волхвів-укрів, де навчався протягом вісімнадцяти років. Волхви з честью виконали свій обов'язок, а в подальшому сприяли розвитку гнаного в Римській імперії християнства, надаючи християнам притулок.

Так продовжувалось доти, поки християнство не стало державною релігією Римської імперії та поступово набуло рис частини державної структури.

В цей час галло-кельтсько-фракійський світ занепадає і поступово вливається в культури інших народів. Він змінює мову на латинську, германську, слов'янську (додаток 1, карта 9, стор. 169).

Європа на межі тисячоліть набуває інших обрисів. І якщо історичні події, що відбувалися на південні, в межах Римської імперії, сьогодні більш-менш відомі, то трансформації в іншій частині Європи менш зрозумілі та чіткі. Головною подією для слов'янсько-венедського світу став момент об'єднання його частин. Відбулось злиття дулібських-слов'янських земель з землями Венедського Балтійського союзу, утвореного другою групою волхвів, з яким межували два венедські анклави (окський та віслянський). Нарешті волхви об'єднали всі народи, месійне просвітлення яких ставили за мету.

На жаль, цей момент характерний ще й початком слов'яно-балтського протистояння, внутрішньовенедської конкуренції за впливи, владу, зверхність. Ця конкуренція, що тривала майже вісім століть, стала характерною рисою нової ери волхвізму.

5.2. Готські лещата. Конфлікт волхвів

Загальновенедська злагода тривала недовго. Вже на початку I тис. н. е. дулібський союз отримує військовий удар з півночі від братів венедів-балтів, очолюваних другою групою слов'янських волхвів.

В чому полягала суть конфлікту? Чому прагнення до єдності, до якої дві групи волхвів йшли майже сім століть, вилилося у війну? Шо не поділили волхви?

Відповідь досить проста. Волхви слов'ян-дулібів завжди вважали другу групу волхвів, яку вони посвятили та направили на північ, допоміжною, другорядною. Тобто такою, що має підкорятись їм. Дулібські волхви вважали волхвів другої групи залежними від себе через відсутність у них головного — древніх раритетів, символів влади та реліквій.

Волхви другої групи, зробивши гіантську об'єдинчу роботу, піднявши дух всіх венедів у прагненні до знань, просвітлення, жадали щонайменше *рівності* з дулібськими волхвами, а звідси — доступу до слов'янських святынь, отримання частини владних повноважень, визнання їх істинними волхвами. Запропоновані кабальні умови залежності від дулібських волхвів принижували їх і вони вирішили отримати бажане (передусім, слов'янські святыни і раритети) силою.

На боці Венедського Балтійського союзу була чисельна людська та територіальна перевага, можливість використовувати скандинавських готів як найманців. Крім того, дуліби-руси відбивались від готів, що охопили їх півкільцем із заходу, півдня і сходу. Ситуація здавалась виграною для Балтійського союзу, і дулібським волхвам нібіто нічого більше не залишалось, як піти на поступки.

Венедський Балтійський союз почав війну з дулібами в 23 р. в районі Західного Буту і верхньої Прип'яті. Проте волхви балтів не врахували одного: чисельна перевага не компенсувала бойового вишколу дулібської армії та структурної досконалості її організації, здобутих під час перебування в Карпатах. Війна балтів-венедів і дулібів-слов'ян вивільнила місцевих готів, затиснутих в районі Західного Буту. Спочатку балтійські волхви використали цих готів, як найманців, проти дулібів. Пізніше щось подібне намагались робити дуліби. Готам, що мали власні плани, це не подобалось. Вони на чолі з вінітарієм (великим царем) Германаріхом та скандинавськими готами-

найманцями прориваються в Причорномор'я. Тут Германаріх, отримавши підтримку від місцевих готів, створює імперію, якою керує з 25 по 32 р. Спочатку до неї входять, крім різних груп готів, тиверці, частина роксоланів, кримські скіфи. Надалі під владу готської імперії щонайменше на півтора-два століття потрапляє лівобережжя Дніпра, долина нижнього Дону аж до Волги — усі землі сарматів та хазар, притиснутих зі сходу азійськими племенами з Алтаю.

А що дуліби? Чи зможуть вони, опинившись в готських лешатах (з заходу скандинавські готи потіснили їх до Дніпра), вистояти і виконати задуми волхвів?

В тяжких умовах, втративши під тиском германців західні землі, якими вони володіли раніше (верхів'я Тиси, Вісли та верхнього Дністра), дулібам вдалося створити антиготський союз з непідкорених народів: віслянських венедів, борусів, роксоланів (землі яких в Подніпров'ї стали для дулібів тилом). Цей же союз протистояв готам не тільки на заході, а й на півдні і сході. Він активно воював і з венедами-балтами.

Війну за допомогою коаліцій, руками союзних військ вели в подальшому і готи імперії Германаріха. Будучи зверхниками над сарматами (ляхами-берендами), вони направляли останніх на війни з дулібами-слов'янами в середньому Подніпров'ї.

Завдяки надзвичайно напруженій місійній, просвітницькій роботі дулібських волхвів, фактично за дуже короткий час Дулібський союз став союзом посвячених росів-слов'ян. Слов'янами ставали масово і свідомо. Особливо легко цей процес відбувався в середовищі венедів і роксоланів, повільніше — у борусів.

З 50—52 рр. н. е. цей союз дістав назву, яка стала знаковою на довгі століття: Союз перетворився в *Дулібію Рось*. Вперше слово Рось стало назвою державного утворення, несучи ідеологічну основу: Дулібія Рось — союз-кулак просвітлених.

Тим часом римські завоювання остаточно стерли з карти Європи залишки галло-кельтсько-фракійських народів, розбивши врешті-решт і затягнувши даків. Римські кордони наблизилися до меж Дулібії Рось, почалися походи на дулібські землі за Карпатським хребтом. Жорстокі бої охопили південне порубіжжя дулібів-слов'ян. З особливою завзятістю дуліби відстоювали Руську гору (Говерлу), не пускаючи легіони римлян в долину Дністра. В цих боях дулібські загони, що стояли біля Дністра, отримали величезні трофеї, речі з яких зустрічаються нині в археологічних знахідках (додаток 1, карта 10, стор. 170).

Це стало початком майбутньої величі Дулібії Рось. У війнах I—II ст. ст. дуліби та їхні союзники виплекали той завзятій дух, завдяки якому вони через декілька століть дуже потужно і вагомо впливатимуть на історію Європи.

В цей важкий час виживання дулібські волхви не забували і про майбутнє. З венедського верхнього Подніпров'я на захід були переселені білі угри. З верхів'їв Дону на Полісся закликали тамтешніх венедів. Дулібія Рось створювала навколо себе якщо не дружнє оточення, то хоча б зону сприяння.

В рамках опіки над однодумцями, духовними братами, після жорстоких репресій в Палестині проти єссеїв та християн (68—73 рр.), волхви-укри запрошуєть в Дулібію їхні громади, які живуть тут майже три століття. Лише після легалізації християнства, як державної релігії в Римській імперії, нащадки цих єссеїв та християн повернулися на Близький Схід. А їхні потомки ще й нині там місцями зберігають свою самобутність.

Затяжні війни I ст. не дозволяли дулібам-слов'янам розпочати будівництво власного потужного осередку чи столиці. В першу чергу терміново облаштовувались підземні сковища для древніх слов'янських раритетів та святынь. Проте настав час і для ширших планів.

З 120 р. на річці Волинь (нині Устя), притоці Горині, починаються підготовчі роботи для будівництва столиці Дулібії Рось. Саме тут, на пагорбах, де знаходився древній інформаційний центр, від якого двадцять дві тисячі років тому пішли в мандри предки слов'ян, волхви-укри вирішили створити свій постійний осередок — місто Суренж або Арту (Святе). Окреслюються плани освоєння навколишніх земель та створення оборонного кола міст — Русколані. Закладається серцевина майбутньої величі держави.

5.3. Початок величі. Волинь-Артанія

Дулібсько-готське протистояння II—IV ст. стимулювало появу і розвиток чіткої державної структури Дулібії Рось, формування структурованого суспільства, армії, системи ідеологічного (релігійного) впливу на народи, що посвячувались в руси. Саме ці перші прилучені, просвітлені, посвячені в слов'яни-руси народи стали, поряд з дулібами, ядром слов'янського розселення. Ядром згуртованим, міцним, впевненим у своїй місії (венеди, роксолани), але не примусово, а добровільно, зважаючи на зовнішню обстановку: готську зверхність, панівну, агресивну політику готських царів (вінітаріїв), примусовість відносин в готській імперії. Слов'янські, дулібські волхви запропонували їм інше: рівність перед вищими силами, духовну едність, збереження традицій при появі нових знань, нового космічного бачення своєї місії.

Поступова деградація готської імперії Германаріха пов'язана з місійною роботою волхвів. Коли підлеглі готам народи, висловлюючи незадоволення, почали входити в Дулібію Рось (роксолани, алани, ляхи-беренди, тиверці-уличі), це негативно позначилося на могутності готської держави.

Починаючи з III ст. почались внутрішні чвари у самих готів, які почали ділитись на місцевих, корінних (карпатсько-волинських) та прийшлих (скандинавських). Кожна група готів намагалася довести свою зверхність, а решту підпорядкувати собі.

Стрімке посилення Дулібії Рось, що почала виходити з критичної ситуації, проявилось і в жорсткій відсічі германської агресії з заходу. Саме в цей час тиснені з півдня Римською імперією германські та германізовані народи (колишні галло-кельти) були в стадії глибокого переустрою. В II—III ст.ст. в прикордонних районах по р. Рейн формувалося ядро майбутніх франків або франко-германців. Це були войовничі за духом, жорстокі, дисципліновані племена, що стали центром консолідації народів цього регіону.

Дуліби вперше з часів глухої оборони своїх земель по колу впевнено атакували. З меж Русколані і великого оборонного кільця Суренжа (почав будуватися як столиця з 120 р.), відбірні дулібські війська в III ст. разом з прилученими ляхами-берендами, аланами, борусами, тиверцями-уличами здійснили ряд каральних походів на захід.

В перші роки III ст. на верхньому Дністрі вони нанесли потужний удар по прикарпатських готах та їхніх союзниках і змустили їх втікати, обходячи дулібські, венедські землі, на північ і схід, рухатись до готів Приазов'я і Подоння.

Проте в болотах північніше від Прип'яті їх зустріли загони союзників дулібів (ляхів-берендів та борусів), завдавши готам жорстокої поразки. З боями готи прорвались в район верхнього Дону, на землі, що колись належали венедам, та захопили їх місто Воронженець. Ці події згадуються у "Влесовій книзі". Там вони осіли, створивши своє розселення (свердзею). Туди ж ввійшли залишки різних германських та не германських племен, розбитих у боях на сході Причорноморської імперії готів.

В 212 р. дуліби та їхні союзники (роксолани, алани, ляхи-беренди, венеди) завдали жорстокого удару вандалам, германізованому племені галло-кельтів, що дошкаюляло військовими нападами з заходу. Розпочалось витіснення вандалів та інших германізованих галло-кельтських племен на захід і південь. Частину населення цих народів, що потрапляли в полон, дуліби слов'янізували, посвячуючи в руси(роси). В суспільстві Дулібії Рось в ті часи не прагнули мати маси полонених, а тим більше рабів. Полоненим надавали право вибору: *повноцінне рівноправне еходження в суспільство, після посвячення в слов'яни-руси(роси), або смерть.*

В час посилення Дулібії Рось відбуваються деякі зміни в структурі влади слов'янського суспільства і держави, які відіграють важливу роль в майбутньому.

Концентрація влади в руках волхвів-укрів, зростаюча впевненість їх, як державних діячів, у своїй правоті спричиняють процес поступової модернізації системи волхвізму, що сьогодні можна оцінити як відхід від чистоти виконання древнього вчення (непорушного, вічного космічного закону світобудови). Але тоді це виглядало як логічний хід, як посилення впливу волхвів-укрів, що сприяло вирішенню всіх проблем.

Масове залучення Дулібією в свої походи III—IV ст. ст. сарматів, спочатку як союзників, а потім — уже як слов'ян-русів, дезорієнтувало пізніших істориків, що сприйняли цей рух як власне сарматський. Вони помилково називали цей регіон Європи Сарматією, не помічаючи справжніх рушій історії — дулібів-слов'ян на чолі з волхвами. Сармати стали в руках волхвів керованою силою, що виконувала їхню волю. Тому Сарматія — і є власне Дулібія Рось, яка активно використовує сарматські народи, особливо сарматську кінноту у війнах в Європі. Центр Дулібії для західно-європейців був закритий землями, на яких воювали сармати чи сарматські загони.

Дулібське, слов'янське, волхвівське світобачення стало домінуючим у сарматів. Дулібські умільці наводнюють регіон виробами із зображеннями, що символізують закрученість інформаційних полів Всесвіту (сварги-спіралі) та зображують символ Сонця (четирипроменеві, восьмипроменеві хрести, зірки). Сучасні дослідники помилково вважають їх чисто сарматськими, так само, як подібні речі, що побутивали перед тим у кіммерійців і скіфів, вони відносять тільки до творчості цих народів чи грецького мистецтва (рис. 30).

Рис. 30. Основи волхвівської світобудови та сонячна тематика в мистецтві різних народів Євразії
(І тис. до н.е. — I тис. н.е.)

В середині III ст. готи Причорномор'я заради збереження своєї імперії, яка фактично розпадалася, пішли на відчайдушний крок, закликавши до об'єднаного походу причорноморських народів на Рим, вбачаючи в цьому закріплення своєї зверхності, та спокушаючи учасників можливою здобиччю.

Дуліби, пам'ятаючи старі образи на римську державу (Дунайську та Карпатські війни), згодились допомогти матеріально, але від участі в поході відмовилися. Похід відбувся в 269 р. Під проводом готів у ньому взяли участь підлеглі готам хазари, скіфи, алани та залучені народи карпатського регіону — гепіди, гети та інші. Проте це не допомогло готам утримати керування власною імперією. Уже під кінець III ст. більша частина аланів приєднується до Дулібії Рось. Фактично отримує незалежність новосформована Хазарська держава між нижнім Дніпром і середнім Доном. Але найгірше для готів було те, що зі сходу впритул підійшли азійські племена з Алтаю (нащадки кіммерійців, що пішли в Середню Азію в III тис. до н.е. і алтайських племен), які з'єднались в Приазов'ї з місцевими гунами-меотами (нащадками тих самих кіммерійців і скіфів). Гуна-меотам Приазов'я готи останні століття надзвичайно дошкуляли. Це об'єднання зайняло частину земель колишнього Сарматсько-Хазарського союзу (булгар-сарматів, східних хазар і аланів).

Гуна-меотам Приазов'я вдалося встановити свою зверхність над величезною силою кочових азійських та місцевих народів. Меоти вказали родичам з Азії напрям подальшого руху, ціль експансії, спрямувавши їх проти готів.

Готи, що тепер самі опинилися в жорстких лешатах (і зі сходу і з заходу — потужні сили), спробували подолати меншу з них. На початку IV ст. вони розв'язують ряд воєн з дулібами-слов'янами в районі Південного Бугу. Не здолавши дулібів, у 322 р. готи йдуть на відчайдушний крок — підступно вбивають запрошеного в гості великого князя (маджака, буса) Суренжа Ізяслава I та 70 його князів і бояр. Волхви Суренжа, що з 250 р. став офіційною столицею Дулібії Рось, закликають до помсти дружніх гунів-меотів Приазов'я. В тому ж 322 р. гуни-меоти здійснили похід на готську столицю в дельті Дніпра. Але це був лише початок. Азійські племена, які з 30—40 років IV ст. теж стали називатися гунами, поступово завойовують готські землі Приазов'я, Хазарську державу, яка була союзницею готів.

Розв'язка настала в 375 р. Гуни потужним ударом змели всі готські і хазарські державні утворення в Причорномор'ї і зруйнували столицю готів на Дніпрі. Рештки готів потяглися на захід, а частково на південь (до Криму), рятуючись від повного знищення. Про це відомо за Йорданом та іншими оповідями.

На шляху до Римської імперії у гунів залишалася тільки одна велика сила — Дулібія-Рось. Це добре розуміли волхви-укри в Суренжі, коли стимулювали гунів на війну з готами. Волхви намагаються всіма силами перетворити вороже середовище навколо Дулібії Рось на союзне, не агресивне. Для цього використовуються усі можливі засоби: війна, широка місійна робота, просвітницька робота з венедами. В 305 р. відбувся великий похід на Балтійську державу, як спосіб нейтралізації другої групи волхвів та важливого територіального долучення поліських земель з венедським населенням до Дулібії Рось, відділення від Балтської держави усіх північних земель (Лівонія, Балтія). Цим походом Суренж, його волхви фактично поховали надію другої групи волхвів (балтійських) стати центром консолідації всіх венедських земель і народів. Дулібія Рось в середині IV ст. залишає в свої союзники, крім Лівонії і Балтії, венедів-праслов'ян району р.Оки,utrів верхнього Дніпра, залишки сарматських, балтських, угорських народів району р. Десни.

В повітрі кінця IV ст. відчувається тривога. Вже починаючи з 376 р., на східних рубежах Дулібії (район сучасного Харкова) відбуваються бої з гунами, що рвуться на захід. Військові дії в Подніпров'ї та на підступах до Суренжа тривають до початку V ст. Волхи намагаються провести переговори з гунами, насамперед з їх меотською верхівкою, нагадуючи про колишню дружбу з їх кіммерійськими та скіфськими предками (у "Влесовій книзі" згадуються як родичі якийсь Кімер та Скіф) (*додаток 1, карта II, стор. 171*).

В боях беруть участь великі князі Верен I, Беляр II, Сегеня II, Моух II. Проте тиск гунів посилюється. Як змінити ситуацію? Військове вирішення — шлях до обезкровлення та загибелі. Волхи шукали мирних шляхів вирішення.

5.4. Гуни. Будівництво слов'янської імперії

У 403 р. , відмовившись від переговорів, гуни підійшли до недобудованого великого кола оборонних міст — Руколані. Вони стояли в 35 км від Суренжа.

В межах Руколані були сконцентровані великі сили дулібів та їхніх союзників. По всій Руколані були розміщені військові поселення та гарнізони оборонців, що підготувалися до тривалої облоги. Обороні сприяла система навколоїнніх річок, які весною широко розливались. Безрезультатна облога Руколані тривала майже до пізньої осені. Гунська кіннота, що звикла до швидких рейдів, стомилася в чеканні. Місцеві бої не давали нікому переваги. Облога більше виснажувала гунів, ніж дулібів, тому була знята гунами.

Після певних вагань гунська (меотська) верхівка в 405 р. пішла на переговори з дулібами. Волхи Дулібії-Рось запропонували гунам оригінальну і привабливу ідею: *спільну коаліційну боротьбу на заході, експансію в Європу, а особливо на Рим і Константинополь*. Причому все завойоване стане гунським трофеєм. Дулібія Рось претендувала лише на приєднання до неї частини прилеглих земель на заході. Дулібія обіцяла гунам вільний прохід на свої західні кордони, організацію там гунського військового табору та його матеріальне забезпечення (харчі, зброя, будівельники). *Дулібія залишається союзником і державою*, і не посилає воянів в гунську армію. Вона контролює та охороняє власними військами свою територію, готова бути міщним тилом, що з'єднує гунські землі Подоння і Поволжя з військовим табором на заході. Крім того, гунам буде дозволено користуватися в Дулібії транзитним шляхом схід-захід, який добре охоронятиметься (особливо в районі Дніпра на переправі Самбатас — Подол). Дулібія посилить свою присутність на заході, охороняючи гунський табір в період походів головних сил. Місцем цього табору стане верхня Вісла, добре відома дулібам.

Гуни погодились. На їх погляд, такі чудові умови розв'язували їм руки і знімали головний біль щодо самозабезпечення, особливо гунської верхівки. Волхи ж бачили в цьому плані свої вигоди: повне збереження держави, її посилення та розширення. Вони розуміли й інше: руками гунів вони здатні завдати нищівної поразки будь-якому ворогу. Крім того, знали, завдяки інформації від всесвітнього інформаційного поля, що гунська велич повністю залежатиме від Дулібії Рось. У гунів же, в таких умовах, не буде ні власної держави, ні можливості її створити.

Початок здійснення плану на початку V ст. був відверто важким. Гунські війська, перетинаючи Дулібію, час від часу чинили грабунки. Виникали локальні війни. Гуни поводили себе не завжди в рамках угоди і окремі їхні загони отримували відсіч.

Волхи розуміли, що становище зміниться тільки тоді, коли верхівка гунів стане лояльною до Дулібії та Суренжа, а не дивитиметься на росів як на другорядну силу.

Тому в Суренжі, на пропозицію волхвів, організовується навчання гунсько-меотської молоді. Одним з перших учнів став і гун-меот Аттіла. Саме його волхви протежували на царювання у гунів в 433 р., в період, коли на верхній Віслі (район Гута—Краків) ішло будівництво військової бази гунів та їхньої "столиці".

На верхню Віслу з верхнього Подніпров'я були переселені ляхи-беренди, що мали виконувати роль охоронних загонів будівництва. В цей же час на місце ляхів-берендів в межі Дулібії були переселені залишки венедів з окського регіону.

Формувався транзитний шлях, яким гуни могли безперешкодно діставатися з Подоння і Поволжя на захід (через Суренж). На дніпровських кручах в районі міста-порту Самбатас — Подол великий князь Суренжа Кий II в 441 р. почав будівництво форпосту-фортеці, чим започаткував сучасний Київ (сучасна назва якого з'явилась пізніше).

Діяльність гунсько-дулібської коаліції в повній мірі почалася в 40-х роках V ст. Гуни наводили невимовний жах на народи заходу і півдня Європи. Колосальні за величиною та силою армії вільно переміщалися Європою, добиваючи Західно-Римську імперію та потрясаючи Східно-Римську (Візантію). Вони приходили, воювали і зникали. В столицях імперій запитували: звідки вони з'явились, куди пішли, де взялась така велика сила, ким вона організована? Навіть делегації, що відвідували "столицю" Аттіли, так і не розуміли, де вона розташована (Пріск). Не було ясності у європейських можновладців і стосовно того, звідки черпає ресурси гунська армія. Адже сила, що віднедавна з'явила в цьому регіоні, не могла довго триматись, не маючи міцного і надійного тилу, економічного підґрунтя походів.

Походи 441, 447, 451, 452 років під проводом Аттіли змінили європейський світ. Умови диктували народи сходу і півночі континенту, а духовним натхненником цих процесів був не штаб Аттіли, а волхви Суренжа, ідейні лідери дулібів-слов'ян. Вони вчасно підказували Аттілі, що робити, куди йти, і чи вистачить сил і ресурсів для походу. Вони переконували венедський світ нести тягар помічника та годувальника гунів.

Волхви-укри мали зручну нагоду звести рахунки з Римською імперією, які допомогли піднятися, і яка замість подяки використала волхвівську допомогу проти самих волхвів та дулібів (ІІ ст. до н. е. — ІІ ст. н. е.), а оволодівши всіма навколо-середземноморськими землями та значною частиною Європи, перетворилася в головного супротивника волхвів, активного агресора, руйнівника відносної світової стабільності.

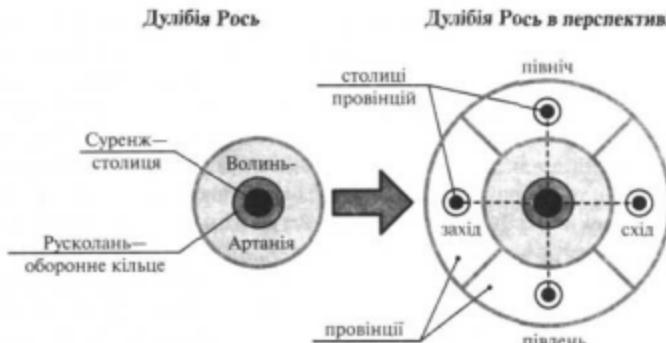
В другій половині V ст. — на початку VI ст. волхви-укри планують та починають здійснювати нові кроки по зміцненню Дулібії Рось. Основним задумом був перехід до структуризації держави, перетворення її на своєрідну демократичну імперію. Держава мала бути поділена на провінції (княжіння) за чітким принципом: центр, північ, південь, захід, схід. Центром мала залишатися корінна земля дулібів Артанія-Волинь, або Свята Волинь (рис.31).

Провінції формувались у вигляді кільця земель навколо Артанії-Волині. Ці землі, як новоприлучені, так і освоєні давно повинні були мати провінційні центри (міста), в яких Суренж вводив виборну князівську форму правління з вічовими виборами запропонованих волхвами кандидатів.

Проте структуризація держави, зміна системи керування не торкнулися самої волхвівської влади (рис.92—93, стор.127).

Рис. 31. Схема перспективного провінційного устрою Дулібії Рось на V—VII ст. ст.

Держава зростала і розвивалася, але Рада волхвів (Троянь) залишалась незмінною. Провінції отримували певну самостійність, в них змінювалася керівна роль провінційних князів (перші кроки до авторитарності).

Збільшувалась дистанція між провінційним жрецьким корпусом та волхвами-украми, що в майбутньому породило незворотні процеси деградації в язичестві, як у механізмі просвітлення.

Незмінність волхвівської влади в час розвитку і реформ закладало основи майбутніх проблем Дулібії Рось. Швидко зростала концентрація влади в руках волхвів. Реальна ж керованість процесів, особливо в місійній роботі, зменшувалась. Волхвам елементарно почало не вистачати часу та людського ресурсу.

В V—VI ст. ст. вже були сформовані три з чотирьох провінцій-князівств. Північна — який дали назву Борусія чи Белунія; західна — названа Полонією; південна — або Славія. Східна провінція перебувала в стадії формування: як задніпровська територія, вона не мала чіткої межі з гунськими землями коло Дону і Волги, які, в свою чергу, не мали кордонів зі змішаним розселенням гунів з самодійцями та булгарами.

Оточені зі всіх боків залишки племен готської Свердзеї у верхів'ях Дону і Десни поступово зникали, розчинені слов'янами, гунами, венедами, уграми.

Візантія в цей час потерпав не тільки від гунських походів. Починаючи з 30-х років VI ст. вона стає об'єктом зазіхань самих дулібів-слов'ян, в основному вихідців з провінції Славії та сходу Дулібії (слов'янізованих аланів, частково тиверців-уличів), яких візантійці називають *антами*, тобто *противниками*. Вони ходять походами на Балкани, в Подунав'я, на Адріатичне побережжя.

За задумом волхвів, Карпатський регіон, Подунав'я мають бути слов'янізовані та перетворені спочатку на союзне державне утворення, а потім на провінцію пізнішого, другого етапу. Волохи-валахи, нащадки даків, та інші народи цього регіону будуть просвітлені та прилучені до ідеї волхвізму, а з часом стануть русами (росами).

Візантія шукає виходу з такої ситуації і знаходить його в ідеї протиставлення антам (Дулібії Рось) войовничого і завзятого противника, контролюваного та оплачуваного Візантією.

Такий народ вона знайшла. Це були авари (обри). Вихідці з Близького Сходу, мандруючи та живучи в Азії серед тюркських народів, авари опинилися в степах між Каспійським та Аральським морями. Їхній одяг та звичаї свідчили про немісцеве

походження, хоча контакти з азійськими народами відбилися на їх мові та побуті. Історики ж їх причисляють до тюрків.

Принагідно зауважимо, що період від кінця V ст. до середини VI ст. став часом затухання гунської величини. На місці, де раніше розташовувалась гунсько-дулібська коаліція, залишилась власне Дулібія Рось та змішане розселення (в основному гунське) на Дону та Волзі. Це гунське розселення в районі річки Урал дало відсіч аварам, які в 557 р. все ж прорвались уздовж Каспійського узбережжя на землі булгар, союзників гунів, та пішли далі на захід. Частина булгар відступила в верхів'я Волги, на землі гунів та самодійців, інші — на Подніпров'я, запрошені дулібськими волхвами та шукаючи захисту. Вони утворили тимчасову буферну зону між залишками причорноморських і кримських готів та Дулібією Рось.

Авари з боями пройшли межиріччя нижньої Волги і Дону, стикаючись по черзі з аланами, хазарами, готами. Після першого бою з антами-дулібами в районі Південного Бугу повернули до Дунаю. Пройшли його долиною, зачепивши валахів та угрів, повернули в Карпати. Там осіли в 560 р. і почали обживатися (додаток 1, карта 12, стор. 172).

Проходячи долиною Дунаю, вони жорстоко пройшлись по переселених сюди антами-дулібах-слов'янах, частину яких поневолили ("примучили", як пише "Повість врем'яних літ"). Саме це місцеве, дунайсько-карпатське "примучення" досить перебільшено описане в літописі, що писався не без візантійського впливу на його авторів. Таким чином, авари виконали завдання Візантії та тимчасово, на 30–40 років, загальмували виконання дулібських планів стосовно цього регіону, місійну роботу в ньому.

Проте про якесь поневолення (примучення) Дулібії Рось, як держави, не могло бути й мови. Дулібія отримала в Карпатському регіоні проблемного сусіда, що за підтримки Візантії почав воювати на всіх напрямках. Утворений тут Аварський каганат лише тимчасово був стримуючим для русів(росів) фактором, бо тримався на поневоленні місцевих народів (валахів, дулібів-слов'ян, угрів) та візантійській економічній допомозі.

5.5. Велич Дулібії Рось

Після відходу з європейської арени такої сили, як гуни (основна маса яких розчинилася серед населення верхньої Волги, давши початок утворенню в цьому регіоні нових народів), єдиним значним східноєвропейським утворенням залишилась Дулібія Рось.

Вона контролювала територію Європи від Ельби до Дону, від Чорного до Балтійського моря. Вона була слов'янською надімперією, за межею якої залишилися лише окремі слов'янські племена-загони, що потрапили в аварську, франко-германську та візантійську залежність, здебільшого за її західними і південними кордонами.

Розселення слов'ян в західному напрямі відбулося в часи формування франко-германської спільноти, що зазнала сильних ударів з боку гунів (V ст.). Ці удари посунули франко-германські народи на захід, на землі агонізуючої Римської імперії. Осередком консолідації для цих народів стали землі сучасних Бельгії, Нідерландів, півночі Франції і Німеччини.

Слов'яни, за умовами угоди (405 р.) з гунами, в V–VI ст. ст. зайняли центрально-європейські землі та масово слов'янізували ті залишки місцевих народів, які не пішли на захід, в основному частину раніше германізованих галло-кельтів. Тут (за участю

дулібів) утворились нові слов'янські племена: *морави, чехи, серби, лютичі, бодричі, словаки, словени*; на півдні, на Балканах: *хорвати, черногорці, македонці*.

В цих племенах дулібський елемент складав, зрозуміло, меншість та відігравав просвітницьку, місійну роль. Основна ж роль у цій роботі припадала на жреців, як носіїв слов'яно-руської ідеології. Серед слов'янсько-дулібських племен професія жреця була особливо шанованою у сіверян ("сіючі віру", жреці, вчителі).

Саме в цей час, час зростаючої величини закладаються і основи майбутніх проблем у слов'янському світі. Відбувається масова і прискорена слов'янізація прилучених народів. Форми просвітлення набувають декоративних, театральних форм, піддається розмиванню їх суть та глибина. Дається взнаки віддаленості волхвів від жрецького корпусу провінцій, що поповнюється представниками місцевих народів, відчувається фізична неспроможність трьох волхвів-укрів вести в повному обсязі гіантську контролючу роботу.

Неосягнення новоприлученими народами, починаючи з VI ст., суті культу шанування предків приводить до їх обожнення. Звиклі до багатобожжя галло-кельти, франко-германці переносять своє релігійне бачення і на язичество та волхвізм. Перун, Велес, Світовид, Даждьбат у посвяченіх у руси-слов'яни народів стають богами. Кількість богів зростає, а найшанованішими стають місцеві.

Волхви-укри намагаються боротися з цими проявами непросвітленості, але марно. У навколоїнших народів стати слов'янином означає долучитися до сильного народу, до переможця. Єдиним виходом в цьому випадку могло бути створення в провінціях нових волхвівських Рад (Трояній), та їх підпорядкування Суренжу (з'їзду волхвів), що принципово не робилось. Спокуса единовладдя перемагала.

Спотворюване вливанням місцевих культів язичество поступово відривається від основ волхвізму. Через віддаленість від центру населення слов'янських околиць перестає розуміти роль волхвів-укрів, їх місію. Попри це, військова міць Дулібії Рось зростає.

Візантія, що прагнула зберегти римську імперську традицію, розуміла всю небезпеку становища, небезпеку консолідації так званого варварського світу в едину силу. Неприємним подарунком Константинополю став аварський бунт, що виник через нездоволення аварів платнею з боку Візантії. В 601 р. потужне аварське військо взяло в облогу Константинополь і чекало його падіння.

Візантійці були в розpacі. Вирішувалася доля імперії, землі якої постійно зменшувались і на заході, і на півдні, і на сході. Константинополю нічого не залишалось, окрім як просигти допомоги.

Проте де та сила, яка здатна швидко подолати аварів?

Поряд була лише одна сила, яка могла це зробити, — Дулібія Рось. Посли Візантії відвідали столицю провінції Славії (район Білгорода Дністровського) і просили допомоги. Прохання було передане волхвам-украм в Суренж, які вирішили надати допомогу Візантії, використавши ситуацію на користь Дулібії Рось.

Головне військо слов'ян-дулібів-росів вийшло з Суренжа в бік Сурожа в 601 р. Проте в поході сталося непередбачене. Помер великий князь Лебедян I. Терміново відбуваються вибори нового великого князя. Ним стає Боревен, який і знімає аварську облогу Константинополя. Візантія підписує угоду з Дулібією Рось, де слов'яни-дуліби називаються не *антами*, а власною назвою — *росами*. Угода зобов'язує Візантію виплачувати данину Дулібії Рось протягом шести років (602—608 pp.)

Дулібія концентрується на військових діях: на півдні — проти аварів, на заході — проти франко-германців, на півночі — проти Пруссії і балтійських волхвів. Слов'яни-руси сприяють відновленню на землях між Азовським, Чорним і Каспійським морями державного утворення місцевих булгар, аланів, хазар під назвою Велика Булгарія (гегемонія найчисленнішого народу). Причорноморських булгар з слов'янським додатком направляють за Дунай, оточуючи Аварський каганат зі сходу. Мета — утворення в майбутньому у південному регіоні нової слов'янської провінції (Болгарії) та ліквідація аварської держави.

З таким становищем не хоче миритися ні Візантія, ні новонароджена сила Близького Сходу, яка тисне на Візантію — араби. Одні прагнуть зберегти контроль над Подунав'ям, інші, — дійшовши до Кавказьких гір, — поширити експансію на північ.

У 622 та 626 роках Дулібія Рось організовує похід на Константинополь і тоді ж відбиває, на прохання кавказьких народів, напад арабських загонів в районі озера Севан. Такі подвійні походи протягом одного року, одночасні дії на двох напрямках вказують на зрослу міць слов'янської імперії, її зрілість і велич.

Волхи Дулібії Рось використовують у своїй зовнішній політиці і сусідні народи. За наполяганням росів приазовські алани ходять походом на авар.

Цікавим для початку VII ст. є і те, що дуліби-слов'яни-роси будують потужний річковий флот, який сміливо ходить в Чорне море. Основа флоту — судно типу "чайка", що вміщує до 20 чоловік. На річці Горинь вище від Суренжа будується спеціальний порт, що одержує назву Хотин (гать, гачене місце, пристань), кораблебудівні доки та місця відстою "чайок".

Тут і нижче по річці одночасно може бути зібрано до 4—5 тисяч кораблів. Тобто тогочасний флот Дулібії здатен був перевезти одночасно до 100 тисяч чоловік!

Уздовж Горині та Прип'яті рівномірно, на відстані денного переходу, будується стоянки (пристані), форпости для ведення флоту. В них військові загони, майстерні. Річковий шлях стає зручним та потужним засобом для походів слов'ян не тільки на Константинополь, але й на Кавказ.

Після походів дулібів на Кавказ активність ведених арабами загонів, що отримали відсіч, різко зростає. В 643 р. велике військо на чолі з арабами (ідейний кістяк) перетнуло Кавказ та підійшло до кордонів Великої Булгарії. Тут в Передкавказзі біля р. Терек дуліби-роси завдали поразки цій армії.

Арабські воєнноначальники не полищали планів підкорення непоступливих слов'ян. Вони залучали до великого походу на Дулібію Рось середньоазійські народи (ягів). Яги, очолювані арабами, до 651 р. зайняли усі території на схід від Каспійського моря, а далі долину ріки Урал та нижню Волгу, витіснивши звідти залишки гунів. Того ж року вони вдарили по Великій Булгарії та новосформованій східній провінції Дулібії Рось — Куювії.

Проте волхи знали про такий маневр ягів. Війська дулібів рушили маршем з Суренжа через Київ у північні райони, не зайняті ягами, численним військом, яке вів великий князь Болояр Х. Зайшовши в тил ворогу за рікою Урал, вони повністю розгромили нападників. Яги ще певний час чинили опір, але в 654 р., покинуті арабами, рушили в бік Паміру та Середньої Азії.

Дуліби організували по ріці Урал слов'янські залоги та залишили тут частину слітних військ (гвардію). Це стало початком заселення слов'янами місцевостей, що прилягали до ріки Урал (пізніше Ягік чи Яік).

Кінець VII ст. — це період стабільності, величі слов'янської імперії, що, на відміну від попереднього століття, не приносив дулібам такої маси смертей серед великих князів (*додаток 1, карта 13, стор. 173*).

Цей час цікавий появою невеликої держави на півдні Балтики, між Одрою і Віслою, що сформувалася з місцевого населення та прийшлих скандинавських воїнів. Ця держава виявила завзяту войовничість проти всіх навколоїшніх народів. Її людність слов'яни-руси називали варягами (зверхниками). Слов'яни пізніше почали активно використовувати цю силу у своїх військових цілях. Важливість стосунків з варягами підтверджується появою транзитного шляху з північного заходу, через Віслу, західний Бут на південний схід, до Суренжа, а далі по Горині, Прип'яті, Дніпру у Візантію, так званого шляху "з варяг у греки", що повністю контролювався Дулібією Рось.

В цей час збільшуються і міцнішають провінції держави. На місці колишньої гунської "столиці" виросла столиця провінції Полонія — майбутній Krakів. Розширила свої межі провінція Борусія-Белунія. Її столиця на верхньому Дніпрі знаходилася на місці древньої Голині (назва Голинь була тоді популярна). Саме з цієї провінції йшла активна робота в північному напрямку, з державами та народами, що, стараннями волхвів, входили в союз з Дулібією Рось (Ільмерія, Естонія, угорські та венедські землі).

На всіх землях по периметру Дулібії Рось (по Ельбі, Дунаю, Саві, Драві, на Балканах і в Карпатах, Причорномор'ї, на верхньому Дону, в районі Оки, землях Прибалтики) в VII ст. тривала активна місійна робота слов'янських жреців. Деколи вона набувала театральних, поверхових, прискорених а інколи жорстоких, ультимативних, примусових форм, що не сприяло авторитету Дулібії, волхвів-укрів. Поступово переступалася межа, коли територіальне розширення держави, чисельне збільшення її населення випереджали місійну роботу, яка мала дати ефект добровільності і свідомого долучення навколоїшніх народів до ідей просвітлення, ідей росів-слов'ян.

Висока, благородна ідея поступово відривалася від методів і форм її реалізації, від рівня готовності до таких дій прилученого населення. Ріст Дулібії Рось збігся зі стрімким процесом деградації язичества, основного механізму просвітлення. Язичество скочувалось до багатобожніх культів, що побутували у місцевих народів. Шановані слов'янами кревні предки ставали новими богами та божками, уподібнювалися стихіям, природним силам.

Прилучені до слов'янства народи периферійних регіонів, не розуміючи основ світобудови, зasad волхвізму, вже не ставали носіями просвітництва. Це створювало підґрунтя для ідей вождізму, племінного (дрібнокнязівського) обособлення, центробіжних настроїв місцевої знаті.

Волхви-укри, як могли, боролися з цими явищами, посилаючи в усі кінці слов'янського світу жреців, представників дулібської еліти (кривичів, полян, сіверян, деревлян та інших), посилюючи контроль за новими племенами. Та процес тривав і набував незворотного характеру. Влада волхвів потребувала реформи, але її не було.

РОЗДІЛ 6. ПОВОРОТИ ІСТОРІЇ

6.1. Грандіозні плани: чи вистачить сил?

В VIII столітті слов'янська суперімперія увійшла як ніколи могутньою.

На просторах від Ельби до Уралу не залишилось військових та державних конкурентів, здатних змагатися з нею на рівних.

Проте, як завжди буває, загроза руйнації, падіння криється всередині.

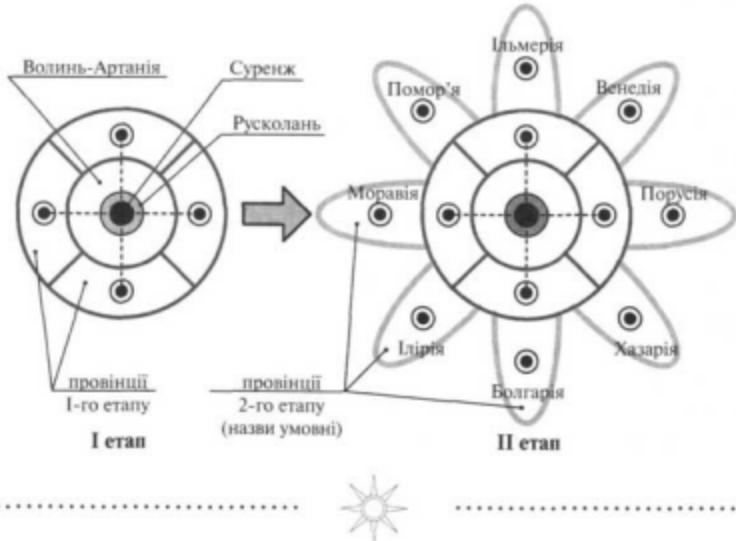
Відчуття всесильності, магія величі придушили у керівної верхівки обережність, розсудливість, звичку до опори на власні сили. І хоча волхви вели боротьбу з явищами деградації язичества, поверховості просвітлення, проте масштаби боротьби не відповідали розмаху і силі внутрішніх руйнівних процесів.

Сил однієї Троїні, трьох волхвів не вистачало для здійснення контролю за всіма процесами у великій державі, для проведення масштабної просвітницької роботи.

Масова слов'янізація сусідніх народів, їхнє посвящення, часто поверхове, поява жреців, що були вихідцями з місцевих народів та погано розуміли основи волхвізму, спотворене язичество, чисельне зростання князівської верхівки, особливо провінційної, серед прилучених народів, слабка переконаність їх у місійності волхвів, потяг князів до авторитарності і спадковості влади, збурювали периферію Дулібської держави.

Надмірна впевненість волхвів у своїх здібностях та можливостях заважали їм тверезо оцінювати ситуацію, наростала клановість їх рішень. Ігнорувалися впливи з боку сусідніх держав, що сповідували християнство та іудаїзм, світська влада яких використовувала релігію як засіб боротьби. Усе це не бентежило ідейних керівників Дулібії Рось. Вони виношували плани наступного етапу розширення Дулібії Рось та поширення ідей просвітництва за межі провінцій першого етапу (кола). Протягом двохсот років другого етапу мало бути створено і розбудовано вісім провінцій — значно більше, ніж на першому етапі розвитку Дулібії Рось. Волхви вважали, що справу в провінціях першого етапу зроблено. Вони, ці провінції — стабільні та надійні. Волхви були цілком впевнені в цьому і тому не приділяли достатньої уваги внутрішньому життю в уже існуючих провінціях (рис.32).

Рис. 32. Схема перспективного розвитку Дулібії Рось на VIII—IX ст. ст.

Поступове посилення візантійських впливів на Балканах і в Подунав'ї занепокоїло волхвів занадто пізно, лише в другій половині VIII ст., коли процеси слов'янського бродіння на периферії вже набули некерованих форм.

Проте VIII ст. лише починалося і Дулібія Рось була ще сильна, рішуча у своїх діях і успішно громила візантійців. Пізні дулібські, слов'янські походи 702 та 722–723 рр. потрясали Константинополь, який в цей час втратив значні землі на сході держави, де хазяйнували араби.

Страху на Візантію наганяли і морські напади дулібів-росів у 710–711, 722 роках. Руси навчились ставити свої "чайки" на колеса та долати значні відстані сушою на цих своєрідних возах.

В цей же час, сприяючи поверненню гнаних арабами давніх мандрівних хазар (акаціїв) з Передньої Азії у Велику Булгарію, дуліби припустилися помилки, створивши собі конкурента. Переселення надало чисельну перевагу хазарам.

Нові духовні лідери народу принесли з собою державницькі настрої та іудейську ідеологію. Це були початки Хазарської держави, яка відігравала важливу роль у послабленні Дулібії Рось. Волхви були переконані, що легко справляться з хазарським різношерстим розселенням та з часом проведуть тут широку роботу по просвітленню та долученню населення до русів, як це було раніше, на початках Дулібії.

Волхви планували створити в цьому регіоні нові провінції другого етапу. Відірвані від своїх домівок акації добре для цього підходили. Досвід здійсненого раніше посвячення хазар (роксоланів) та аланів (скіфо-хазар) надавав волхвам упевненості. Руси хазарського кореня були віддані слов'янським ідеям просвітлення і давно відчували себе частиною Дулібії Рось.

На відміну від цього створення провінції другого етапу успішно йшло на півночі та сході. На півночі — в Ільмерії з центром в заснованому в VII ст. Новгородом. На пограниччі Ільмерії будуються укріплени поселення, в тому числі князем Москвою за дorchенням волхвів Суренжа (майбутня Москва та інші).

Велику увагу Суренж приділяє розбудові нової східної провінції — так званої Порусії чи Єланії з місцевих дулібів та тюрків. Столицю Порусії засновують на р. Урал вище річки Орь.

Дулібія Рось воює на сході з виниклою Булгаро-Самодійською державою народів Поволжя та верхів'їв Дону, що претендувала на гунські давні території як спадкоємниця. Це суперечило планам волхвів-укрів, які хотіли створити на древніх венедських територіях, зайнятих колись гунами, нову провінцію держави (Венедію), що й призвело до конфлікту.

Війни на північному заході Дулібії фактично знищили головного конкурента дулібських волхвів — Пруссію. Залишки прусської балтійської знаті покинули волхвів другої групи та почали створювати на півночі нову державу балтів-венедів (Литву). На долучених до Дулібії землях Пруссії згідно з планом формується провінція Помор'я.

Не все благополучно було на заході та півдні Дулібії Рось. Племена, що стали слов'янськими в останні сто—двісті років, так і не стали росами (просвітленими). Зв'язок з волхвами-украми, Русколанню, дулібами, центром провінції носив поверховий, договірний характер. Основою їхнього життя залишались традиції галло-кельтів, германців та багатобожжя, лише стилізоване під язичество. Процвітали ідеї місцевої самодостатності, відособленості, виключності. Загальнодулібські проблеми, ідеї, бажання боротися за велич Дулібії Рось та даліх і незрозумілих волхвів не турбували місцевих слов'ян.

Під впливом франко-германців прилучені західні слов'янські племена виходили з-під керування провінційного центру Полонії і Суренжа та йшли на союзи з германськими племенами у спільніх державах (відігравали свою роль культурні та етнічні фактори останніх тисячоліть). В цьому напрямку план створення двох нових провінцій (умовно Моравії і Ліпії) повністю зривався. Мало того, Дулібія Рось зазнавала територіальних втрат. У місцевих княжинях йшли слабо контролювані Суренжем процеси відокремлення від загальнослов'янської імперії. Щоб відколотись, місцеві слов'янські племена часто запрошували на княжиня іноплеменних, не посвячених в слов'яни-руси князів, яких не погоджували з Суренжем (держава Само).

Щось подібне відбувалось і на півдні, в Карпатах. Місцеві слов'яни та булгари (ставши болгарами) не прагнули виконувати волю волхвів-укрів та будувати нову провінцію Дулібії. Скоріше вони виношували плани відновлення власної держави після втрати державності у Великій Булгарії Приазов'я. Приклад їм показувала Булгаро-Самодійська держава та її боротьба з Дулібією Рось.

Ідея просвітленої імперії через поспішність та нереформованість волхвівської влади перестала працювати. Сил же дулібського центру не вистачало, щоб утримувати державу єдиною та стабільною. Велике древнє вчення, що його мали нести волхви, втратило механізм впливу на навколоїшні народи і передусім власне на слов'ян. Захопившись державобудуванням волхви цей механізм деформували і поступово зупинили. Просвітництво майже перестало діяти.

Держава в цей час втрачає землі на заході, але просувається на схід. Частину дулібів вона направляє в Порусію-Єланію та на шляхи, які ведуть до неї. Південні і східні землі слабо контролюються державою, тому вона активно заселяє їх полянами та сіверянами, рятуючи ситуацію.

Не дивно, що у другій половині VIII ст. відбувається територіальне зменшення самої Дулібії при розширенні площі Роського союзу на північ і схід Європи за рахунок збільшення місцевих провінцій другого етапу.

Для середини VIII ст. — початку IX ст. були характерні каральні акції проти непокірних слов'янських племен. Великий похід дулібів здійснили спочатку проти аварів, а потім — проти моравів і чехів (762 р.). Проте, крім зрослій конfrontації та почастішання війн з цими слов'янськими народами, дуліби нічого не добились. Кордон Дулібії в провінції Полонії з заходу підійшов впритул до столиці провінції. Активні війни проти дулібів-слов'ян почали угорі середнього Дунаю, що прагнули відновити свою державу.

Про складність ситуації на півдні свідчить річковий похід на болгар в 772—773 рр., коли дулібський флот увійшов в дельту Дунаю, а болгари мусили відступати в гори. Ідея південної провінції, Болгарії, зазнавала провалу. Та навіть в цих умовах, коли проблеми волхвівської влади стали очевидними, реформа, здатна поліпшити ситуацію, не була проведена.

На додаток до цього Європою прокотилася серія епідемій чуми. Ці епідемії знищували до третини населення Суренжа та Русколані (734—736 рр., 744—751 рр.). Не заважда успішна боротьба з ними волхвів підривала віру у всесильність та винятковість цих керівників. Нова епідемія чуми, що почалася в 795 році, спочатку вдало придушувалася як у Суренжі, так і в Русколані. Це дало змогу Суренжу вести військову діяльність в цей період. Проте були моменти, коли волхви вже планували переїзд столиці Дулібії Рось в інше місце через невпевненість в результатах боротьби, бо населення столиці різко зменшилось з 120 тисяч до 70—80 тисяч.

Одночасно з чумою під кінець VIII ст. виникла ще одна велика проблема. Хазарами фактично було заблоковано кавказький та кримський напрямки місійної діяльності слов'ян-русів. Навпаки, в бік Дулібії пішла зустрічна місійна іудейська хвилля. Щось подібне відбувалось і на півдні в Криму, де було багато християнських середків, пов'язаних з Візантією. Активна діяльність як хазарських іудейських проповідників, так і християнських місіонерів значно змінили ситуацію в провінціях Славії та Кувявії. Релігії сусідніх народів стали активно використовуватись владою їхніх держав в політичній боротьбі з Дулібією, з її деградуючим язичеством та внутрішніми проблемами. Землями Хазарії та Кримом теж прокотилася чума, що підавалась правителями цих держав за дулібську, роську хворобу.

Населення Славії і Кувявії, що в значній мірі складалося зі слов'ян аланського, хазарського, булгарського, готського походження, не противилось ідеям хазарської (аланської) державності на іудейській основі. Християнські вірування, що їх здавна несли місцеві готи, мали досить великий вплив на місцеві народи, яких не приваблювало спотворене і складне за формуєю язичество. Тим більше, що волхви, переконані у вищості своєї місії просвітлення, яка мала надрелігійний статус, забороняли боротьбу з релігіями. Вони були впевнені, що їх місійність приведе в кінцевому результаті до просвітлення всіх народів незалежно від віри та поглядів, в тому числі іудеїв і християн.

Концентрація державної влади Дулібії Рось навколо проблем Суренжа, звертання волхвами-украми більшої уваги на проблеми успішних Ільмерії та Порусії-Єланії викликало невдоволення населення південно-східних провінцій. Кувявія і Славія на кінець VIII ст. стали фактично некерованими.

Провінції були не задоволені і монопольним становищем Суренжа на шляху "з варяг у греки". Збільшуючи широту своїх задумів, які перевищували реальні можливості держави, виключивши механізм впливу на суспільство древнім вченням, прийнявши, як даність, спотворене язичество в усій державі, тогочасні волхви поступово вели Дулібію до руйнації. Схоже на те, що в період з середини VIII ст. до початку IX ст. діючі волхви втратили підтримку не тільки периферійних слов'янських племен, але й підтримку божественну. Щось не складалося у державних прогнозах та плануванні дій. Рятуючи ситуацію, Дулібія Рось робила часом нерозсудливі кроки. Навколишні народи, просвітлення яких входило в плані слов'ян-русів, не прагнули самозреченого служіння ідеї вищих знань, духовної роботи над собою, вони просто ігнорували діяльність волхвів-укрів та суренських жреців.

Подібні процеси, які послаблювали Дулібію Рось, беззаперечно стимулювались як Хазарією, так і Візантією. Хазарія на кінець VIII ст. утворила коаліцію з кочових народів Подоння та Поволжя, спрямовану проти Суренжа та керованих ним дулібських провінцій: Артанії, Белунії, Полонії, Ільмерії, Помор'я і Порусії-Єланії. Розвивала Хазарія й відносини з Візантією, що стала реальним союзником.

Вирішальним моментом конфронтації Суренжа та Візантійсько-Хазарської коаліції стали вибори в Кувявії і Славії непідвладних Суренжу та волхвам князів. Скориставшись новою епідемією чуми (завезеної в Суренж з Візантії), на хвилі антисуренських, антиволхвівських настроїв в Кувявії, у 801 році київським князем став візантійський князь Дір. Демонструючи нібито лояльність до Суренжа, він насправді почав таємно готувати похід на столицю Дулібії Рось.

Довідавшись про цю підготовку, волхви постаралися виправити ситуацію. Місто, яке найдовше зберігало віданість древньому вченням, ідеям волхвізму, але ослабле після чуми,

зібрало наявні сили і в 804 р. великий князь Суренж Олег (І) Віщий (Віщий — бо вчився в школі волхвів) здійснив піший похід на Константинополь, підбурювача та наставника Діра. Бліскавична акція дала результат. Олег на знак перемоги прибив щит на воротах Константинополя, як вияв зверхності над містом (ця дія приписана іншому Олегу).

Проте Дір не покинув ідеї знищення Суренжа і звернувся по допомогу до Хазарії. В 805 р. очолюване Діром коаліційне військо — близько 35 тисяч киян, хазар та візантійців, рушило на Русколань і Суренж.

Волхви були добре поінформовані про підготовку Діром походу на Суренж. Тому закликали на допомогу війська Ільмерії (Новгорода) та Порусії-Єланії. Чисельність армії цієї коаліції склала приблизно 33 тисячі воїнів. Бій відбувся на підступах до Русколані (південніше сучасного Новограда-Волинського). На широкому полі зустрілись армії двох коаліцій та їх кіннота (хазари проти порусів-єланів). Олег розбив Діра. Суренж на певний час підтверджив своє право бути столицею слов'янського світу.

У 806 р. війська Суренжа під проводом великого князя Хорива (ІV) обложили Київ. Місто уникло руйнування, видавши на вимогу Хорива князя Діра, який був обезглавлений особисто Хоривом. Сурензька верхівка не ставила за мету руйнування слов'янського міста, провінційного центру Дулібії.

Поруси-єлани, які з часу битви під Суренжем стали супротивниками владного Києва, отримали від киян прізвисько — *половці* (польові жителі), що не було тоді самоназвою уральських дулібів. Але воно пристало до них, а в XI—XIII ст. ст. сприймалось уже як самоназва.

В тому ж 806 році поруси за наказом Суренжа здійснили похід в Славію та Причорномор'я і знищили провізантійський Сурож, столицю провінції. Нову столицю Славії заклали північніше, на річці Південний Буг. Проте це був лише тимчасовий успіх.

Надалужити те, що було втрачено за останні кілька сотень років, і передусім владу над провінціями, відновити силу язичества як релігії единобожної, повернути авторитет волхвів у князівській верстві **було вже неможливо**.

Посилення ознак хвороби в Суренжі після 806 р. та чергове суттєве зменшення його населення поставило перед волхвами складне питання. Як бути далі? Чи здатне місто-столиця Суренж і Русколань далі керувати державою? Що робити зі слов'янськими раритетами та святинями, які за часи величі Дулібії Рось зросли та примножились? Чи здатні люди, що залишились, їх зберегти та захистити?

6.2. Шлях до розпаду

Початок IX століття для волхвів був важким і тривожним. Вони розуміли, що настало розплата за надмірно швидке і неглибоке виконання просвітницької місії ними та їхніми попередниками. Дулібію Рось руйнувала не стільки чума (вона лише стала причиною внутрішніх розладів). Її руйнувала втрата механізму несення і розповсюдження древнього вчення у формі волхвізму, поспішність, передчасність створення провінцій другого етапу, і те, що периферійні народи, ставши слов'янами через посвячення, так і не стали росами (просвітленими). Волхви, допустивши деградацію язичества, його багатобожжя, не стали для цих народів прикладом, зразком.

За усім цим стояла головна помилка волхвів — відсутність реформ на вершині державної влади. Ріст держави, збільшення населення (слов'ян) вони не поєднані зі зростанням числа волхвів (Трояней). З'явилася кастовість, волхвівський осередок в Суренжі відірвався від жреців і суспільства на периферії. **Вищу ідею нишили недосконалі методи її реалізації.**

Це потягнуло за собою і деградацію язичества, поступове нарощання багатобожжя, примітивізацію культу предків, втрату духовних орієнтирув (знання світобудови, духовного руху до Бога через знання і любов).

На початку розвитку Дулібії Рось її головні племена (кривичі, деревляни, поляни, сіверяни) під керівництвом волхвів були самовіддані, діяльні, наполегливі. Їхніх представників ми бачимо у відповідальних, важких місцях: кривичів — в Ільмерії; полян і деревлян — на сході з обох боків від Києва; сіверян — ще далі на схід, на Десні і Сулі (місійна робота жреців). Новопосвячені слов'янські племена (VII—VIII ст. ст.) не розуміли суті просвітлення через духовний ріст. Спотворене язичество їм цю суть не донесло. Вони тяжіли до своїх старих звичаїв, традицій, відходячи від взятих зобов'язань, клятв, відкидаючи жертвіність задля Дулібії та її цілей (додаток 1, карта 14, стор. 174).

Зробили волхви і ще одну помилку. Волхвізм, просвітленість, силу знань, особливі таланти, віру в Бога вони справедливо несли як *ідеологію надрелігійну*. Релігії (будь-які) вони сприймали, як системи донесення високих знань до простих людей, тих, хто не має вроджених якостей спілкування з інформаційним полем всесвіту, Богом. Тому не ставились вороже до іудаїзму, християнства, інших релігій. Для волхвів це були елементи єдиної просвітницької системи (різних вчителів), а не ворожі вчення. Тому вони не врахували того, що різні релігії в руках суперників (імператорів, каганів, королів, князів) стають інструментом, засобом боротьби проти їхніх планів, проти самого волхвізму (рис. 33—34).

Рис. 33. Схема духовної влади вищих знань космосу

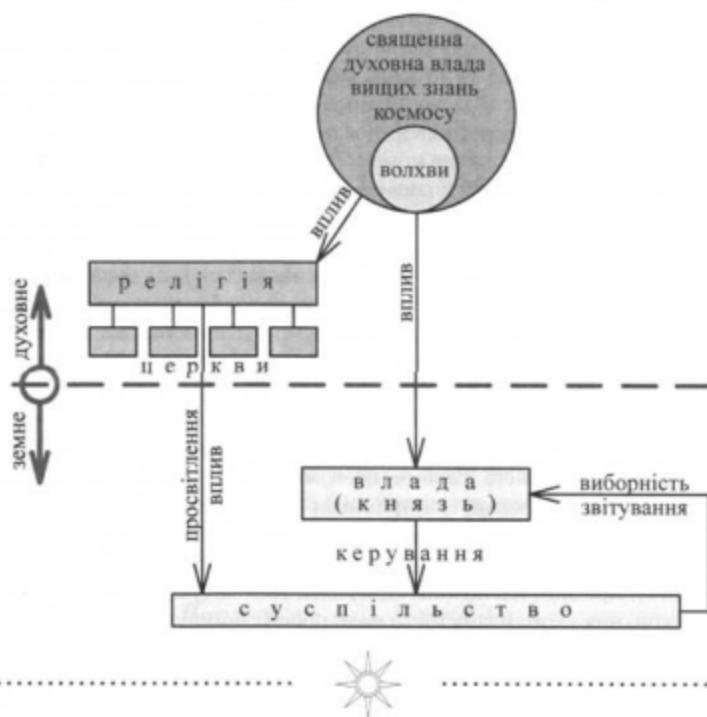
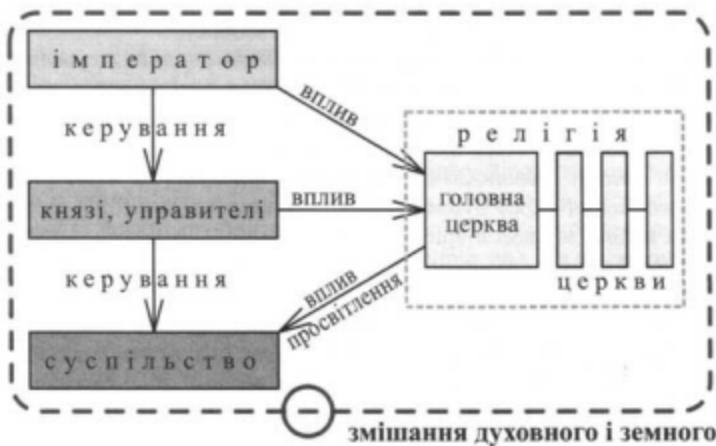

Рис. 34. Схема авторитарної системи влади

Дулібія Рось, її провідники волхви опинились у ситуації, яку пережили їхні предки в Шумерії і Межиріччі. Недостатньо просвітлене оточення бунтувало і вважало, що робить правильно. Воно задоволилось отриманим і не хотіло більше просвітлення.

Учні відвернулися від своїх наставників і вчителів. Вони перестали вірити в їхню силу і месійність. Чума, від якої так потерпав Суренж, лише підтверджувала слабкість волхвів. Тому волхви, опираючись на контрольовану жрецьку верству, вели відчайдушну боротьбу з чумою. В Суренжі спалювали зачумлені будинки, а їхні загрища засипали вапном. Жреці та воїни постійно вакцинувались. Застосовувались особливі методи лікування, розроблені волхвами. Проте все це лише стримувало хворобу. Волхви розуміли, що настав момент істини. Дії волхвів останніх сотень років носили незважений характер. Їх плани не могли бути реалізовані і душили своїм тягарем Дулібію Рось. Потрібні були рішучі дії, які б вивели з важкого становища.

Після довгих роздумів у 810 р. Рада волхвів Суренжа прийняла важливе рішення — перенести столицю Дулібії Рось в Новгород на Волхові, де була контрольована ситуація, сприятливі умови та який був віддалений від бунтівних провінцій, незважаючи на те, що Новгород не був у повному розумінні слов'янським. Важливою умовою плану була його секретність. Ніхто не повинен знати про таку підготовку, ніхто не повинен сумніватись в силі Суренжа, ніхто не повинен сіяти паніку у державі і провінціях.

Найважчими у плані волхвів-укрів були два пункти. Перший — поступове планомірне руйнування міста силами його мешканців та військами Русколані, включно із житлом, замками, внутрішніми оборонними стінами. Другий — збереження слов'янських (тибетських) реліквій, раритетів, святынь і речей з дулібських храмів, символів держави, пантеонів правителів і волхвів. Ця місія мала виконуватись лише довіреними жрецями під повним контролем волхвів (у секретних місцях).

Після виконання цього плану місто мало просто зникнути.

Вороги, якщо вони прийдуть на руїни Суренжа, не повинні нічого знайти та мають бути позбавлені можливості назвати руїни Суренжа своєю столицею та пра-вити тут. Бо особливим предметом гордості у волхвів було те, що місто, яке почали будувати в 120 р. та офіційно оголошене столицею Дулібії Рось в 250 р., *ні разу, ніким не було завойоване і має піти у небуття непокореним ворогами!*

Останнім пунктом плану волхвів було повернення столиці держави в Суренж (шо відтвориться) через два з половиною — три століття. Цей пункт важливий тим, що волхви дійсно збиралися повернутися, бо були впевнені, що саме тут найкраще будуть збережені всі слов'янські святині, які колись отримає нова волхвівська влада.

Наступні роки в Суренжі і Русколані були особливо важкими. Виконання плану здійснювалось руками ще здорових людей, які, за настановами волхвів, боролися з хворобою доступними методами. За декілька років (821—827рр.) фактично було поруйновано і спалено все житло і житлові квартали. Залишки здорового населення виселялися в навколоишні поселення Русколані. Роззосередження населення давало позитивні результати. Хвороба в межах Русколані на віддалі від Суренжа меншала, хоч і знишила значну частину населення навколоишніх міст. Залучені до робіт війська протягом 827—830рр. демонтували замки, громадські споруди, стіни, храми, кузні, господарські будівлі.

А що в цей час відбувалося в Дулібії, слов'янському світі? Чи знали там про трагедію Суренжа?

Зрозуміло, що такі події неможливо було приховати від навколошнього світу. В Суренж не пускали, послабло керування з центру, нікуди не посидалися війська, нерегулярно збиралися податки. Найактивніше допомагали в скруті Суренжу Ільмерія та Порусія-Єланія. Остання навіть створила східний транзитний шлях до Суренжа з системою 12 фортець-веж по цьому шляху (одна з цих фортець — Біла Вежа на Дону). Новгород посылав допомогу водним шляхом по Дніпру і Прип'яті та забирав до себе майстрів, будівельників, грамотних писарів та літописців (словен). Це мало допомогти в розбудові нової столиці.

Реальна влада Суренжа скоротилася до меж центральної провінції Артанії-Волині (*додаток 1, карта 15, стор. 175*).

Інші, майже некеровані провінції, станом на 830 рік фактично розпались на 14 дрібніших княжінь з власними центрами. Частина з них воювала з Булгаро-Самодійською державою — спадкоємицею гунів. Ситуацію використовували, підтягуючи в межиріччя Дону і Волги загони, не тільки слов'яни-роси різних регіонів (Киявії, Порусії), але й алани, казари півдня. Це був їхній шанс утворити нові княжіння, населення яких мало змішаний характер. Саме тут в період занепаду і руйнування Суренжа у 814—830 рр. утворилися самостійні дулібські (слов'янські) княжіння, що не підкорялись Суренжу.

Частина з них, в тому числі і Київ, тяжіли до Хазарії. Одне з дулібських княжінь на Сіверському Донці та нижньому Дону так і звалось — Хазарське. Територія Славії частково відійшла до волохів (відбувся розподіл Валахії). На землях провінції Полонія почали утворюватись польські князівства, що не підкорялись Krakowu. Угорська держава відвоювала Закарпаття, де слов'яни не відчували допомоги центру.

Останньою спробою Суренжа ще якось боротися за цілісність держави було направлення приуральських мад'яр (гунів), затиснутих між державою Перм, булгарами Поволжя та Порусією, на захід. Порусія-Єланія стала ініціатором цього

переселення (823—824 рр.) з напрямком в Закарпаття. Воюючи з угорцями, мад'яри (гуни), ще певний час перебували в верхів'ях Дністра та стимулювали розпад західної провінції Дулібії. Тих же мад'ярів Суренж просив обложити Київ, щоб запобігти нападу на себе. Подібні акції проти Києва виконували і поруси (половці-елани).

Підготовка до зміни столиці, а далі і виїзд в 830 р. великого князя Суренжа Хорбера з частиною військ та князів в Новгород стурбували усіх 14 місцевих та провінційних князів, що вважали себе дулібськими. Вони, без участі великого князя, зібрали великий з'їзд у столиці Белуні, де бурхливо обговорювали ситуацію в державі. Їм не сподобалась ідея перенесення столиці в Новгород. Князі не хотіли, щоб столицею стало майже чуже місто, далеке від центру слов'янських земель. Вони протестували проти вимог волхвів, вказуючи на слабкість останніх, бездієвість. Природно, висловлювалися її сумніви у правомірності власних дій, бо волхви, великий князь, що мали легітимну владу, символи держави, слов'янські святині і раритети, не брали участі у з'їзді. Але князі постановили та виставили ці вимоги волхвам і великому князю — столицею Дулібії Рось має стати тільки Київ. Тут повинні перебувати і діючі волхви, і великий князь.

В цей же час (830—832 рр.) закінчувалось руйнування Суренжа та завершувалася підготовка до від'їду. Коли волхви, верховні жреці, загін воїнів-жреців, усього 2 тисячі чоловік, стояв на пристані в Хотині, за їхніми спинами уже не було Суренжа. Залишилася тільки гіантська руїна, що місцями вже поросла чагарями. Її волхви назвали *рівним* — (ранве), сонцем що зайшло, сонцем, що вмерло, *рівним* — бо місцина була вкрита лише руїнами будівель та залишками квартиральних ровів. Тоді вони думали, що цей виїзд буде тимчасовим (для волхвів, слов'янської історії декілька сотень років — це не час).

З 832 року волхви починають в Новгороді розбудову нової слов'янської держави.

Волхви-укри розуміли — тієї Дулібії Рось, яка квітла між Віслою і Дніпром, Пріп'яттю і Дністром, уже не буде (додаток 1, карта 16, стор. 176). Змінилися часи, люди, зміцніла князівська влада на периферії, яка прагне закріплення свого статусу.

За два роки після з'їду князів ситуація в дулібських князівствах істотно змінилася. Тому, коли в 832 р. об'єднана влада у Новгороді нагадала про своє існування, не всі з 14 князівств захотіли визнавати її зверхність. Сім східних князівств, відчуваючи можливі наслідки для їх правлячої князівської верхівки, та виходячи зі складу свого різноетнічного населення вступили в союз з Хазарією, яка зміцніла настільки, що ставала вже досить впливовою та потужною державою Східної Європи. В 832 р. утворився Хазарський союз. Столиця союзу була зведена в районі сучасного Харкова на землях дулібського Хазарського князівства.

До Хазарського союзу вступив і Київ, що до 837 р., спираючись на рішення з'їду князів, називав себе столицею Дулібії Рось.

Розуміючи, що Дулібію Рось відновити неможливо, та знаючи про претензії Києва на право називати себе столицею Дулібії Рось, того ж 832 р. волхви Новгорода перейменовують Ільмерію в державу Русь (в межах Новгородчини — Ільмерії). Так з'являється державна назва Русь, синонім назви Рось. Безперечно, це був сильний хіл волхвів, єдиних, хто в правовому плані міг змінювати назву держави, хоча правомірність дій волхвів викликає і сумніви, бо символи влади залишилися в землі Суренжа. Відсутність державних символів Дулібії Рось у новгородських волхвів розриває правову спадкоємність Новгородської Русі по відношенню до Дулібії Рось. Таким чином, юридично в 832 р. волхви ліквідували Дулібію Рось та позбавили Київ, як і Новгород, права називатись столицею цієї держави. Хоча самі волхви так не вважали.

В тому ж 832 р. київський князь (ім'я не відоме) організовує похід на місце Суренжа, та намагається відшукати слов'янські реліквії і раритети. Для цього залишаються вцілі бояри з Русколані та навколоїшніх поселень, організовуються охоронні форпости по периметру руїн міста.

Мета таких дій зрозуміла. Потрібно легітимізувати владу в Києві, що був проголошений з'здом князів столицею Дулібії Рось. Знаходження святинь та державних символів вирішувало питання владних повноважень.

6.3. Новгород: нова спроба волхвів

Початок новгородського періоду в житті волхвів та нової спроби їх місійної роботи був нелегким. Ільмерія, тепер Русь, не готова на рівних вести боротьбу за зверхність в слов'янському світі. I хоча волхвів дратує нерозумна, на їхній погляд, політика слов'янських князів в Києві, потрібен час, щоб набратися сил.

Боротьба волхвізму за відновлення своєї ролі з периферії слов'янського світу перекинулась всередину суспільства і точилася між волхвами і князями. Князі не хотіли бути виборними і підзвітними, не хотіли повернутися до часів бусових (вічових). Вони заздрили керівним верхівкам Візантії та Хазарії, що очолили суспільство та контролювали релігійну діяльність в ньому. Їм були потрібні гарантії непохитності їхньої влади. Самозреченість, скромність, підпорядкованість волхвам заради виконання місії просвітництва князів не влаштовувала.

Слов'янські князівства півдня і сходу (крім Порусії-Єланії) потрапляють у все більшу залежність від Хазарії та Хазарського союзу.

Таке становище не подобається частині слов'ян колишніх дулібських князівств. У 837 році Київ відмовився бути столицею Дулібії Рось, як неіснуючої держави, яку не визнавали хазари, що реально підкорили собі весь схід Дулібії.

Цьому передувала відчайдушна спроба київських князів заволодіти слов'янськими святинями Суренжа. Вони доручають вести пошуки місцевому князю з м. Острога. Проте пошуки нічого не дали.

В 837 р. Київ у змаганні за владу став називати свої землі, на противагу Новгороду, теж *Руссю*. Це була відповідь князівської верхівки, яка шукала підтримки у знаті полян, сіверян та деревлян.

У Новгороді волхви та керівна велиkokняжа верхівка готуються до нових походів. В прискореному темпі ведеться робота жреців, посвячуються в руси та ослов'янюються місцеві народи. Ведуться значні будівельні роботи. Новгород росте на очах: будується річковий флот, формується армія. Особливо цінується варязькі лицарі, вояни з Помор'я, дулібські загони з Волині—Артанії. Попит на міщан та завзятих вояків збільшує приплів скандинавських вікінгів в цей регіон, які вільно пересуваються Дніпром. Вони потрібні не тільки Новгороду, але і Києву, іншим містам.

Йде підготовка до війни. В слов'янському світі знають: буде боротьба за *відновлення часів бусових*, за *керівну роль Трояні*. Порушників давніх традицій чекає кара.

Князі дулібських провінцій (княжінь) знають про приготування Новгорода і тому обзаводяться потужними загонами іноземних найманців (хоча це вимагає значних витрат), перестаючи довіряти власним військовим дружинам та охоронцям, що часто сумують за часами слов'янської єдності та засуджують узурпацію влади, тягу князів до розкоші.

Саме таке відношення до іноземних найманців привело до того, що варязький лицар Аскольд (до нього в Дулібі було ще два Аскольди, один з яких — дуліб, похований у Києві) зі своїм загоном у 858 р. захопив владу в Києві. Він пообіцяв киянам мішну владу, розбудову держави, багатство.

Його похід в 860 р. на Константинополь вразив не тільки Візантію, яка відкупилась від Аскольда, але і Хазарський союз. Аскольда почали називати каганом. Проте Аскольд, щоб не залежати від зовнішнього впливу, державною релігією обрав одну з версій християнства — аріанство. Це не завадило йому без будь-яких сумнівів з метою наживи громити християнський Константинополь в 866 р. На час відсутності Аскольда полішив нагляд за Києвом на свого брата інваліда Дара, якого історики плутають з Діром.

В цей час Новгород, що розбудовувався за планами волхвів, для подальшого зміцнення потребував виборів нового великого князя, який мусив бути жорстким і завзятим воїном. Ним став Рюрик — варязько-фінсько-балтійський вільний лицар, якого обрали в 862 р. з посвяченої в руси поморсько-балтійської знаті. Йому було доручено сформувати армію і вести її для підкорення слов'янських земель Новгородської Русі.

Плани волхвів поступово здійснювались, тому вони вирішили змінити стратегічні завдання своєї нової місії. В 872 р. вони вирішили не чекати повернення в Суренж через два з половиною — три століття, вважаючи, що у Новгороді вже створилася сприятлива обстановка для того, щоб забрати сюди, в нову столицю, слов'янські (тибетські) святыни та раритети, державні символи Дулібії Рось, храмові святыни. Ці речі мали допомогти зміцнити владу дулібів Новгорода над слов'янським світом.

Проте похід на місце Суренжа був невдалим. Новгородські волхви та їх військо зустріли тут опір охоронних залог місцевого князя з міста Острог, який послав за підкріпленням в Київ, і змушені були залишити ці місця.

З запізненням зрозумівши, що проведення регіональної (провінційної) роботи по посиленню просвітництва, активна робота зі жрецями, військом потребує реформ волхвівської влади, новгородська Троянь схиляється до кардинальних змін. У 872 році вона розділяється на частини та направляє по одному волхву в Порусію-Еланію та на острів Рюген в Балтиш, щоб створити там дві нові Трояні, що дійтимуть скоординовано, ведучи просвітницьку роботу в оточуючому неслов'янському світі.
Віра волхвів, що не все втрачено, не вмирала!

Формою спілкування цих трьох Рад волхвів мав стати з'їзд їх представників у Новгороді, які збиратимуться кожні 10 років для формування стратегії (табл.1).

Виходячи зі зміни ситуації в слов'янському світі, волхви надають широкі військові повноваження великому князю. В той же час пильно його контролюють.

Головним кроком Новгорода, за вказівкою волхвів, був похід на Київ. Його очолив воєвода великого князя Рюрика (який в той час хворів), Олег II (першим був великий князь Суренж Олег Віщий).

Убивши київського князя (ім'я не відоме), Олег захопив Київ і почав наводити в бунтівних землях лад. Ціль — відновити владу волхвів та старі закони слов'янського світу: вічове право, виборність князів, вищість суспільного, пріоритет язичеських цінностей.

Табл. 1. Перелік з'їздів представників волхвів у Новгороді з 872 по 1022 рр.

Номер з'їзду	Рік проведення	Особливості з'їзду, примітки
1	872	Спрямування та благословення Рюрика на підготовку походу на Київ
2	882	Підтримка політики Олега II, київського князя, на об'єднання силою слов'янських племен
3	892	Вирішення поточних питань
4	902	Про підготовку походу на Візантію та Константинополь Олега II, київського князя
5	912	Вирішення поточних питань
6	922	Вирішення поточних питань
7	932	Вирішення поточних питань
8	942	Вирішення поточних питань
9	952	Питання відновлення держави на всіх слов'янських землях (Дулібі), як і влади волхвів у цілому (боротьба двох напрямів)
10	962	Вирішення поточних питань
11	972*	Не відбувся з причини відсутності одної думки про відповідь на пропозицію великохняжої влади старійшому волхву-укру (патріарху) стати християнським митрополитом
12	982	Остаточно відкинута думка про перехід в християнство з причин не релігійних, а через невизнання вищості влади світської (князівської) над владою духовною (волхвів)
13	992	Вирішення поточних питань
14	1002	Вирішення поточних питань
15	1012	Вирішення поточних питань
16	1022	Вирішили, що боротьбу програмою. Прийнято рішення 1023 р. йти на Тибет (через руїни Суренжа), де продовжувати діяльність, час від часу відвідуючи землі Дулібі

В 882 р. Олег II починає походи на навколишні землі і князівства, жорстоко розправляючись з князями-самозванцями, вимагаючи покори та сплати податків. З цього часу знімаються охоронні залоги з руїн Суренжа і там з'являється перше невеличке мирне поселення, що так і зветься — *Рівне* (ра-вне, сонце, що зайшло).

Проте волхви не ризикували послати за слов'янськими святынями дулібів-новгородців чи когось з оточення Олега: занадто напружена обстановка навколо Києва та в регіоні.

Крім того, територією майже всіх князівств в IX ст. прокочується хвіля волхвівського самозванства. Опинившись у стані релігійного і світоглядного хаосу, частина учнів волхвівської школи та найзавзятіші жреці на місцях проголошують себе волхвами. Їх діяльність дискредитує волхвізм та поступово створює в суспільстві відношення до них, як до дідів-чарівників, магів, вішунів.

Зрозуміло, що новгородські волхви не здатні з цим боротися і нікому не довіряють, навіть Олегу. Та й сам Олег не є переконаним та відданим русом. Тому його весь час жорстко контролюють волхви та жреці, тому його не обирають великим князем. З волхвів він — лише опікун і воєвода малолітнього Ігоря, сина Рюрика. Поки Ігор в руках волхвів — Олег під контролем. Цікаво, що тут волхви фактично відходять від традицій вічового вибору великого князя і протежують (майже примусово) систему, близьку до авторитарної. Це створює прецедент і показує зрослу

вагу людей меча та певну залежність волхвів від складної ситуації, обмеженість засобів впливу на оточуючий світ. А ситуація гостра і важка. Волхвівська влада прагне хоч частково повернути свій вплив на слов'янський світ чи хоча б його частину. Цим незадоволена Хазарія, яка вбачає в діях Новгорода агресію проти її союзників (Київ, східні міста). Стурбований Константинополь, бо відчуває нову загрозу.

В кінці IX ст. в південних степах з'явилися нові народи зі сходу — печеніги, огузи (торки). Проте головним для цього часу стало інше: змінились відносини в слов'янському світі. Новгород безперечно став збудником цих змін. Тут жили люди, що несли ідеологію волхвівського реваншу, де влада трималась на новопосвяченых русах, для яких ідеї просвітлення, високих знань були примарнimi.

Київ, безперечно, став головною військовою силою слов'янських земель. Тут, біля Олега II були сконцентровані елітні війська, князі-зверхники яких, новоспеченнi руси, теж були далекими від ідей просвітленості. Вони йшли на війну за іншим, матеріальним. Олег II, здійснивши в 907р. похід на Константинополь з волі волхвів Новгорода, переслідував при цьому лише прагматичні цілі.

В 907 році востаннє в літописах згадуються дуліби. Напевно, це були волинсько-суренські загони, що зберігали свою стару назву, і пишалися своїм дулібським корінням (передусім жрецьким).

Великі надії волхви покладали на молодого князя Ігоря, якому вони готовували особливу, об'єднавчу роль. Ігор пройшов відповідне виховання у волхвів і був готовий виконувати їх волю.

Ігор став легітимним, освяченим волхвами великим князем об'єднаної Русі в 912 році і до самої смерті в 944 році відбудовував державу та опирався на поради волхвів. *Волхви бачили в Ігореві вірного носія ідеї поновлення дулібської величини, де Ім, волхвам, збережена роль лідерів.*

Діяльність Ігоря лякала як Хазарський каганат, так і Візантію. Хазарія здригнулась від походу Ігоря в 912—913 рр. на її столицю Ітіль на Волзі. Нешадним був удар Ігоря по Візантії в 941 р. (Константинополь, Синопа). Зрозуміла нелюбов візантійської верхівки до сильного і некерованого князя русів. Князя, який радився лише з волхвами і добре розумів їх.

Помста візантійців була вишуканою і несподіваною. Маючи вплив на дружину Ігоря Ольгу, вони використовують її як таємну зброю. Ользі вдалося втягнути Ігоря в авантюру з повторним збиранням податку з деревлян, що фактично спричинило вбивство чоловіка, вину за яке вона однозначно покладала на деревлян. Від здійсненого виграла, окрім Візантії, тільки вона сама, як опікунка свого сина Святослава фактично правлячи державою. Волхви, які мали великий вплив на Святослава, розуміли складність ситуації і докладали всіх зусиль, щоб виховати з нього свого прихильника.

Ольга, що стояла на антиволхвівських позиціях та перебувала під впливом Візантії, перша серед слов'янських князів (княгинь) задумалась над питанням використання візантійської імперської моделі, за якою світська влада стоять над церквою та релігією. Це була спроба уникнути залежності від волхвів і їх наддержавного статусу. Це була спроба ліквідувати волхвізм як систему, систему, яка в IX—Х ст. ст. через певні невдачі та деградацію язичества не приваблювала князівську верхівку, проникнуту амбіційними планами влади.

6.4. Київ: зверхність князівської влади

Питання зверхності, самостійності, авторитарності світської, князівської влади в Києві, в місті, яке мало особливий статус в слов'янському світі, не турбувало великого князя Ігоря, проте почало непокоїти княгиню Ольгу. Вона розуміла складність свого становища, відсутність підстав для реалізації її задуму: встановлення авторитарної влади візантійського типу замість волхвізму. Волхвізму, який через помилки волхвів, хоч і був у своїй основі міцним надрелігійним світоглядом, допустив відхід від основ древнього вчення, пережив кризу та ослаблення своєї влади, але прагне її відновити. Це позбавляло Ольгу будь-яких надій на верховну владу.

Тому Ольга, за порадою імперського Константинополя, звертається до волхвів Новгорода з пропозицією очолити християнську православну церкву Русі, яку вона готова зробити державною.

Це означало б, що в Руських землях має бути введена система, подібна до візантійської, де імператорська (тобто світська) влада є надрелігійною і підпорядковує собі ідеологію. Крім того, це зняло б для цієї влади гостроту питання слов'янських святинь і раритетів, як духовних символів влади. Їх волхви змушені були б покласти до ніг світської влади, а та назвала б себе спадкоємницею давніх традицій.

Це обурило волхвів. Святині, які мандрували тисячі років, святині, привезені з Тибету, Кавказу, Межиріччя, святині Дулібії Рось, що оберігалися предками в боях, в часи лихоліть, так просто мали бути покладені до ніг світської влади. Вони, символи вищої, духовної влади, на глибоке переконання волхвів, не можуть слугувати князівським порокам: жадобі влади, зарозумілості, домінуванню матеріального над духовним (принципи, які власне самі волхви в останні століття порушували не раз). Ольгу рятує від гніву волхвів лише те, що вона мати та опікун маленького Святослава.

Водночас волхви не висловлювали будь-якого обурення супроти християнства, яке сприймали як релігійний елемент просвітлення народу, розуміючи, що християнську церкву в даному випадку лише використовують. Вони пам'ятали про допомогу, яку надавали їхні попередники духовним лідерам християнства та раннім християнам у боротьбі з Римською імперією в період гонінь.

Волхви всіма силами намагались вплинути на Святослава, виховуючи його в слов'янських, волхвівських традиціях. Прихід його до влади в 957 році був сприйнятий ними з надією на те, що Святослав продовжить справу Ігоря. За княжіння Святослава легітимність велиkokняжої влади була підтверджена волхвами у всій повноті.

Святослав ходить в походи на Хазарський каганат в 966—967 pp. та захоплює древньослов'янський форпост Білу Вежу; здійснює рейд на столицю Ітіль (за допомогою порусів-ланів); організовує в 967—971 pp. похід на Болгарію, повністю ігноруючи при цьому інтереси Візантії. Своїм розмахом і силою ці походи нагадують походи великих князів Дулібії Рось. Все це припиняється після загадкової смерті Святослава у 972 р., смерті, що сталася за дивних обставин.

Княгиня Ольга, бабуся Святословівих дітей, до самої смерті в 969 р. докладала всіх зусиль, щоб її онуки не були подібні до свого батька. Тому готових служити ідеям волхвів князів з того часу в Києві уже не було.

Спробу поставити керівниками православної церкви Русі волхвів у 972 р. здійснив Ярополк Святославович, що мав цілі, подібні до Ольжиних. Думка про те, що волхви заважають піднесенням князівської влади, все глибше проникає в середовище велиокнязівської сім'ї. *Зростає прагнення остаточно поховати ознаки "часів бусових", часів залежності від волхвів.*

Останню спробу використати новгородський (далекий від ідей древнього вчення) волхвізм та ідея абсолютно здеформованого язичества в своїх цілях у 980 р. здійснив Володимир Святославович. Намагаючись маніпулювати волхвами і прирівняти волхвізм та язичество до інших релігій в тогочасних державах, він створив показовий пантеон язических богів. Проте це був лише зовнішній прояв театралізованої поваги до древньослов'янської релігії, спроба пристосування волхвізму і язичества під світську владу, під ідею світської авторитарної імперії. За лаштунками залишилось бажання князя добитись від волхвів передачі йому слов'янських святынь і раритетів, як символів найвищої слов'янської влади, чого волхви допустити не хотіли.

Було зрозуміло, що Володимир прагне майже імператорських повноважень, бажаючи стояти над усім суспільством, і волхвами в тім числі. Отримавши рішуче "ні", Володимир почав шукати легітимність своїй ще не встановленій імператорській владі, вдавшись до акту *вибору віри*. Він шукав модель здійснення своїх задумів.

Крім відомих з літопису схем (прийняття католицизму, юдаїзму або православ'я), була ще одна модель: створення православної митрополії, де митрополитом мав стати волхв. Така модель була дуже приваблива (згадайте Ольгу та Ярополка), бо теж з часом давала доступ до слов'янських святынь і раритетів. Але цю ідею волхви в черговий раз відкинули.

Рішення прийняття християнство як державну релігію Володимиру далось нелегко. Він розумів, що це виконання князівської мрії (верховна влада), але водночас і трагедія, оскільки треба було відмовитись від глибокої і древньої історії слов'янства, волхвівського минулого, святынь свого народу. З іншого боку, його турбував релігійний хаос в державі і відсутність перспектив його подолання через діяльність маси самозваних волхвів, що не визнавали будь-якої влади над собою. **Володимир довго вагався.**

Проте рішення було прийняте. Воно вимагало рішучості: знищення та перебудови старих храмів, ліквідації старих письмових документів та атрибутивів колишньої держави. Ніщо не повинно нагадувати нашадкам про "часи бусові", діяння зарозумілих волхвів. Для останніх треба залишити образ лілів-чарівників, жреців примітивних культів, віщунів. Народ мали "навчити" писати, думати, жити по-новому.

Хрещення Русі 988 року було актом символічним, бо мало підкреслити легітимність (імперських) повноважень Володимира та його нащадків. Почалась масова розбудова християнських церков, що зводились на місці дулібських храмів, а частіше — перероблялися з цих храмів. Масштаби будівництва були всеохоплюючими. Великий князь (імператор) Володимир особисто контролював цей процес, який в камені звеличував його. Русь заполонили запрошені грецькі священники, яких влада підтримувала і охороняла.

В наступні два десятиліття волхви Новгорода та з'їзди волхвів Порусії та Рюгена однозначно констатували, що боротьбу за вплив у слов'янському світі програно. Духовну владу над суспільством у них забрали. Великі князі відкинули ідею спотвореного волхвізму, узурпувавши владу, чим заблокували пам'ять про предків, що її слов'яни-руси несли тисячоліттями. **Волхвам, у відчай, залишалось одне — не віддавати цій владі слов'янських святынь, позбавити її минулого.**

Новгородські волхви у 1023 р. прийняли важке рішення — покинути Русь і податися в Гімалаї та на Тибет. На останок невеликий загін відвідав місце Суренжа (Рівне) та, взявши дешо з тибетських раритетів, пішов в далеку дорогу.

Великокняжка (імператорська) влада, "обурена" таким вчинком волхвів, наказала нищити язичеські літописи і письмена, а також не згадувати у власних літописах про волхвів, Дулібію Рось та Суренж. Це був акт помсти. Але також і війна з минулимого народу.

Втративши волхвів, язичницьке населення Русі часто бунтувало. Ці бунти жорстоко придушувались. На теренах колишньої Дулібії тепер діяли тільки самозвані волхви, які прагнули підтримати народ. Вони всіляко стимулювали духовний бунт, несли знання, в міру своїх можливостей, в маси та дивували чаклунством. З часом і вони зникли. Язичество, втративши кінцеву мету — просвітлення, несення знань про світобудову, набуло форм ще більш спотворених, розбалансованих, міфологічних, багатобожніх, з місцевими особливостями, трактуваннями, ознаками. Русалії (колись посвячення в руси) набули форм святкових ігрищ. Язичеські боги ототожнились з силами природи. Відбувалася подальша деградація релігії.

Поруси-слани (половці), очоливши місцеві тюркські племена та духовно поклаzuвшись на своїх місцевих волхвів, постійно дошкуляли Київській Русі. Але для Русі вони єже лише сусідній народ. З часом і в самій Порусії-Єланії язичество набуває особливих форм (тентріанство), а частка населення дулібського походження зменшується. Проте саме вони під проводом власних керівників (бейв, ханів) рухаються на Дон та Дніпро і осідають там.

З кінця XII ст. у київських князів зник інтерес до далеких слов'янських святинь і раритетів. Потреба доведення легітимності влади відпала, державу турбували інші проблеми. В цей же період (XII—XIII ст. ст.) згасає волхвівський осередок на балтійському острові Рюген. Його волхви, відмовившись від навчання учнів, тихо зимирають. Битва на Калці 1223 р. та монголо-татарське нашестя на певний час примирila русів з порусами-сланами (половцями), які самовіддано боронили Русь.

Після навали монголів 1238—1240 рр. пам'ять про Дулібію, Суренж, Русколань почала стиратися остаточно. В 1306р. вийшли з Золотої Орди на Тибет останні волхви Порусії-Єланії, яким не було місця в новій державі. Вони, як і нашадки новгородських волхвів, опинились серед тибетських мудреців. Так завершилась історія слов'янських волхвів та їх місійна робота протягом 23 тисяч років (рис.35).

Рис. 35. Волхви в період 830—1306 рр.

Та чи завершилась?

Потомки слов'янських волхвів (живучи на Тибеті) весь час після виходу з Русі їх попередників, переймаючись біллю втраченого, думками зі слов'янами. В різні віки їхні нащадки відвідували слов'янські землі, в свій час вболівали за козацьку Україну (Волховію), що відродила на певний час демократичні, вічові традиції Дулібії-Рось, за козаків — нащадків жреців-гвардійців.

Вони сприйняли як надію появу в 1991 році держави Україна (Волховії), яка декларувала свою демократичність, духовність, відданість традиціям та власній історії. Впевнені, вони готові контактувати з нами і зараз, якщо ми цього захочемо. Бо ідеї просвітленості вічні, як вічний сам Бог. Щі ідеї не залежать ні від наших людських слабкостей, ні від форм релігій, ні від часу, в якому ми живемо. Вони — прояв любові до нас, людей, спроба допомогти нам жити в злагоді і мирі.

На жаль, волхви-укри часів Дулібії Рось не змогли чітко і послідовно виконати місію просвітництва, місію розповсюдження і вкорінення в житті європейських народів ідей древнього вчення, законів любові, силу вселенських знань, постійного співставлення своєї діяльності з незмінними законами Всесвіту, даними Творцем.

Ця справа полищена іншим поколінням людей. І схоже на те, що час уже настає.

РОЗДІЛ 7. СУРЕНЖ – СОНЯЧНЕ МІСТО

7.1. Початки

Впопередніх розділах ми розповіли про те, як створювалось і розвивалося слов'янство, як воно впливало на світову і європейську історію. В загальних рисах ми показали, що визначальним у цьому процесі був духовно-просвітницький мотив, який через просвітлення був даний слов'янам для подальшої просвітницької роботи на західних теренах арійського світу та в межах колись теренської Європи інформаційними центрами Тибету, де діяли нащадки європейських учителів-будітів.

Слов'яни, хоч і не безпомилково, але наполегливо виконували свою нелегку місію. Помилки допускали й духовні лідери цієї місії — волхви. Реалії світу, що їх оточував, виявилися занадто жорсткими, щоб без труднощів просвітити навколоїні народи та не втратити духовні орієнтири.

Вороже, недостатньо просвітлене оточення надавало перевагу життєвим благам, здобутим ними за рахунок застосування високих знань місіонерів, а не процесу постійного духовного самовдосконалення. Воно, це оточення, вважало: для чого перевантажувати себе пошуками знань, любові, якихось космічних орієнтирів?

Саме такий споживацький підхід був причиною того, що сите, вдоволене людство лінувалось поглянути на можливі небезпеки майбутнього і виявлялось зовсім не підготовленим до нових катаклізмів. Воно лінувалось спілкуватись із всесвітнім інформаційним полем та його Творцем.

Під час руху із Загір'я, з Тибету в Європу, завдяки контакту з інформаційним полем, лідери слов'ян-русів — волхви-укри та жреці добре орієнтувалися, що і як робити, куди йти.

Обраний ними маршрут, на перший погляд, може здатися випадковим. Але це не так. Ми вже розповідали про цивілізаційні скарбниці, інформаційні центри на височинах та в горах, частина з яких була покинута чи загинула через втрату їх людської складової, втрату одновірців-місіонерів. Фізично ці центри постраждали лише частково, збереглась більшість інформаційних носіїв на табличках, каменях,

кераміці. Досвідчена людина такими носіями змогла б вільно користуватись. Шлях слов'ян-русів з Тибету та Загір'я пролягав через Кавказ та Карпати, де такі центри безперечно існували (як тут не згадати культури типу Трипілля-Кукутені). Цими добре замаскованими сковищами мандрівні слов'яни користувалися для збереження тибетських реліквій.

То чому ж волхви вели слов'ян-русів на Волинь, до річки Горині? Чому друга група волхвів пішла в балтійський регіон, а не кудись в інше місце? Що приваблювало їх?

У цих місцях і були сковані древні інформаційні центри, підземні структури (ходи-тунелі), що мали велике значення для місійної роботи. Тут досить добре збереглись інформаційні надбання попередніх цивілізацій. Важливим фактором було те, що обидва центри (волинський і балтійський) розміщувались на межі арійського і теренського світів (тобто в зоні найбільшого ризику та зоні необхідної стабільності), що дозволяло вести просвітницьку роботу по всій Європі від Атлантики до Уралу, серед усіх народів та племен.

Слід звернути увагу й на те, що на південному сході сьогоднішньої України розташований ще один інформаційний центр. Це відома Кам'яна могила, під якою існує система ходів, подібна до описаних. Цей інформаційний центр працював здавна, але особливо активно діяв в V–II тис. до н. е. серед венедського та кіммерійського населення, а також мав контакт зі слов'янами Межиріччя (субареями-шумерами). Але скіфо-хазарське переселення II–I тис. до н. е. поклало край його роботі і він був законсервований. Слов'яни, рухаючись в Європу та Карпати в VII ст. до н. е., вирішили не використовувати Кам'яну могилу через її віддаленість від зони можливого просвітництва в центрі Європи. Проте освоєння Кам'яної могили, як інформаційного центру, входило в їхні подальші плани.

Отже на території у вигині річки Горині, між Горинню та рікою Стир, під пагорбами Волинської височини зберігся древній інформаційний центр. Волхви запланували будівництво нової слов'янської столиці на берегах притоки Горині, річки Волинь (нині Устя), прямо над скованим під землею інформаційним центром, що дозволило би безперешкодно користуватися ним. Зрозуміло, що можливість доступу і користування центром мали лише волхви-укри та найбільш наближені верховні жреці. Крім того, місто, яке мало тут вирости, стало б найкращим захищеним центром від чужинців, якби ті задумали посягнути на нього.

Дві спроби заволодіти Волинською височиною, здійснені загонами дулібів в 250 р. до н. е. та 200 р. до н. е., зазнали невдачі. Запеклий опір готів, сурова зима, незвично вологий клімат, хвороби не дали двом передовим загонам досягти успіху. Поклали тут свої голови (біля озера Нобель) й тогочасні союзники слов'ян — римляни, етруски та галльсько-фракійські найманці.

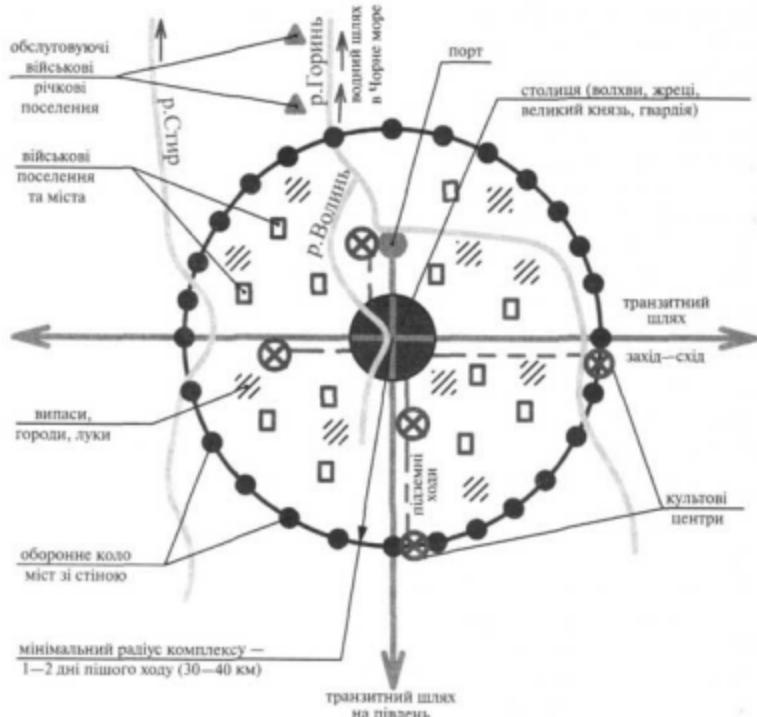
Для здійснення таких планів у 120 р. до н. е., в часи перебування слов'ян (карпів) у Карпатах, був організований похід третього передового загону в район річок Горинь та Стир. Цей загін мав з допомогою волхвів відшукати інформаційний центр, заволодіти навколою територією, закріпитись, прижитись, і ні на крок не відступати з цього місця. Те, що завдання було не з легких, видно хоча б з того, що реальне будівництво міста почалося лише через 240 років після початку цієї акції. Загону активно протидіяли готи, витіснені основними силами слов'ян на північ. Готи оточували залогу слов'ян з усіх боків. Завдання своє загін виконував у напружених, бойових умовах.

Будували форпости, поселення, визначали межі майбутнього оборонного кільця столиці, що мало складатися з системи міст та вміщувати подібні поселення військового типу також всередині території. За зразок майбутнього будівництва брали перевірені часом структури міст Шумеру, Ассирії та інших держав.

Волхви розробили принципову схему оборонного комплексу, будівництво якого почали лише в 120 році (рис. 36). Особливість цього комплексу полягала в його *самодостатності* як військової і політичної сили. Він мав стати центром консолідації місцевих народів навколо ідеї просвітництва, центром посвячення в слов'ян-руси, з територією до 10 тис. км², що давало можливість його мешканцям витримати тривалу облогу, мінімально забезпечуючи всіх оборонців харчами та умовами життя. Це мав бути потужний військовий табір, в першу чергу пішіх воїнів (кінноту, принаймні на початку, планувалось залучати з інших місць), з центрами масового виготовлення зброї, військовими поселеннями, які межували з полями та випасами.

Рис. 36. Принципова схема дулібського оборонного комплексу столиці слов'ян-русів м. Суренж

Його місійне лідерство не повинно викликати сумнівів. Для цього на всіх напрямках мали розміститися великі релігійні центри, найбільші з них — у столиці. Мали бути збудовані величні храми Сонця і введена слов'янська релігія — язичество.

Тут також можна було створити і утримувати потужний річковий флот і навіть виводити його в море по Горині, Прип'яті, Дніпру. Запаси лісу в межах ділянки в 10 тис. км² достатні як для створення флоту, так і для оборонного будівництва.

Крім того, тут були й інші будівельні матеріали: глинисті ґрунти, крейда, з якої легко отримати вапно, пісковик, черепашник, великі поклади базальту, природна смола.

Волхви знали про поклади бурштину (янтарю), дорогоцінних каменів в цій місцевості. Розложиста болотиста місцевість давала сировину для залізорудного виробництва і виплавки заліза, бронзи. Прилегле Полісся давало можливість займатися полюванням, бортництвом (бджільництвом), рибальством.

План волхвів був добре продуманим. У майбутньому він передбачав перетворення столиці невеликої держави в мегаполіс слов'янської імперії. Комплекс з невеликої оточуючої групи міст та анклаву всередині мав стати каркасом величезної держави. Ale це повинно було відбуватися поступово, непомітно для навколоїшніх народів, що могли зробити спробу заволодіти незахищеними слов'янськими святинями. Певна таємничість буде зберігатись і надалі, що викликатиме у сусідніх народів ряд запитань прияві слов'янських військ на їхніх кордонах: хто це? звідки? де вони взялись і хто їх організував?

Ше однією особливістю тогочасних слов'ян-дулібів, ведених волхвами, була розумна достатність їхнього побуту, раціональне будівельне мистецтво, скромність обрядів поряд з досконалим військовим вишколом, організованістю суспільних процесів. Ця особливість слов'янського суспільства того часу дезорієнтує сучасних археологів, які вбачають будь-яку колишню державну велич в матеріальному багатстві поховань, житла, побуту. Проте саме це заперечувалось волхвізмом, ідеями просвітлення, слов'янською етикою. Велич слов'ян полягала в їхній духовності і організованості, контактах з Ісусом, Богом.

7.2. Русколань: свята, просвітлена земля

Реалізація плану створення слов'янського, дулібського військово-політичного, охоронного комплексу почалася в 120 р., коли створилися необхідні для будівництва умови. Завершився Карпатський період, всі слов'яни на чолі з дулібами перейшли Карпати та взяли під контроль, разом з союзниками (венедами, борусами і роксоланами), територію від Карпат до Прип'яті, від Вісли до Дніпра. Завершено криваві сутички з готами, які утворили на південному сході в Причорномор'ї імперію Германаріха та підкорили собі сарматсько-хазарські народи за Дніпром. Вдалося зупинити потужний наступ готів, гепідів та інших германських народів на заході. Завершилися бої з балтійськими венедами на півночі (по Прип'яті) за лідерство в венедському світі, настало перемир'я. Йшло накопичення сил, пошук союзників, переселення на Волинь венедських народів та посвяченіх у руси кочівників Придніпров'я, переважно сарматів, роксоланів (частина сарматизованих хазар).

Прикрившись вздовж кордонів своєї території союзниками та прилученими до слов'янства народами, волхви сконцентрували увагу на будівництві столиці і оборонного кола міст, що мало оточити військово-політичний комплекс дулібів. Оскільки столиця мала вирости на чітко визначеному місці, оборонне коло сформували з урахуванням рельєфу, місцевості, річкової мережі. Транзитний шлях захід-схід спирається на річкові долини Горині та Стира, через що всі мандрівники, які проходили цим шляхом, сприймали територію всередині як острів (арабські мандрівники). Шлях на південь ішов через Кременецькі гори, що стали природним бар'єром. На півночі межа підходила до Поліських боліт.

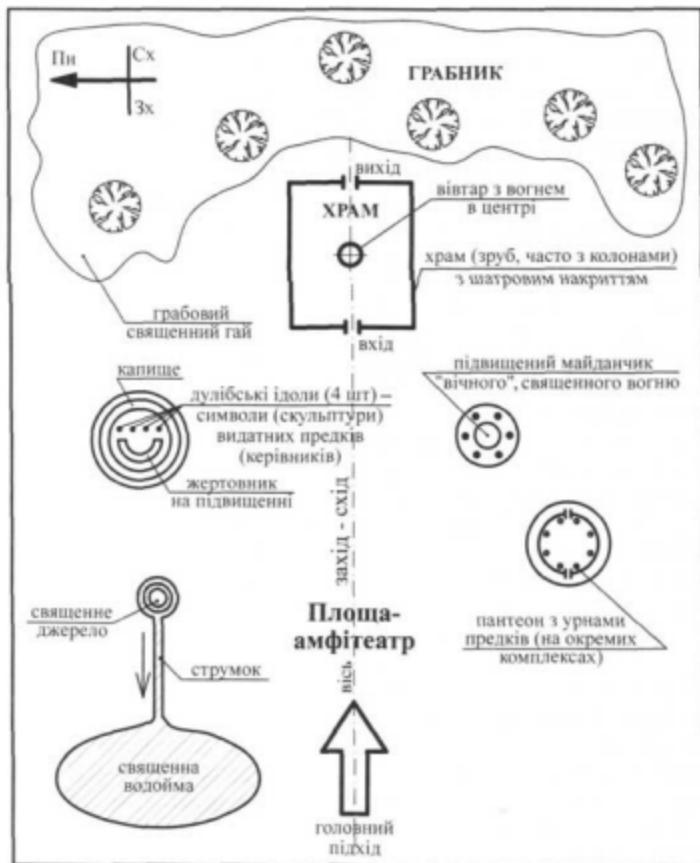

Територія всередині комплексу стала носити назву *Русколань* (*Рускалунь*), що означало "земля русів", "земля просвітлених" або "просвітлена земля" (свята). Вона стала священною для всіх слов'ян, бо була фактично гіантським духовним центром.

Територію по всьому периметру оточувала велетенська дерев'яна стіна з кам'яними вежами через кожні кілька сотень метрів, довжина якої сягала до 800 кілометрів. Будівництво цієї стіни тривало кілька сотень років і завершилось в найвіддаленіших місцях у V—VI ст. ст. Хоча відомо, що на транзитних шляхах стіна стояла вже в III ст. (район Гоші, Луцька, Кременця, с. Деражного на р. Горині).

На всіх транзитних шляхах (у Гоші, Пересопниці, Хотині, Кременці) були зведені величезні релігійні комплекси, що мали посвячувати в руси-слов'яни прибулих у Русколань союзників та полонених. Розквіт цих комплексів припадає на V—VII ст. ст., період піднесення і величі Дулібії Рось як загальнослов'янської імперії. До складу такого комплексу обов'язково входили: храм Сонця, дулібське капище, пантеон священного вогню, ритуальне джерело і водойма, священий гай (рис. 37).

Рис. 37. Схема дулібсько-слов'янського релігійного комплексу (Рутії)

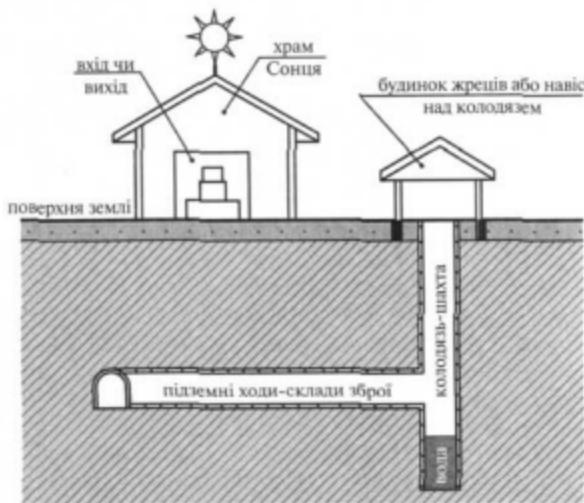
У зв'язку з тим, що волхви-укри забороняли носити зброю в столиці Дулібії Рось місті Суренжі, за винятком гвардії жреців, тут ніколи не стояли військові частини, підпорядковані великому князю (маджаку, бусу). Всі військові частини як регулярні, так і ополчення розміщувались в межах Русколані.

Війська проживали в спеціальних городищах і поселеннях, де було налагоджено виробництво зброї, а також знаходилися ливарні, кузні, майстерні одягу та взуття. Таких в Русколані були сотні. Розташовані вони були по всій території, але особливо концентровано поблизу транзитних піших шляхів, річок, місць знаходження корисних копалин, лісів. Багато таких городищ було біля р. Горині. Вони обслуговували річковий шлях та вели торгівлю по ріці.

Після воєн з Римською імперією в Карпатах (II ст.) в городищах Русколані з'явилася велика кількість римської зброї, монет, предметів ужитку, що передавались дулібами своїм нащадкам і використовувались ними в пізніші часи (III—V ст.), а особливо після гунських походів. Саме ці землі надзвичайно багаті на римські знахідки, що притягають численних шукачів цих реліквій.

Що стосується зброї, яка виготовлялася і зберігалася для слов'янського ополчення, то її концентрували в місцях виробництва при військових центрах Русколані. Цю зброю охороняли жрецькі гвардійські загони. Її складали в спеціальних підземних ходах, над якими споруджували храми Сонця або жрецьке житло. Такі комплекси були поблизу міст Дубно, Здолбунова, Млинова, Олики, Пересопници, Радивилова, Кременця, Гоші та в межах усіх значних населених пунктів (рис. 38).

Рис. 38. Схема збереження зброї для дулібського ополчення

На місці дулібських храмів з XI—XII ст. ст. почали зводити християнські церкви (точніше, дулібські храми перебудовували на християнські), тому саме під ними донині можуть, швидше за все, зберегтися ці древні склади зброї, або те, що від них залишилось.

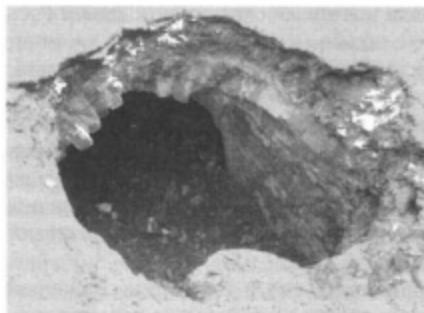

Рис. 39. Підземні ходи верхнього рівня XVII—XIX ст. ст. в парку ім. Шевченка в м. Рівне, що вели до нижніх ходів (дані біолокації)

Рис. 40. Недослідженні підземні ходи верхнього рівня в м. Дубно під Св. Миколаївським монастирем, що можуть мати зв'язок з нижніми ходами (дані біолокації)

Рис. 41. Підземні ходи верхнього рівня в м. Гоща (XVII—XIX ст. ст.), що з'єднувалися з нижніми ходами (дані біолокації)

Русколань набула свого завершеного вигляду наприкінці V — на початку VI ст. Саме її міськ, її раціональна внутрішня структура, поряд з політично-ідеологічною зверхністю волхвів над суспільством, та вічовою структурою виборності виконавчої князівської влади в Дулібії Рось, стали основою дулібської величі. Тут відбувались усі основні події політичного та ідеологічного життя Дулібії Рось: приймались рішення, кого і куди направляти, якою силою воювати, якою кількістю, чим озброюватись. Тут стояли елітні залоги (додаток 1, карта 17, стор. 177).

Унікальним комплексом в самій Русколані був головний порт столиці на річці Горинь. Він розміщувався на місці сучасних сіл Хотин та Ходоси. Самі назви сіл говорять про їх функцію: Хотин (Гатин, гачене місце, порт) та Ходоси (ходи). До Ходосів підходив зовнішній підземний хід з Суренжа, що закінчувався підземним язичеським монастирем, який охороняв хід (рис.42—43).

Рис. 42. Сучасні провалля на місці язичеського підземного монастиря III—IX ст. ст. в с. Ходоси (місце біля порту м. Суренжа)

Рис. 43. Залишки неукріпленої стіни підземного язичеського монастиря в с. Ходоси (дивись колір стіни обвалу)

Порт займав прилеглі до річки Горинь горби у вигляді півмісяця, повернутого кінцями на північ. На цих горбах розміщувались охоронні залоги, сторожові пости, городища, храмовий комплекс, священне джерело. Внизу в долині річки були збудовані пірси, припортові споруди. Між горбами в ярах розміщувались будівельні доки, а в річкових кільцевих старицях та вниз і вверх по руслу стояли сотні, а деколи тисячі кораблів-чайок (рис. 44).

Рис. 44. Схема порту м. Суренж на р. Горинь

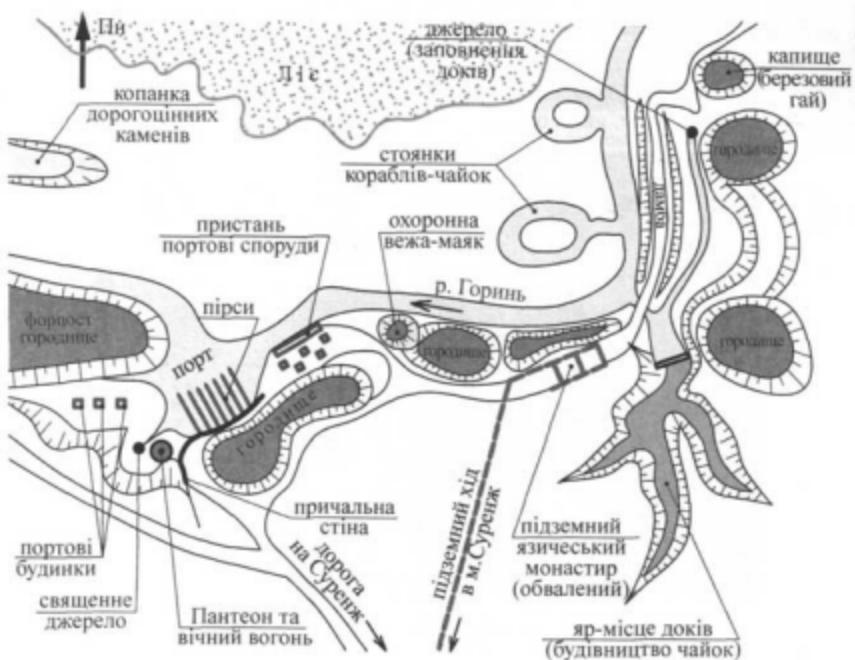

Рис. 45. Вигляд на систему оборонних городищ портового комплексу Суренжа (Хотин-Ходоси)

Залишки цього порту вражают і тепер, якщо допитливим оком поглянути на цю потужну структуру на укріплених річкових берегах (рис. 45—46).

Ще й нині можна побачити залишки сторожового сигналного майданчика (маяка) та священного джерела (рис.47—49).

Рис. 46. Залишки основ портових споруд Суренжа в с. Хотин
(на передньому плані — причальна стінка)

Рис. 47. Сторожовий сигнальний майданчик (маяк) в порту Суренжа,
що використовувався і в часи Київської Русі

Рис. 48. Вигляд від священного джерела на порт Суренжа
(джерело показано стрілкою)

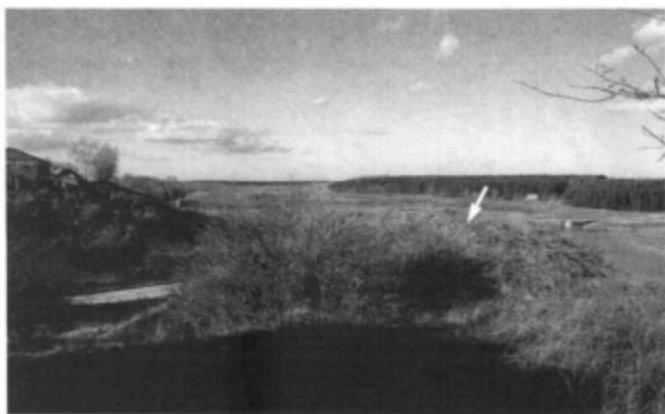

Рис. 49. Вигляд на ріку Горинь з городища в с. Хотин (на передньому плані курган-маяк)

Цей маяк використовувався й у києво-руські часи.

Залишки колишнього порту збереглися і в іншому місці Русколані на р. Горинь, в м. Гоші, на південь від траси Київ—Рівне, де власне і проходив старий шлях на схід. Біля гошанського порту (нині там стадіон) стояв храм Сонця з рутією (нині на цьому місці монастир) та замок (нині парк). Розповідають про місцеві підземні ходи, але їх так ніхто і не дослідив. Проте останнім часом відкрито ходи пізніших часів, що, можливо, вели до вказаних дулібських ходів (рис. 39-41).

Відоме своїми заплутаними підземними ходами ще одне місто Русколані — Кременець. Їх тут така кількість, що це постійно заважає будівельним роботам. Кременецька система, як і суренська, існувала задовго до приходу сюди дулібів-росів і сполучалася з суренською ще до початку будівництва столиці Дулібії Рось.

Особливу роль у системі Русколані виконували релігійні центри в Пересопниці та Здолбунові. Їх особливість, на відміну від Гошанського і Кременецького, які стояли по межі Русколані, Хотинського, що був річковим, полягає в тому, що вони фактично були внутрішніми, в центрі оборонного кільця. В подальшому історичному розвитку, після падіння Дулібії Рось, оговтавшись від чуми, вони стали значними християнськими центрами. Русколані, через Пересопницю, дала нам українське Євангеліє.

Якщо подивитися на карту Русколані, то впадає в око суттєве відхилення наземної дороги (в бік м. Дубно) від напрямку підземного ходу з Суренжа на Кременець. Пояснюється це тим, що саме на місці міста Дубно та навколо нього були сконцентровані дулібські підземні військові склади. Сюди приводили ополчення для озброєння і вишколу.

На карті Русколані можна помітити ще одну цікаву особливість. Це система містечок (форпостів, пристаней) по водному шляху в Прип'ять, Дніпро, Чорне море. За межами стін Русколані — це Степань, Городець, Дубровиця, Столин, Давид-Городок, Турів та інші, розташовані на відстані денного переходу один від одного.

Міста Русколані, витримавши удар чуми і втративши чималу кількість населення, після загибелі Суренжа в подальшому стали серцем Волині часів XIV—XVII ст. ст. та надихнули переселенців з Волині на боротьбу за Україну в період створення Гетьманської держави Богдана Хмельницького.

Закінчуючи розповідь про Русколань, хочеться навести її описи, зроблені арабськими мандрівниками та істориками Х—XII ст. ст., яким ми можемо довіряті в географічному плані найбільше, виходячи з потреби кожного араба добре володіти географією, щоб знати напрям молитовного поклоніння на Мекку.

Ібн Русте, арабомовний енциклопедист Х ст., пише про *народ русів, у якого особливе місце займають ворожбита (тобто волхви), які вважають себе вищими за царя*. Цей народ, за Ібн Русте, живе на острові, який знаходитьться в десяти днях дороги від печенігів. Острів оточений озером. *Він завдовжки в три дні шляху (100–120 км), болотистий і лісистий*. Слов'яни роблять тут хмільний напій з меду. Коні у них є тільки у верховного царя. Зате вправно плавають на кораблях.

Ал-Ідрисі, арабський географ XII ст., пише про три групи русів, столиці яких в Куйабі, Славі та Арті. Від Куйабі до Арти — чотири дні шляху, від Арти до Славі теж чотири дні. Арта (тобто Суренж) знаходитьться на горбах і є місцем фортецею. Особливо Ал-Ідрисі наголошує на тому, що *в Арту іноземців місцеві жителі не допускають*.

Абд-ал-хай Гардизі, арабомовний історик, географ, етнограф XI ст., пише про *острів русів, що є вологою країною, та на якому живе сто тисяч жителів. Над русами стойть цар. Вони люди вояовничі, збирають данину з підкорених народів, слов'ян, та не оруть і не сють*.

Іранський географ X ст. Ал-Істахрі пише про три групи русів, що мають за столиці Куйабу, ас-Славія, та *Арту в Артанії*.

Зрозуміло, арабські та арабомовні історики Х—XII ст. користувалися творами більш раннього періоду (VII—IX ст.) і тому зафіксували провінційну структуру Дулібії Рось ще до її розпаду. На жаль, досліджувалися тільки три з п'яти провінцій першого етапу державного будівництва, що цікавили арабів найбільше (південь, схід та центр держави). Проте й такі неповні свідчення дуже цінні.

7.3. Місто, якого ми не шукали

Старожили Рівного та навколоїшніх сіл не раз розповідали, що бачили чи побували в якихось давніх підземних ходах, що є під містом, і спускатися в які треба глибокими колодязями.

Давні легенди Хотина та Ходосів теж розповідають про підземні ходи, в яких предки нинішніх мешканців переходувалися від монголо-татар. Входи в ці системи знали поляки часів Богдана Хмельницького, які нібито і засипали їх.

Саме про ходи (чи підвали) писав Галактіон Короленко в "Дітях підземелля", пов'язуючи їх з древнім замком.Хоча зрозуміло, що підвали замку-палацу Любомирських (XVIII—XIX ст. ст.) були занадто малими для довгих прогулянок і непомітного життя.

Ходи в місті, принаймні частково, були відомі і польській адміністрації. У 1939 році, після початку другої світової війни, поляки використовували їх для переходування цінностей. Доказом цього є інтерес польських шукачів останніх років до цих ходів. Проявляли інтерес польські дослідники і до хотинських печер-ходів, про які у них залишились певні дані. Інформацію про ці ходи окремі мешканці змущені були надати й окупантів німецьким військам у 1941 р. Дані білокациї говорять про наявність тут німецьких сховищ.

Але найціннішим є те, що про ці ходи пам'ятають сучасні мешканці м. Рівне, які в дитинстві спускались в них, ходили ними до поруйнованих та завалених місць, щонайменше на 100 метрів. Про такий хід в колишньому селі Басів Кут розповів Святослав Пугайко. Окремі сміливі учні місцевої школи проникали в такий хід в

районі Воля (лівий берег річки Усті-Волині). Про це розповіла дружина одного з авторів книги — Валентина Дем'янова. Про залишки таких ходів в районі краєзнавчого музею розповідав Тетяні Биковій мешканець Рівного О. Каташевський. Про щось подібне, але вже в зоні парку ім. Шевченка, розповідав колишній директор парку В. П. Шевчук.

В такі ходи, з боку німецького бункера, в центрі міста, проникав хлопцем Олександр Пальчевський ще в 80-х роках ХХ ст., перебуваючи в них годинами. Пізніше вход у систему ходів, де був Пальчевський, замурували, ймовірно спецслужби. Взагалі, за даними з інформаційного поля, матеріали на цю тему були засекреченні, з відомих причин, і тепер перебувають десь у московських архівах.

Певний інтерес має й інформація про діяльність підпільників у м. Рівне, які могли використовувати ходи для власних цілей, як схованки, скроні. Проте вона не має документального підтвердження.

На такий хід (тепер ми знаємо, що це хід стіновий) натрапили будівельники на початку 80-х років ХХ ст. В котловані, в зоні скверу між вулицею Чорновола та річкою Устя, вони натрапили на глибині 4—5 метрів на паралельні бутові стіни, товщиною по 1 м кожна. Дивним було те, що *базальтова кладка стін виконана на вапняному розчині*. Зараз ці унікальні, поруйновані бетонними палями стіни заростають травою у покинутому котловані (рис. 50—51).

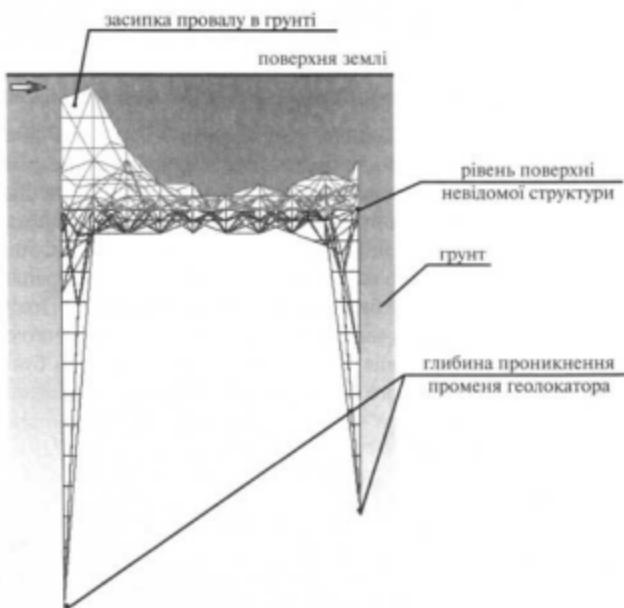
Рис. 50—51. Залишки стін підземного ходу-тунелю в покинутому котловані 80-х років ХХ ст. по вул. Чорновола в м. Рівне (глибина котловану до 4—5 м)

Пояснити появу бутової кладки в котловані на глибині 4—5 метрів, в районі, віддаленому від міста Рівного (він ввійшов у межу міста лише в другій половині ХХ ст.), ніхто не зміг, хоча дані біолокації вказують, що це стіновий підземний хід часів Дулібії Рось (стіна №3).

Такі структури виявлено і біолокаційними методами, якими володіє Олексій Андрієв і які перевірялись іншими біолокаційниками. Для більшої впевненості у результатах своєї роботи останнім часом був короткочасно використаний високо-частотний прилад, що підтверджив наявність підземних структур у визначених Андрієвим місцях. Якщо в звичайних ґрунтах прилад пробиває променем землю на глибину до 20—24 метрів, то в місцях порушених ґрунтів (ходи, фундаменти) він чітко показує аномалію. Це видно на зразку розрізу по підземній структурі в парку ім. Шевченка (рис. 52).

Рис. 52. Схема геолокаційного розрізу ділянки в парку ім. Шевченка

Вражає і такий факт. У багатьох місцях Рівного і околиць, за межами історичного центру міста, в місцях, де прокладають траншеї та копають котловани, часто зустрічаються дивні скупчення колотого бутового каменю. Наявність великої кількості старих, мощених бутом, доріг і стін можна було б пояснити господарською діяльністю часів Речі Посполитої (XVI—XVIII ст.), царської Росії (XIX—поч. ХХ ст.), буржуазної Польщі (1920—1939 рр.) чи СРСР (1939—1991 рр.). Та не можна зрозуміти безгосподарності, з якою розкидані, розіпсані та вдавлені в ґрунт зразки чудового матеріалу. Це стосується й інших матеріалів, що також розкидані в багатьох місцях (рис. 53).

Рис. 53. В окремих місцях міста Рівного в траншеях і розкопах зустрічається незвично висока концентрація залишків цегляної кладки (залишки будівель різних часів)

Об'єми використання базальтового каменю (буту) в Рівному і його околицях надзвичайно великі. Цілком імовірно, що це матеріал повторного використання з будівель і споруд зруйнованого Суренжа, який лежав тоді під ногами. Дістти його було дуже просто, бо древня кладка виконувалась на вапняному чи глинняно-ватняному розчині.

Крім базальтового буту, що використовувався на найважливіших спорудах (ходи, башти, стіни замків), масово застосовувався пісковик та черепашник, хоча основним матеріалом масової забудови була сирцева цегла та глина. Подібні загадки почали підтверджуватись тоді, коли ми визначили, що горб над річкою Устя в кінці вулиці Котляревського — це територія замку жреців. Розпочате там будівництво підтвердило загадки. Вийняті з укріплленого відкосу та скинуті вниз зразки кладки з черепашника на вапняному розчині скоріше за все були фундаментом зовнішньої стіни, що огорожувала територію (рис. 54—55).

Рис. 54. Замкова гора часів Суренжа (замок жреців) по вул. Котляревського в м. Рівне

Рис. 55. Залишки кладки, викинутої при будівництві на місці замкової гори (замку жреців) в м. Рівне

Цікаві зразки кладки з пісковику, можливо повторного використання в часі пізнього середньовіччя, зустрічаються майже скрізь у центральній частині м. Рівне. В цьому ми переконалися, досліджуючи свіжі котловани новобудов по вул. Соборній, Гоголя, Драгоманова (рис.56—58).

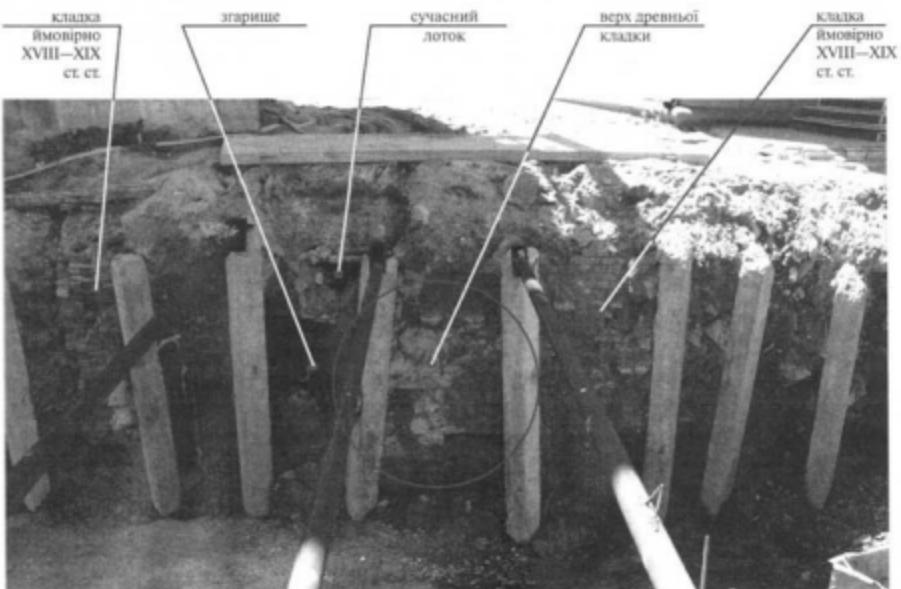

Рис. 56. Залишки древніх стін в котловані по вул. Соборній в м. Рівне

Рис. 57. Залишки древніх стін в котловані по вул. Соборній в м. Рівні (пісковик на глині)

Рис. 58. Зразки цегляної кладки в розкопі в парку ім. Шевченка в м. Рівні (залишки будівель різних часів)

Здивування викликає відкрите розкопом теплотраси біля школи №10 в м. Рівне по вул. Новий. На величезній території траншея відкрила товсті шари вапна. Хтось колись за межами історичного Рівного висипав вагони чистого вапна, які лежать в землі, з вкрапленнями згарища в нижніх шарах. За нашими даними, ця територія належала найвеличнішому храму Сонця м. Рівного та його жрецям, які, ймовірно в боротьбі з чумою, спалили жрецькі будівлі та засипали їх вапном (рис. 59).

Рис. 59. Шари вапна поряд місця, де стояв центральний храм Суреніжа (траншея теплотраси на території ЗОШ №10 в м. Рівні), що тягнуться на сотню метрів

Звертають на себе увагу і земляні споруди. Якщо пройтися берегом р.Усті в межах Рівного та берегом Горині в Хотині-Ходосах, то в око одразу впадають абсолютно неприродні ухили відкосів рельєфу з горизонтальними майданчиками зверху (рис. 60).

Рис. 60. Україлені відкоси вздовж р. Усті (район пляжу) в м. Рівне

Зважаючи на те, що тутешні переважаючі ґрунти — це просадкові леси, супіски пластичні, які легко розмиваються та втрачають форму, виникає питання: що це? Можливо, це крейдяні гори (колишні коралові рифи мілководних морів)? Проте зріз показують, що *всі горби мають лесову, супіску структуру*. Ці береги мають одну особливість — вони місцями вкриті шаром крейди товщиною в 0,2—0,3 метри. Вони, ці шари, як і рельєф, носять явно штучний характер. Насипна крейда вказує на те, що *це є елементом штучного укріплення відкосу*. У відомий історичний період, з XIII ст., таких робіт тут ніхто не виконував (рис. 61), тим більше, що їх обсяг за нашими підрахунками складає добру сотню тисяч (!) метрів квадратних.

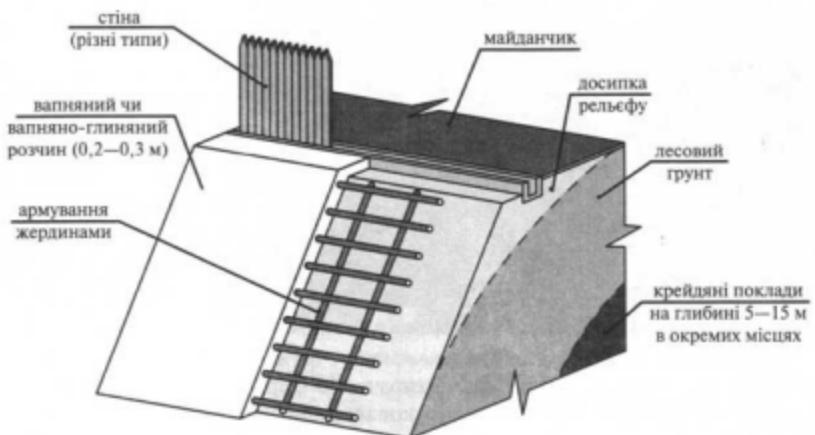

Рис. 61. Залишки укріплення відкосів та земляних валів Суренжа сіткою з жердин, що заливалась вапняним розчином та засипалась крейдою (0,2—0,3 м)

Біолокаційні методи вказують на те, що після виправлення рельєфу такі відкоси закріплювались крейдяно-глинняною сумішшю по спеціальній сітці з жердинами (армування), що не давала закріплюючій масі сповзти вниз до застигання. Скоріше за все такі горби виглядали білим і носили символічний характер (рис. 62).

Рис. 62. Схема укріплення річкових відкосів та замкових гір в м. Суренжі та околицях

Ще одним фактом, що підтверджує існування ходів є проблеми, які виникали при забиванні паль на деяких об'єктах будівництва в м. Рівне. Лесові ґрунти за своєю природою не є значною перешкодою для цього. Те ж саме можна сказати і про крейдяну основу. Ці ґрунти в м. Рівному та околицях залягають на сотні метрів (до кристалічного щита тут 1000–1500м). То в чому ж проблема?

Пригадується середина 80-х років ХХ ст., коли будувався 5-поверховий будинок по вул. Тракторний, 7. Значна частина паль у викопаному котловані відмовлялась проходити глибше ніж на 2–3 метри, тоді як інші вільно заглиблювались на 8–9 метрів. За допомогою біолокації ми з'ясували причину. Частина паль вперлась у розгалужену систему підземних ходів, які витримали (базальт!) удари сучасної техніки (рис. 63).

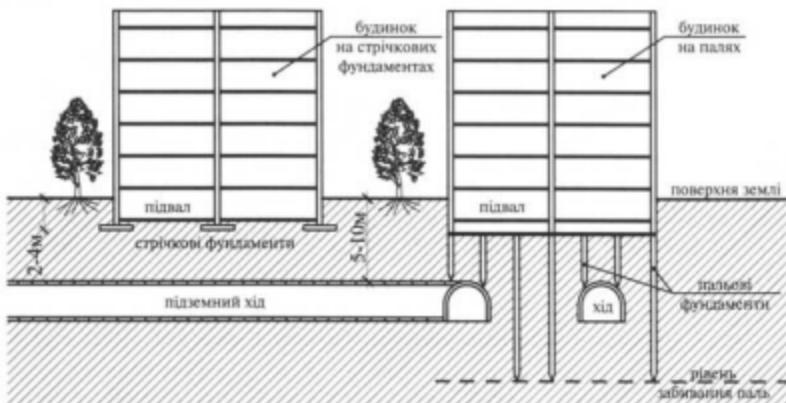
На території Рівненщини та і самого Рівного велика концентрація слов'янських знахідок, які датуються V–VII ст. ст. н. е., що не вкладається ні в які традиційні історичні схеми. Чому в цьому болотистому та горбистому краю така велика кількість давніх городищ, поселень? Чому тут по берегах Горині часто знаходять клади римських та візантійських монет? Ще в XIX ст. в с. Басів Кут був знайдений круглий візантійський щит. Куди він зник? Де знаходиться римський щит, знайдений десь на північ від Рівного?

А розповіді про загадкові римські монети і предмети, що знаходили ще сотню років тому біля озера Нобель на Прип'яті? Як вони туди потрапили?

Нині широко розгорнуто пошуки скарбів. Їх здійснюють на Рівненщині ласі до археологічних цінностей люди, використовуючи сучасні технічні засоби. Пошуки ці підкреслюють тільки одне: шукають там, де густо, там де є, що шукати! Але чи після таких "пошуків", щось дістанеться українським музеям?

Рис. 63. Виявлення підземних структур палими при будівництві в м. Рівнє

В Рівненському краєзнавчому музеї експонується не визначений за часом та культурною приналежністю скарб цікавих бронзових речей. Не знаючи історії Дулібій Рось, його важко ідентифікувати. Він не вписується в жодні схеми, проте ми знаємо, що це плащові застібки і гудзики (і водночас монети), що належали одному з місцевих поліських жреців. Речі відкривають стилістику дулібського мистецтва, його символізм (рис. 64).

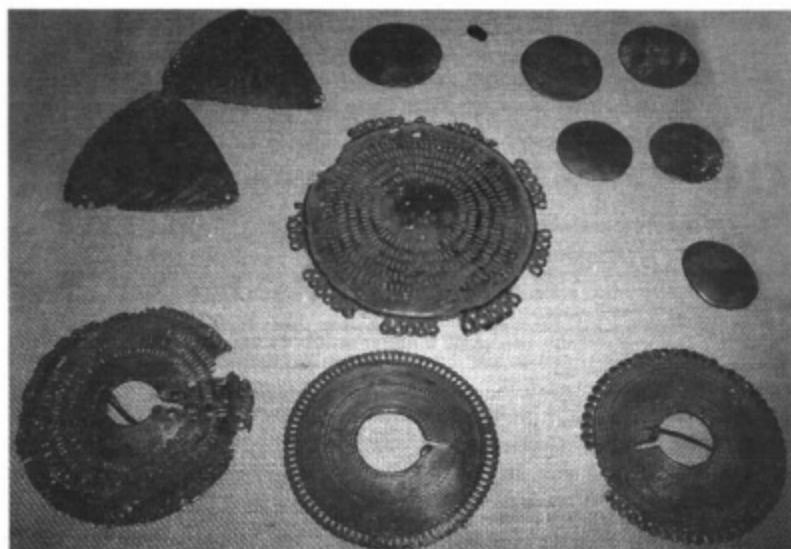

Рис. 64. Скарб бронзових речей (плащові застібки та речі дулібського жреця)
с. Узлісся Дубровицького району Рівненської області (Рівненський краєзнавчий музей)

Накопичена база матеріалів, відсутність їх логічного пояснення вказує на те, що проблематика невідомого нам міста існує, хоча це місто ніхто до цього часу не шукав і навіть не здогадувався про його історичне минуле.

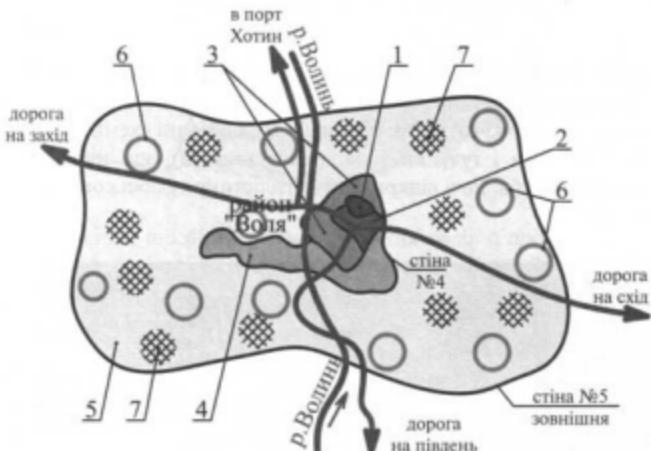
То яким він був — Суренж, місто "сонячного вогню", місто Сонця?

7.4. Суренж — столиця Волині, столиця слов'ян

Переходячи від розповіді про Руслану до опису Суренжа (Арти), слід підкреслити, що він в чомусь повторював структурні особливості святої, просвітленої землі Руслані. Його структурованість проглядається навіть для непосвяченого людини.

Як і Руслан, Суренж, як столиця, був закладений в 120 р. та будувався за чітким планом-схемою. Цей план-схема відтворював собою етапи будівництва міста, особливості державного устрою, ієархію влади. Погляньмо на принципову схему міста (рис. 65).

Рис. 65. Принципова схема планувальної структури м. Суренжа в IV—VIII ст. ст.

1. Квартал волхвів та головного релігійного центру — Рутії (стіна перша).
2. Квартали громадської, торгівлі, замок жриць (стіна друга).
3. Квартали житлово-громадські, палаців, замку жреців, замку великого князя (стіна третя).
4. Квартали житлово-громадські та маєтку великого князя (стіна четверта).
5. Територія виробничих поселень, житлових кварталів, замку бояр, майстерень, полів, луків, випасів (стіна п'ята).
6. Виробництво, поселення.
7. Поля, городи, луки, випаси.

На ній видно етапність його реалізації (від першої стіни до п'ятої), бажання уbezpechitи квартал волхвів від усіх можливих бід, розмістивши його поряд з торговим центром міста.

Будівництво почалося з першого поселення 120 р., що виникло на місці, де тепер район сучасного Рівного з цікавою назвою "Воля". Для збереження привезених

реліквій використовували острови, що існували тоді на річці Волинь. Тогочасний рівень річки був на 2–3 метри нижчий, ніж зараз. Долина не була такою заболоченою, як сьогодні.

Будівельники звели першу стіну міста, побудували головний замок, велику рутію — релігійний центр. Після завершення першого етапу будівництва в 250 р. нове місто було проголошено столицею Дулібії Рось. Це, ще досить невелике місто, площею декілька десятків гектарів, нарекли величною, символічною, життєдайною назвою — Суренж (Зоря—вогонь, сонячне місто) а водночас і Артою (Святым).

На будівництво кожної наступної стіни йшло щонайменше 50–100 років. За нашими даними, друга та третя стіна були збудовані в IV ст., четверта — в V ст., п'ята — в VI ст. Отже, остаточного, завершеного вигляду місто набуло в VI ст. (додаток 1, карта 18, стор. 178).

По мірі свого зростання місто ускладнювалось і структурувалось. Колись єдиний замок вже не вміщував зрослу державну структуру. Тому поетапно будувались нові. Всього було збудовано п'ять замків: волхвів, великого князя, жреців, жриць, бояр. Замкові гори і дотепер вирізняються в рельєфі Рівного, хоча самі замки і оборонні стіни були знесені дулібами на початку IX ст.

Найвіддаленішим від центру міста і наймолодшим за часом побудови був замок бояр (державних урядників, адміністраторів), на березі р. Волинь в районі нинішнього с. Новий Двір, на місці якого нині приватні будинки та цвинтар. Проте відкоси рельєфу зберігають ознаки укріплення в бік річкової долини (рис. 66).

Рис. 66. Замкова гора (замку бояр) в с. Новий Двір біля ріки Устя

Замок жреців знаходився теж на схилах річки Волинь (в наш час це кінець вул. Котляревського).

Замок великого князя стояв в долині (але тоді це було підвищене на 4–5 метрів над річкою місце) в межах сучасних вулиць Драгоманова, Толстого та 16 липня. Він був великий за розмірами (200x250 метрів), принаймні в межах зовнішньої огорожі. Його залишки ми бачили з початку наших пошуків. На цьому місці культурний шар вказує на неодноразове будівництво.

Особливе місце займав замок жриць (русалок). Він знаходився на пагорбі, що височів над головною дорогою, що перетинала місто зі сходу на захід, в місці, де від неї йшло відгалуження на південь, де була торгова площа (тепер тут тенісні корти в

парку ім. Шевченка). На території сучасного парку в ті часи був громадський центр міста, за яким наглядали жриці.

Але перший з побудованих, найголовніший замок стояв на пагорбі (на території за нинішнім будинком облдержадміністрації). Він являв собою цілий комплекс будівель і споруд, що домінували над місцевістю. Від забудови в пізніші часи (ХІІІ—ХХІ ст. ст.) це місце захистила наявність там християнського, а потім караїмського кладовища. І сьогодні в тілі замкової гори сховані виходи всіх підземних ходів, що вели сюди, а поверхня гори закидана рештками надгробків, частина з яких (за даними біолокації) — повторного використання, бо колись була частиною конструкції замку волхвів, оборонних мурів, пантеону (є залишки зображені на каменях) (рис. 67).

Рис. 67. Замкова гора часів Суренжа (250—832 рр.) біля ріки Устя (Волинь),
на якій стояв замок волхвів-укрів Дулібі Рось

Яскрава місцева топоніміка міста Рівне вже сама розповідає про його історію. Село Басів Кут, яке нині входить в межі міста, завжди дивувало своєю незвичною назвою, що не піддавалась розшифруванню. Проте, якщо згадати, що це маєток великого князя (малжака, буса), все стає на свої місця. Це — Басів Кут! Це — місце проживання буса!

Там же, біля Бусового Кута стояла величезна Рутія (релігійний центр), що обслуговувала всіх прибулих з півдня. Поряд з маєтком князя і Рутією був охоронний пост, нині відоме Басівкутське городище (рис. 68). Десь поряд мала бути й садиба великого князя (резиденція), що давалась йому в користування. Саме тому стіна №4, що оточувала центр Суренжа, мала таку витягнуту форму в бік Бусового Кута.

Поряд з Бусовим Кутом є місцевість з дивною назвою — Дворець. Вона теж знаходитьться в межах стіни №4. Схоже на те, що саме тут були житла дулібських знатних родів, які відрізнялись від міських будинків не архітектурою, не величиною, а окремішністю, більшими ділянками.

Дані біолокації вказують на те, що село Золотіїв (нині пригород) — було поселенням золотих справ майстрів, село Бармаки — поселення кольчужників і зброярів, Житин — хлібне, Колоденка — деревообробне, Боярка — боярські садиби, Обарів — поселення русів-обрів. Назви населених пунктів за межею Суренжа теж

красномовні: Здолбунів, Здовбиця, Глинськ, Омеляна, Кустин, Грабів, Бронники, Біла Криниця, Дядьковичі та інші.

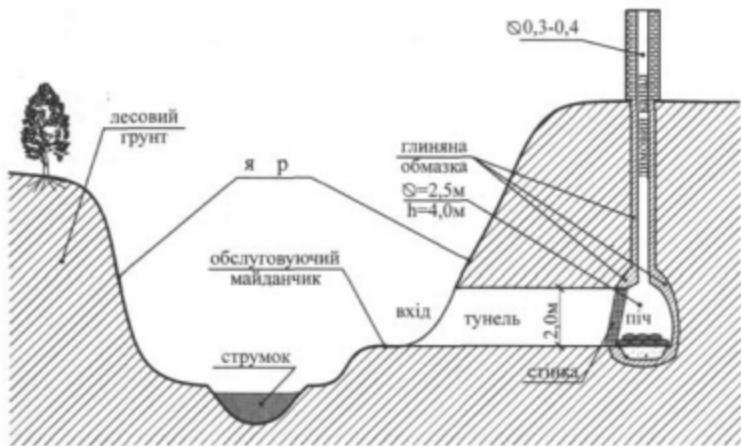

Рис. 68. Дулібське городище — сторожовий пост великої князівського маєтку (Бусів Кут), що використовувався в часи Київської Русі як форпост

Те, що на території Суренжа існували виробничі поселення, підтверджується й іншим. Напевно, дуже здивуються професійні біологи, якщо довідаються, що відоме своїм різnotрав'ям унікальне заповідне урочище біля с. Бармаки є залишками ливарних цехів Суренжа. Саме тому тут, на зашлакованій різними відходами кольорових металів землі, ростуть такі унікальні рослини.

Майстерні та ливарні, що були збудовані в ярах (про такі пише "Влесова книга"), хоч і повністю зруйновані, проте залишили по собі помітні сліди. Комплекс зруйновано за допомогою спускання ставків, що були у верхів'ях ярів. Води ставків змили в долину поруйновані вибухами печі. Схему таких печей ми надаємо (рис. 69).

Рис. 69. Схема влаштування дулібських ливарних печей в ярах

Залишки подібних печей були знайдені в першій половині ХХ ст. польськими археологами в районі м. Сарни на Рівненщині. Але вони їх прийняли за погреби чи схрони.

В Бармаках ми знайшли залишки великих круглих ям по краях величезних ярів урочища з канавами в бік яру (*рис. 70—71*) та систему оборонних валів навколо урочища з форпостами (*рис. 72*).

Рис. 70. Залишки ливарних печей (район с. Бармаки) в ярах, що мають нині вигляд круглих ям

Рис. 71. Залишки тунелів-виходів ливарних печей в ярах (район с. Бармаки) біля м. Рівне

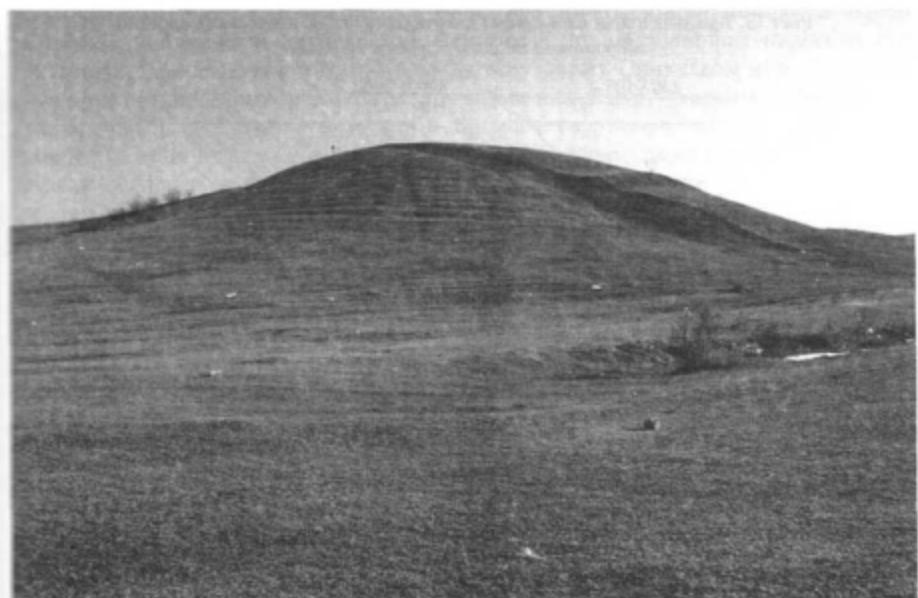

Рис. 72. Гірка, на якій стояли оборонні вежі (ливарного виробництва) в с. Бармаки

Подібні структури ще одного ливарного виробництва Суренжа були нами знайдені біля села Бронники по шляху на Луцьк. Такі самі круглі ями коло ярів, розложиста структура, залишки водного потоку чи струмка. На відміну від Бармацького ливарного виробництва (бронза, мідь, кольорові метали), Бронницьке орієнтувалось на вироблення заліза.

Подібне виробництво існувало і в районі Здолбунова-Здовбиці. Зараз його місця зайняті міською забудовою.

Що ж стосується житла, то в Суренжі воно мало свої особливості: житло було квартальним. І хоча поняття "вулиця" не існувало, своїми стінами квартали створювали проходи та проїзди, що умовно нагадували вулиці. Крім квартальних стін, на ці "вулиці" не виходило ні житло, ні громадські споруди. Цю традицію слов'яни принесли з Азії.

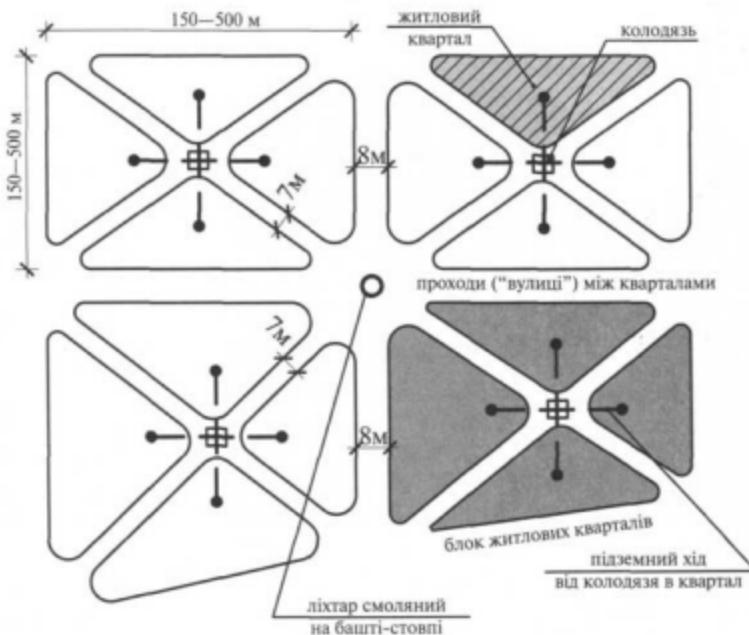
Квартали мали групуватися в блоки, в основному по чотири, і мати *трикутну* форму. Цю схему будівництва слов'яни-роси також принесли з Азії. Хоча така квартальна схема є ідеальною, в реальних умовах вона зазнавала суттєвих змін, особливо в місцях, де квартали будували поважні багаті родини чи в умовах складного рельєфу (рис.73).

Відсутність ідеальної схеми будівництва в реальній забудові також пов'язана зі значними перебудовами в Суренжі протягом його існування.

Фактично кожний житловий квартал був міні-фортецею з групою будинків, сторожовою вежею, огорожений стіною, і з'язаний в блоку кварталів місцевими підземними ходами в єдину систему (через колодязь). В трикутному кварталі мало проживати від 100 чоловік до 1 тис. населення, відповідно в блоку — в чотири рази більше (від 400 до 4 тисяч).

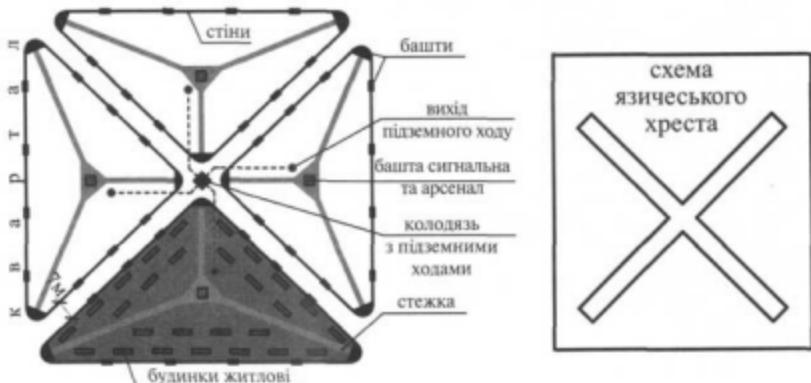
Рис. 73. Ідеальна схема блокування кварталів (у формі язичеських хрестів), запропонована для м. Суреня волхвами

Основою кожного ідеального трикутного кварталу була башта-арсенал з сигнальним дзвоном. Розпорядником, сторожем, сигналізатором на цій башті, а відповідно і в усьому кварталі, був спеціальний охоронець, що перебував тут постійно.

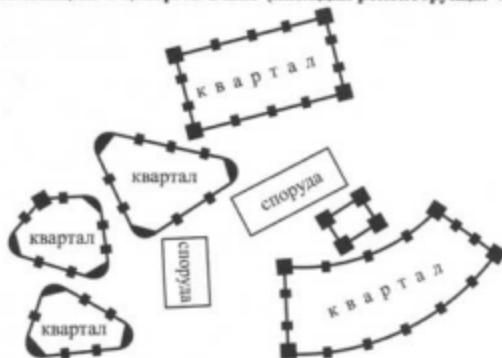
Будинки трикутного кварталу були сімейними. На групу з трьох будинків будувалась одна вбиральня. Квартал обносили стіною з баштами так, щоб при нападі можна було успішно оборонятися (рис. 74).

Рис. 74. Схема ідеального типового блоку житлових кварталів для м. Суренка, запропонована волхвами

Залишки трикутних кварталів сьогодні прочитуються в дивній формі окремих будинків, що напевно надбудовані по контуру чи на залишках наріжних башт кварталів, та мають трикутну, трохи закруглену форму. Прикладом може бути хоча б будинок по вул. Мішкевича (трохи справа від кінопалацу "Україна"). Біолокаційні методи дослідження показують, що в дійсності квартальна забудова часто носила досить хаотичний характер, і являла собою скучення кварталів, споруд і будівель довільної форми, що пов'язано з пізнішими перебудовами, реконструкціями районів міста в VII—VIII ст. ст. (рис. 75).

Рис. 75. Реальні схеми розташування кварталів Суренжа,
визначені біолокацією в центрі м. Рівне (наслідки реконструкцій VI—VIII ст.ст.)

Ми не ставили за мету непідсильне, на даному етапі, завдання простежити всю квартальну структуру м. Суренж. Тому умовно та схематично (укрупнено) прослідкували її по картах лише в межах трьох оборонних стін в первісному, не перебудованому (ідеальному) варіанті (додаток I, карта 19, стор. 179).

Нас дуже зацікавили структурні особливості міста. Так, ми зрозуміли, що сучасні зелені насадження по вул. Київській, за Свято-Покровським собором, що іменуються в Рівному Грабником, — це залишки комплексу священного гаю навколо центральної Рутії міста. Поряд з нею, в міжквартальному просторі, колись стояли величні скульптури давніх найбільш шанованих предків (ідоли). На самому ж Грабнику, під сучасним цвинтарем, зберігаються залишки курганів великих князів Суренжа, місця яких фіксуються біолокацією.

Ми визначили, що місто мало 12 великих храмів Сонця в комплексі самостійних Рутій, які знаходилися в різних місцях. Особливий інтерес викликає військова Рутія (нині автодром), що є вершиною величного пагорба, який височить на південному сході. Звідси великі князі після ритуалу і клятви вели русів-слов'ян на своїх ворогів. Тут колись в Храмі Сонця зберігалися військові трофеї Дулібії Рось (рис. 76). В XIX столітті старі дулібські земляні укріплення були використані для реконструкції під один з 7 форпітів, що оточували місто.

Поряд, під горбом, обминаючи Червоні гори, протікає струмок, що впадає в Устю (Волинь), та до якого спускались великі князі, щоб відплисти в Хотин (в порт).

З військової Рутії добре видно городища поряд зі Здолбуновим і далі. Викликає інтерес і сама назва місцевості — Червоні гори, що має символічний сонячний (язичеський) характер.

Рис. 76. Військова Ругія в районі Червоних гір (тепер автодром), де стояв Храм Сонця та звідки війська Дулібі Рось рушали на Константинополь після складання клітви

Крім язичеських храмів у Суренжі свого часу були зведені християнський та мусульманський храми, що вказує на широкі міжнародні відносини міста та появу в новому делегації різних країн (Візантії, Хазарії, арабського халіфату і т.п.). Не слід забувати, що волхви вчили поважати будь-яку релігію, як форму просвітлення, форму пізнання Бога.

Що стосується системи підземних ходів, то, можливо, вона за структурою була багаторівневою. Ми вже говорили про квартальні підземні ходи, що носили оборонне значення. Були ходи стінові, що повторювали контур оборонних стін і були їхньою частиною. Ходи не були загальнодоступними, принаймні для жителів міста, окрім жреців-гвардійців.

Існували інші ходи, для вузького кола посвячених. Маємо на увазі ходи між замками та зовнішні ходи з міста. Останні вели за межі міста і завжди охоронялись жрецями-гвардійцями. На їх виходах стояли комплекси храмів Сонця і монастирські залоги. В місті ці ходи вели до Ругії чи замків і завершувались колодязями, що ретельно контролювались жрецями. Не забуваймо, що в Суренжі право носити зброю мали тільки жреці-гвардійці.

Особливий інтерес в системі ходів викликає древня інформаційна структура, що має специфічну шестигранну (вуглецеву) модель. Це, за даними біології, і є древній інформаційний центр, який залягає на досить значній глибині. Доступ туди мали тільки волхви. Напевно там була (і є) система пасток для непроханих гостей. Саме тому при руйнуванні Суренжа волхви відрізали її від усієї системи підземних ходів штучними завалами (*додаток 1, карта 20, стор. 180*).

Суренж зберіг свою велич в VI—VIII ст. ст. Але з середини VIII ст. він почав занепадати. Епідемії чуми одна за одною знищували часом до третини його населення. Як провідна військово-політична сила, Суренж звик бути в створеному ним слов'янському світі зверхником. Саме його могутність дозволяла йому керувати, проводити велику ідеологічну роботу, і за це обкладати слов'янські і неслов'янські племена податками.

Суренж, на відміну від слов'янських околиць та провінцій, найдовше зберігав чистоту язичеської віри в її первісному вигляді. Тут елементи просвітленності були найчистіші і найбільш свідомі, багатобожжя сурово придушувалось, але носіїв багато-

божжя в державі і місті ставало все більше і більше. Послаблення, а далі й фактичне припинення просвітництва з боку волхвів не могло не вплинути на ситуацію в Суренжі.

Оскільки суренжцем міг бути не кожен слов'янин-рус, а лише переконаний, просвітлений дуліб, недосконале просвітлення і чума підривали основу існування Суренжа, його військову міць. Вони *нищили еліту держави* Дулібії Рось, на якій трималась уся система. У того населення, що залишалось, не вистачало сил утримувати імперію в порядку. Згадаймо, що саме в VIII ст. волхви, втративши котроль над просвітницькими процесами та занадто захопивши державотворенням, почали будівництво другого етапу (черги) провінцій, яких мало бути вісім. Тому хворому місту не вистачало людських ресурсів успішно вести цей процес. Суренж, за нашими даними, мав у різні часи різну кількість населення. В VII ст. населення збільшилося до 120 тисяч. Зрозуміло, що після епідемії населення різко зменшувалося, принаймні до 70—80 тисяч чоловік, що негативно впливало на керованість держави. Крім того, порушувався процес відтворення еліти.

Добила Суренж чергова епідемія чуми в кінці VIII — на початку IX ст. Про критичність тодішнього становища міста свідчить те, що волхви поселяють в околицях міста переселених в межі Дулібії Рось новопосвяченых в руси обрів-аварів, витіснених з Карпат (с. Обарів біля Рівного). Вчораши вороги, що зазнали скруті, стають друзями та родичами. Проте і це не рятує становища. Хвороба приходить новими й новими хвилями і робить його безнадійним.

Руйнували місто з 821 по 832 рік його мешканці, пізніше військові сили та жреці-гвардійці. Виконуючи накази волхвів, вони спалювали зачумлене житло та руйнували його. Тому можна знайти людські рештки, які зазвичай язичниками спалювались.

Нам стало відомо і про застосування пороху для руйнування башт та стін замків і споруд. Волхви знали про порох і не мали проблем з його виготовленням. Але застосовували порох лише підконтрольні жреці-гвардійці.

Хочеться додати, що свій внесок в таємницю великого, але невідомого нам міста внесло наступне. Його описи з боку сучасників недостатньо докладні. *Суренж (Арта) дуже стримано допускав у свої межі іноземних послів чи мандрівників. Крім того, він, від своїх початків до кінця існування, ніколи, ніким не був завойований. Згадаймо, що в межі Русколані не була допущена жодна чужинська армія.* Тільки союзні загони зрідка заходили в межі Русколані (гуни, сармати) чи групи охорони делегацій візантійців, хазар, франків та інших народів. Місто берегло свої таємниці від чужого ока. І робилось це свідомо.

Це місто вражало не показною пишнотою житлових будинків, до якої мешканці не прагнули, не розкішшю окремих замків і палаців, якої не було, а строгим, навіть аскетичним порядком, продуманістю, раціональністю. Це підкреслювало рівність його громадян у вічових правах. Місто показувало свою силу кожному слов'янину. Його душа жила за біленими стінами одноповерхової житлової забудови, за дахами двоповерхових будівель замків, за біленими мурами на покритих крейдою горбах.

Біле місто з гордою слов'янською душою і вмерло гідно, нескорене, величне, горде, як гордими були люди, що його задумали, створили, збудували і зруйнували. Його земля донині зберігає давні слов'янські святині, які Божим величіям нам треба віднайти та берегти.

РОЗДІЛ 8. ВЛАДА, ДЕРЖАВА, ВІЙСЬКО

8.1. Державний устрій Дулбії Рось

В попередніх розділах ми спробували пояснити суть просвітницької місії волхвів-укрів та веденого ними народу — слов'ян-росів-дулбів, а також описати структуру слов'янсько-дулбіського союзу. Його становлення і розвиток, як поступове впровадження волхвізму, як влади, в середовище новопосвячених слов'ян.

Потрапивши на Волинські землі, слов'яни-руси-дулби почали місійну просвітницьку роботу серед оточуючих народів, в першу чергу венедських (родичів), а також навколо інших європейських: галло-кельтів, сарматів, германців, гунів, скіфо-хазар та інших.

Волхви створили, перевірили та впровадили в життя саме таку систему, яку, з одного боку, можна впевнено назвати демократично-вічовою, з іншого, — підконтрольною, з елементами яскраво вираженого лідерства людей вищих духовних знань космосу, людей з природженими особливими здібностями.

Той, хто наполегливо шукатиме витоки слов'янства в етнічних перипетіях першого тисячоліття нашої ери, постійно помилтиметься, бо слов'янство *формувалося на засадах духовного космічного просвітлення (роси), де етнічна складова не мала значення.*

Феномен швидкого чисельного зростання слов'янської спільноти, її територіальної експансії ховається в потаємних пружинах волхвізму, як ідеології єдинання і братства на духовній основі. Це той феномен духовного просвітлення, які волхви-укри та їх народ принесли з Тибету, де його полишили європейські вчителі-будителі, та який вони укоренили на землі предків — Волині.

Безперечно, що в діяльності волхвів є елемент певного втаємницення. Вони, люди вищих космічних здібностей і знань, просто не в змозі розповісти про сутність певних речей, які недоступні більшості. Їх просто не зрозуміють. Тому потрібні форми донесення знань, дійство вічової виборності великих князів, яких вони самі висувають і оцінюють, тайство релігійного дійства, як спрощений спосіб донесення вищих знань, деколи доведений занадто ревними виконавцями до форм, в яких губиться сама ідея.

Волхвам-украм важливо не афішувати свою безмежну владу. Проте ця влада простежується в побудові державного організму Дулбії Рось, у плануванні столиці Суренжа, навіть у назвах держави і міста, які мають сuto просвітницький дух: Дулбія — союз (кулак); Рось — просвітлена; Суренж — Сонячне місто (Сонячний вогонь).

На такий статус волхвів-укрів вказує і система внутрішнього порядку в державі, в Суренжі, що зав'язана на священиках (жрецях), які підпорядковані тільки волхвам (рис. 77).

З жреців формуються елітні загони (гвардія), які забезпечують порядок в Суренжі, в Русколані, в державі, в армії. У військах жреці-войни (гвардійці) складають елітні загони, що також підпорядковуються лише волхвам і становлять до чверті усіх військ. Це армія в армії.

Великий князь Дулбії Рось — це виборна особа з кола старовинних дулбіських родів, що може адміністративно керувати провінціями і армією лише обмежений час (часи бусові, часи виборності). В його розпорядженні є бояри. Вони керують в державі і Суренжі господарською діяльністю, направляючи якої ми спробували назвати, максимально осучаснивши, на схемі структури державної влади (рис. 78).

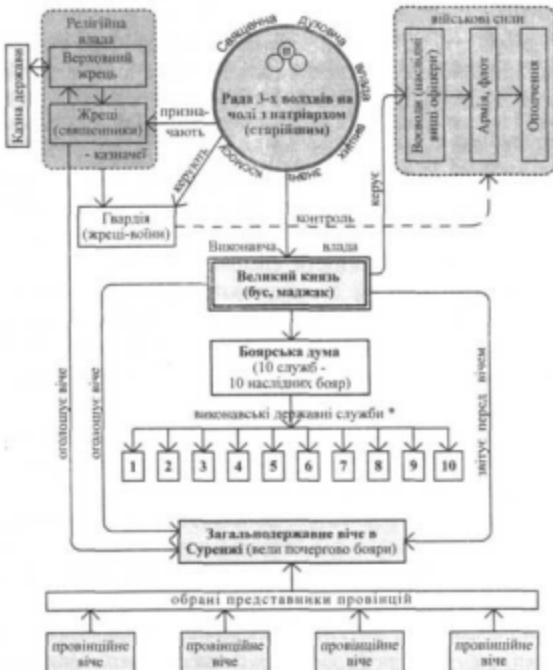
Ознакою зверхності волхвів в усій державній системі є система підбору, навчання, освячення та призначення (виборів) волхвів.

Рис. 77. Структура жрецького корпусу Дулібії Рось

Рис. 78. Структура державної влади Дулібії Рось (250—830 рр.)

* Перелік державних служб (назви сучасні) на чолі з інвідінними боярами:

1. Військова.
2. Залізки та пошти.
3. Правоупорядку.
4. Торгівль.
5. Ремісництва.
6. Доріг та водних шляхів.
7. Архітектури та будівництва.
8. Землеробства.
9. Тваринництва.
10. Ведозабезпечення.

Діючі волхви відбирали здібних дітей, з яких можна було виховати нових волхвів, серед слов'янських та неслов'янських народів, що піллягали просвітленню. Цей відбір полягав у перевірці вроджених здібностей дітей (біолокація, телепатія, яснобачення) об'єктивними методами. Відібраних дітей далі навчали в школі при замку волхвів. Кожен волхв мав групу своїх учнів, з яких відбирало найздібніших, як претендентів на своє заміщення по смерті. Серед таких траплялись і діти самих волхвів.

Ми вже говорили, що діючих волхвів ніколи (крім новгородського періоду) не було більше трьох. Вони складали Раду волхвів (Троянь), яку очолював найстаріший волхв — Патріарх. По його смерті на його місце ставав найстаріший волхв, наступник з кола Ради, а в Раду дообирали (посвячували) когось з учнів.

Траплялося, що здібні до волхвізму учні, не чекаючи своєї черги стати волхвами, згоджувалися служити жрецями, князями, тобто громадськими діячами. Частина з них пізніше, у IX—XIII ст. ст., стали самоназваними волхвами. До таких належить і батько автора "Влесової книги", "волхв" Хоруга.

Проте не слід думати, що волхви, створивши багаторівневу охоронну структуру, як держави, так і Русколані і Суренжа, чогось надзвичайно боялись як люди, і фізично ховалися від небезпеки. Навпаки, створивши місну самовідтворюальну систему, вони виrushали у сміливі вояжі в усі кінці світу: Китай, Індію, Тибет, Рим, Візантію, Палестину.

Ці подорожі вони здійснювали, як правило, поодинці (два волхви залишались у Суренжі) з невеликим, до 20 чоловік, почетом. Впевненість їм давала надзвичайна воля, великий (телепатичний) вплив на людську пам'ять і волю, здатність повелівати будь-ким. Втрьох волхви виїжджали дуже рідко і це носило виключний характер, як наприклад перебування в Палестині (вітання новонародженого Ісуса та перемовини про його захист і навчання).

Що ж поруїнувало систему державної влади, де волхви мали фактично необмежний вплив на все? Що не дозволило їм визначити перешкоди і обійти їх, передбачити і подолати?

На наш погляд, віра в безмежність своєї влади і сили, переоцінка власних можливостей щодо вдосконалення суспільства завадили волхвам. Силами трьох волхвів фактично неможливо було здійснити всі ті грандіозні завдання, які вони ставили. Не реформувавши верхівку влади, волхви V—VIII ст. ст. самотужки вели лінію просвітлення, що зумовило поступове її згортання з огляду на збільшення чисельності словян.

Фактично повністю зупинилося просвітлення через втягування волхвів в складний процес державотворення. Проблеми провінційного будівництва, проблеми позадуховні поглинули усі їхні сили.

Це привело до деградації язичества, до відособлення майже безконтрольних верхівок провінційних князівських еліт, що вирости з еліт ослов'янених народів. Чума, яка охопила Суренж і Русколань показала тогочасну слабкість майже насильницької, а ще більше поверхової, неглибокої системи посвячення.

Не можна просвітити велику масу непідготовлених, незацікавлених людей театрализованим дійством чи примусом, як це робили тогочасні жреці, в час, коли умови такого просвітлення не були належним чином підготовлені. Прилучених до слов'янства народів було так багато, що вони погинули, потопили в собі усі волхвівські намагання.

Волхви VIII—IX ст. ст. перестали бути активними носіями ідей древнього вчення, що були закладені в основу волхвізму їхніми попередниками.

8.2. Великі князі. Часи бусові

Ми вже говорили, що великі князі не займали верхнього шабля державної влади в Дулібії Рось. Їх роль була більше подібною до сьогоднішньої ролі прем'єр-міністрів у президентських державах.

Князя обирали, з подання волхвів, на вічових зборах. Перед віchem же він і звітував. Термін правління не обмежувався, але на практиці складав від одного року, як у Великого князя Конебраниця (335—336 рр.), до 18 років, як у Боляра V (442—460 рр.) В середньому ж великі князі правила приблизно по 6 років.

Крім армійських справ, керування походами, особисто чи через воєвод (довірених князів), в підпорядкуванні великих князів були всі господарські турботи країни. Господарську діяльність вони здійснювали через провінційних князів, яких теж обирали на вічах (провінційних) з подачі волхвів та через систему боярських служб.

Службами керували довірені особи, бояри, яких призначали на посади за правом спадкування з відомих дулібських родів. Як тут не згадати, що племінні (точніше виробничі) назви, кількість яких з часів Дулібського союзу значно примножилася, давались волхвами за професійним принципом. Тому не дивно, що з часом еліта цих племен (виробництв) стала успадковувати керівні посади в державі, вілловідаючи за ту чи іншу справу.

Не дивно, що в подальшому ми зустрінемо представників отих племен (виробництв) в різних куточках слов'янського розселення: групи полян, хорватів, смолян, кривичів, сербів, словен і т. п. Потрапивши з центру на околиці слов'янського світу, вони після розпаду Дулібії Рось, почали створювати свої місцеві племена (щехи).

Перелік племінних (професійних) назв у слов'ян, що їх присвоїли волхви-укри

1. бодричі (бо-дрова) — лісоруби;
2. бужани (бож-ан) — боже-вогняні, підтримувачі вогню;
3. ваюніти — воїни;
4. велети (ве-літи) — валаші, керівні;
5. верзіти — виготовлювачі будматеріалів;
6. волиняни (водяні-лани) — водногосподарники;
7. в'ятичі (віяты) — зернозберігачі;
8. гаволяни — удобрювачі полів;
9. деревляни — лісогосподарники, лісники;
10. драгувіти — торфярі;
11. дреговичі (дрег) — торфярі;
12. кашуби — вівчарі, кошарі;
13. кривичі (кровичі) — будівельники крову, косторізи;
14. куяви (к-яви) — похованьники, обрядовці;
15. мазовішани — конярі;
16. мільчани — прислужники;
17. моравани — сільськогосподарники;
18. морави (мор-ява) — ховалыщи;
19. ободрити (ободряючі) — артисти, жартівники;
20. поморяни — приморські воїни (нападники);
21. полочани (полота) — ткачі;
22. поляни (по-лані) — випалювачі полів, ті, що готують поля;

23. радимичі (сонце-вогонь) — запалювачі сонячного вогню;
24. сагудати (сагу-дати) — казкарі;
25. серби (со-роботичі) — помічники;
26. силезяні (сила-ян) — добувачі вогню, гірники;
27. сіверяні (сіючі-віру) — вчителі, жреці;
28. словаки — говорящі писання, речники;
29. словени — писарі;
30. смоляни (смоляні-лани) — смолярі, виробники смоли;
31. стримляни (трим-лани) — орачі;
32. струмляни (струмінь-лани) — гідробудівники;
33. тиверці (ти-вірці) — звіролови, мисливці;
34. тимочани — палачі, покаральники, кати;
35. уличі — пасічники;
36. хорвати (хо-ровати) — будівельники, копачі;
37. хорутани — будівельники, копачі;
38. чехи (чекаючі, чатуючі) — вояни-розвідники.

В цьому відношенні цікаво, що і саме слово *князь* носить чітко професійну ознаку: (к-наз) "кого назвали", "кого вибрали". Отже князь — це *обранник* віча на владну державну посаду.

Виходячи з філософії волхвізму, вагу в суспільстві, пошану та ранг можна було отримати тільки через особливі заслуги, через служіння ідеям просвітництва, тільки власними чеснотами, скромністю та дієвістю, професіоналізмом. Не мала значення належність до певного роду, накопичене багатство, обіцянки, самовихвалення.

Оточення не міг вразити пишний одяг, прикраси, майно, якщо ти їх не заслужив (це волхи легко перевіряли через інформаційне поле).

Ось чому так противились волхи Суренжа принципу спадковості князівської влади, яка з IX ст. перестала бути виборною, підпорядкованою вічу і суспільству. Проте пізніше самі ж волхи, уже в Новгороді, допустили наслідування велиокняжої посади.

Обрані на вічах в Суренжі великі князі, яких, за нашими даними, з 250 р. до 830 р. було 97 чоловік, відрізнялись від князів Київської Русі IX—XIII ст. ст. служінням принципам просвітленості і місійності, що їх мали нести волхи, жреці, все суспільство. Великі князі Суренжа не дозволяли собі навіть помислити піднятись над суспільством, над ідеєю слов'янської просвітницької місії. Це були часи бусові (велиокняжі виборні).

Список цих князів, роки їх правління, основні діяння ми подаємо в додатку (додаток 4 *"Великі князі Дунайської Рось і Суренжа"*, стор. 209).

Доля князів провінційних склалася інакше, ніж у великих князів. Падіння влади в центрі, в Русколані і Суренжі, перетворило їх на самостійних політичних діячів, частині з яких хотілося абсолютського правління за прикладом сусідніх імперій та країн (Візантія, германські держави, Хазарія).

Більшість з них до і після падіння Суренжа потрапила до влади внаслідок місцевих, організованих ними ж вічових виборів, рішення яких *не були погоджені ні з волхвами, ні з великим князем*. Тому так жорстоко карали велиокнязівські війська таких нелегітимних князів як на заході (VIII ст.), так і на сході (IX ст.). Згадаймо походи Олега II Новгородського, або князя Ігоря.

Що стосується визначних особистостей серед великих князів Суренжа, то їх багато. Іхні перемоги і справи говорять самі за себе. Серед них багато таких, що носили імена славних предків. Одних тільки Київ серед великих князів було *шестеро*. Чотири Хорива, п'ять Мезенмирів, шість Лебедянів, три Святослава, чотири Верена, п'ять Моухів, три Криворги, три Святояри, чотири Щека, десять Болоярів, семеро Сегень, три Киська і багато, багато інших.

Від нападів візантійсько-хазарської коаліції, яку у війні з Суренжем очолив кийський князь Дір, Суренж з хворим населенням і Русколань успішно захищав Олег Віщий, один з останніх князів, що прибув щит на воротах Константинополя.

Зазираючи глибше в історію, бачимо, що саме великі князі Суренжа виконували високу ратну та державну справу. Вони заснували велику кількість форпостів і поселень особисто, або через своїх воєвод в провінціях і на кордонах Дулібії Рось. В подальшому на місці цих форпостів виростили великі міста: Київ, Krakів, Новгород, Москва. Фактично усі великі слов'янські міста, це колишні тaborи дулібських військ, дулібські залоги, де жреці формували з новоприлучених та посвяченіх слов'ян племена та народи з назвами, які давали їм волхви.

В межах древнього Суренжа і дотепер збереглися рештки їх поховань, колись величних могил та курганів. Вони чекають ощадного і бережного відкриття та надання шані памяті цих колись великих людей.

8.3. Дулібська армія — еліта слов'янських військ. Початки козацтва

Дулібська армія (рат'я) в період свого розквіту (VI—VIII ст. ст.) була надзвичайно організованою та структурованою. Її формування відбулось в Карпатський період (VI — I ст. ст. до н. е.). Бойовий вишкіл та звитягу вона отримала вже на землях Дулібії Рось, в період формування та зміцнення держави (I — IV ст. ст.), а остаточну структуру закріпила в період союзу з гунами (V ст.)

В чому полягали особливості організації слов'янського, дулібського війська? В чому його сила? Адже ця армія могла проводити великі походи на Константинополь, на Кавказ, в Балтію, Грецію, на Волгу, Урал, Ельбу, Дунай, та ще й з певною регулярністю.

Які основні характеристики цієї армії? Яким способом і з кого вона формувалась? Хто і як нею керував?

Найперше, слід звернути увагу на те, що в початковий (карпатський) період дулібський союз чотирьох племен був фактично військово-ідеологічним табором, в якому найпочеснішими професіями були дві: *войни* та *жреці*. Воїнами та жрецями було майже все здорове чоловіче населення, а все суспільство по суті було великим воєнізованим та ідеологізованим об'єднанням, що дуже нагадувало *козацьку січ*.

Забезпечення харчами та провіантом покладалося на прилучені та посвячені в руси-слов'яні народи та племена. Таких в Карпатах було п'ять. Ці народи складали працьовите оточення дулібів. Лише через декілька поколінь ці люди, пройшовши етап просвітлення, та отримавши назви слов'янських племен (загонів), мали право входити у військо дулібів, а далі — в Дулібську державу.

Відповісти на питання, чому дулібське військо складалося саме з жреців та воїнів, дуже просто.

Жреці були ідеологічним і бойовим кістяком всього війська, його елітою, що підкорялась *тільки волхвам*. Вони найкраще підготовлені, тому виконували найважчі та найвідповідальніші завдання. Вони — носії ідеї просвітництва у військовому середовищі. Їх називали *датами*.

Воїни, які безпосередньо підпорядковувалися великому князю, складали армію. Армія (рать) мала розгалужену структуру, в яку входили регулярні частини та ополчення, формувалась на основі чоловічого населення дулібів-слов'ян-росів, але без жреців. Спочатку це була в основному *піхота*, але з часом з'явився *річковий флот*, а ще пізніше — *кіннота*.

В будь-яких значних військових акціях, особливо в період розквіту Дулібії Рось, витримувалось певне співвідношення у війську дулібів між гвардією жреців та армією (рис. 79).

Рис. 79. Схема структури регулярного дулібсько-роського війська в VI—VIII ст. ст.

Наявність гвардії (*датів*) була викликана необхідністю суворого внутрішнього контролю, дисципліни та порядку. Жреці-гвардійці в межах Русколані охороняли місця релігій, храмові комплекси, резиденції, замки, арсенали зброї і були єдиними, хто мав право носити зброю в Суренжі. (Від *датів* пішло нинішнє поняття — солдат, служива людина).

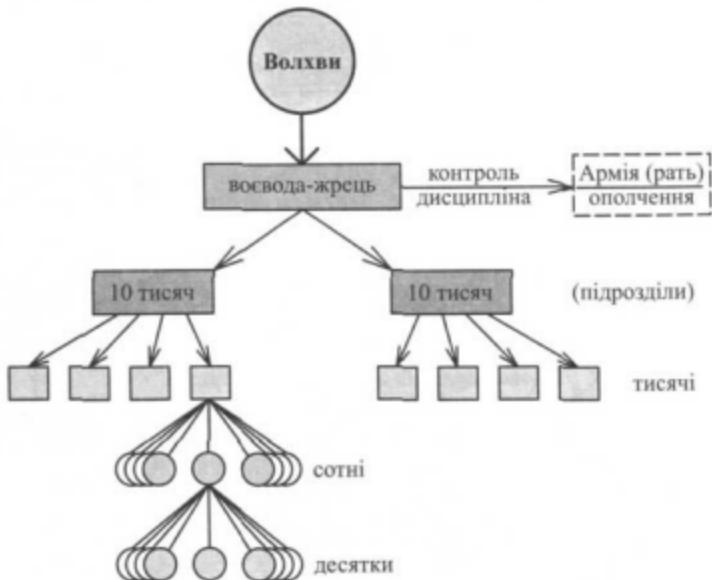
Гвардія жреців, як основа військової сили, мала свою чітку структуру, яка дуже нагадувала військові системи того часу, особливо римську. Таким же був поділ на десятки, сотні, тисячі, десятки тисяч (рис. 80).

Подібну систему застосовували в козацьких частинах часів Богдана Хмельницького та визвольних воєн українського народу. Фактично козаки через досвід дулібів-порусів-єланів (половців) збагатили цю систему, ввівши в неї *кінноту* та *слобідський спосіб життя*, що практикували приуральські дуліби в VIII—Х ст. ст. та їхні нащадки, які згодом частково розчинилися в тюркському оточенні.

Очевидним є те, що свій початок українське козацтво (як і козацтво в цілому) бере з часів дулібського війська та його елітної частини — гвардії жреців-войнів. Саме в середовищі гвардії були сформовані принципи духовної та військової єдності, ознаки лицарства як явища. Ці духовні принципи з XI ст., з часу появи половців на Дону, а далі — на Дніпрі, у формі місцевого язичництва (тентріанства) існували в структурі військових підрозділів на чолі з сильними керівниками (хани, бей).

Рис. 80. Структура гвардійських підрозділів жреців-воїнів (латів) Дулібії Рось в VI—VIII ст. ст.

Тому не дивно, що в XIV—XV ст. ст. відбулось єдинання духовної основи, що її зберегли вихідці з Волині (серця Дулібії Рось) та нашадки дулібів-порусів-єланів (половців).

Глузливе ставлення до останніх є наслідком впертого несприйняття з боку князівської влади Київської Русі їх дулібського, язичницького духу. Нагадаємо, що останній волхв з Порусії-Єланії пішов на Тибет в 1306 р. Саме діяльність порусько-єланських (половецьких) волхвів зберегла в степах, хай і в зміненій формі, язичницьку ідеологію, дух вольності, що, поряд з іншими чинниками, привело до народження козацтва як явища.

Дві частинки колись єдного дулібського простору, *волинський* та *єланський*, з'єднались і створили нову козацьку форму, яка народилася з сильного духу дулібсько-слов'янського просвітництва, хоча й, з часом, без язичницької релігійної основи, місце якої посіло християнство. Така заміна не відіграла вирішальної ролі, оскільки релігію в ході просвітництва волхви сприймали лише як інструмент або метод роботи.

Безперечно, ідейну основу козацтва, як явища, слід виводити від дулібів-росів-слов'ян та їх еліти гвардійських частин жреців-воїнів, що несли дух вічового права, військової демократії, помножені на суверену дисципліну та військову виучку (включаючи бойові мистецтва, зокрема бойовий гопак).

Армія ж нагадувала за структурою гвардійські частини. З часом в армії з'явився річковий флот, що став важливим фактором в походах на Візантію, а далі і кіннота, замість якої на перших етапах росту Дулібії Рось залучалась союзна кіннота посвячені в руси народів: сарматів, гунів, аланів (рис. 81).

Рис. 81. Структура регулярної армії (раті) Дулібії Рось в VI—VIII ст.ст.

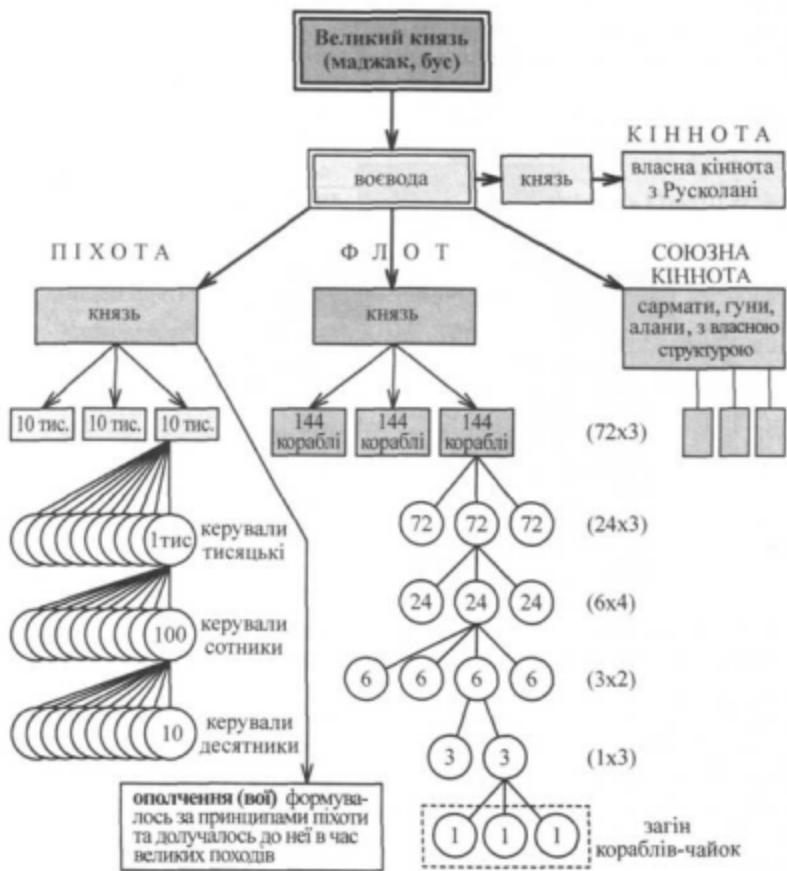

Рис. 82. Зброя часів Дулібії Рось

Масоване застосування річкового флоту почалося за часів зміщення Дулібії Рось як держави в VI ст., але найбільше в VII—IX ст., після створення річкової системи доків, що обслуговували порти по ріках Горині, Прип'яті, а далі і по Дніпру.

В цей час було розроблено систему транспортування кораблів-чайок по суші за допомогою спеціальних коліс-щитів, які використовувались для пересування і в той же час були щитами для оборони чайок. Саме їх князі прибивали на ворота Константинополя.

Щити-колеса кріпились до бортів корабля-чайки спеціальним способом, що фактично перетворювало корабель на віз (рис. 83—85).

Рис. 83. Корабель-чайка на щитах-колесах

Рис. 84. Корабель-чайка в експозиції Рівненського краєзнавчого музею

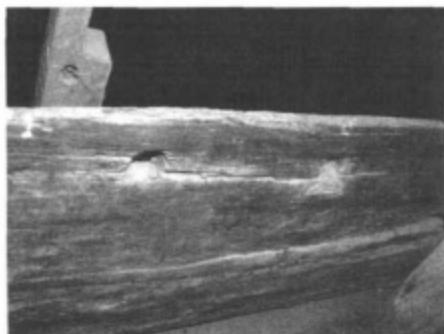

Рис. 85. Точки кріплень обладнання на бортах корабля-чайки

Повертаючись до піхоти, слід сказати про застосування звичайних возів в тактиці армії, коли під час бойових дій, особливо в обороні, вози з'єднувалися та слугували фортифікацією (досвід, перейнятий козаками).

Кіннота, як самостійна бойова сила, з'явилась у Дулібії тоді, коли виникли проблеми у відносинах з кочовими народами, які колись, як союзники, воювали поряд з дулібами (хазари, алани, сармати). *Дулібія була змушенена створювати власну кінноту, яка б її боронила, передусім зі сходу.*

Перші дулібські кінні загони з'явились ще в Карпатський період. Вони були нечисленні і виконували незначну роль волхвівського та князівського почту, охорони. Численніші загони почали створювати в період союзу з гунами, але й вони не входили до складу армії (достатньо було досвідчених союзних кіннотників). Щось подібне було і в часи Богдана Хмельницького та його союзу з татарами.

Відсутність у дулібів в I—VII ст. ст. власної кінноти та незначна її кількість у VIII—IX ст. ст., компенсувалася великою кількістю кінноти у залежних кочових народів. Саме просвітлюючи роксоланів, ляхів-берендів, сарматів, гунів, аланів та інших та прилучаючи їх до росів-слов'ян, Дулібія Рось вела експансію їхніми силами як в Західну, так і в Східну Європу.

Саме з цієї причини у істориків III—V ст. ст. і пізніших часів, особливо в Західній Європі, склалось помилкове враження, що Східна Європа це лише Сарматія, — ніби саме сармати володіли ситуацією в цій частині світу. Ці історики не побачили внутрішньої сили, пружини, яка рухала цим процесом. Вони не розглядили дулібського впливу, діяльності волхвів, як ідейних вдохновителів цих дій.

Проте в VI—IX ст. ст. Візантія добре відчула, що таке роси-дуліби, їхня армія, річковий флот. В час, коли тисячі кораблів-чайок підходили під стіни Константинополя, оборонці намагалися знайти відповіді на питання: хто це? звідки? хто дав їм таку силу?

Певні особливості мало озброєння воїнів-дулібів. Ми вже говорили, що в початковий період Дулібії Рось її армія складалася з піхоти. Це сформувало певний обладунок дуліба-піхотинця, що воював у лісах Волині.

По-перше, майже зовсім не було щитів, які заважали лісовим воїнам. По-друге, основою бойової зброї були мечі, кинджали, булави, пращі, короткі і дуже короткі списи (дротики). Воїни йшли в бій оголені до пояса, дуже лякаючи цим ворогів. Крім цього, волхи дозволяли гвардії використовувати порохові ракети (секрет пороху Ім був відомий давно), що мали бойову або сигнальну функції та виготовлялись зі скрученого в трубку бересту (рис. 82).

Найчисленніші загони кінноти з'явились в період будівництва провінції другого етапу та початку протистояння східним кочовим народам (VIII—IX ст. ст.). Ці загони входили в армійське підпорядкування великого князя і базувались в Русколані та навколо неї.

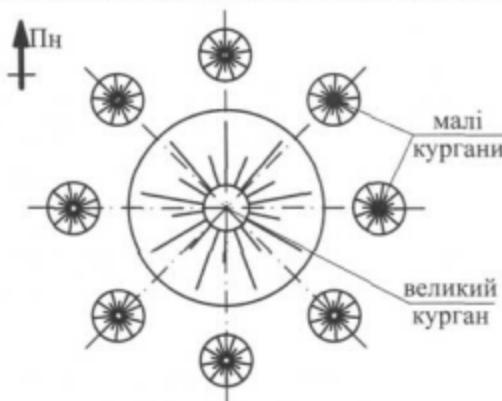
Найкраща кіннота була в провінції Порусії-Єланії, де слобідська система розселення дозволила зробити кінноту основою війська. Дуліби-поруси-єлані створили той тип осілості (слободи-станиці), який пізніше їхніми нашадками був занесений на Дон і Дніпро, де в XIV—XV ст. ст., поєднавшись з вихідцями з Волині та місцевим населенням, вони започаткували козацтво.

Ховані загиблих воїнів-дулібів в курганних могильниках, що мають у своєму розміщенні ритуальні ознаки. Це символіка, що йде від ідей просвітленості та

співзвучна зображеню символів дулібських храмів: Сонця та восьмикутної зірки по колу (рис. 86). В таких могильниках воїнів не спалювали, а покладали зі зброєю як таких, що заслужили особливі почесті. Подібне в Суренжі дозволялось тільки для шанованих покійників (волхвів, великих жреців, окремих князів, жриць).

Рис. 86. Схема дулібського похованального курганного комплексу V—VIII ст.ст.

На жаль, такі курганні комплекси майже не вивчені, оскільки дуже часто піддавались руйнації і пограбуванню. Проте ще збереглись і чекають своїх дослідників залишки такого комплексу на місці битви армій великого князя Суренжа Олега Віщого та київського князя Діра, що очолював візантійсько-хазарську коаліцію (рис. 87—88).

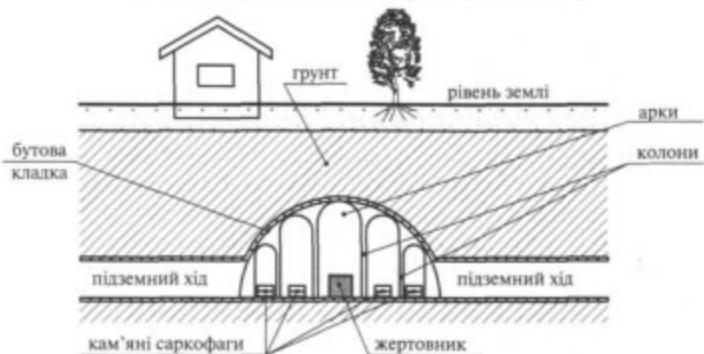

Рис. 87—88. Кургани-могильники на місці битви військ Олега Віщого та князя Діра в 805 р. (визначені біолокацією)

Особливістю масового язичеського поховального обряду, як уже говорилось, було трупоспалення, і лише в окремих випадках існував обряд трупопокладення, який застосовували, коли ховали видатних осіб. Для цього будували підземні пантеони, куполи яких опириались на спеціальні колони (рис. 89).

Рис. 89. Схема поховального дулібського пантеону

Земна поверхня над такими пантеонами могла не мати особливих ознак, що сприяло їхньому утаємництву. Традиція підземних поховань в подальшому була переднята християнськими монахами та застосовувалась у період лихоліть та воєн (Києво-Печерська лавра).

8.4. Провінції — княжиня Дулібії Рось

Ми вже згадували про існування плану освоєння дулібами-русами-слов'янами Волинських земель за задумом волхвів-укрів. Цей план полягав спочатку у тому, що передовий загін слов'ян-дулібів, прорвавшись на Горинь та Стир, зводив укріплення і обживався на Волинській височині. Його завданням було підготувати умови для розбудови столиці майбутньої держави (Суренжа-Арти) та її оборонного кільця (Русколані). Це воєнізоване оборонне коло повинно було утворювати певний замкнутий і самодостатній великий за розмірами військовий табір, і в той же час стати ідеологічним центром дулібських племен (кривичів, деревлян, полян, сіверян).

Коли протягом 120—250 рр. початковий етап був пройдений і постало місто Суренж та міста великого кільця, слов'яни-дуліби отримали можливість територіально розширювати свою державу, застосовуючи не військові, а ідеологічні засоби. Сусідні народи, що зазнали тиску германців, готів, легко посвячувалися в руси-слов'яні та ставали на шлях просвітлення. Разом з цими народами Дулібія Рось отримувала нові землі, за які жорстоко воювала з непіддатливим оточенням.

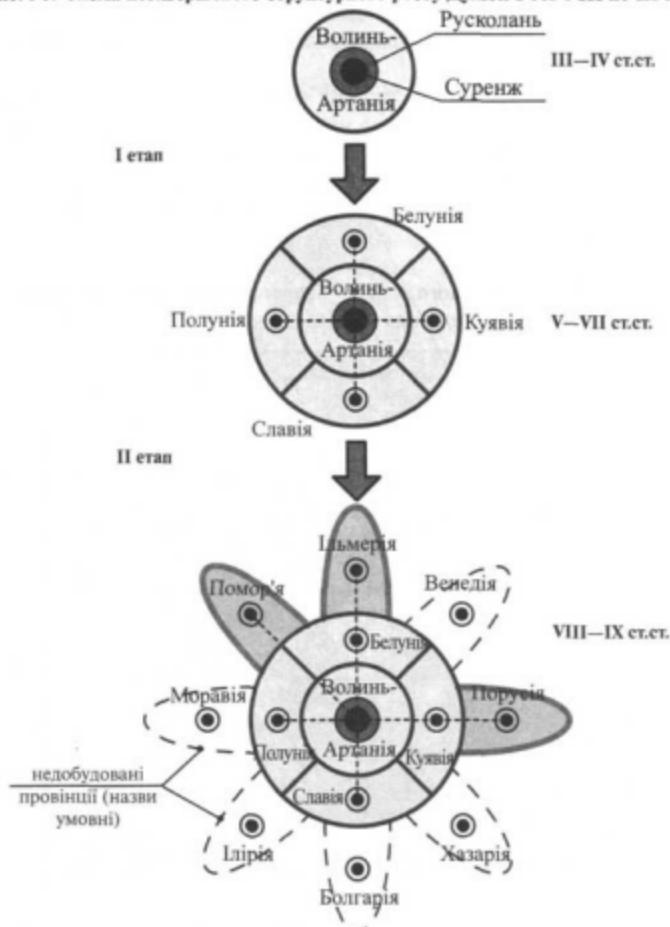
До союзу з гунами в V ст. питання структурного ускладнення самого територіального устрою Дулібії Рось лише обговорювалося. Обмеженість території сприяла добрій керованості з Суренжа і Русколані. Більше того, гунські походи розв'язали масу питань і дозволили зосередитись на внутрішньому житті, перегрупуванні прилучених та посвячених народів, організації нових племен, кількість яких збільшувалася, по периметру держави Рось (Волині-Артанії).

Цими новими племенами-загонами керували виборні князі, які безпосередньо підпорядковувалися великому князю. Їх контролювали жреці з кола верховного жреця Суренжа і Дулібії Рось.

Коли територіальне розширення держави в V–VI ст. ст. та прилучення нового населення в її межі ускладнили керованість, волхи пішли на структурні зміни державного устрою. Між Суренжем, його верховною владою і князями племен з'являється проміжна структура. Невоєстає провінція (княжиня), яка отримує свою владу – провінційних князів (рис. 90). Створюються чотири чітко зорієнтовані по напрямках провінції: північ, південь, захід, схід, розміщені навколо п'ятої. Волинь-Артанія залишається в центрі держави.

Рис. 90. Схема незавершеного структурного росту Дулібії Рось з III по IX ст. ст.

Перші три формуються ще в часи гунського союзу. Це Белунія-Борусія, Полонія, Славія. Століттям пізніше створюється східна провінція (Куявія), що межує з нестабільним гунським сходом.

Столиці Белунії і Полонії з часу їх заснування залишаються на постійних місцях. Столиця південної Славії часто змінює місце і розміщується то на Південному Бузі,

то на Дністрі (Сурож — Білгород-Дністровський). Східна провінція довгий час не має столиці і лише в VII ст. нею стає Київ (раніше — місто в Артаний-Волині).

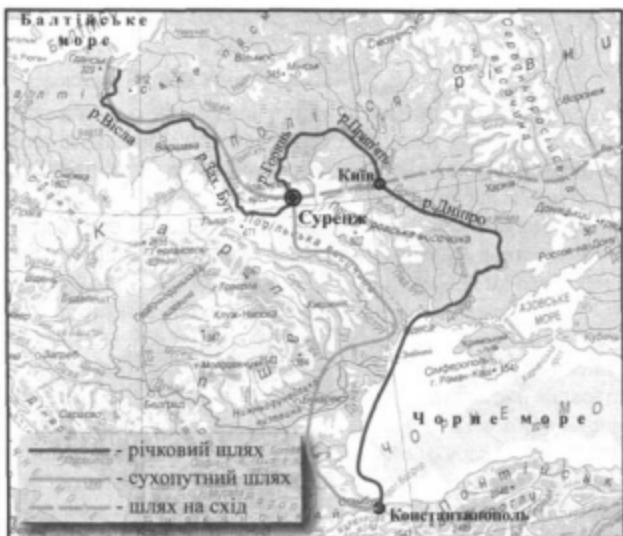
Для столиць провінцій, як і для Суренжа, характерні строгость, раціональність, відсутність надлишкової пишності та величі. Вони по-слов'янськи скромно оздоблені, чисті, охайні, добре захищені, мають систему життезабезпечення, в тому числі і підземні сковища.

Свого розквіту провінції першого етапу досягли в VII ст. Це був апофеоз їхньої територіальної величини, сили, могутності. Саме в цей час Дулібія Рось вела активну, агресивну політику на всіх напрямках. Вона диктувала умови сусідам, лякаючи їх своєю силою. Вона легко організовувала по декілька походів в короткий термін в різні кінці Європи.

В цей час зміцніли провінційні столиці і особливо Київ. Він став проміжною ланкою для піших походів великих князів на схід, річкових походів на Візантію. Саме під Києвом великі князі робили огляд флоту перед походом.

З VII ст. формується шлях "з варяг у греки", що веде з північного заходу на південний схід: Віслою, Західним Бугом, Горинню, Прип'яттю, Дніпром в Чорне море через Суренж і Київ (рис. 91).

Рис. 91. Схема торгового шляху "з варяг у греки" часів Суренжа
(підоснова — сучасна карта)

Торговий шлях "з варяг у греки" сприяв розвитку усіх міст вздовж цього маршруту, і передусім, Києву. Київ, який мав можливість виходити в усю річкову систему Дніпра, в VII—VIII ст. ст. значно посилився. Зміцнення Києва було одним із завдань волхвів та великих князів з огляду на агресивні дії східних народів, таких як яги в VII ст. Київ став вирішальним пунктом у боротьбі з Візантією та її авторитарною владою імператорів.

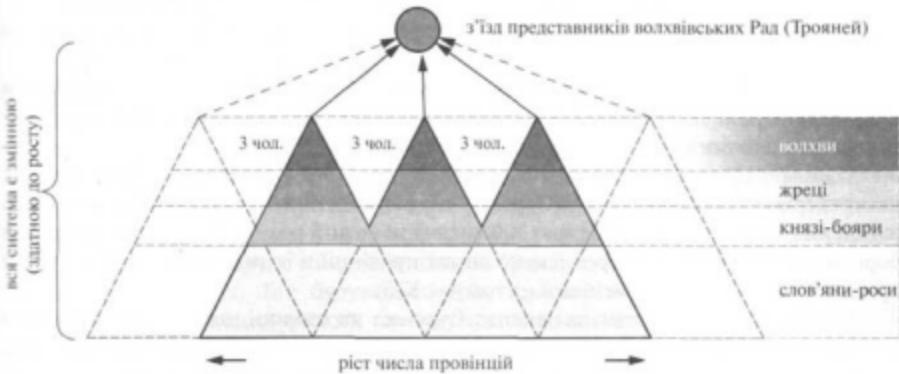
Територіальне зростання Дулібії після подій V—VI ст. ст. привело до значного збільшення недулібського, не роського населення, яке мало стати слов'янами. Його швидкоруч посвячували в слов'яни, сподіваючись, що перебування в середовищі дулібів допоможе уникнути проблем, які вже тоді проглядалися: почало послаблюватися язичество, набуваючи форм багатобожжя.

На жаль, волхви не відчули загрози державі після перших таких сигналів. Вони боролися з багатобожжям всіма силами, але не зробили головного — не реформували владу волхвів, не створили провінційних Рад волхвів (Трояней), щоб полегшити ситуацію (рис. 92—93). Очі ім затмрювали територіальні успіхи та відчуття єдиновладдя. Справа просвітлення ставала для них не першорядною.

Рис. 92. Структура влади та суспільства Дулібії Рось в 250—832 рр.

Рис. 93. Необхідна структура влади та суспільства на період росту Дулібії Рось (не здійснена)

Саме наприкінці VII ст. окрілені успіхами волхви вирішили перейти до другого етапу структурного розвитку Дулібії Рось, тобто створити вісім нових провінцій другого етапу. Все вказувало на можливий успіх такого задуму. На півночі, в Ільмерії, осіли залишки поволжських венедів, що були посвячені в руси-слов'яни. На ріці Урал на сході формувалась Порусія-Єланія з жреців-войнів, що витіснили звідти ягів. На Північному Кавказі з булгар, хазар та аланів могла утворитись нова провінція, і все ніби до цього йшло.

Військові дії на півдні в Карпатах проти обрів-аварів приносили успіхи. Для визволення та відновлення в силі "примученого" там дулібського населення були послані посвячені в руси-слов'яні болгари. На північному заході було відвоюване Помор'я. На заході, на базі об'єднання чехів, сербів, моравів визрівала західна провінція, що стримувала удари франко-германців. На північному сході почалася робота з булгаро-самодійсько-гунськими народами. Там планувалося відродити Венедію.

В грандіозності цих планів, надмірній впевненості в своїх силах, переконаності, що момент для цього настав, і полягала *помилка волхвів*. Народи чотирьох провінцій по периметру Дулібії Рось дійсно відчували себе слов'янами як народом, але вони не були *переконаними русами*, достатньо просвітленими, щоб нести цю просвітленість іншим. А саме на них покладалася ця місія.

Елітних сил самих дулібів, первісних чотирьох племен слов'ян-русів, було недостатньо, щоб контролювати місійний процес на всій території, що визначалася для такої місії (всі землі від Ельби до Уралу, від Дунаю і Кавказу до Балтійського моря).

Ця помилка пов'язана не тільки з відсутністю реформ системи волхвівської влади, але й з поступовим відходом від ідей та заповітів древнього вчення, що складало основу волхвізму як світогляду.

Було втрачено божественну пілтримку заради *новного єдиновладдя*. Крім того, було знищено балтійську групу волхвів, яка тривалий час домагалася створення рівноправної структури влади. Це додатково сприяло деградації язичества, як релігії просвітлення, зміни в якій набули неконтрольованих форм (багатобожжя).

Для створення нових провінцій волхви Дулібії Рось поступилися частиною територій існуючих (Полунії, Белунії, Славії і Кувявії) та почали там розбудову нових провінційних осередків. Це було *другою помилкою* волхвів, бо народи більшості цих земель сприйняли цей крок, як слабкість держави, що давало шанс вийти з її складу. Так сталося на заході (чехи, морави), півдні (болгари), на північному сході (булгаро-самодійці). Процес набув в кінці VIII ст. такого поширення, що його було вже важко зупинити.

Виконання надзвідань, які поставили волхви-укри, в період такої наднапруги повністю почало залежати від випадкових факторів, які могли зруйнувати все вибудоване століттями.

Одним з таких руйнівних факторів стала чума, що з середини VIII ст. відвідує центр держави — Русколань і Суренж, підточуючи його силу. Висока шільність населення (воно в Суренжі сягало 120 тисяч) та великі розміри міста ускладнювали боротьбу з чумою. Таких проблем не знали провінції з їх невеликими населеними пунктами, в тому числі й менший на той час Київ.

Поступове послаблення та занепад Суренжа як столиці, що фактично йшли з початку IX ст., привели до того, що в 825 р. перестали існувати самі провінції. Під впливом західних та східних сусідів вони роздробилися на окремі княжіння. Майже всі східні дулібські княжіння орієнтувались хто на Хазарію, хто на Візантію, горнувшись до сильної руки.

Цього хотіла їхня князівська еліта, що прагнула спадкової влади, а не "часів бусових", виборності на вічах, підзвітності волхвам.

Вірність столиці, що потерпала від чуми, зберігали лише дві провінції другого етапу: Ільмерія (Новгородчина) і Порусія-Єланія. Це було цілком закономірно, оскільки перша була організована з місцевих народів на основі дулібів (кривичів), відбірніх

грамотних слов'ян (словен), місцевих венедів (в'ятычів) та дружніх ільмерів; друга — дулібською гвардією (жрецями-войнами), які залишились жити в Порусії-Єланії. І одна, і друга створені людьми відданими справі волхвів, добре навченими, з високим військовим вишколом.

Самовіддано боролися за Суренж і місцеве дулібське населення та всі жителі провінції — волиняни. В IX—XV ст. ст. їм вдалось не розгубити, а в чомусь і примножити отримані у спадок знання та освіту. В XVI—XVII ст. ст. Волинь стала духовним і культурним центром України, в якому отримували освіту гетьмані, митрополити, військові діячі.

Нова спроба створити духовну столицю, вже не Дулібії Рось, а Русі в Новгороді, з самого початку була приречена на невдачу. *Князівства Дулібії розділились за ознаками вірності і невірності волхвівським позиціям, боротьби за верховну владу.* Місцеві князі, відчувиши смак авторитарної влади (хай тільки в межах свого княжіння), боролися за збереження свого панування. Цей процес бродіння в дулібських князівствах всіляко стимулювали хазари та візантійці.

Дулібське, слов'яно-руське середовище опустилось до жорстокої боротьби. Воно ділило велич, створену предками. Воно готове було йти брат на брата під прaporами сусідів, їхніх релігій, матеріальної вигоди. Навіть намагання великих князів Київської Русі (Ігоря, Святослава) на заклик волхвів не змінили ситуацію.

Тогочасне суспільство, в якому переважав непросвітлений елемент слов'янства, перестало йти далі до ідей просвітництва, ідей духовного вдосконалення, шляхом древнього вчення.

РОЗДІЛ 9. ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ

9.1. Як будували дулібі?

Чому основи будівництва і архітектури ми ставимо на чільне місце в розповіді про здобутки тих, хто збудував державу Дулібію Рось? Чому вважаємо, що важливо зрозуміти специфіку такого будівництва?

На наш погляд, це пояснить закономірності освоєння території Суренжа і Руколані, що дозволить цілеспрямовано вести пошуки залишків будівель та споруд. Це допоможе уникнути помилок в оцінці будівельних можливостей дулібів та їх держави.

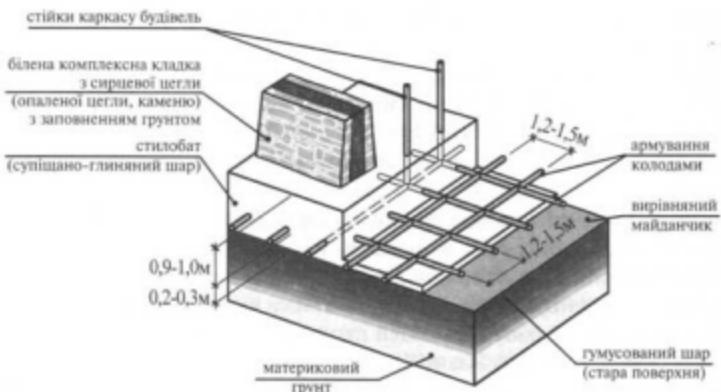
Такі помилки виникають вже через те, що ми оцінюємо тодішні будівельні технології з позицій нинішнього часу. Скажімо, ми категорично вважаємо, що всі кам'яні та цегляні споруди минулого повинні були будуватись на глибоко вкопаних в землю фундаментах. Так будувались християнські церкви XI—XIII ст. ст. (які наслідували візантійські зразки), так будувались замки пізнього середньовіччя.

Проте, виявляється, що у дулібів існувала інша технологія будівництва важких кам'яних чи цегляних споруд, так звана *стилобатна!* Головне в ній — армований деревом *супіщано-глиняний стилобат*, на який ставили стіни з сирцевої цегли чи кам'яні стіни (рис. 94). Ця технологія дозволяла обходитися без важких пошукових робіт, пристосовуватися до умов місцевості та ґрунтів, тим більше, що головні споруди мали один-два поверхи.

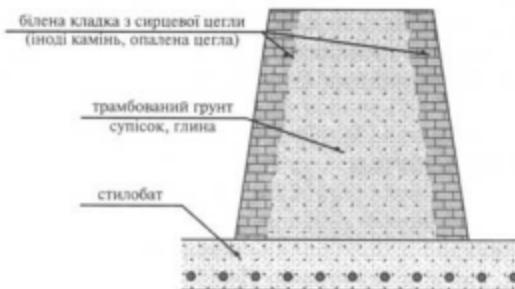
За цією технологією дерев'яні жердини та колоди каркаса стилобату з'єднувалися між собою спеціальним стиком на металевій забивній скобі. Стилобат виконувався по вирівняній поверхні і тому сьогодні, після того як колоди згнили, а стіни з сирцевої

Рис. 94. Будівництво споруд на армованому стилобаті в Дулібі Рось в III—IX ст. ст.

Кладка стін

цегли розпалися, його залишки можуть мати вигляд нічим не примітного пласти ґрунту з вкрапленнями чорнозему, темних плям. Цей пласт досить перекопаний і поруйнований, і нічим не виділяється, крім глибини його залягання, десь 0,5—4,0 м від поверхні. Під ним, як правило, розміщені слабші (гумусовані) ґрунти. Більшість геологів та будівельників помилково сприймають його як материковий ґрунт чи гумусований шар. Вводить в оману і відсутність певної міцності, адже в'яжучі елементи, що її надавали (вапно, бітум), давно розклались і втратили свої властивості.

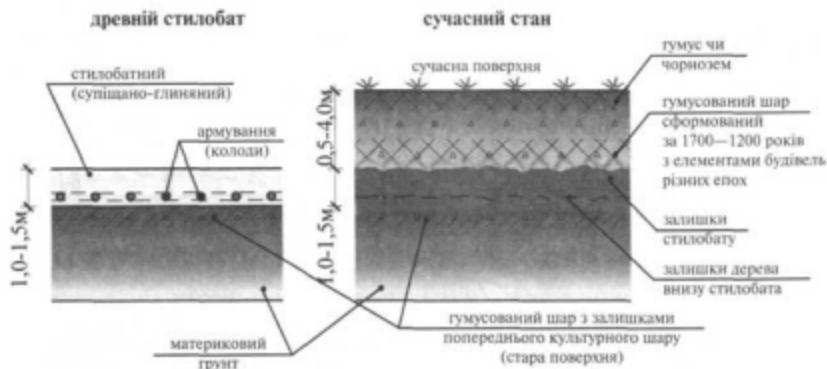
Це вводить в оману і археологів, які не зустрічалися з такою технологією будівництва. Для них ми надаємо схему формування геологічного розрізу на основі древнього стилобату (рис. 95).

Стилобатна технологія вимагає відповідних матеріалів для виготовлення цих армованих подушок. Як не дивно, старих покинутих копалень, де ці матеріали могли видобувати, по місту безліч. Вони відрізняються відсутністю характерних геологічних розрізів, ознаками порушеного рельєфу, оголенням глибинних шарів лесу і глини.

Інші матеріали — крейда, вапно, смола — теж не були проблемою для цієї місцевості, не кажучи вже про різноманітну деревину та інший лісовий матеріал.

Рис. 95. Схема формування геологічного розрізу на базі древнього стилобату часів Дулібії Рось

Є цікаве повідомлення місцевих геологів про підняття з глибини понад 5–10 метрів, при бурінні свердловин в м. Рівне, залишків дерев'яних колод (Михайло Чернуха).

За допомогою стилобатної технології можна було будувати за будь-яких умов, на ділянках зі слабкими, заболоченими, гумусованими ґрунтами. Вона дозволяла вільно планувати квартали, споруди, храми, вводити елементи каркаса (колони) та зводити цегляні (в більшості з сирцевої цегли), кам'яні, бутові стіни в складних умовах. Така технологія, яка стала нам відома лише останнім часом, застосовується при будівництві складних об'єктів, висотних споруд (сучасні стилобати, як правило, залізобетонні).

Зовнішні оборонні стіни при цьому теж часто зводили, укріплюючи ззовні цеглою (сирцевою чи обпаленою) земляний насип, тобто технологічно близько до стилобатної технології.

Стилобатна технологія поряд з методом армованого укріплення відкосів, про що говорилось раніше, дозволяла освоювати прибережні території річки Волинь під будівництво замків, міських кварталів, зведення оборонних стін міста, портів, кварталів (рис. 96).

Ці укріплення мали особливий вигляд: всі укріплені схили покривались вапном, вапняним розчином оброблялись і всі стінові споруди, цегляні, кам'яні, дерев'яні чи саманні стіни. **Білоніжне місто та передмістя здалеку ніби світилось!** Місто чітко виділялося на фоні навколошнього рельєфу та зелені, а взимку ніби тануло в снігах. **Воно сяяло білим сяйвом.** Воно — Суренж, місто Сонця.

Так ідея просвітництва і місійності, ідея святості космічної близні, ідея чистоти вчення знайшла втілення в дулібській архітектурі, яку потім успадкували всі слов'яни. Згадаймо українську традицію білити хату, фарбовані вапном поліські і білоруські дерев'яні будинки, побілені кремлі та храми часів Київської Русі, а пізніше і Московії.

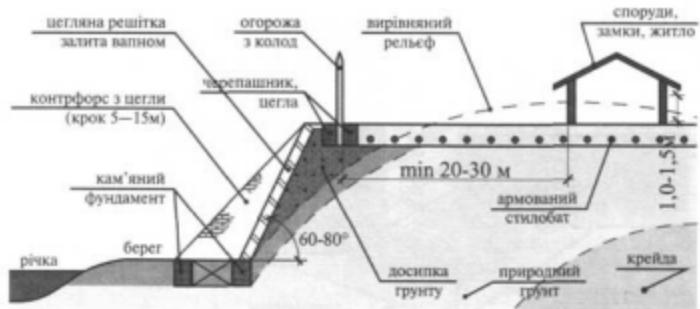
Білий колір ніби освячував річ чи предмет, робив його теж просвітленим, чистим. Звідси традиція очищення через біле. Білили не тільки будинки, споруди, але й дерева, огорожі, печі, інтер'єри.

Значення назви міста Суренж цілком збігався з його виглядом: біле місто, сонячне місто, Арта (святе). Крім того, з оборонної точки зору укріплені вапном

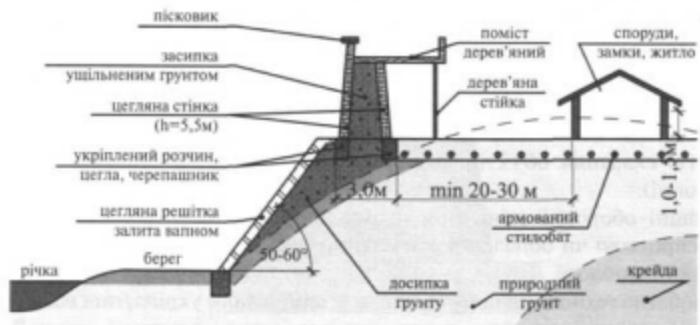

Рис. 96. Схеми будівництва оборонних стін на берегах річок в Дулібі Рось III—IX ст.ст.

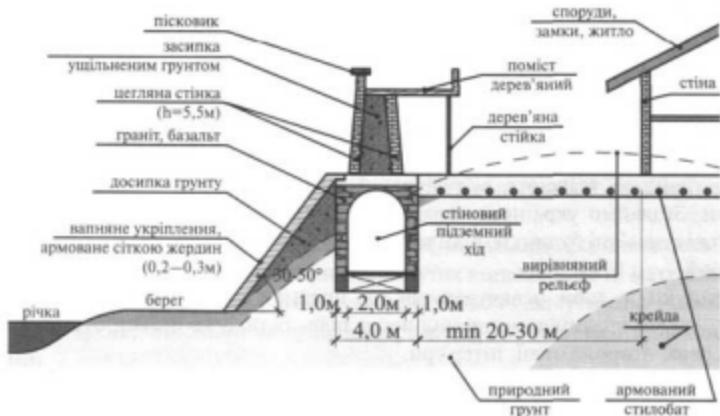
a) дерев'яна стіна на укріпленому відкосі і контрфорсами

b) цегляна стіна на укріпленому відкосі

в) цегляна стіна на укріпленому відкосі з підземним ходом

схили були надзвичайно важкодоступними. Досить змочити такий схил водою, і він стає слизьким, недоступним.

Більшість оборонних стін Суренжа будувались за технологіями, які слов'яні руси принесли з Межиріччя і розвинули в Карпатах. Спочатку насипали земляний вал з ущільненого ґрунту, потім обкладали його з обох боків цеглою (в основному сирцевою), поступово нарощуючи висоту. По закінченню стіну білили (рис. 97).

Рис. 97. Схема будівництва оборонних стін Суренжа

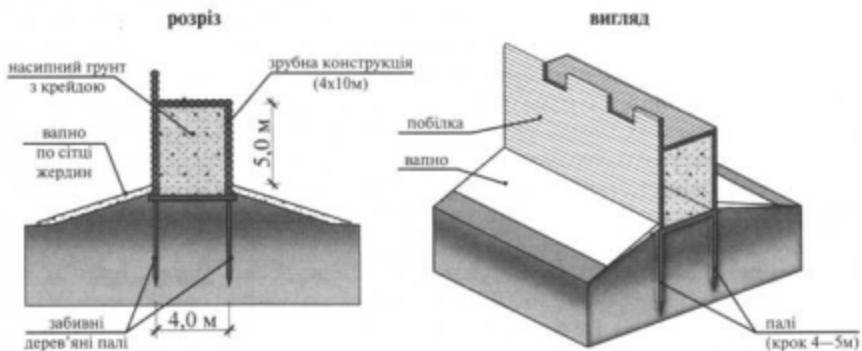
З часом (після руйнування Суренжа на початку IX ст.) такі стіни злилися з природним рельєфом. Сирцева цегла розпалась і стала шаром без особливих ознак, що часто має вигляд природного ґрунту.

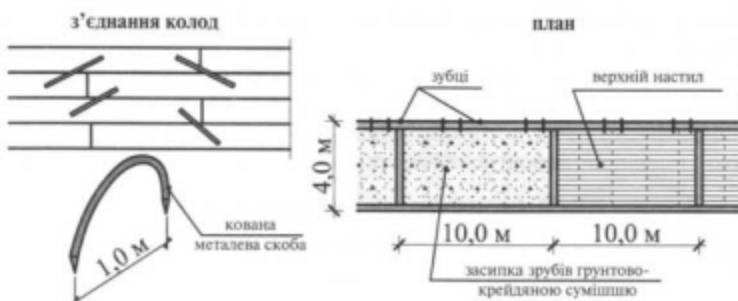
Лише там, де застосовувався камінь (ходи, окрім споруди) та обпалена цегла (колодязі, ходи, окрім башти, пантеон), ще можна відшукати сліди будівельної діяльності дулібів.

Стіна великого оборонного кільця, Русколані, була іншою. Її грандіозність, довжина до 800 км потребувала великої кількості матеріалів. Тому її будували з дерева і ґрунту, а потім білили (рис. 98).

По всій довжині стіни через 350—400 метрів споруджувалися кам'яні вежі на стилобатах, в яких знаходилися сторожові загони. Ширина стіни дозволяла легко переміщуватись по ній на возі. Кам'яні башти використовувались, ймовірно, як

Рис. 98. Схема влаштування стіни великого оборонного кільця Русколані III—IX ст. ст.

сигнальні майданчики, оскільки в них був запас дров і соломи для подачі сигналів. Стіна за традицією була побілена і разом з покритими тим же вапном горбами, на яких вона стояла, виглядала містично і мала вражати чужинців.

На наш погляд, рештки стіни в сьогоднішніх умовах потрібно шукати по залишках ґрунтово-вапняної суміші, забивних паль, стилобатів башт і будівель.

Особливий інтерес викликає зведення веж чи башт, що будувались як оборонні споруди, квартальні вежі, арсенали, місця розташування охорони у великій кількості і мали стандартні розміри та висоту (рис. 99). Винятком були спеціальні сигнальні вежі висотою до 25 м, за допомогою яких жителі Суренжа інформувались про важливі події (зібрання віча, початок свята, військовий збір і т.п.). Біолокаційні методи показують наявність у Суренжі декількох таких веж.

До іншого типу належали башти-вежі з в'їзними воротами, через які проходили три основні дороги, що перетинали цілу мережу стін Суренжа. Біолокація вказує на те, що ці вежі мали витягнуту еліпсовидну форму. В довгій стороні еліпса були влаштовані ворота.

Громадські, релігійні та житлові споруди будувались за різними технологіями, з яких переважали дві. За однією з них велось будівництво замків, палаців, квартальних стін з каменю і цегли, подібно до будівництва оборонних стін та веж, тобто це була кладка, часто з заповненням на армованому стилобаті з перекриттям деревом. Друга технологія полягала в тому, що зводилася каркасна дерев'яна споруда на армованому стилобаті (сітка колон-стojаків ставилась на перетині колод армування), яка потім заповнювалася стіновим матеріалом — армованою жердинами глиною, чи саманом (рис. 100). Для всіх будівель дахом слугував накат з брусів з зашпаклюванням щілин мохом, замазуванням глиною та наступним висіванням трав (дернування).

На жаль, саме таке житло легко руйнується наступними цивілізаціями і майже не залишає по собі явних слідів. За такими технологіями будувалися усі міста Дулібії Рось, провінційні замки, житло. Тому вкрай важко відшукати навіть сліди древнього замку на дніпровських кручах, заснованого великим князем Суренжем Кiem II в 441р.

Хочеться ще раз наголосити на тому, що дулібські замки не будувалися в системі зовнішніх оборонних стін. Вони були суперечкою квартальними спорудами, що знаходилися на відстані 20—30 метрів від кругосхилів і майже ніколи не мали більше двох поверхів. Це були споруди стилобатного типу (без підвальів, осібливих підмурків, льохів). В систему підземних ходів з них вели досить значні, до двох метрів діаметром, або квадратні ($2,0 \times 2,0$ м) колодязі, що деколи виконували подвійну функцію (хід і колодязь). Це сприяло маскуванню системи входів і утруднювало доступ для випадкових людей.

Рис. 99. Реконструкція типової оборонної вежі м. Суренжа з пішохідними воротами в III—IX ст.ст.

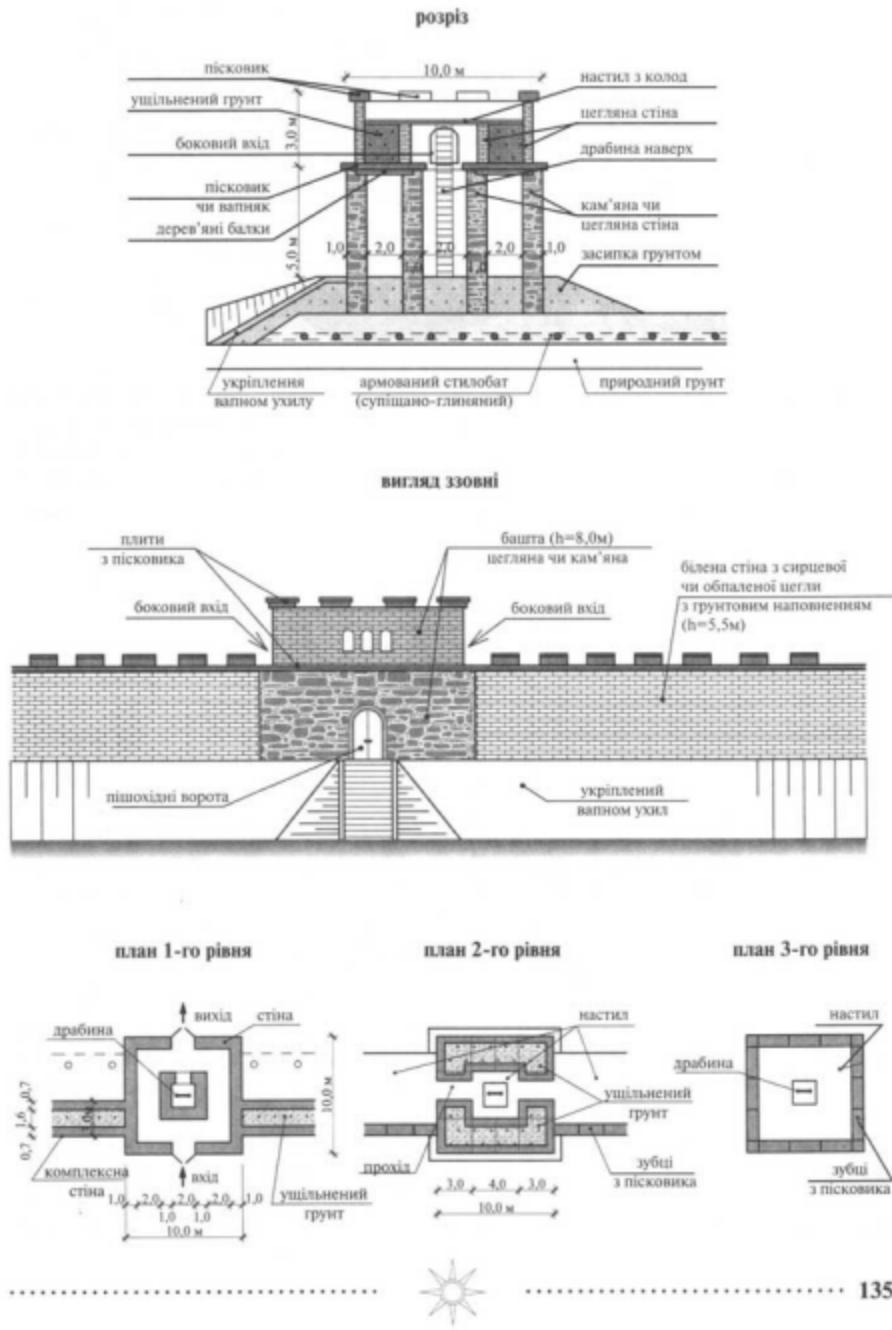
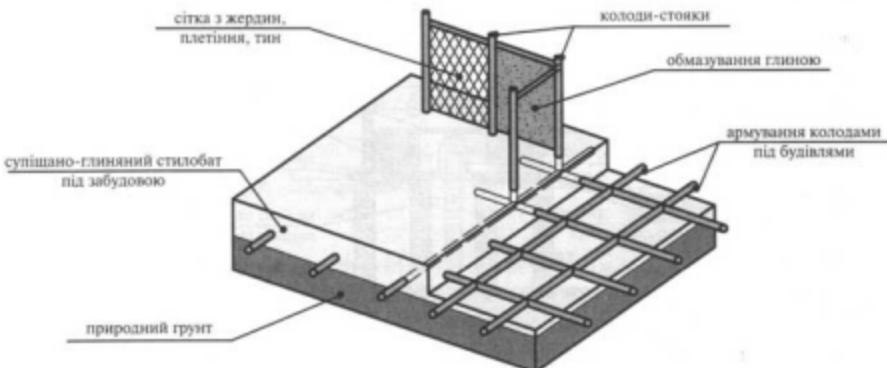

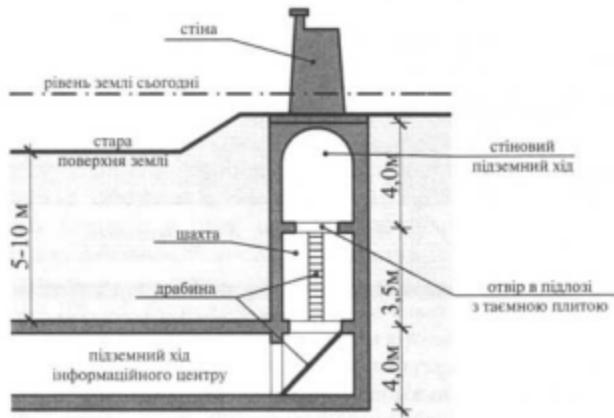
Рис. 100. Каркасне житло м. Суренжа

Цими ходами замки Суренжа сполучалися між собою. Тому на місцях замків передусім слід шукати *глибокі колодязі* — входи в систему підземних комунікацій.

Щоб потрапити в підземний інформаційний центр, розташований під Суренжем, використовувались стінові підземні ходи та шахти в них, про які знали лише посвячені люди, волхи і жреці (рис.101).

Рис. 101. Рисунок шахти-спуску в систему ходів м. Суренж

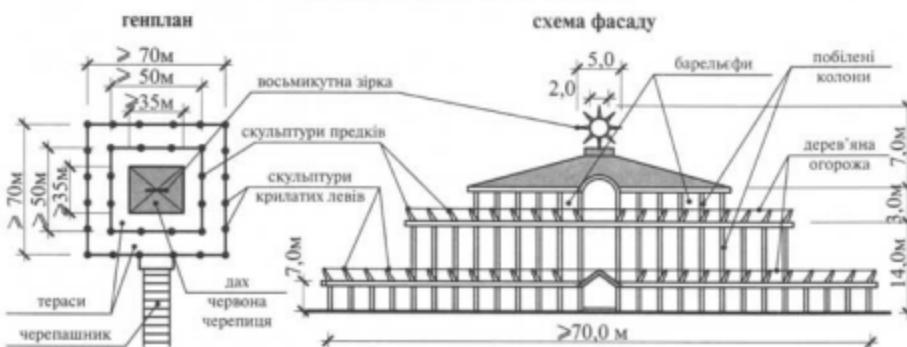
Унікальною спорудою, що може здивувати навіть сьогоднішніх архітекторів та будівельників, був, безперечно, головний храм Сонця Суренжа, що знаходився біля центральної руті міста на Грабнику (тоді Грабник займав усю верхню платформу, і був за площею набагато більшим від нинішнього).

Храм, за даними біолокації, був величним павільйоном висотою понад 20м (!), з зовнішніми розмірами не менше 70x70м (!). Основою служила система колон з побіленої сирцевої та обпаленої цегли (так регламентувала сітка стилобату). Храм піднімався ярусами в формі квадратів. Тераси цих квадратів обставлялись по краю

символами Суренжа — скульптурами крилатих левів. Червоний черепичний дах храму був увінчаний величезною восьмикутною зіркою. Головним фасадом храм дивився на головну Рутгію міста і нібито закликав величним чотириметровим входом усіх вірних зайти всередину. Вхід до храму від Рутгії був вимощений черепашником (рис.102).

Рис. 102. Реконструкція вигляду та генплану центрального храму Сонця в Суренжі

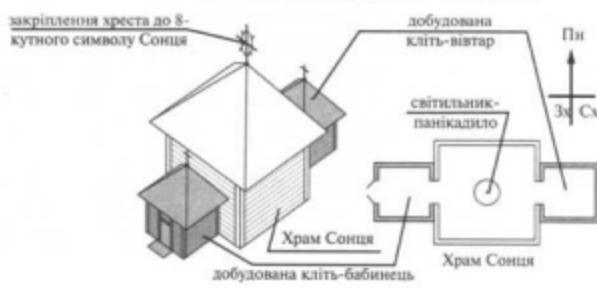
Малі храми Дулбії Рось мали кліт'єву структуру з дерев'яних колод і завершувались шатровими дахами з восьмикутною зіркою вгорі, та мали вхід і вихід по осі захід-схід (рис.103).

Рис. 103. Реконструкція вигляду малого (кліт'євого) храму Сонця

В XI—XIII ст. ст. язичеські храми сонця були перебудовані в християнські. Їх не руйнували, а добудовували, реконструйовували, а символіку (Сонце) доповнювали християнським хрестом (рис.104). Капища з ідолами (символами предків) при таких перебудовах нищили, бо вони символізували багатобожжя.

Рис. 104. Схема перебудови дулібського кліт'євого храму в християнську церкву в XI—XIII ст.ст.

Фактично центральна частина (кліт'я) будь-якої старовинної дерев'яної церкви в Україні є копією давнього дулібського язичеського храму за виглядом, архітектурою, духом (орієнтація на схід).

Велич Суренжа підкresлювали й інші досягнення архітекторів та будівельників Дулібії Рось. В місті існували декілька систем водопостачання — від струмків на пагорбах та від колодязів (воду спрямовували в спеціальні тунелі). Були тут, як не дивно, фонтани з підключенням до численних тоді струмків, міжквартальні башти-ліхтарі, паливом для яких була смола. Гордістю міста були вимощені черепашником і пісковиком головні міські дороги, велике торжище на їх перетині (нині більша частина парку ім. Шевченка).

Всередині місто теж виглядало казково. Всі стіни кварталів (а вони були обличчям міста для подорожнього), всі видимі споруди, башти, були побілені. Місто вражало близиною, яку постійно поновлювали, підтримуючи дух просвіщеності та душевної чистоти. Не дивно, що іноземці зі сходу кликали його Артою.

Білились навіть переправи через річку (мостів тоді не було), річкові застави і форпости. Пізніше вапно, поряд з волхвівськими вакцинами, стало важливим засобом в боротьбі з чумою в Суренжі.

Проте саме методи архітектури та будівництва в Дулібії Рось, що ще не описані, можуть відкрити масу загадок Волинської землі і слов'янського світу.

9.2. Символіка Дулібії Рось та Суренжа

Ми довго намагались дізнатися: чи використовували дуліби щити? З відповідей виходило, що і так, і ні.

Про те, що щити майже не використовувались у III—VIII ст. ст. як елемент озброєння, ми дізналися відразу. Пізніше ми зрозуміли, чому: в лісових хащах їх важко використовувати, вони не зручні для складування в підземних арсеналах, громіздкі і об'ємні, загалом це зброя оборонна, яка в походах лише заважає.

З іншого боку, щити в Дулібії Рось були. Але які?

З'ясувалося, що слова *щит* і *герб* у дулібів були фактично синонімами. Щит був символом, знаком держави, знаком міста, знаком слов'янства. Він був щось більше, ніж оборонний предмет. Згадайте символічність цього слова в фразі "зі щитом або на щиті".

Цю символічність щита зустрічаємо в Римській імперії, Візантії, середньовічній Європі. Але ніде він не доведений до абсолюту. Лише в Дулібії Рось щит став насамперед *символом, знаком, елементом духовним*.

Ми почали досліджувати, скільки було таких символів. З'ясувалося, що символи-щити, щити-герби мали як Дулібія Рось, так і місто Суренж. Вони були прийняті волхвами-украми і вважалися священими.

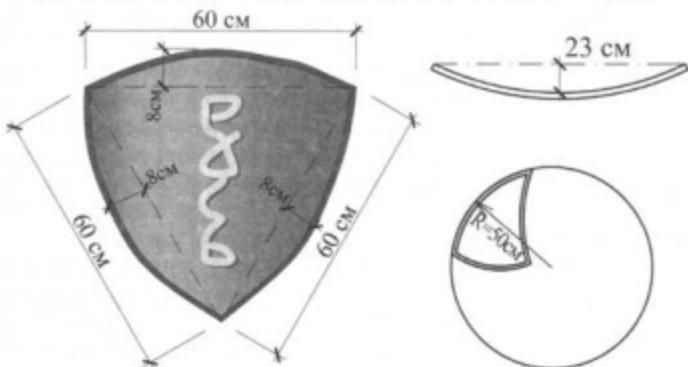
Що ж являли собою ці древні герби? Якими вони були?

Пошук був складним, проте кінцевий результат виявився дуже цікавим. Герб держави Рось — частина пластини кулястої форми, у вигляді трикутника з заокругленими краями. По вертикалі на ній в'яззю виведено напис "Рось". Щит блакитний з золотим написом (ось вона — жовто-блакитна гама!), по контуру щита — зелена смуга (рис. 105).

Державні герби Дулібії Рось були в усіх важливих публічних місцях. Вони висіли над воротами міста, при входах у храми, замки. При руйнуванні міста їх дбайливо знімали і ховали. Тому сподіваємось, що нас ще чекають несподівані і цікаві відкриття.

Рис. 105. Реконструкція державного герба Дулібії Рось (52—832 рр.)

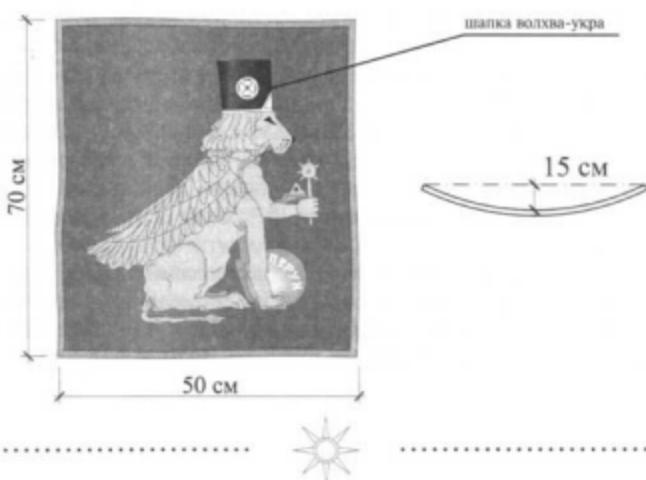

Складнішим за виконанням та значенням був інший щит-герб. Його символіка надзвичайно древня. Ми подаємо її без правок, і так, як ми зуміли його зрозуміти. Тільки майбутні реальні знахідки допоможуть підтвердити, наскільки близькими ми були до оригіналу.

Йдеться про герб Суренжа, який сміливо можна назвати і гербом волхвів чи волхвізму, гербом просвітлення. Це був квадратний щит у формі частини циліндра (вигнутий). На зеленому фоні щита, з блакитною зовнішньою смугою, золотий крилатий лев, що сидить, в головному уборі (шапка волхвів) червоно-фіолетового кольору з червоною сваргою на білому фоні. Між лапами лева — блакитна куля (Земля). З грудей лева виходять дві людські руки, що тримають золоту булаву (символ держави і влади) з вісьюма променями, та піраміду з блакитним оком збоку. Крила лева опущені, а сам він звернений до глядача правим боком (профіль). Хвіст лева лежить уздовж задніх лап.

Так принаймні ми зрозуміли опис цього щита-герба. І ще цікавий момент. На блакитній кулі (Землі) розміщено золотий напис у вигляді одного слова — Перун, імені найбільш шанованого, поряд зі Славою і Орсем, земного предка (рис.106).

Рис. 106. Реконструкція герба Суренжа (III—IX ст.)

Важко відтворити зображення самого лева, але ми переконані, що він нагадує левів вавілонсько-персидських часів, зображені на печатках, кахлях, табличках. Суттєвою різницею в зображені тварини є нерозкриті крила та елементи духовної символіки: піраміда, око, булава, куля-Земля, що відрізняють його від східних зразків.

Отже, символіка цього герба надзвичайно насычена деталями, що чітко відображають сутність зображення. Місто (лев) — це царська велич. Волхвівська шапка зі сваргою — керування містом волхвами, що знають закони світобудови (сварга) та мають мудрість (чорно-фіолетовий колір). Лев сидить, майже панує над голубою кулею (Землею), на якій панували предки (слово Перун). Місто володарює, бо воно сонячне (булава з зіркою) і перебуває під божим наглядом (піраміда з оком).

І ще важливо ось що. Наявність написів на обох щитах вказує на розвиток письма у русів-дулібів уже в I—III ст. ст. Це письмо дуже нагадує відому влесовицю, письмо "Влесової книги", але більш ранні його форми. Закріплення цих форм сталося в V—VI ст. ст., коли було підписано перші міждержавні угоди з гунами та Візантією.

Слід додати, що щити виконувалися з кольорових металів (для масового використання — з бронзи) та покривались кольоровою емаллю. Елітні, храмові — з благородніших металів. Отже, технології перегородчатої емалі мають і дулібське коріння, а пізніше розповсюдилися майже по всій Європі разом з війовничими слов'янськими загонами. Зображення левів чи написів на щитах виконувалось нанесенням спеціальної фольги або вставками відповідного металу.

На наш погляд, значна частина музеїчних речей, які нині описуються як сарматські, готські, гунські, мають дулібське походження і потребують ретельного дослідження.

9.3. Волхви і жреці: одяг, атрибутика. Мистецтво Дулібії

Елементами, що підкреслюють цивілізаційний рівень дулібського, слов'янського суспільства, крім архітектури, будівництва, досягнень в галузі військової (зброя, флот, структура армії), державний (державне планування, устрій), безперечно були й речі сухо побутові — одяг, атрибутика, власні речі жрецького корпусу та волхвів.

Якщо одяг простих дулібів і представників слов'янської спільноти можна уявити за народною традицією (блі "просвітлені" сорочки, язичеська за символами вишивка), то одяг волхвів та жреців, князівської верхівки залишається повною загадкою.

Ми поставили перед собою завдання відтворити атрибутику духовної влади, вигляд одягу волхвів і жреців.

Повною несподіванкою для нас стало те, що більшість речей та атрибутів, які досліджуються, збережені в межах сьогоднішньої Рівненщини в конкретних місцях (про це подбали самі волхви-укри в 830—832 рр.), крім двох, які вони в 1023 р. забрали, повертаючись на Тибет. Ці два предмети, найвищі символи духовної влади Дулібії Рось, стали паролем, з яким волхви-укри повернулися в середовище просвітлених: держава та скіпетр-булава (рис.107). Саме їх волхви, в першу чергу, не бажали віддавати князівській владі.

Цікавими виявилися дані про те, як одягалися волхви-укри, оскільки їхній одяг мав ознаки духовної влади, ритуальності, носив символічний характер. Цей одяг повинен був відрізнятися космічною символікою, вирізняти із загальної маси русів-слов'ян, що одягались у блі сорочки, підкреслювати надсуспільне становище волхвів.

Передусім слід відмітити, що це був чорний (чорно-фіолетовий) *розшитий золотом* одяг у вигляді зшитої по боках сорочки. Основа орнаменту — гілочки дуба з жолудями (священне дерево з позитивною енергетикою). На рукавах, подолі, навколо шій та на грудях — вишиті золотом знаки зодіаку. Рукава з заворотом, комір у вигляді стійки з написом, що звучить як "Знання — є Бог".

Сорочка фарбувалась у чорний колір за допомогою місцевої ягоди (чорниці і т.п.) і з часом набирала фіолетового відтінку (*рис.108*).

Сорочка по довжині не доходила до землі на 20—30 см та відкривала штані та взуття (типу чобітків). До сорочки одягалась чорно-фіолетова шапка майже циліндричної форми, що зображена на гербі Суренжа. На ній було зображення правосторонньої сварги (з боків і зверху) та спеціальний подвійний знак спереду, вписаний в трикутник (бліскавки).

На грудях волхви носили *нагрудний знак* у вигляді ланцюга зі знаками зодіаку, на який підвішувався знак Сонця, оздоблений рубінами та смарагдами, зі сваргою в центрі.

На сорочці волхви носили *пояс* у формі ланцюга з 12 блях, на яких були зображення по колу. На одній блясі — знаки зодіаку, на іншій — знаки сварги. На поясі кріпився *кінджал*, оздоблений подібно до інших речей: на ручці, на круглому упорі, по колу — знаки зодіаку, на кінці ручки — Сонце. Пояс виконувався з чистого золота та оздоблювався коштовним камінням.

Особливим атрибутом волхва, його відзнакою і зброею був *посох*, дерев'яна палиця з металевим наконечником та золотою порожнистою кулею на іншому кінці. В цій кулі зберігалася священна земля Загір'я і Семиріччя, де перші волхви пройшли просвітлення (*рис.109*).

На відміну від звичайних русів, тіла яких після смерті і відходу душі в Ірій до душ своїх предків (Ірій чи Рай — всесвітнє інформаційне поле) спалювали, тобто віддавали священному вогню, померлих волхвів клали в спеціальні кам'яні саркофаги в священному пантеоні. Тому їхній одяг і атрибутика збереглися по сьогодні і можуть вважатися українськими святынями, нарівні з привезеними слов'янськими раритетами, символікою держави, храмовими знаками та гербами.

Для визначення ознак святості (нетлінності) волхвів тіла поміщали в спеціально збудований тимчасовий пантеон, з якого через 4—5 років істинно нетлінні останки дійсно святих отців переносили в пантеон постійний (підземний).

Слід нагадати, що волхви були людьми надрелігійними і тому *не сприймали існуючі релігії* (християнство, мусульманство та ін.) *вороже*. Створена ж ними релігія, язичество, була лише формою просвітлення простих людей, шляхом до розуміння світобудови, до знань, до сили всесвітнього інформаційного поля, до Всесвітнього Розуму, до Бога.

Вони розуміли слабкість усіх релігійних систем, їх поступове скочування до кастовості, замкнутості, ворожнечі між собою. Тому болісно сприймали ворожість сусідніх церков, їх боротьбу за уявну "істинність" способу віри. Не подобалася волхвам і деградація самого язичества, що тривала з VI по VIII ст. ст. і закінчилася створенням багатобожної структури, пантеону з незліченної кількості божків і богів. Їхня непослідовна боротьба за чистоту ідеї призвела до кастовості і в слов'янському середовищі, про що йшлося вище.

Не уникли вони цієї кастовості і самі, переоцінивши власні сили на шляху просвітництва. Але від ідеї не відмовились, лише полишили її виконання наступникам. Тому і зберегли слов'янські раритети, символи держави, її герби для нас.

Рис. 107. Реконструкція символів духовної влади волхвів-укрів в Дулібі Рось

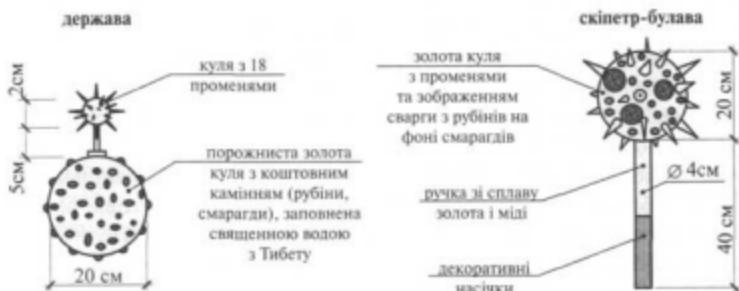

Рис. 108. Реконструкція сорочки волхва-укра

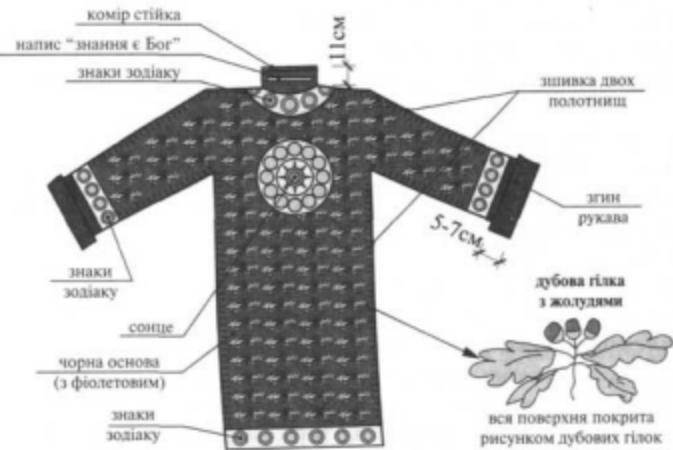
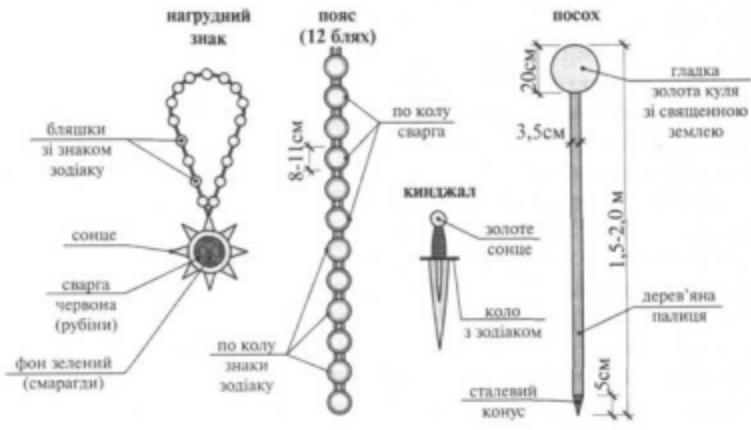

Рис. 109. Реконструкція нагрудного знаку, пояса та посоха волхва-укра

Цікавим фактом є й те, що волхви створювали сім'ї і мали дітей, серед яких було багато надзвичайно розумних, з задатками керівників, тому до 70% всіх волхвівських дітей ставали великими князями, керівниками держави, князівств.

В своїй діяльності волхви беззаперечно покладалися на жреців, бо вони, від верховного жреця і аж до жреців-войнів (гвардійців-датів) та жреців-священиків, були головною опорою волхвізму. В Дулібі Рось вони і казначеї, і розпорядники, і елітні гвардійці, і найкраща охорона, і священики в усіх храмах Сонця, в усіх кварталах, в усіх поселеннях. Особливою владою серед жреців був наділений *верховний жрець*, що керував фінансами держави та ніс через своїх підлеглих волю волхвів до всього народу. Це була найдовіреніша особа волхвів, яка створювала їм умови діяльності, облаштовувала побут.

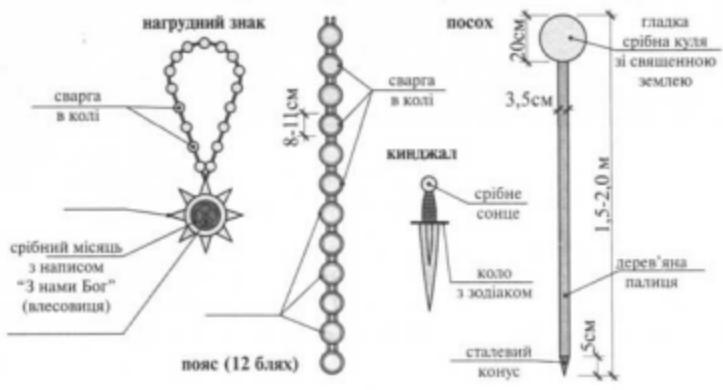
Жреці теж відрізнялись своїм одягом та атрибутикою від звичайного населення, але не настільки разоче, як волхви. Їхній одяг був *блій*, як у більшості русів. Тут йдесть про сорочку, що носила ритуальний характер. Своєю формою вона була схожа на сорочку волхва. Золоте шиття сварги в колі покривало всю поверхню сорочки (у нижчих жреців зображення були мальовані, жовті). Інших зображень і написів на сорочці не було (рис.110).

Рис. 110. Реконструкція сорочки дулібсько-слов'янського жреця

Атрибутом жреця був *нагрудний знак* зі скріплених бляшок з зображенням сварги та підвішеним срібним півмісяцем, на якому був напис "З нами Бог". Пояс, що оперізував жреця, виготовлявся з круглих бляшок, теж зі сваргою.

Рис. 111. Реконструкція нагрудного знаку, пояса та посоха жреця

На поясі жрець носив кинджал зі срібною ручкою, а в руках тримав посох, подібний до волхвівського, але зі срібною кулею (*рис.111*).

Ми не з'ясовували вигляд верхнього одягу волхвів і жреців, хоча зрозуміло, він був. Він теж мав певні особливості (ритуальні накидки, плащі), які повинні були проявитись у спеціальних застібках, гудзиках. На наш погляд, саме такі зберігаються в Рівненському краєзнавчому музеї серед скарбу, знайденого в с.Узлісся Дубровицького району.

Особливістю дулібського, роського жрецтва була його військова спрямованість, служба в гвардії (загонах жреців-войнів), одяг якої ще має бути вивчений. Проте, ми знаємо про військові особливості таких підрозділів, їх слітне озброєння (порохові ракети, порохова вибухівка), застосування якого носило виключний характер і яке трималось волхвами у великому секреті (через небезпеку розповсюдження).

Зрозуміло, що одягом волхвів і жреців не обмежується культурний рівень Дулібії Рось, але цей одяг є індикатором, концентрованим виразом можливостей та досягнень слов'янства. Атрибутика, якою володіли волхви і жреці, не поступалась кращим світовим зразкам того часу, а можливо й перевершувала їх.

Унікальними зразками дулібського мистецтва, підтвердженнем духовної спрямованості їхньої діяльності, на наш погляд, є знайдені нами під час геофізичних досліджень залишки кам'яних різьблених плит (на пагорбі, який ми визначили як замкову гору замка волхвів).

На них зображені спіралі, символи світобудови, та руки — символи Ясуня (нірвана). Це залишки першого, пізніше перенесеного, пантеону волхвів.

З уцілілих плит цього пантеону уже в середні віки робили свої надгробки інші поселенці цих місць — караїми. Каїмські написи (іудейське написання) рясніють на залишках плит і донині. Проте на цих плитах місцями збереглися древніші (дулібські) орнаменти і знаки, а на деяких з них залишилися тільки дулібські символи (*рис.112 а, б*).

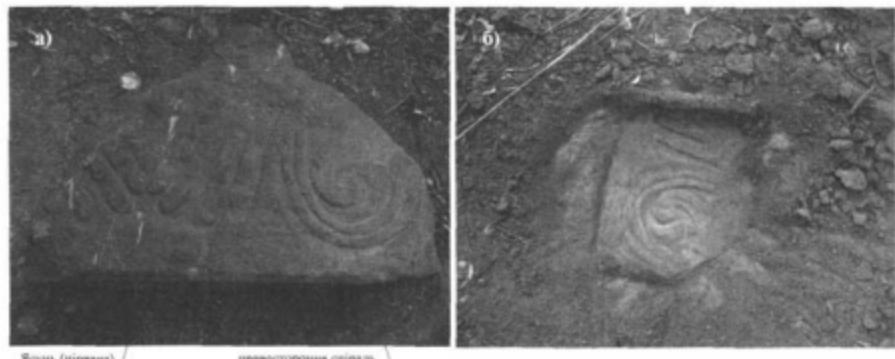

Рис. 112 (а, б) Дулібські символи (спіралі) на різьблених каменях, що розкидані на замковій горі (символізують світобудову)

Караїмське поселення поруч з замковою горою існувало з XVI ст. по початок ХХ ст., коли лихоліття воєн знищили його. Наявність на горі кладовища стримувало її забудову, що понижала б цінні докази. І нині на пагорбі розкидані залишки унікальних плит, кам'яних скринь, кришок саркофагів. На жаль, вони нікого не зацікавили (*рис.113*).

Рис. 113. Кам'яні плити з дулібською, караїмською та християнською символікою на замковій горі в м. Рівне

Ознакою дулібського стилю, на наш погляд, є специфічні види орнаментів, які вибивались на металевих бляхах, ритуальних предметах, прикрасах. Такі зустрічалися нам в експозиції Рівненського краєзнавчого музею, в деяких випадкових знахідках, що потрапили до місцевого музею (рис. 114, 115).

Це — подвійні форми (чеканка) в формі дуги чи кута, виконані методом нанесення насічок чи горбиків на блясі, що нагадує пташиний слід, розділений вертикальними подвійними лініями в тій же техніці (рис. 116). Напевно, прийомів орнаментації значно більше і сподіваємось, що вони ще будуть вивчені після проведення відповідних розкопок і досліджень.

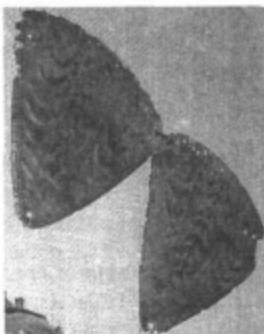

Рис. 114. Орнаменти, що застосовувались в Дулібі Рось

Рис. 115. Орнамент на пластині браслета

Рис. 116. Зразки чеканеної дулібської орнаментації

Прояви дулібського мистецтва, особливо ювелірного, видно в речах зі знайдених по Європі слов'янських скарбів III—IX ст. ст. Часто-густо вони приписуються різним європейським народам, особливо гунам, сарматам, римлянам. До таких ювелірних речей належать ритуальні фігури, застібки, фібули, браслети. Ці речі оздоблені дорогоцінним камінням, емаллю, часто мають язичеську символіку (язичеські хрести, сваргу). На сьогоднішній день більшість ювелірних речей дулібського походження в музеїчних колекціях не визнаються дулібськими.

Серед коштовного каміння у дулібів найпопулярнішими були зелені смарагди та червоні чи коричнюваті рубіни (рис. 117).

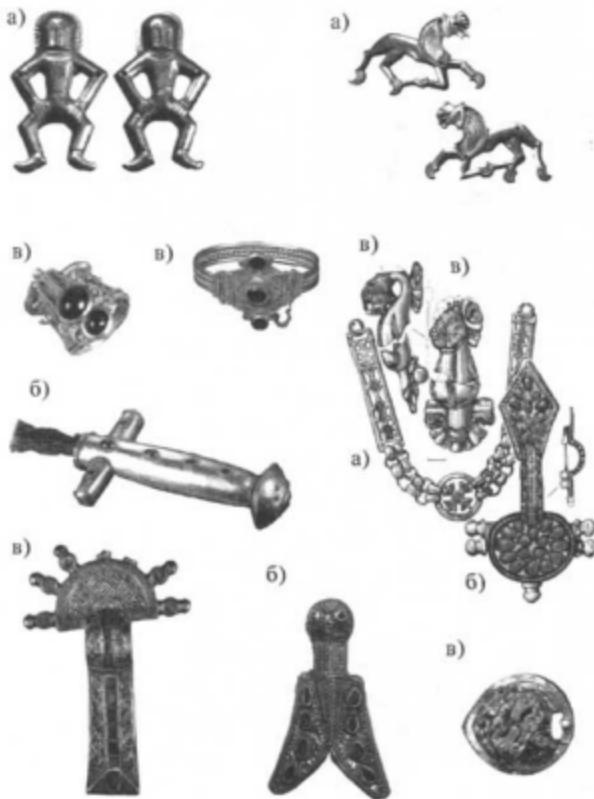

Рис. 117. Ювелірні вироби Центрально-Східної Європи:

а) слов'янські; б) гунські; в) європейські (римські, візантійські, сарматські, франкські)

В ювелірному мистецтві застосовувались золото і срібло (речі волхвів, вищих жреців, князів), бронза і мідь (речі нижчих жреців, громадян). Цехи ювелірів знаходилися в Суренжі в районі села Золотій (нині район м. Рівне). Мідні та бронзові речі виготовлялися в ливарних майстернях с. Бармаки. Велике виробництво було сконцентроване в районі м. Здолбунів.

Чи мала Дулібія Рось свою грошову систему? Виявляється — так, і вона навіть перейшла в ужиток Київської Русі, де лише пізніше була замінена на звичну монетну.

Справа в тому, що волхвізм забороняв увічнювати людей, навіть славних предків на речах, що використовуються в побуті. Такі зображення він вважав проявом надмірної неповаги, проявом гордині живущих. Предків відображали лише в ідолах.

У дулібів-слов'ян мірилом купівельної вартості був власне метал, його маса, цінність (золото, срібло, бронза, мідь). Відрубані шматочки металу і були власне грошима. Часто вони мали ужиткову форму (гудзиків, частин упряжі).

Князі та бояри, особливо в V—VIII ст. ст., *возили такі гроші на кінській упряжі, на гриві*, в формі стержнів різної форми. Це і були перші *гривні*.

Такі гроші часто носили на одязі у вигляді різних декоративних предметів. В музеїчних запасниках, напевно, і дотепер лежать не класифіковані предмети незрозумілої, незвичної форми (часто гладкі, затерті), які викликають масу запитань про їхнє призначення.

Кілька слів про дулібських князів, та особливості, які виділяли їх серед основної маси слов'ян, зокрема щодо одягу.

На відміну від часів Київської Русі, дулібські князі були значно скромнішими від своїх потомків. Вони носили довгі білі сорочки, на яких спереду рядами нашивались квадратні бляшки з зображеннями левів та пірамідок. Спину такої сорочки вінчала частина кольчуги. Знизу та на рукавах вона була оздоблена вишивкою.

Сорочку підперезували шкіряним ременем з прорізаною бляхою-пряжкою, на якому висіли меч і кинджал. На ногах князь, як і більшість слов'ян, носив штани, стягнуті внизу шнурком, і шкіряні постоли (право носити чоботи мали лише волхви та вищі жреці). Крім того, князь мав общиту хутром накидку з прорізами для рук.

Голову князя вінчав вузький обруч, що мав помітки (відзнаки) про його заслуги.

Одяг простих слов'ян-росів-дулібів, як уже розповідалось, мав символічний білий колір (полотняний), та був вишитий різноманітними язичеськими символами. Вишивка вміщувала всю світоглядну тематику, солярні знаки, спіралі, доріжки, язичеські (діагональні) хрести тощо (рис.118 а-г).

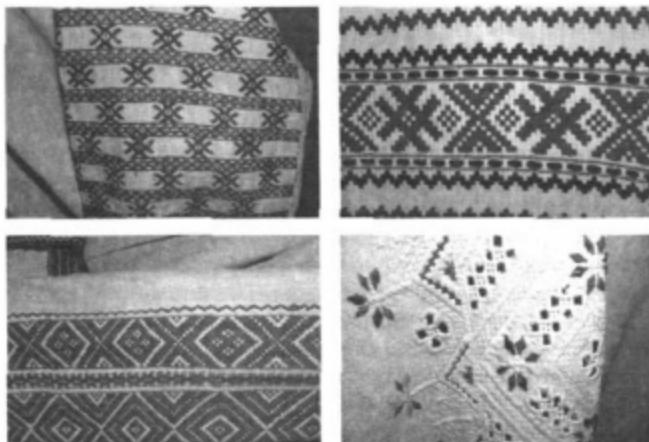

Рис. 118 (а, б, в, г) Зразки народної вишивки з язичеськими символами
(Рівненщина, поч. ХХ ст.)

На голові всі дуліби носили або металеві обручі, або смужку тканини, якою стягували волосся. На них була інформація про їхнього власника (своєрідний паспорт).

З тих часів народний одяг, за винятком головних уборів, мало в чому змінився. Він лише став багатшим в декоруванні, вишивці, набув регіональних ознак. Проте розуміння древньої символіки, яка залишилась в ужитку, було втрачене.

Найповніше ця символіка збережена в народному одязі Волині та Поділля (рис. 119), що зберіг геометричність рисунка, строгу логічність та систему вишивки, та найбільше відповідає древнім дулібським зразкам. Мотиви народних виробів Волині і Поділля багато в чому нагадують зразки шумерського мистецтва часів розквіту Ура чи Урука. Ті ж самі язичеські діагональні хрести, солярні знаки, довгі доріжки символів, та ж любов до фігурок свійських тварин (корова, вівця, коза).

Язичеські символи яскраво проявляються і в різьбі по дереву, зокрема на Волині та в Карпатах (рис. 120 а-г).

Рис. 119. Народний одяг Волині та Поділля (за Васіною З.)

Атрибутом язичеської культури були ритуальні дії та жести, особливо значимі та популярні в дулібсько-слов'янському середовищі.

До таких слід віднести ритуальне творення язичеського хреста в храмових дійствах, моліннях, по завершенні язичеських служб. Такий хрест творився складанням рук на грудях (долонями до плечей). Після цього виконувався поклін на схід Сонця.

Віталися дуліби-роси, творячи правою рукою символ Трояні (Трійці). Руку піднімали вверх (на рівні очей), розкриваючи її вперед, та з'єднуючи великий палець з мізинцем. Виходив стилізований тризуб, символ волхвізму (рис. 121).

Біолокаційні пошуки вигляду древньослов'янського одягу, його особливостей, як і реконструкція символів, жестів, культурних традицій — справа надзвичайно кропітка, енергетично трудоємна. Це пов'язано не тільки зі складністю самого процесу дослідження, але й з великою кількістю варіацій, типів, зразків, що виникли в період тривалих мандрів волхвів-укрів та їхнього народу просторами Євразії. Посвячення волхвами в руси та залучення в слов'янське середовище місцевих народів, місцевого населення впродовж усього цього довгого шляху стало основовою

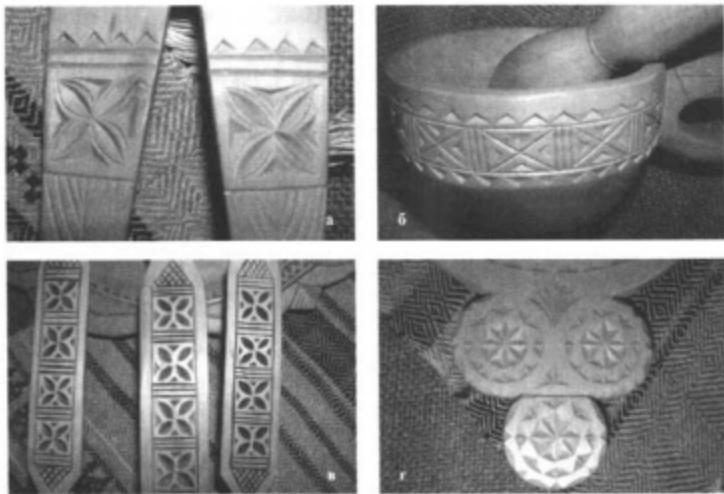

Рис. 120 (а, б, в, г). Зразки різьблених речей з язичеською символікою (Рівненщина, ХХ ст.)

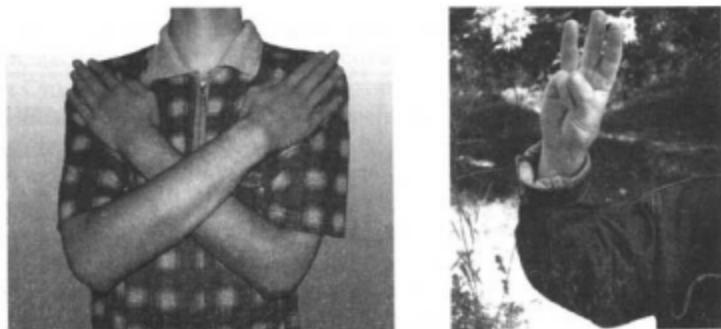

Рис. 121. Язичеський хрест (релігійний жест — ліворуч) та символ Троїні (вітання — праворуч)
культурних змін, постійного накопичення їх слов'янським суспільством в сферах
мови, культури, традицій.

Цим же пояснюється величезне синонімічне багатство української мови, виразна присутність в ній венедських, індійських, шумерських, передньоазійських, галло-кельтських, германських, сарматських мовних елементів, а також є причиною постійних змін в системах письма у слов'ян, що відбувались в місцевих умовах, в результаті чого словяни в різний час користувалися і ієрогліфічним письмом, і клинописом, і арамейським письмом (в перекладі "сонячним"), і влесовицею та її наступницею кирилицею. Зразки цього письма збереглися в багатьох регіонах світу, але нас найбільше мають цікавити ті, що є серед слов'янських раритетів та реліквій, полищених волхвами-украми після загибелі Дулібії Рось і Суренжа.

В цьому розділі ми лише спробували торкнутися цієї цікавої теми, яка потребує окремого великого дослідження. Це, безперечно, вимагатиме значних зусиль та часу в майбутньому.

РОЗДІЛ 10. МАЙБУТНЄ В ДУХОВНИХ ЗНАННЯХ

10.1. Рівне дивиться в майбутнє

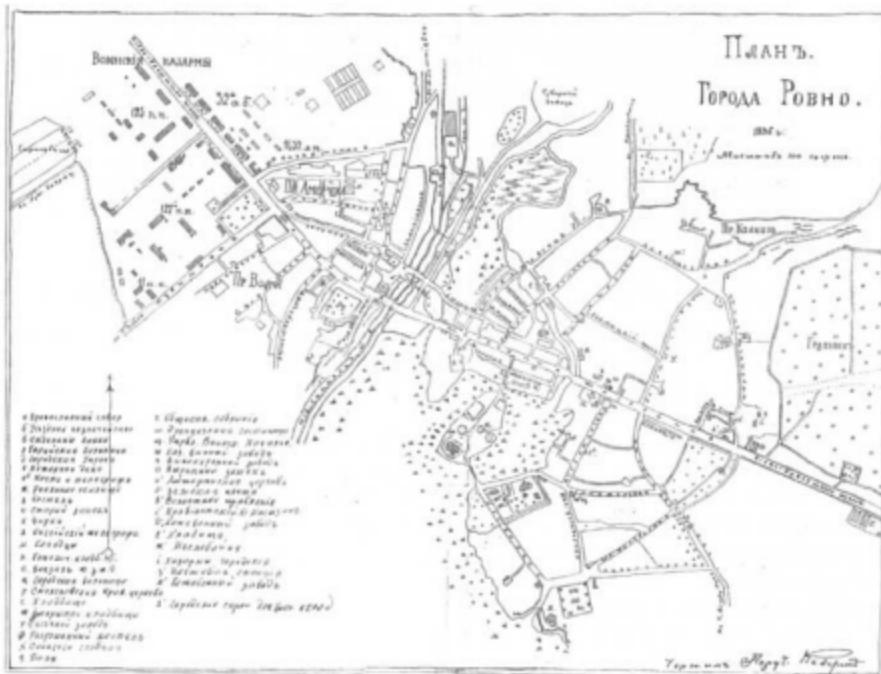
Рівне — місто, яке донедавна навіть не здогадувалось про своє минуле.

Історичну пам'ять про Дулібю Рось наполегливо і цілеспрямовано стирали в часи Київської Русі. Новий, князівській владі ця пам'ять шкодила. Бо нагадувала про "часи бусові", вічову демократію, гордовитих та утаемничених, непокірливих волхвів-укрів, слов'янські святині, сховані на Волинській землі.

Проте час від часу історична правда прохоплювалась у християнських хроніках чи описах. Ось що написано в "Историко-статистическом описании церквей и приходов Волынской Епархии", яке склав Н. И. Теодорович в Почаєві 1888 року. Цитуємо мовою оригіналу: "Если можно доверять безыменной летописи, приложенной к Нестору Шлещера и упоминающей в числе 25-ти Волынских городов и город Ровенск, то этот город был одним из древнейших и первобытных городов Волыни, современным, быть может, основанию русского государства (в IX веке)". Отже і в XIX столітті ще зберігалися згадки про древність Рівного.

Ми спробували прослідкувати територіальне зростання міста за період XIII—XX ст. ст. та початок XXI ст. і з'ясували, що місто Рівне в XIII—XIX ст. ст. займало лише околицю древнього центру Суренжа та виходило за його межі на захід (рис. 122).

Рис. 122. План міста Рівне в 1896 р.

Значна частина Суренського центру потрапила під забудову в 30-х роках ХХ століття, але майже весь він був забудований тільки в 70-х роках ХХ століття. Але й дотепер його частини, що входять в межі міста на півдні і заході, незабудовані. Ми не знаємо, що було в цих районах у III—IX ст. ст., але вони були оточені стіною №4, що обходила центральну частину (додаток I, карта 21, стор. 181).

Викликає подив у більшості дослідників і дивна місцева структура геологічних розрізів, перемежування гумусованих шарів. Часто в розкопах насипні стилобати штучного походження III—VIII ст. ст. сприймають як материковий ґрунт чи гумусовий шар та руйнують під час сучасного будівництва. Тому археологічні розкопи рідко опускаються за цей шар. Хоча саме там, під цим шаром можуть зберегтись культурні рештки I—VI ст. ст., тобто часу початків Дулібської держави.

На жаль, все ще ніхто серйозно не зацікавився інформацією про численні підземні ходи, які існували в різних районах сучасного Рівного. Відносячи їх до ходів пізнього середньовіччя, неможливо пояснити, як невелике за площею місто Рівне могло собі дозволити таке масштабне будівництво в необжитих ним районах, як наприклад Басів Кут, і з якою метою.

Відсутність такої інформації безперечно пов'язана з засекреченістю, яку створили спецоргани після другої світової війни та у зв'язку із загибеллю більшої частини населення Рівного в роки війни (розстріли населення), вивезенням даних про дивні підземні знахідки у Москву.

Не піддається також логічному поясненню, якщо відкинути можливість існування Суренжа, структура городищ Хотина і Ходосів. Незрозумілий і культурний сплеск на Волині в XV—XVII ст. ст. з численними замками, а в XVIII—XIX ст. ст. — палацами місцевої знаті. Те ж саме можна сказати і про феномен Пересопниці — духовного центру свого часу.

Та і чому ріка Горинь всіяна з обох боків древніми слов'янськими городищами, де концентрація знахідок надзвичайна? Чому тут наполегливо ведуть розкопки "чорні" археологи?

Таких питань можна ставити дуже багато. Але відповіді, повної і чіткої, поки що не існує. Пошуком її і займаються автори цієї книги.

Аналізуючи професійні якості дулібів, ми зацікавилися, чому волинські воїни в різні часи цінувались в слов'янському світі як особливі? Дулібів в VII—IX ст. ст. можна було зустріти і на Дунаї, і на Ельбі, і на Уралі. А дулібські загони-племена (кривичі, деревляни, поляни, сіверяни) сформували каркас київської держави, несучи дух слов'янської величини. Чому воєводами московських князів були потомки волинян, такі як Боброк Волинський, що керував військами Дмитра Донського на Куликовому полі?

Так, Суренж зник, але його велич живе у волинській землі, в тому народі, що був дулібами, росами, волинянами і таким і залишається.

Так, Рівне — це "сонце що зайшло" (ра-вне), але це сонце, яке ще має зійти, Сонце, яке готувалось до нової появи, це оновлене, новонароджене Сонце, це новий Суренж, місто "сонячного вогню", "місто сонця", Сонця знань, Сонця великої слов'янської історії, Сонця, що показує шлях в майбутнє.

У нас є шанс розібратися в історії наших пращурів, спокійно і зосереджено відтворити велич історії власного народу, але цього треба дуже захотіти. Час вже настав.

10.2. Духовність — шлях вперед

Ми часто сприймаємо духовність, як справу чисто релігійну, пов'язану з ритуалами, молитвами, відівдуванням храмів різних конфесій, які часто конкурують між собою.

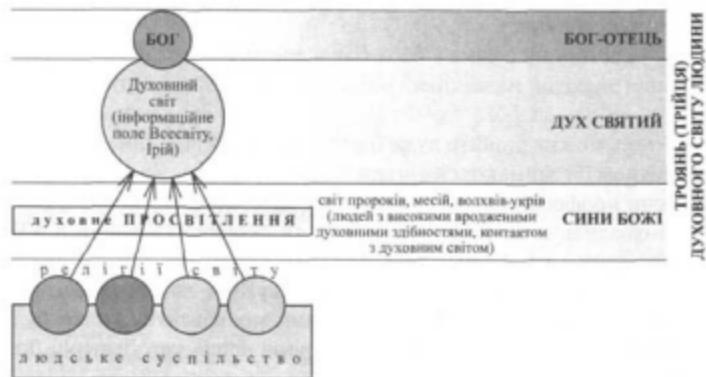
Волхви-укри знали і розуміли, що духовність — це категорія, вища за релігією. Релігія є лише способом досягнення духовності, способом, направленим на просвітлення, навчання основної маси людей, які поки що не мають вроджених здібностей (відібрані Богом за людські гріхи) та не можуть контактувати з духовним світом (Ірієм, інформаційним полем Всесвіту, Світовим Розумом).

Проте Бог залишив контакт з людством через невелику верству людей, яким він дарував такі вроджені здібності. Саме вони мали нести і несуть важку, не заважи вічній місію просвітлення земних народів. Вони створюють свої вчення (релігії), щоб донести знання до більшої кількості людських душ. Вони закликають до тонкого духовного контакту зі Всесвітом, з Богом.

На жаль, і ці обдаровані люди в своїй месійній роботі часом помиляються. Проте їх помилки — це *помилки не стратегії*, яка веде нас до контакту з духовним світом, світом вселенських знань і Всесвітнього Розуму, а *помилки тактики*, тобто форми і послідовності дій, розрахунку власних сил.

Тому волхви-укри ніколи не воювали з релігіями, бо розуміли, що суть релігійних протистоянь — людська гордина, прагнення підкорити всі церкви людським примхам. Вони були переконані, що шлях до Бога приведе всі релігії до одного — духовного світу, інформаційного поля Всесвіту, Світового Розуму, а їхні здібності вкажуть шлях туди — шлях до єднання, шлях до однієї мети (рис. 123).

Рис. 123. Схема шляху людства до духовного світу

Момент єднання людства з духовним світом настане тоді, коли за допомогою просвітлення особливими здібностями, подібними здібностям волхвів-укрів, володітиме кожен землянин, усе людство. Відпаде потреба в релігіях як системах навчання. Настане момент прямого контакту з духовним світом, зі Світовим Розумом, подібно до того, як це було у пророків, месій, волхвів-укрів. Це не виключить нашу земну підпорядкованість вищим силам, Світовому Розуму, Богу. Але це буде актом довіри до нас, актом сприяння чіткому розумінню нашого місця в цьому світі.

Проявом початків такої довіри є зросла толерантність народів всього світу, поява ознак духовної консолідації суспільних еліт, міжрелігійні контакти, що останнім часом помітно налагоджуються.

Знаки такої готовності дає і наша держава, Україна, своєю назвою (Волховія), свою державною атрибутикою (булава-зірка), своїм гербом (тризуб). Цей славний герб є великим древнім символом, що має багато значень, найдотичніші серед яких три:

- символ дерева життя, як універсальної системи Всесвіту;
- символ Триглава, тридністю будь-якої влади, символу Космічного Розуму;
- символ влади волхвів-укрів, де центральний паросток — Патріарх, старший серед рівних.

На Тибеті цей символ зображується інакше: три кола в одному колі, де Патріарх — верхнє коло (*рис.124*).

Рис. 124. Зображення дерева життя, Триглава, Трійці, символу Космічного Розуму, символу влади волхвів-укрів та його відповідника з Тибету

І насамкінець, факт зростання довіри до нашого суспільства полягає в наданні нам інформації про підземні інформаційні центри центрально-східної Європи. В світі їх значно більше, але мова піде лише про чотири з них.

У процесі досліджень з'ясувалося, що Рівненська (Суренська) система підземного центру має свого двійника в місті Кременець Тернопільської області, і ці системи між собою зв'язані. Про древні ходи в Кременці ходять легенди, але факт їх взаємозв'язку з рівненськими — це, беззаперечно, новина (*рис.125*).

Рис. 125. Схема розташування парної системи Волинського інформаційного центру

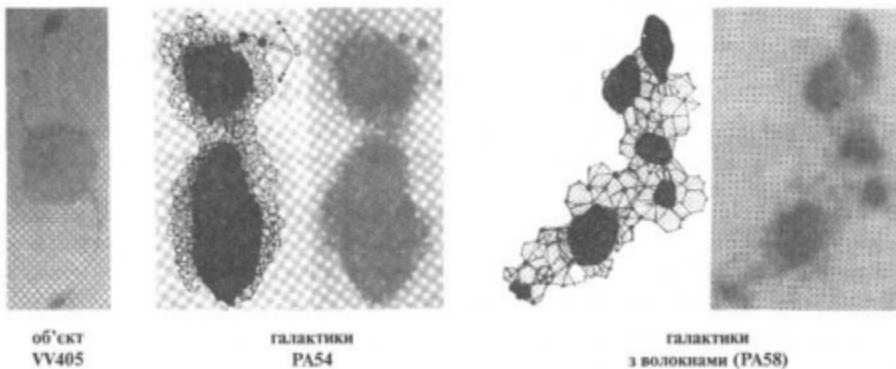
Крім того, виявляється (це може підтвердити перевірка), що такі системи бувають тільки парними. Орієнтація пар у них майже однакова: вони дивляться в один бік. Деякі з цих центрів давно зруйновані, і не без допомоги волхвів (Балтійський, Дунайський). Інші майже повністю або частково вціліли. До останніх відноситься Волинський (Рівненсько-Кременецький). Майже ціла система Придніпровська (Кам'яної могили) (додаток 1, карта 22, стор. 182).

Значення цих інформаційних центрів полягає не тільки в тих цивілізаційних залишках, які там є (таблички, камені, речі). Вони (і це видно зі схем), як енергетичні маяки, як елементи загальної системи мають загальнопланетарний характер. Вони слугують не тільки людям, але й космосу. Це підлягає детальному вивченню в межах всієї планети, всієї цивілізації.

Цікаво також, хто і коли їх створив? Кому вони слугували і служать нині? Чому частину з них волхви-укри зруйнували? Що нам робити з ними тепер?

Цікавими в цьому контексті є знімки, отримані астрономами в космосі. Космічні об'єкти на них мають цікаву *волокнисту структуру*, вибудовуючись у грандіозні космічні структури, що часом нагадують суренську систему підземних ходів (рис. 126).

Рис. 126. Космічні об'єкти з елементами волокон та багатокутних структур (за Р. Фурдусем)

На ці питання відповіді можуть отримати тільки просвітлені люди, що турбуються про духовний стан людства, про його майбуття. Адже інформація, що тисячоліттями пригальмовувалася, саме зараз активно нам надається. Для чого? Можливо, вона нас від чогось рятує? Можливо, людство знову на порозі чергового всесвітнього катаklізму? Можливо, це шанс щось виправити? Але хто і за що нам його дає?

Достойне майбуття потрібно заслужити, заслужити роботою над собою, жагою знань, знань про навколошній світ, світобудову, духовну сутність світу, тонку його енергетику, всесвітнє інформаційне поле, про Всесвітній Розум.

Але передусім мусимо розібратись в минулому нашого народу, в його давньослов'янській, дулібській, роській історії. Ми маємо знайти, зібрати, дослідити залишені нам святині і раритети і збудувати в *Рівному, оновленому Суренжі, музеїйний комплекс пам'яті нашим великим предкам, їх величі та їх духовним звершенням*.

10.3. Постскриптум: повернення істин

Завершивши цю книгу, підбивши перші підсумки пошукув, ми запитали себе: а яка мета отримання такої багатуючої інформації, що зібрана більше, ніж за півроку? Невже тільки пошуки історичного минулого? А, можливо, історичний пошук — це лише передмова до чогось більшого? Можливо, це спосіб залучення суспільства до контактів вищого порядку, тих, які базуються на основах духовності, силі знань, силі Всесвітнього Розуму?

Згадується матеріалістичний закон, згідно з яким кількість нібито переростає в якість. Матеріалістичний, бо в ньому немає місця ідеї, немає місця елементу творчості, немає місця Творцю (рис.127).

Рис. 127. Схема матеріалістичного закону про перехід кількості в якість

В цьому законі якісне зростання має відбуватися всередині зрослої кількості, що суперечить логіці системного підходу. Нижча за рівнем система не може народити вищу систему. В ній немає носіїв нової системи, в ній спонтанно не з'явиться ідея нової системи, якщо вона *не буде внесена ззовні*.

Чому зростаюча, застаріла, відмираюча кількість має народити нову якість? Застаріла кількість тільки те й робить, що бореться за своє існування. Її не вигідно народжувати антагоністичну собі нову якість, свого могильника.

Нову якість народжує закладення в старіочу систему нового знання, знання нової системи, вищої за попередню систему інформації.

Але звідки береться нова інформація, нове знання? Адже стара система не має навіть мінімальної сукупності елементів для такої інформації?

Відповіль проста — ця нова інформація одержується із всесвітнього інформаційного поля, з надвищої системи, де є все для нашого послідовного ступеневого розвитку. Вона передає ці дані через шукачів, винахідників, месій, пророків, духовних лідерів. Це і є **єднання з духовним світом!**

Духовний світ, Ірій, всесвітнє інформаційне поле, — це не тільки вмістилище людських душ, але й безмежна, неосяжна багатоступенева програма розвитку людства, всього сущого, яка послідовно запускає наступні за чергою етапи розвитку. Вона веде нас вперед, але відмовляється допомагати, якщо ми заражаемося вірусом зарозумілості, замкнутості, матеріалістичної обмеженості, злобності і агресії.

Закон духовного розвитку людства полягає в тому, що людина повинна невпинно вчитися, самовдосконалюватися, прагнути до вищих рівнів розвитку, які нам закладено у всесвітньому інформаційному полі, тягнувшись до Бога, не зупинятись, втішаючись досягненям, не опускатись до суто матеріалістичних оцінок Всесвіту (рис.128).

За допомогою дулібської символіки закон духовного розвитку людства можна зобразити у вигляді графіка логічного фундаменту людства (рис.129).

Рис. 128. Схема закону духовного розвитку людства (ієрархії)

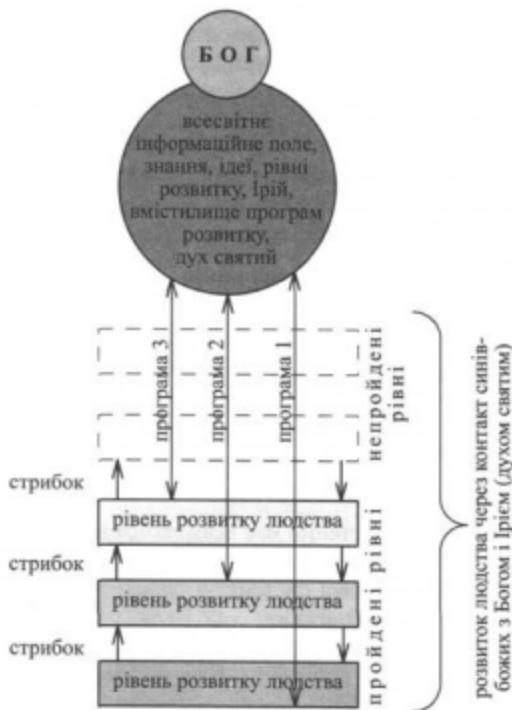
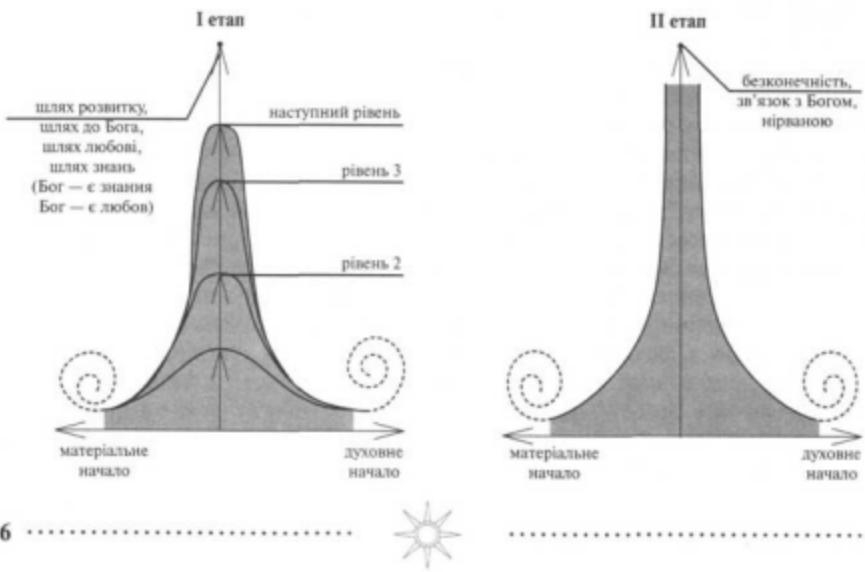
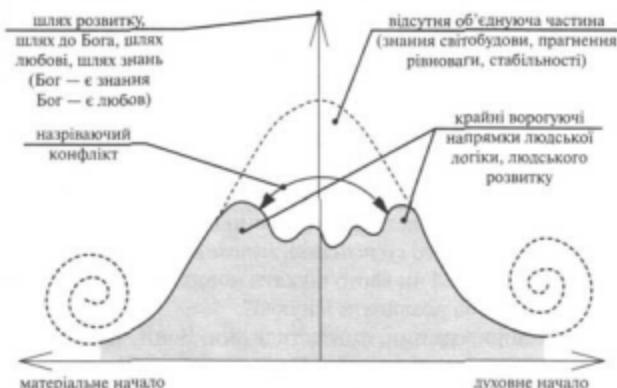

Рис. 129. Ідеальний графік духовного розвитку людства (логічного фундаменту людства)

На жаль, сьогоднішнє людство далеке від ідеальної схеми свого духовного розвитку, поліпшення свого логічного фундаменту. Незнання людством основ світобудови перетворює графік розвитку в негармонійну криву з кількома вершинами. Кожна вершина — це не завжди істинний шлях розвитку, шлях до Бога. Так було в часи протистояння арійського і теренського світів, так, на жаль, є і зараз. Це основа світових конфліктів, основа повного руйнування людської цивілізації, коли все потрібно починати з нижчих рівнів (рис. 130).

Рис. 130. Реальний графік духовного розвитку людства (логічний фундамент людства)

Слідування закону духовного розвитку вимагає процесу навчання, наявності схеми "вчитель—учень", як об'єктивної інформаційної структури. Звичайно, поки що більшість людства не володіє прийомами прямого контакту з всесвітнім інформаційним полем. Роль посередників у цьому процесі беруть на себе окремі люди, які мають такі здібності і, головне, допущені до таких контактів самим інформаційним полем (пророки, духовні лідери, волхви, месії).

Ці контакти інформаційне поле (Ірій, дух святий) постійно ініціює через способи ментального (мисленого) впливу на людей, і способи ці мають свою ієархію (табл. 2).

Табл. 2

**Дев'ять способів ментального (мисленого) впливу інформаційного поля
(Ірію, духа святого) на людину, за ієархією**

Місце за ієархією	Способ впливу на людину	Зв'язок
1	через свідоме спілкування	двосторонній
2	через телепатію	двосторонній
3	через інтуїцію	односторонній
4	через сон	односторонній
5	через медитацію	односторонній
6	через талант	односторонній
7	через озаріння	односторонній
8	через автописьмо	односторонній
9	через молитву	односторонній

Сучасна наука методами аналізу і розрахунків визначила, що у Всесвіті існує величезна і невловима кількість енергії, яка утримує видиму і невидиму масу у вселенському порядку. Вона становить близько 70—75% всіх енергій Всесвіту, тоді як видима маса — приблизно 0,4—4%, а невидима — 20—25%. Її науковці дали немилозвучну назву "темної енергії" за нібито фізичну незрозумілість, безконтактність. Завзяті вчені (безперечно, матеріалісти) планують проведення фізичних експериментів над цією енергією, з практичною метою "доведення" її існування. Кінцева їхня мета — використання цієї енергії, передусім у військових цілях, та в цілях "чистої" науки.

На жаль, ці науковці навіть не уявляють, з чим і з ким вони мають справу. Вони не здогадуються, що дана енергія є мислячою та керуючою сутністю Всесвіту. Вона, так звана "темна енергія", і є Ірієм чи духом святих. Вона, як першооснова Всесвіту, база сущого, з часу створення людини контактує з останньою на тонкому психічному рівні, прагнучи позитивно вплинути на людське суспільство, привести його до гармонійного існування в межах вселенських законів.

Грубі енергетичні експерименти над собою вона сприйме як агресію і непокору очманілих учнів і її відповідю може стати чергове планетарне руйнування, катаклізм. В кращому випадку залишкам людства, окремим індивідам буде дано ще одну спробу збудувати *знаюче та любляче Бога суспільство, готове жити за космічними законами*.

То що ж вибере людство? І чи варто шукати нових методів контакту з Ірієм, коли вони вже є? Можливо, треба розвивати існуючі?

Ці методи не є надприродними, фантастичними. Вони лише вимагають духовного розвитку, самовдосконалення, навчання. Вони доступні більшості людей, якщо їх здібності розвивати з дитинства чи з молодості, підтримувати віру в такі контакти.

Духовне завдання кожної людини — досягнути особистого контакту з Ірієм. Але його треба заслужити своєю духовною роботою, знанням світобудови і законів світодіяльності, любов'ю до Бога і його творін. Це і є найвищий творчий ідейний рівень для кожного з нас, для людства в цілому.

Першим кроком до цього може стати глибоке вивчення досвіду наших пращурів, вохівів-укрів та того вчення, яке вони отримали від попередників — вчителів-будителів.

Для цього потрібен широкий, сучасний за засобами археологічний пошук, відкриття та осянення підземної урбаністики, якою вони користувались та де зберігали безцінні скарби знань.

Вироблені в XIX—XX ст. ст. методи археології, якими зараз користуються в Україні, явно для цього не годяться. Вони бессилі перед грандіозним обсягом робіт, складністю пошуків, глибинами, на яких слід вести пошуки. Високу ефективність, швидкість, економію сил та засобів зможе забезпечити лише сучасна техніка, зокрема георадарні установки (типу SIR-3000), які виконують своєрідний рентген земної товщі на глибину в десятки метрів та дозволяють неруйнівними методами протягом короткого часу обстежувати великі території. Вони вносять в археологію прогнозованість, цілеспрямованість, забезпечують швидкість пошуку, виключають бездумне руйнування пам'яток: курганів, могильників, поселень. Обстеження забудованих територій можна за їх допомогою виконувати пошарово та моделювати підземний простір.

На жаль, українська археологія поки що такими засобами не володіє. В ній продовжують застосовувати трудомісткі, малоефективні, руйнівні розкопки. Їх вибірковість та випадковість утруднює цілісне бачення об'єктів. Вони затяжні в часі, слабопрогнозовані. Про комп'ютерне моделювання підземних структур, попереднє

визначення їх складу, матеріалів будівництва доводиться лише мріяти. І це при тому, що необхідність таких досліджень і пошуків давно назріла. В Україні підземна урбаністика дає про себе знати в Кременці, Кам'янці-Подільському, Острозі, Харкові, Києві і десятках інших міст.

Саме ця підземна урбаністика містить відповіді на історичні загадки української землі. Саме вона є тією, не знищеною завойовниками, тисячолітньою пам'яттю про минуле. Настав час і з'явилася можливість її детально вивчити, зазирнувши за межу можливого.

І хай нам у цьому допомагає Бог!

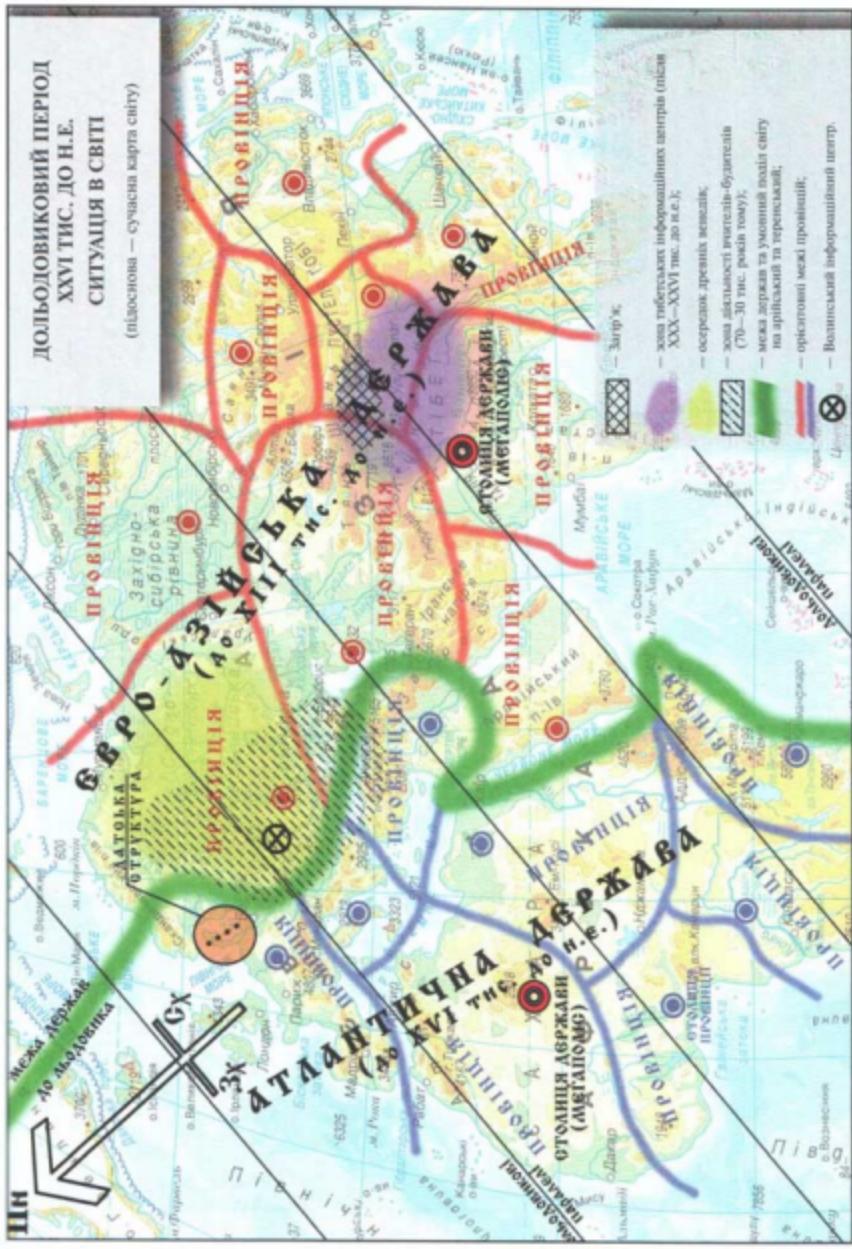

ДОДАТКИ

КАРТИ

ДОЛГОДОВИКОВИЙ ПЕРІОД
XVI ТИС. ДО Н.Е.
СИТУАЦІЯ В СВІТІ
 (пісновна — сучасна карта світу)

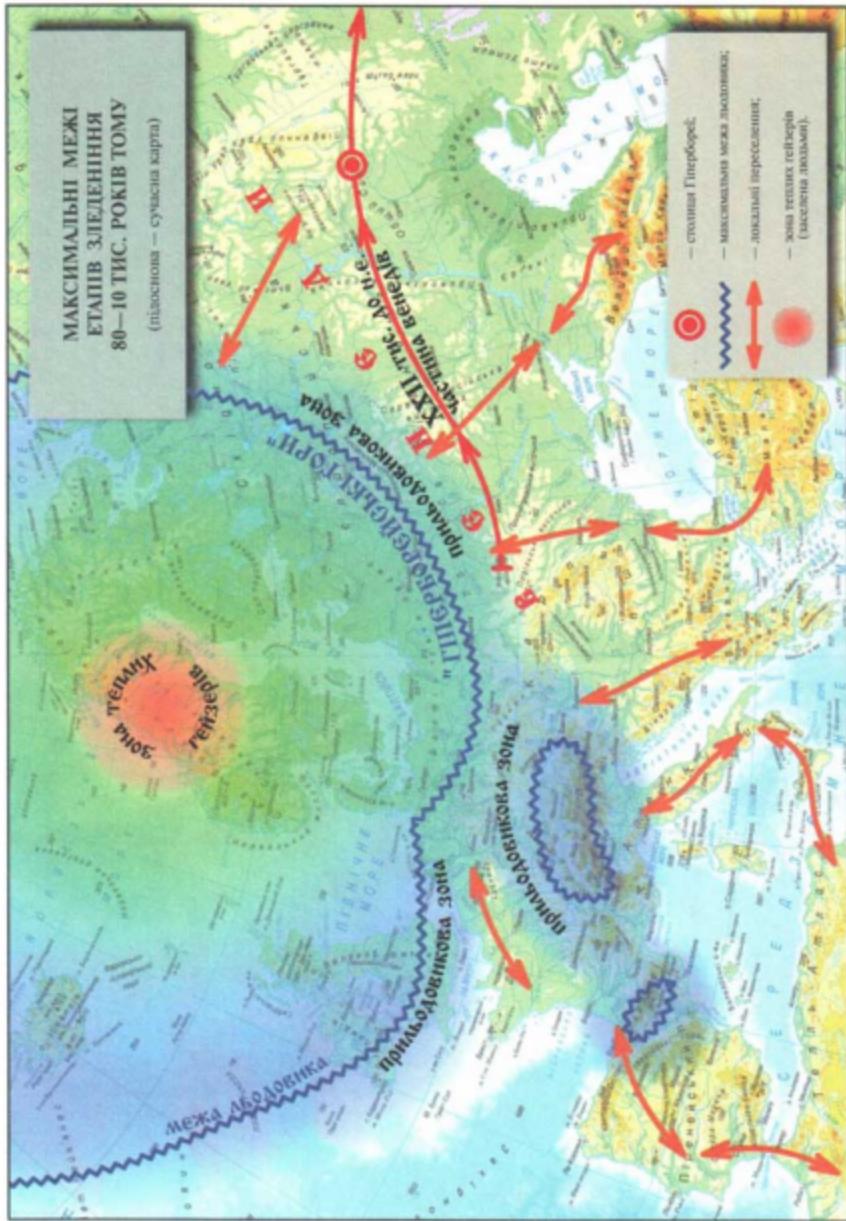

МАКСИМАЛЬНІ МЕЖІ
ЕТАПІВ ЗДЕЛЕННЯ
80–10 ТИС. РОКІВ ТОМУ

(північна — сучасна карта)

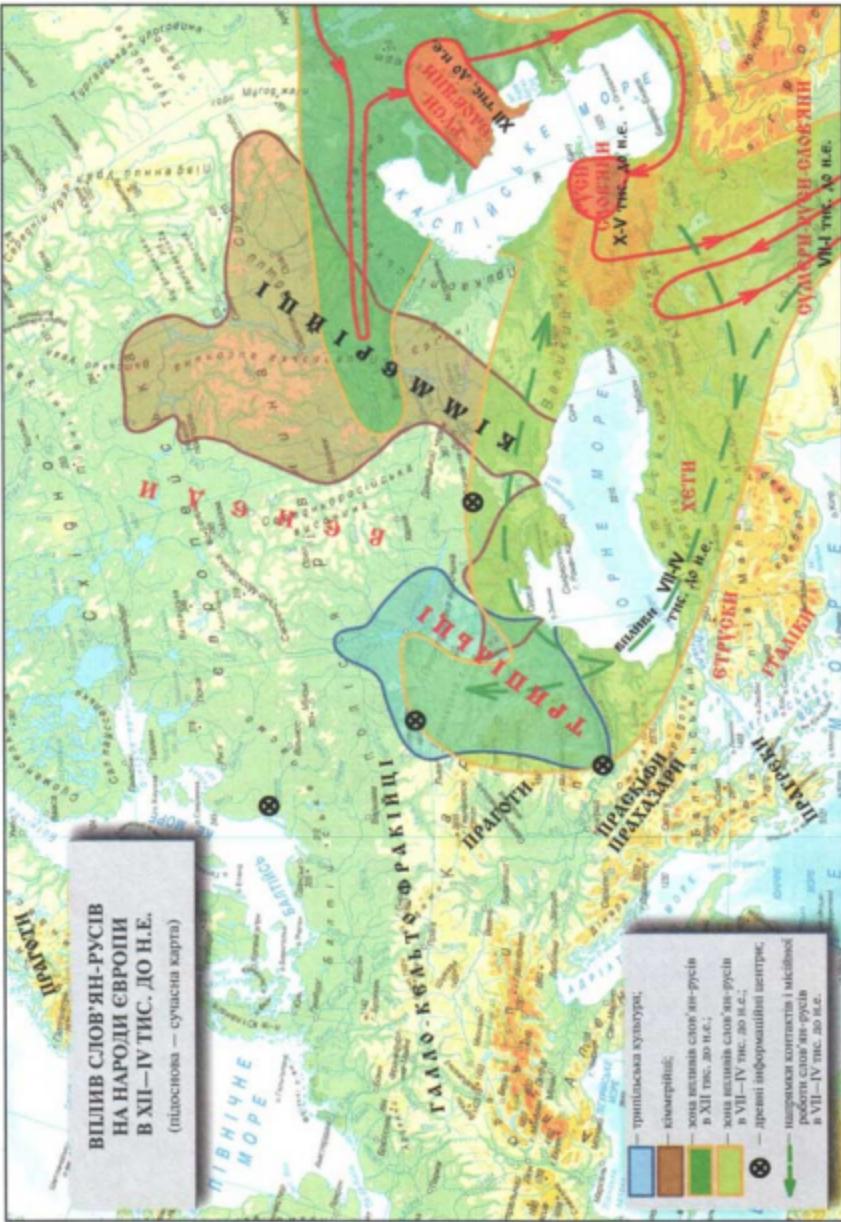
**МАНДРІВКА ЧАСТИНИ ВЕНЕДІВ
(СЛОВ'ЯН-РУСІВ) У XXII—І ТИС. ДО Н.Е.**

(підоснова — сучасна карта Євразії)

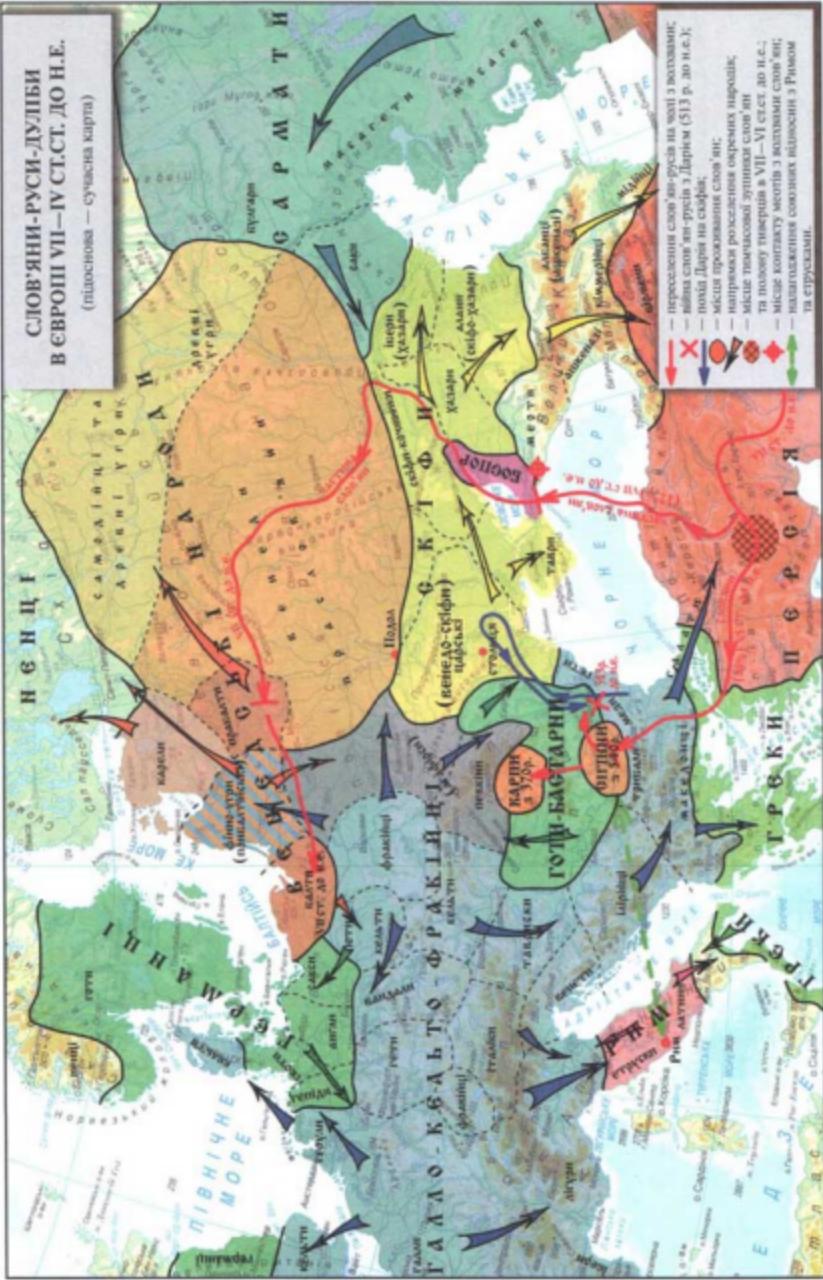
КАРТА 5

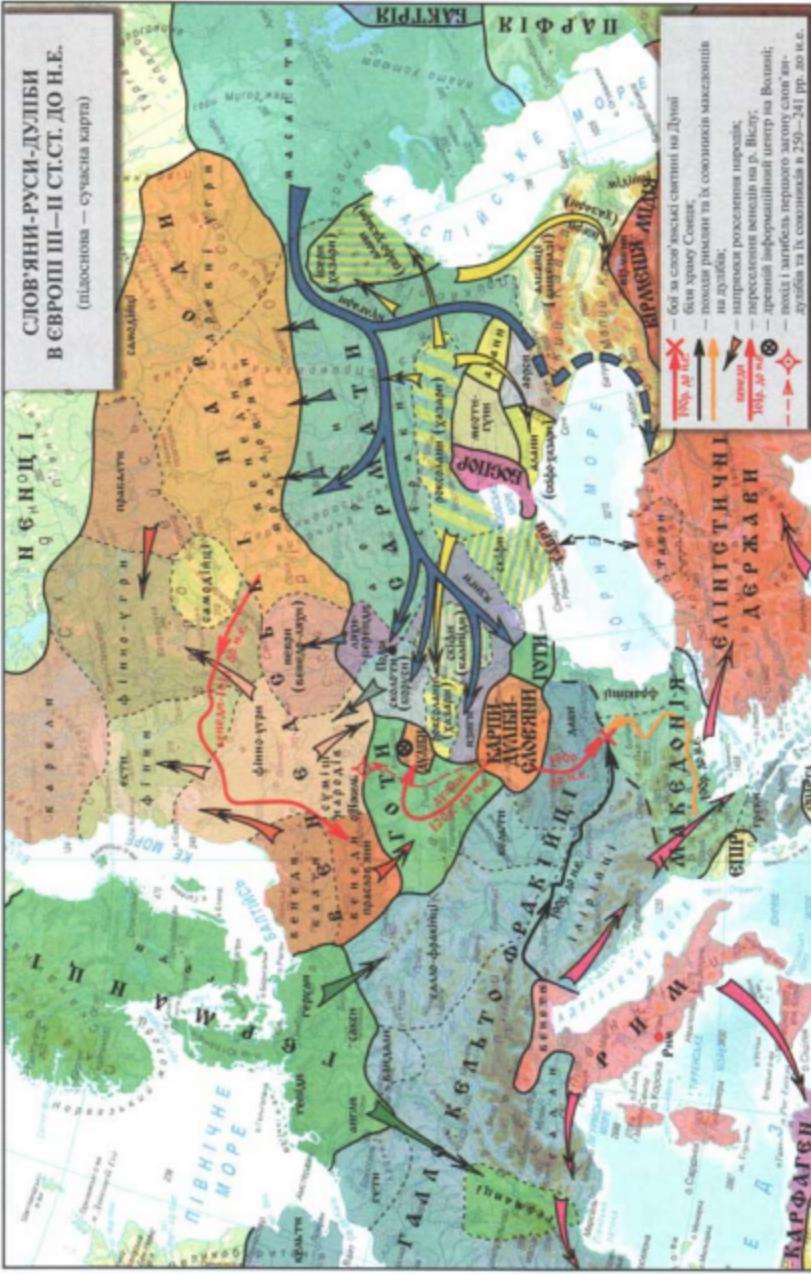
СЛОВ'ЯНЬЯ-РУСИ-ДУБЛІ
В ЄВРОПІ VII—IV СТ. ДО Н.Е.

(підснова — сучасна карта)

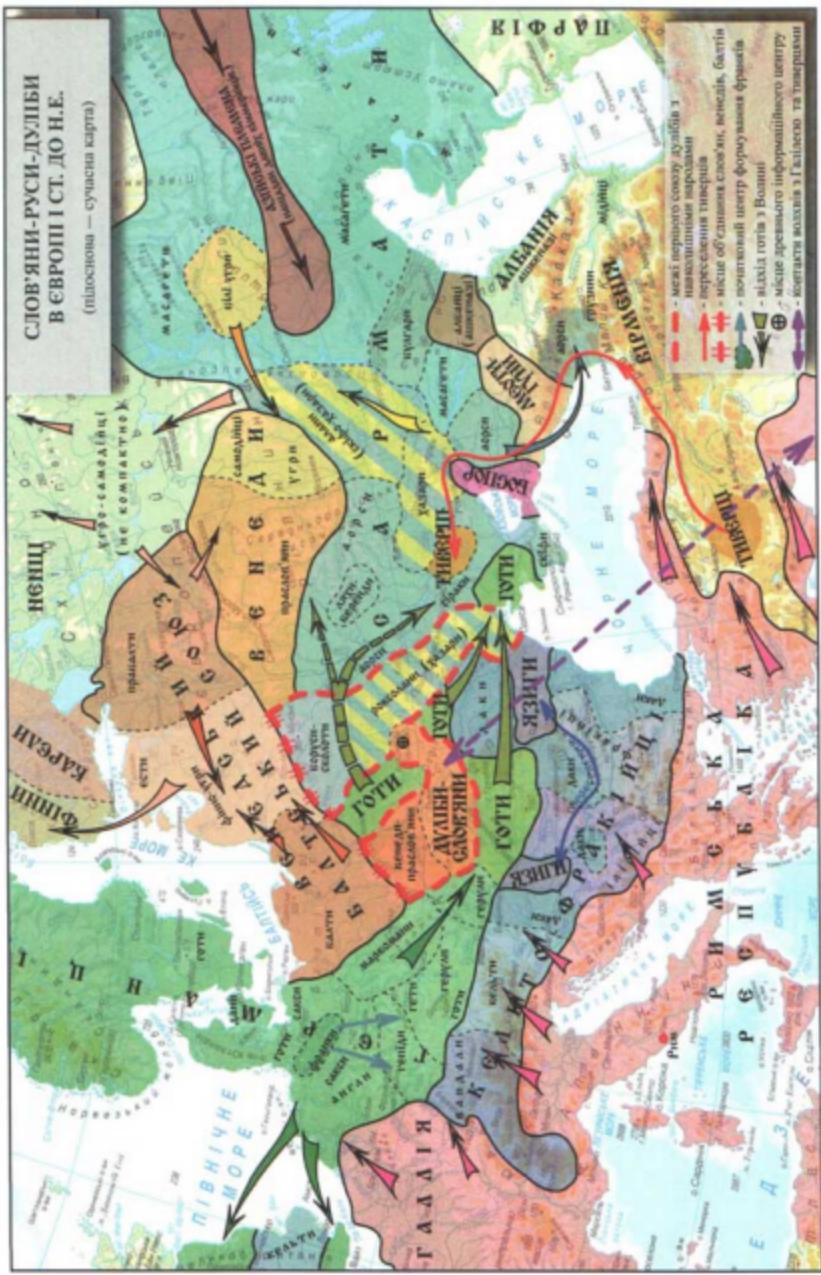
КАРТА 7

СЛОВЯНІ-РУСИ-ДУЛІВІ В ЄВРОПІ СТ. ДО Н.Е.

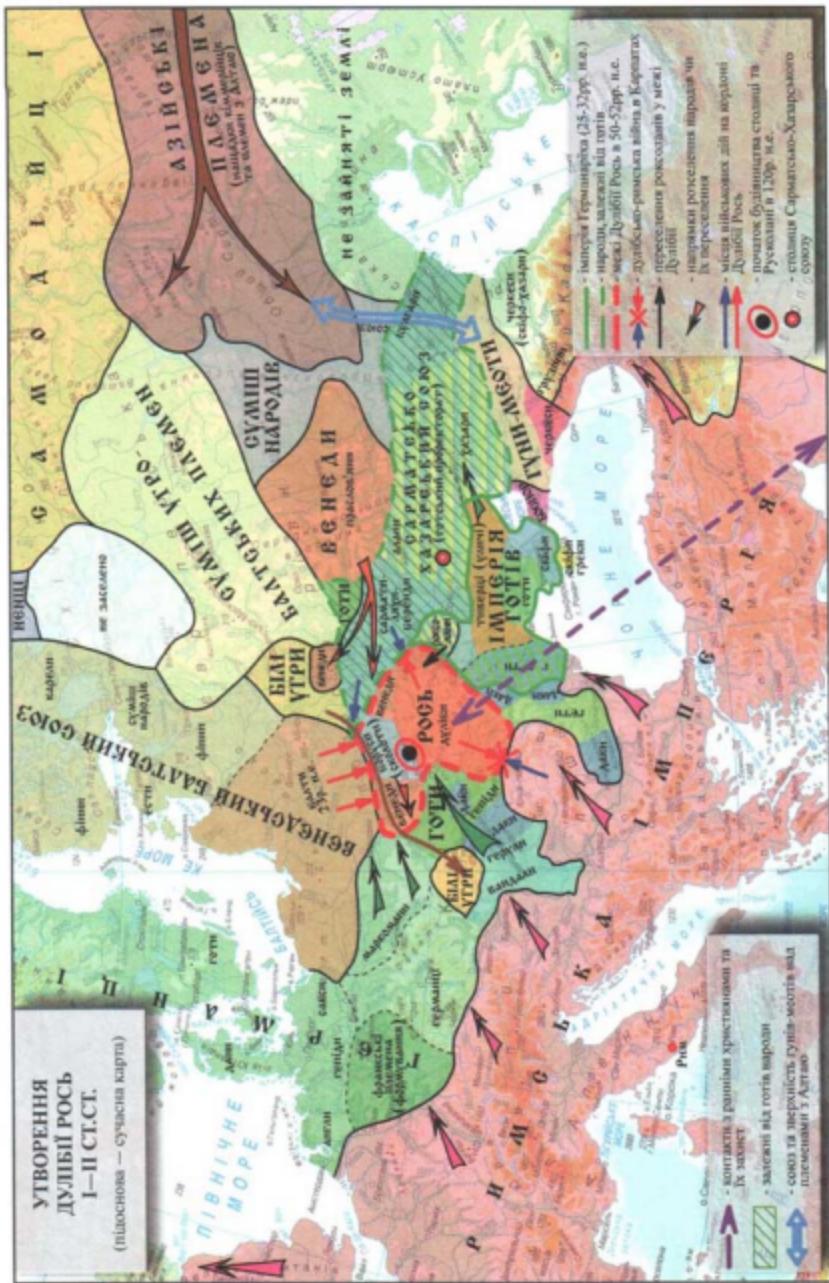
(плоскона — сучасна карта)

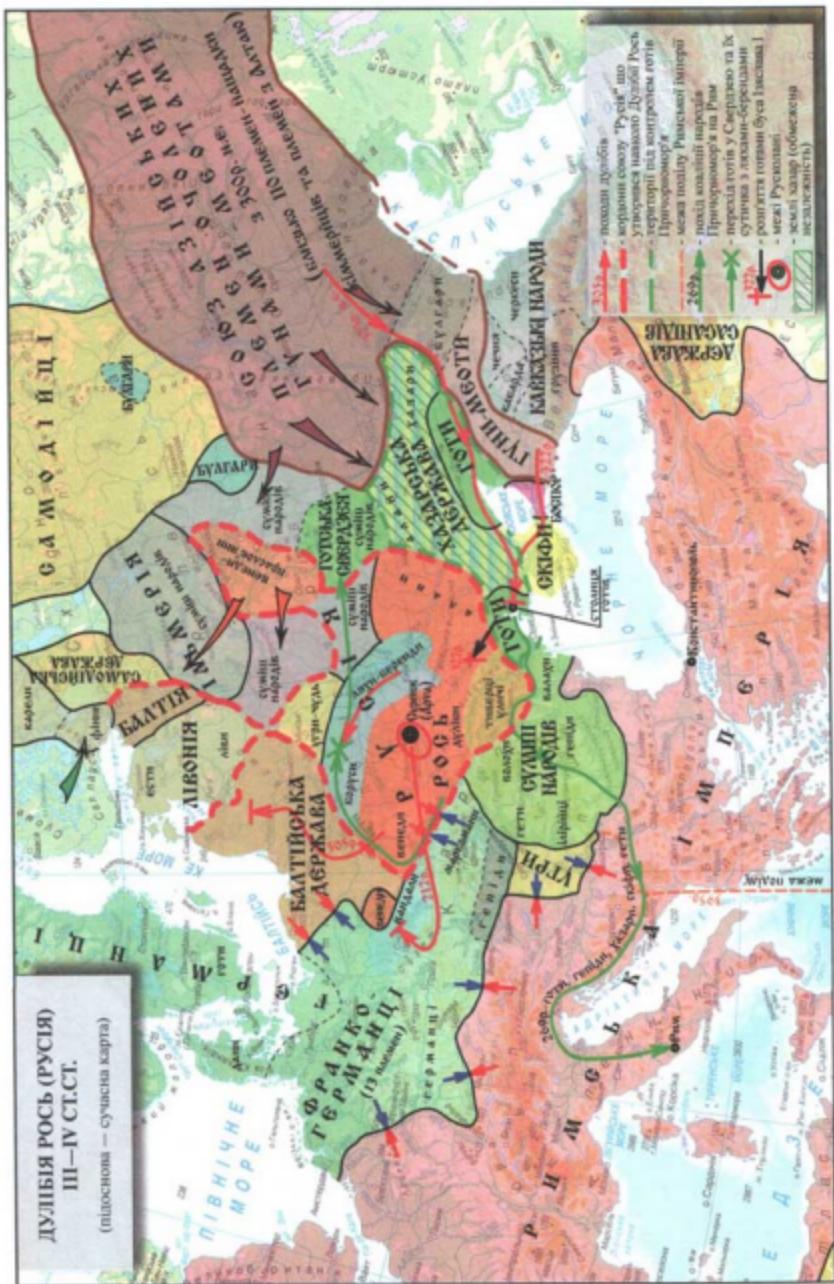

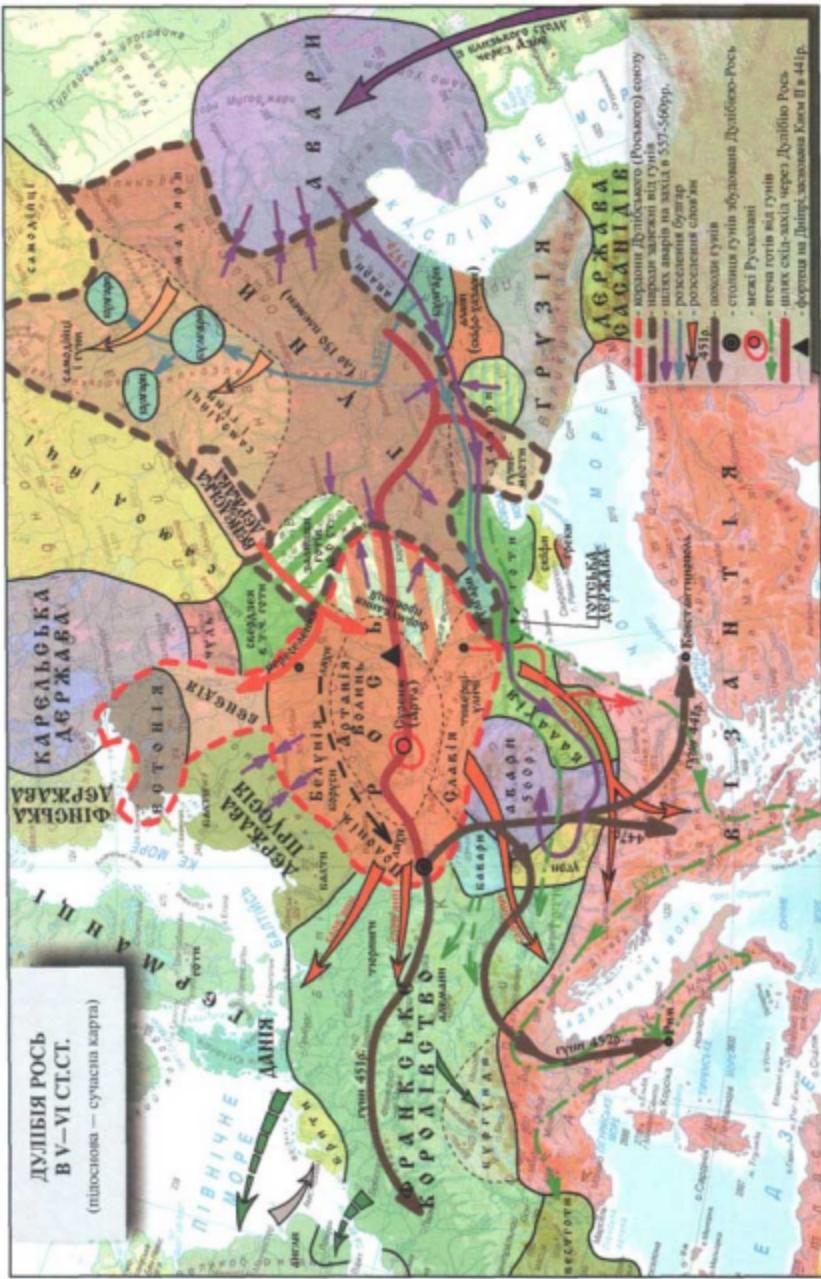
КАРТА 9

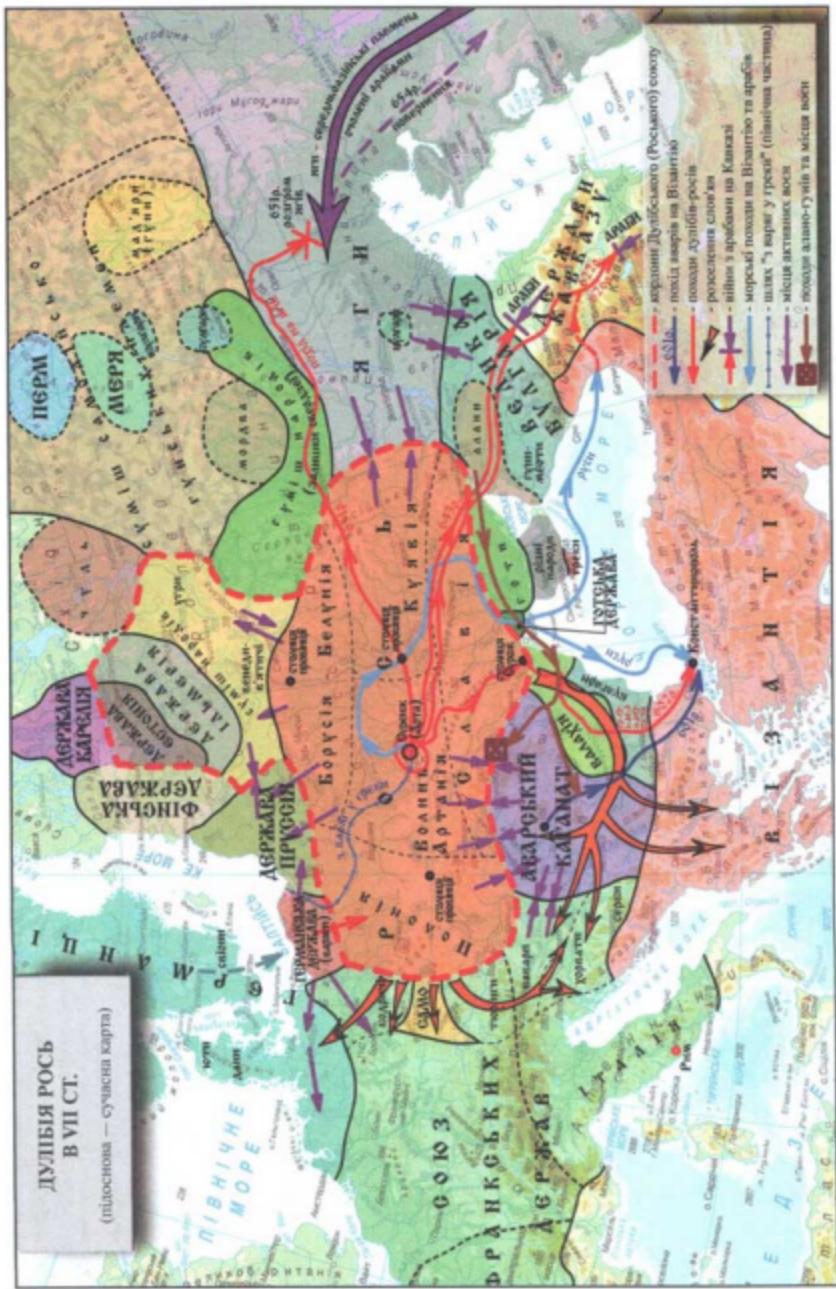

КАРТА 10

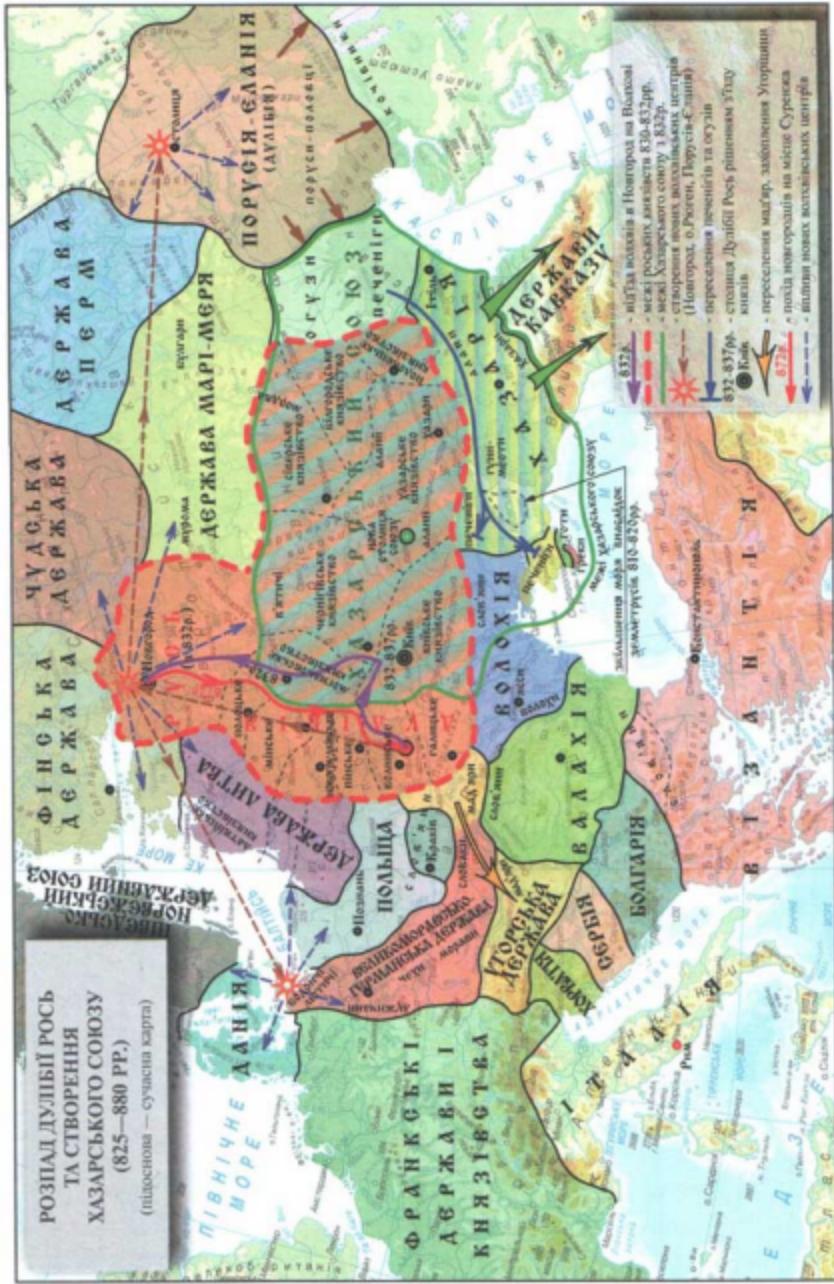
ДУЛБІЯ РОСЬ
в VIII— поч. IX ст.
(до 825 р.)
(північна — сучасна карта)

(изоснова — съгласна кипра)

**РОЗПАД ДУБЛІЙ РОСЬ
ТА СТВОРЕННЯ
ХАЗАРСЬКОГО СОЮЗУ
(825—880 рр.)**

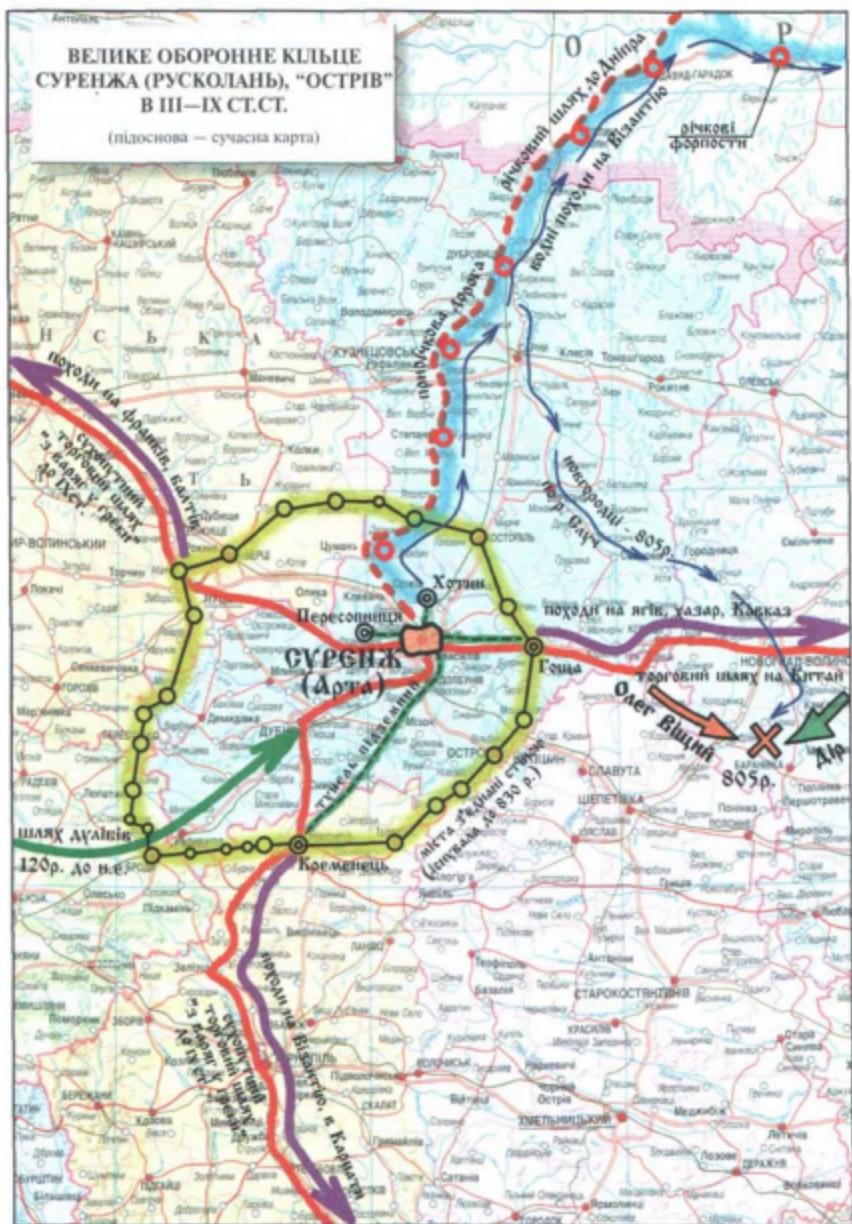
(підоснова — сучасна карта)

**ВЕЛИКЕ ОБОРОННЕ КІЛЬЦЕ
СУРЕНЖА (РУСКОЛАНЬ), "ОСТРІВ"
В III–IX СТ.СТ.**

(підоснова — сучасна карта)

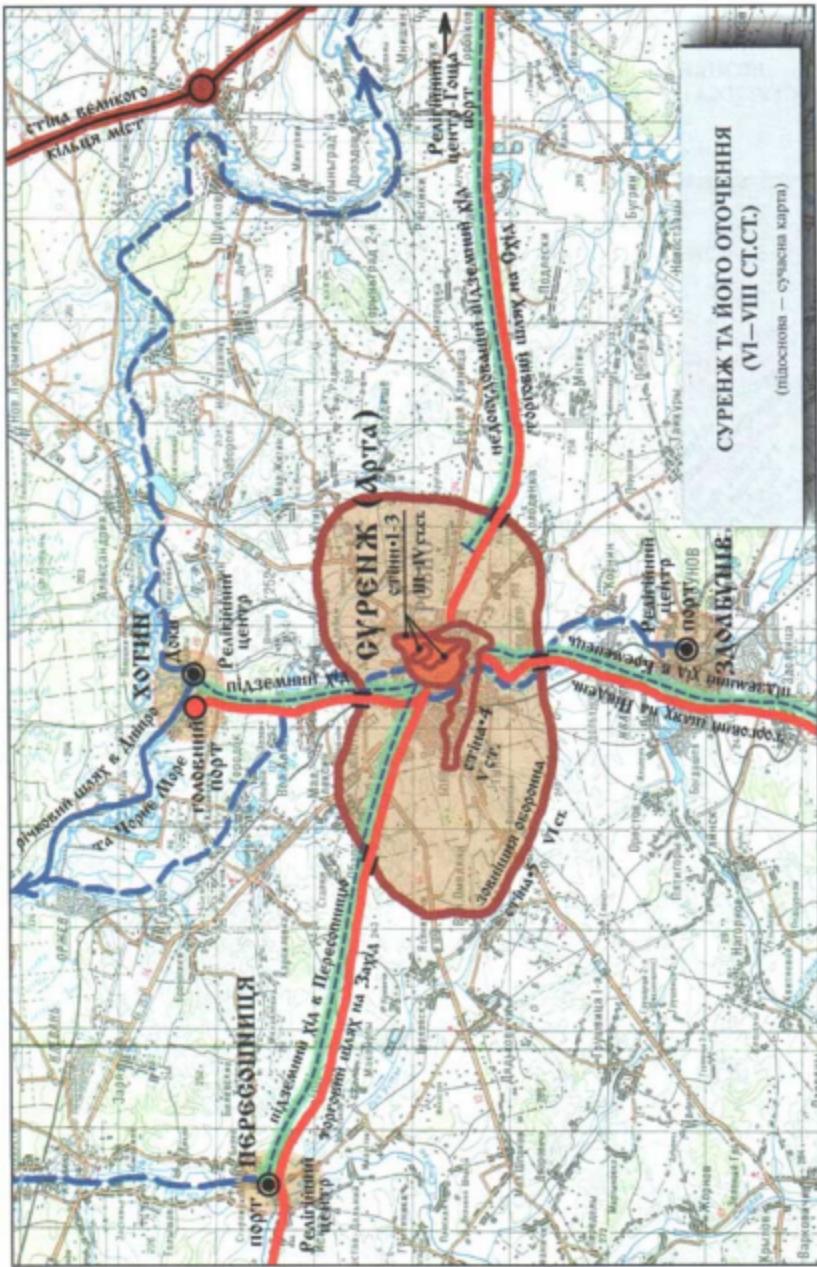
КАРТА 17

СУРЕНЖ ТА ЙОГО ОТОЧЕННЯ

(VI-VIII ст.ст.)

(північна — сучасна карта)

**ЦЕНТРАЛЬНА ЧАСТИНА
МІСТА СУРЕНДЖА
VI – ПОН. ІХ СТ.**

(плоскова — сучасна карта м. Рівне)

Умовні позначення:

- храми Сонця;
- жертвовники з додаваннями;
- преслівий (капітана);
- ритуальні ставки;
- замок (1 — пізньої, 2 — ісп., 3 — хорунь, 4 — хрестин, 5 — бояр);
- крізьязіні карти;
- священні гаї;
- скелі;
- монументи предкам (гаюни);
- Курган князівський;
- ієдальній хвіртка з колодязями та фонтанами;
- оборонні стіни;
- головні дороги;
- руїни рівів;
- внутрішній захисний стін;
- місце поганого замку на річці;
- Військова Рутупія;
- мечеть;
- християнський храм;
- козацький (пагорб);
- бани (герман);
- пізні руїні ківрівської укріпленії;
- арсенал;
- плаця (перехрестя) рів.

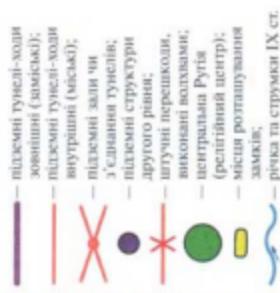
Вч — північ міста.
Протока: №4 і №5 розташовані житлові та господарські квартали, терраси, луки, пасбища, поселення

**СХЕМА ОСНОВНИХ
ПІДЗЕМНИХ ТУНЕЛІВ-
ХОДІВ МІСТА СУРЕНЖ
VI—Поч. IX ст.**

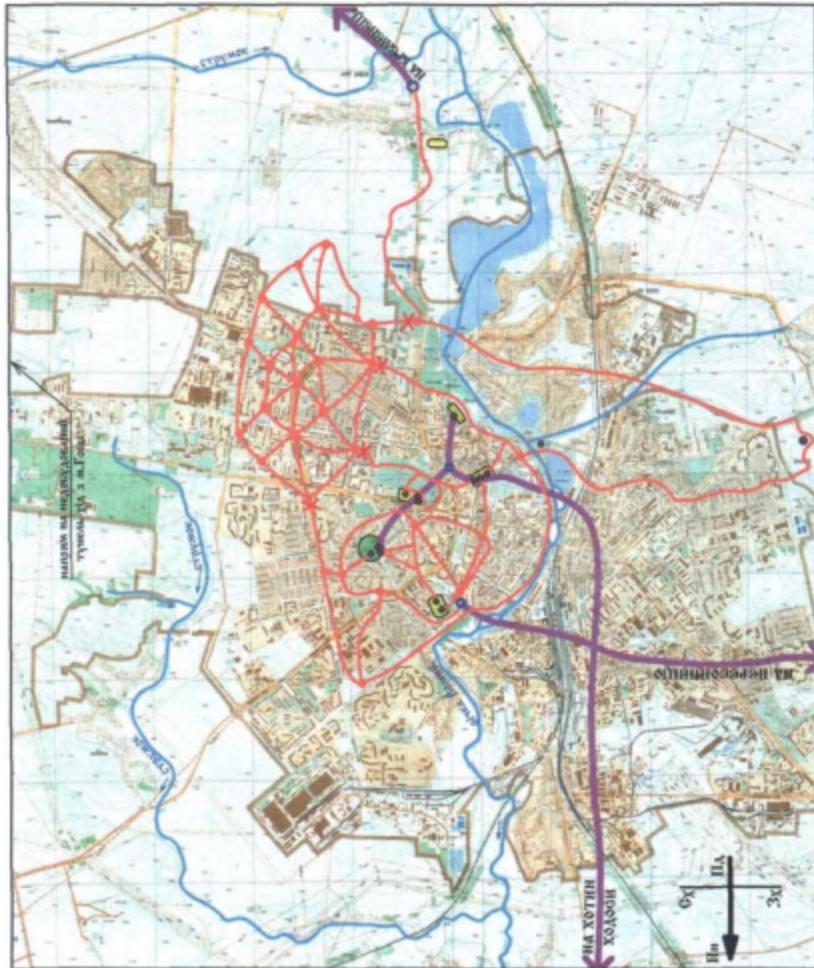
(північна — сучасна карта м. Рівне)

Умови позначення:

Примітки:

- На схемі зміною не показані внутрішньоінтернатні підземні структури, поклади влагодувачів, місця ходів.
- Указі Землі частково підземних тунелів-ходів в данний час зберігалися або підтоплені.
- Рівень води в р. Волині (Усти) в IX ст. був наскім під сучасного на 2—3 м.
- На схемі післястні системи колоній та тунелів-волинок.

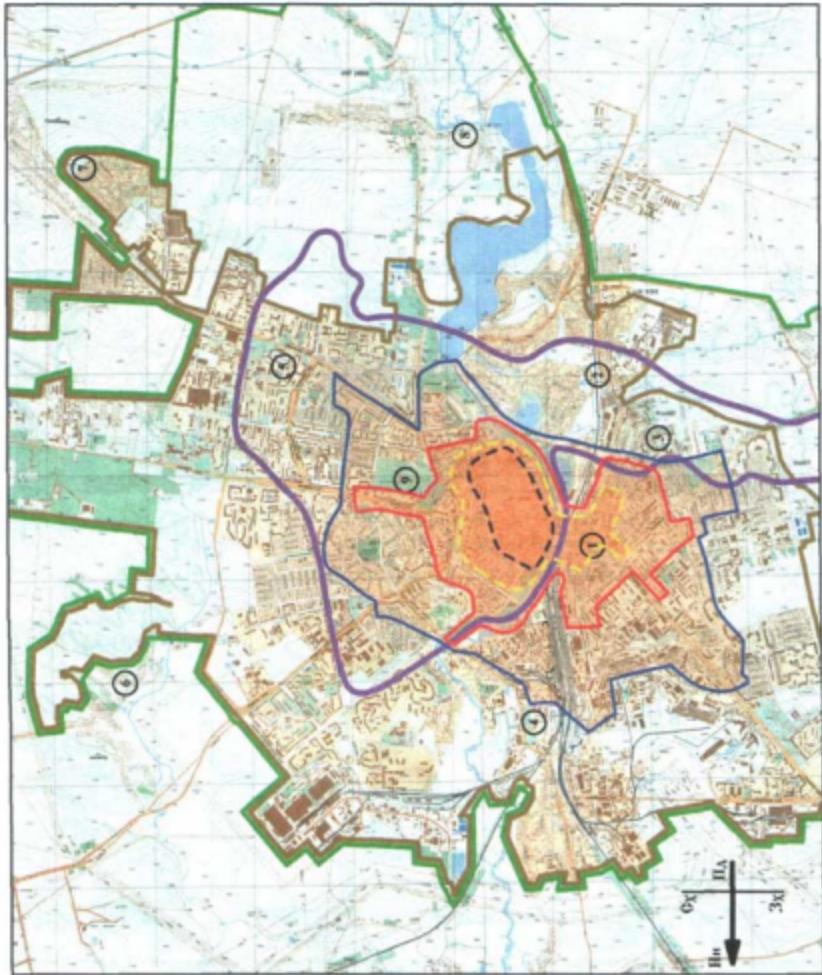

**СХЕМА РОЗВИТКУ
МІСТА РІВНІГО
З XIII ПО ХХІ СТ.**

(підоснова —
старіша карта м. Рівне)

Умовні позначення:

- центр Сурепово (1-4 ст.)
- в VIII ст.;
- еротичне місто розташування Рівного в XIII-XV ст.;
- орієнтовані межі Рівного в XVI-XVII ст.;
- межі Рівного в ХІХ ст.;
- межі Рівного в 1942р.;
- межі Рівного в 1989р.;
- межі Рівного в 2009р.;
- район Вола
- район Басії Кут
- район Десені
- район Златогілля
- місце інформаційного осередку
- район Барвінки
- район Чорніхів та рівненського гір
- район Нового Двора
- парк ім. Т.Г.Шевченка
- (центр Сурепово)

КАРТА 21

КАРТА22

ХРОНОЛОГІЧНА ТАБЛИЦЯ
Історія слов'ян-дулібів-росів та волхвів-укрів

До ХХVI тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Існування древнього вчення про світобудову, що його несли учителі-будителі, та знання про яке зберігали в інформаційних центрах Європи, і яке було перенесене їхніми учнями на Тибет. Існування невідомих нам древніх цивілізацій, що мали активний контакт з інформаційним полем Всесвіту, але не були техногенними за своєю природою.
ХХVI тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Поділ дольодовикового світу на дві світові держави, умовно Атлантичну та Євро-Азійську, зі столицями-мегаполісами в Африці (район м. Таманрассет в Алжирі) та Азії (район м. Кантпур в Індії). Поділ країн на провінції. Розташування північного полюса планети в північно-західній Гренландії (море Бофіна). Відмінне від сучасного кліматичне районування Землі та інший рівень світового океану. Інший тип людської культури: високі знання світобудови та відмова від техногенного розвитку.
ХХV тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Всесвітній катаклізм. Зміна місцезнаходження північного та південного полюсів планети. Всесвітній потоп через танення старих льодовикових шапок. Наростання на нових полюсах льодового покрову і як наслідок падіння рівня океану. Зміна природно-кліматичних зон Землі. Загибель більшості рослинного (зміна вегетації) та тваринного світу, людей (зменшення бази харчування). Масові переселення решток населення. Культурний занепад, втрата цивілізаційних надбань на більшості територій Землі (окрім окремих осередків). Здичавіння частини населення, повернення до примітивних форм господарювання (збирання).
ХХIII—ХХII тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Поступова стабілізація. Північний полюс на північному заході Скандинавії. Пристосування залишків населення, що вижило, до нових умов. Поступове відновлення територіального поділу світу на <i>арійський</i> (східний) та <i>теренський</i> (західний), основні центри яких були в Азії та Африці. Структуризація арійського світу, перенесення його столиці (на південний Урал) і поділ на провінції. Поява назви арійського світу — Гіперборея. Поступове відродження рослинного та тваринного світу.
ХХI тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Збільшення населення східної Європи за рахунок переселення з півночі і заходу. Виникнення проблеми перенаселення. Вихід частини <i>венедів</i> — предків слов'ян з прильодовикової зони (Волині) в Азію.

XXII–XXI тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> · Мандри частини венедів. Відвідини ними столиці Гіпербореї, перехід через середню Азію, Тянь-Шань, Гіндукуш в Індію. Похід по Індії, вздовж Гімалайв до Індо-Китаю, Китаю та північного Тибету (нині пустеля Гобі) на берег <i>древнього моря-озера</i> (на місці пустелі Такла-Макан), місце, що пізніше названо Загір'ям. Зустріч з жінкою-провидицею та наставницею Славою, вчителем Проянем (Перуном). Діяльність керівника венедів — Оря.
XXI–XV тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> · Проживання частини венедів на північ від Тибету в Загір'ї. Освоєння ними древніх знань, принесених раніше на Тибет з європейських інформаційних центрів (Волинського, Придніпровського та ін.), з орієнтуванням на високу духовність. Закладення основоположних знань про світобудову, історію попередніх цивілізацій. Виникнення <i>волхізму</i> (системи керування суспільством людьми з високими духовними здібностями, що мають зв'язок з інформаційним полем Всесвіту, а отже — володіють потужними знаннями та вміннями управляти людським суспільством через ці знання). Прилучення первих волхвів до кола тибетських вчителів. Формування першої Ради волхвів — Трояні (Слава, Проянь, Орій). · Виникнення поняття <i>рос(рус) — просвітлений</i> (знаннями) та ритуалу посвячення в <i>роси(руси) — ритуал русалій</i>. Організація жрецького корпусу — помічників волхвів. Закладення основ язичества через сонячний культ. Сонце — символ единого Бога для язичників. · Формування у <i>росів(русів)-венедів</i> самоназви <i>слав'яні</i> (<i>славні, ті, що несуть славу</i>), що пов'язано з діяльністю жінки-наставниці Слави (Матір-Слави).
XVIII–XVI тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> · Переселення частини тибетських венедів в Китай, на р.Хуанхе в район між сучасним м. Пекіном та м. Хух-Хото. Виникнення тісних взаємовідносин (через волхвів) між русами(росами)-слов'янами Тибету та Китаю. Входження цих венедів у китайське середовище з поступовою їх асиміляцією.
XVII–XVI тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> · Всесвітній катаклізм. Чергові кліматичні зміни на Землі, погіршення ситуації в західній Африці (утворення пустель). Загибель Атлантичної держави. Масове переселення <i>теренських</i> (західних) народів із західної Африки та прилеглих островів. Похід частини теренців у тундрову Європу в напрямку відносно благополучної Гіпербореї (кіммерійці, праскіфи, прахазари, галли).

- Вихід праготів з району Скандинавських гарячих гейзерів, що спричинено їх охолодженням (зміна мікроклімату).

XV тис. до н. е.

- Землетруси на Тибеті. Зникнення моря-озера (виникнення пустелі Такла-Макан). Опустелення навколоїшніх територій (ріст пустелі Гобі). Вихід тибетських русів(росів)-слов'ян під проводом волхвів на захід, до озера Балхаш, а інших племен, що жили в Зарірї, — на схід і південь.
- Початок *місійної* роботи (несення знань і духовності) народами, що вийшли з території пустелі Гобі (майже двісті племен), в тому числі русів(росів)-слов'ян, очолюваних волхвами. Відновлення зв'язків з венедами Європи.

XIV—XIII тис. до н. е.

- Рух теренських народів по Європі, їх розселення. Зупинка галлів на півночі сучасної Франції, а кіммерійців — на півночі сучасної Польщі (кілька сотень років). Поява кіммерійців на півдні сучасної Білорусі та в центрі сучасної України. Співіснування з венедами.
- Просування праскіфів, прахазар та готів теренами напівтундрової та тундрової Європи в бік Гіпербореї. Поступове слабке залюднення Європи.

XII тис. до н. е.

- Освоєння праскіфами та прахазарами півночі Балкан.
- Переселення галлів (галло-кельто-фракійців) на схід, розселення їх трьома групами на землях сучасної центральної Німеччини та Польщі.
- Переселення кіммерійців під тиском місцевих венедів на південь і схід, на сучасний південь України, Подоння та Поволжя.
- Переселення тибетських русів(росів)-слов'ян на чолі з волхвами до Каспійського моря на плато Мангишлак та Устюрт. Спроба з'єднання з старими венедами Європи. Відмова від просвітлення кіммерійців (низький тогочасний рівень знань).
- Відвідини слов'янами земель, які заселяли кіммерійці (біля річок Волги (Ра) та Дону (Рай)).

X тис. до н. е.

- Переселення частини праготів на південь до Карпатського регіону, в дельту Дунаю, на ріку Прут.

X—V тис. до н. е.

- Переселення тибетських русів(росів)-слов'ян за волею волхвів з плато Устюрт у східний регіон Великого Кавказу (на захід від сучасного м. Баку). Їх місійна робота.

IX—VIII тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Кінець допотопного часу — новий катаклізм. Чергове зміщення осі землі та переміщення північного та південного полюсів на сучасне їх місце. Танення старих льодовикових шапок, всесвітній потоп, підвищення рівня океану на 85—90 метрів. Зміна клімату Землі та потепління в Європі. Значні регресивні зміни в рослинному і тваринному світі. Загибель значної частини населення Землі, що проживало в низинах біля морів та океанів. Надзвичайно тривалі землетруси та зливи. Відкат цивілізаційних процесів, зничавіння частини населення Землі. Провіщування волхвами русів(росів)-слов'ян потопу, та його перечікування слов'янами на Кавказі.
VIII—VII тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Перечікування потопу нашадками європейських народів (праготи, праскіфи, прахазари, галли, греки, кіммерійці) на підвищеннях та в горах (Карпати, Крим, Альпи, Скандинавія, Балкани, Піренеї). Висока смертність, боротьба за виживання.
VII—V тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Відродження цивілізаційних процесів на Землі населенням гірських та височинних районів (вище 200м над рівнем моря). Потепління клімату в Європі, поява густих лісів. Залюднення Європи населенням гір та височин. Переселення частини русів(росів)-слов'ян за настанувами волхвів з Кавказу в Межиріччя Тигру і Євфрату. Підтримування зв'язків з венедами Європи. Виконання місійної ролі носіями знань (волхвами, жрецями). Налагодження русами(росами)-слов'янами зв'язків з народами північного Причорномор'я та Карпат (трипільці, кіммерійці, готи, праскіфи, прахазари) та включення в роботу інформаційних центрів на їх території.
VII—III тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Виникнення потужного теренського осередку в Єгипті. Спроба несения місії загиблої Атлантичної держави як осередку особливих (прихованіх) знань.
VII—I тис. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Проживання русів(росів)-слов'ян в Межиріччі Тигру і Євфрату. Участь їх в подіях на Кавказі, в Мідії та в житті країн Межиріччя під назвами <i>субареї</i> (наддуховні), <i>сумери</i> (зоряні люди), <i>халдеї</i> (прізвисько). Активне залучення їх, як союзників, у справи Ассирії, Уарарту, держав Анатолії. Постійні війни з Вавілоном та його союзниками (в тому числі кіммерійцями), яких волхи вважали зарозумілими і повсталими учнями. Спроби силою змінити ситуацію. Підтримання волхвами кон-

тактів з мудречами з Тибету та координація дій у виконанні просвітницької місії (несення знань, духовності, зв'язків з космосом, інформаційним полем Всесвіту).

IV тис. до н. е.	• Активний вплив русів(росів)-слов'ян на венедське населення північного Причорномор'я, Придніпров'я, Придністров'я. Розвиток місійної роботи. Взаємобімін, постійні контакти з європейською прабатьківщиною, що сприяло її швидкому розвитку (<i>трипільська культура, кіммерійці</i>).
IV–III тис. до н. е.	• Культурний та ідейний вплив народів Межиріччя, в тому числі русів(росів)-слов'ян, на населення Малої Азії, Балкан, Аравії, а далі і всієї Західної Європи. Прихід у Межиріччя семітських народів.
II тис. до н. е.	• Участь русів(росів)-слов'ян у спільніх походах на Балкани як допомога народам Малої Азії проти нападів праскіфів, прахазар (частина "народів моря") на захист етрусків, латинян та інших народів арійського світу. Закриття росам(русам)-слов'янам доступу до північного Причорномор'я. • Походи <i>кіммерійців</i> в Азію, війни з місцевими народами на підтримку праскіфів і прахазар, вихідців зі спільної теренської прабатьківщини.
II–I тис. до н. е.	• Початок переселення з півдня і півночі Чорного моря основної частини праскіфів та прахазар (частина хвилі "народів моря") в Причорномор'я, на Північний Кавказ, Нижній Дон і Волгу.
Біля 1400 р. до н. е.	• Заснування етрусками факторії Остія в дельті Тибуру на Апенінах.
Біля 1300 р. до н. е.	• Заснування етрусками факторії Подол на р. Дніпро (сучасна територія м. Києва, район між метромостом і мостом Патона).
Межа XIII–XII ст. до н. е.	• Розгром Ассирією Вавілону. Участь на боці Ассирії сумерів-шумерів (руси[росів]-слов'ян). Спроба волхвів відновити свій вплив і владу в Межиріччі і Вавілонії.
XII–XI ст. до н. е.	• Переселення частини етрусків, після падіння Трої–Ілліону, в Остію та Подол. Виникнення потужного культурного центру на Апенінах.

- Кінець VIII ст. до н. е.**
- Відмова Ассирії від намірів сприяти *сумерам-халдеям* в їх посиленні. Спроба використання їх в своїх цілях. Початок переселення Саргоном II більшої частини *халдеїв* (русів[росів]-слов'ян) з "Країни моря" біля Перської затоки в Сирію, що тривало до трьох століть (останні переселенці потрапили в перський полон). Поділ халдеїв на учителів (слов'ян) та учнів (місцеві племена).
- VII ст. до н. е.**
- Тиск вавілонян, учнів русів(росів)-халдеїв, що звались теж халдеями (Нововавілонське царство) на своїх вчителів, що рухаються в бік Малої Азії п'ятьма загонами. Полявання за слов'янськими (тибетськими) святынями.
  - Відділення від цього потоку частини слов'ян, яка рушила через Чорне та Азовське море на північ до Балтійського моря в землі венедів-балтів. Очолення цього тюходу групою їхніх новопосвячених волхвів (спроба запобігти повній невдачі в поході на давню батьківщину). Їхня місійна робота по дорозі, в тому числі з гунами-меотами на р.Кубань. Спроба більш глибокого просвітлення меотів (нащадків кіммерійців).
- VI ст. до н. е.**
- Відхід русів(росів)-слов'ян п'ятьма загонами (племенами) в напрямку Європи. Охорона тибетських святынь. Напад нововавілонського царя Навуходоносора II на русів(росів)-слов'ян на озері Туз та захоплення в полон загону (племені) *тиверців*. Переселення слов'ян на Балкани, втеча від погоні.
  - Розселення русів(росів)-слов'ян по Дунаю на землях, що раніше належали праскіфам та прахазарам. Перший контакт з готами на північ від Дунаю (біля Карпат). Не зовсім вдала спроба просвітлення готів та прилучення їх до русів(росів). *Початок готських воєн*.
  - Створення на новому місці слов'янського осередку з потужним релігійним центром, так званої "землі Трояні" (освячена волхвами), між Карпатами та Старою Планіною, в долинах річок Жиу, Оlt, Ведя, Огоста, Іскир, Віт, Янтра, притоків Дунаю. Будування храмів Сонця біля Дунаю. Створення умов для збереження тибетських (слов'янських) святынь (храм на острові).
- 540—370 pp. до н. е.**
- Проживання слов'ян на "землі Трояні" (*сігінні* Геродота). Контакти і війни з готами, галло-кельто-фракійцями, що почали експансію на південь та схід.

- Формування *Дулібського Союзу* з чотирьох головних племен русів(росів)-слов'ян. Поширення назви *дуліби* (союзники), як синонім слова руси(роси).
- Зростання слов'янської спільноти до дев'яти племен за рахунок прилучення місцевих жителів. Формування нових племен посвятою в руси. Місійна робота з галло-кельто-фракійцями, готами-бастарнами.

513 р. до н. е.

- Невдала участь слов'ян-дулібів у війні проти Дарія I, перського царя, який організував каральний похід проти скіфів. Бой в районі нижнього Дунаю в спілці з іншими місцевими народами (гетами).

V–III pp. до н. е.

- Відвідування делегаціями волхвів-укрів Апеннінського півострова і Риму. Налагодження союзних відносин та місійна робота з етрусками і латинянами — вихідцями з арійського світу. Сприяння створенню державних інститутій. Будівництво в Римі капища (Капітолій). Прагнення слов'ян-дулібів поступово створювати сприятливе просвітлене оточення.

370 р. до н. е.

- Переселення, з волі волхвів, основної маси слов'ян (сігіннів) на чолі з слов'янами-дулібами в Карпати. Війни з готами і поділ останніх на дві частини. Рух слов'ян в напрямку європейських венедів. Ослов'янення частини готів-бастарнів.

Середина — кінець IV ст. до н. е.

- Розселення слов'ян на чолі з дулібами в Карпатах у верхів'ї річки Муреш. Зустріч в північних районах з галло-кельто-фракійцями (певкінами), що переселились з р. Вісла.
- Розповсюдження нової назви дулібів — *карпени* (від назви священного дерева, граба — *sarcinus*).

III–II ст. до н. е.

- Розширення земель слов'ян-дулібів (карпенів) у Карпатах. Війни на півдні з даками (галло-фракійцями) та македонцями (огреченими галло-фракійцями). Витіснення готів на північ і схід. Нагляд за місцями збереження святынь на Дунаї.

250 р. до н. е.

- Напад сарматів на факторію Подол на Дніпрі. Звернення її мешканців (нащадків етрусків) по допомогу до дулібів і Риму. Формування римсько-етrusьких легіонів допомоги під командуванням Невелія (Нобеля). Союз з дулібами, залучення фракійських найманців.

243–241 pp. до н. е.

- Загибель коаліційних римсько-дулібських військ в боях з готами та від хвороб у верхів'ях Прип'яті (озеро Нобель).

218—201 pp. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Війни Риму з Карфагеном. Поступовий відхід Риму від ідей просвітництва та посилення в ньому теренських настроїв.
200—194 pp. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Нова невдала спроба дулібів закріпитись на Волинській височині. Загибель другого передового загону (блія 90 тис.) в боях з готами.
200—191 pp. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Погіршення відносин з Римом. Бунт латинських учнів проти дулібських вчителів-волхвів. Зростання римського впливу в регіоні.
191—190 pp. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Війна слов'ян-дулібів проти римсько-македонської коаліції за святині слов'ян, що зберігалися під охороною в храмах Сонця на "землі Трояні" та не були забрані в Карпати. Бої за головний Храм Сонця, розташований на острові посеред Дунаю в районі гирла ріки Янтра. Збереження та перенесення на північ слов'янських святинь (тибетських реліквій, священих символів, тибетсько-гобійської землі, бібліотеки та архівів).
II ст. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Війни з західним угрупованням готів. Контакти з язигами-сарматами (прийшлим арійським населенням), що підкорили скіфів та хазар. Створення західним угрупованням готів тимчасової столиці (на 60 років) на ріці Липа на Волині (на схід від нинішнього м.Горохів) та системи військових поховань, одне з яких — на берегах ріки Стир (блія с.Хрінники). Постійна зміна місць розташування готських ставок на Волині.
161 р. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Переселення частини європейських венедів з долини слов'янських волхвів та під тиском сарматів з верхньої та середньої Волги на Віслу. Розміщення їх по сусідству з балтами, яких раніше також привели в Помор'я слов'янські волхви. Утворення двох центрів старих європейських венедів (повалзький, віслянський). Тиск готів з півночі на дулібів.
120 pp. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Переселення частини слов'ян-дулібів (третього передового загону) до району Волино-Подільської височини у верхів'я річок Стир та Горинь на річку Волинь (нині Устя), на місце, де збереглись підземні залишки древнього інформаційного центру. Початок формування єдиного венедсько-слов'янського центру.

кінець II ст. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Зростання впливу балтів, очолюваних слов'янськими волхвами (друга група), на населення басейну нижнього Німану та Двіни. Їх походи на навколошні народи та намагання створити <i>венедсько-балтійську коаліцію</i>.
I ст. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Війни дулібів проти західногерманської експансії, що включала і германизовані народи (скандинавські готи, маркомани, терули, гети, гепиди). Поділ слов'янами-дулібами готського об'єднання у західних Карпатах та на Волині, внаслідок воєн з місцевими готами, на три частини (північну, південну і східну), та відхід південних і східних готів у Причорномор'я. Переселення під тиском Риму і на запрошення волхвів частини азійських слов'ян (тиверців) в Причорномор'я. Рух тиверців (дулібська назва — <i>уличі</i>) з території Анатолії, через Кавказ на Подніпров'я. Просування волзьких венедів на захід в напрямку слов'ян-дулібів.
50 р. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Початок переселення основної маси слов'ян-дулібів на північ.
20 р. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Наближення основної частини слов'ян-дулібів до свого передового загону на Волині. Освоєння дулібами верхнього Подністров'я та Прикарпаття. Посвячення місцевих народів у руси(роси). Територіальне зближення віслянських венедів з дулібами. Створення з волі волхвів слов'янами-дулібами союзу з борусами (сколотами-сарматами) та роксоланами (частиною хазар). Війна союзу з чотирма осередками готів. Фактичне з'єднання усіх венедських територій, що початково мали два осередки консолідації: <i>волинський</i> та <i>балтський</i>. Зародження конкурентної боротьби та поява ворожнечі між двома групами волхвів (різне трактування завдань, місії, боротьба за зверхність в цьому процесі та володіння слов'янськими святыннями).
4—3 pp. до н. е.	<ul style="list-style-type: none"> Мандрівка волхвів-укрів (Трояні) в Межиріччя і Палестину. Принесення дарів новонародженному Ісусу Христу та взяття зобов'язання опіки над ним.
9 р.	<ul style="list-style-type: none"> Поява хлопчика Ісуса в школі волхвів-укрів та його навчання у ній протягом майже вісімнадцяти років. Мандри Ісуса разом з волхвами.

23 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Незгода волхвів Балтського Венедського союзу на виконання другорядних ролей після об'єднання з дулібами. Підготовка до війни. Похід балтів на слов'ян-дулібів та їхніх союзників. Венедські війни. Початок тривалого конфлікту. • Критична ситуація у слов'ян-дулібів.
25—32 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Царювання у готів Германаріха (Великого) та вихід готів до Чорного моря. Підпорядкування готами причорноморських народів та племен, створення готської імперії Германаріха, в яку вимушено входили і тиверці (уличі). Контроль готів над сарматами, хазарами.
50—52 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Відчайдушна боротьба слов'ян-дулібів на всіх напрямках. Поступовий рух на схід до Дніпра. • Поява назви союзу слов'ян-дулібів та їх союзників (<i>венедів, борусів</i>) — Рось.
69—73 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Запрошення волхвами-украми гнаних римлянами ессеїв та перших християн в Дулібію Рось та перебування тут їхньої громади до визнання християнства державною релігією в Римській імперії (в IVст.)
I—II ст.	<ul style="list-style-type: none"> • Переміщення основної маси слов'ян-дулібів у напрямку Подніпров'я та Подністров'я. Вихід до Дніпра. • Війни слов'ян-дулібів з римлянами в Карпатах. Бої біля гори Говерли. Дуліби зупиняють римлян на межі гірських хребтів. • Переселення частини волзьких венедів на схід, в межі Роського союзу. • Освоєння лівобережжя середнього Дніпра сарматами (берендами-ляхами) — учасниками хазарського (аланського) союзу, що залежав від готів. • Зародження в Європі з групи племен етнічного ядра франко-германців. • Переселення частини верхньодніпровських білих угрів в Закарпаття (стимульоване дулібськими волхвами). • Поява азійських племен — нашадків кіммерійців та племен Алтаю в Приураллі. Початок опікування над щими племенами меотів-гунів Приазов'я — також нашадків кіммерійців та скіфів, як наслідок місійної роботи з меотами слов'янських волхвів другої групи. Підготовка меотів-гунів до протистояння готам.
I—IV ст.	<ul style="list-style-type: none"> • Сприяння волхвами-украми розвитку християнства в Середземномор'ї до оголошення його державною релігією в Римській імперії (боротьба з Римом).

120—250 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Початковий етап (перше коло стін) будівництва столиці слов'яно-дулібської держави Рось — міста Суренж, і великого оборонного кола міст — Руколані. • Поступове добровільне приолучення аланів (хазар) та сарматів (берендів-ляхів та інших) до слов'ян-дулібів внаслідок тиску готів. Входження тиверців (уличів) в Дулібію Рось. Момент значного територіального зростання Дулібії Рось. Велика робота волхвів з консолідації навколо дулібів усіх невдоволених політикою готів народів регіону та посвящення їх в слов'яни-руси(роси).
212 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Похід слов'ян-дулібів на <i>вандалів</i>. Війни з маркоманами та іншими германськими та германізованими народами у Прикарпатті на верхньому Дністрі.
250 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Проголошення Суренжа столицею політичного об'єднання <i>Русія</i> в який входили: Дулібія Рось, волзькі венеди, Лівонія, боруси, ляхи-беренди, частина утрів.
256 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Початок проведення виборів великих князів (маджаків-бусів) в Суренжі, як столиці (вибори князя Горислава I замість Хорива I).
269 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Об'єднаний похід готів, гепідів, гетів, хазар, скіфів на Рим (за матеріальної підтримки дулібів). Останні спроби готів <u>утримати гегемонію в регіоні</u>.
III ст.	<ul style="list-style-type: none"> • Втрата готами гегемонії над хазарами Сіверського Дніця. Створення Хазарської держави. Внутрішньоготські проблеми. • Фактичний поділ території готської держави на західну і східну. • Встановлення дружніх відносин між Дулібією Рось, Хазарською державою та волохами-валахами в противагу готам. • Утворення готської Свердзеї в верхів'ях Сейму, Сів.Дінця, Дону. Прилучення до Свердзеї частини розбитих західних готів з Прикарпаття, їх війни з ляхами-берендинами-сарматами (союзниками дулібів). • Поява іноземних назв слов'ян-дулібів — <i>анти</i> (противники) та склавини (слов'яни). • Заволодіння берендинами-ляхами-сарматами, з дозволу дулібів, портовим містом Подол та перейменування його в <i>Самбатас</i>. Самбатас — тимчасова столиця берендів-ляхів.

	<ul style="list-style-type: none"> • Початок процесу збільшення концентрації влади в руках волхвів-укрів після проголошення Суренжа столицею, який посилився в IV–V ст. та фактично став свідомою модернізацією древнього вчення, сформованого на основі незмінного космічного закону світової будови.
300 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Створення гунської коаліції з поволжько-уральських племен Азії (нащадків давніх кіммерійців і алтайських племен) та гунів-меотів Приазов'я (нащадків кіммерійців і скіфів). Очолення гунами-меотами цієї коаліції.
305 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Каральний похід слов'ян-дулібів на Балтську державу. Продовження венедських воєн. Конфлікт волхвів балтійських (друга група волхвів) і дулібо-слов'янських. Боротьба за військову та ідеологічну зверхність в регіоні. Звинувачення з боку балтських волхвів волхвів Суренжа у невиконанні спеціальної місії та узурпації святыни. Небажання їх виконувати другорядні ролі в об'єднаній венедо-слов'янській спільноті.
322 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Акція причорноморської вест-готської держави на землі Росі під проводом <i>вінітарія</i> (великого царя). Захоплення в полон та розп'яття великого князя (буса-маджака) Ізяслава I. Звернення волхвів по допомогу до гунів-меотів Приазов'я. Похід гунів-меотів на готську державу. Упокорення готів.
330–340 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Прийняття волхвами Суренжа перспективного рішення щодо створення структурних одиниць держави – провінцій (княжіні). Розробка довгострокових планових заходів, як методу освоєння нових земель та уbezпечення центру держави.
345–375 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Початок експансії поволжьких гунів проти Хазарської держави. Витіснення хазар на південь, до Передкавказзя. Гегемонія над ними гунів.
370 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Похід гунів-меотів у Тавриду.
375 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Похід гунів на готів. Розгром готів та їх відхід на захід на чолі з вінітарієм. • Смерть остготського царя (родове ім'я не відоме), що називав себе Германаріхом (за Йорданом).
375–405 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Військові конфлікти слов'ян-дулібів з гунами. Активний пошук гунами виходів у Західну і Південну Європу. Загроза Дулібії Росі.
403 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Безрезультатна облога гунами великого кільца Суренжа (Русколані). Переговори між слов'янами-дулібами та гунами. Спроба союзу.

405 р.	<ul style="list-style-type: none"> Укладення першої союзної угоди гунів з Дулібією Рось про взаємодопомогу в експансії до Європи. Спроба волхвів перемогти розумом сильного супротивника. Створення умов для ведення війни гунами в Європі. Відмова слов'ян-дулібів за угодою від збройної участі в походах гунів, та виконання ролі гарантів тилової стабільності (внутрішніх військ). Утворення, за взаємною згодою Дулібії-Рось і гунів, військової бази гунів на р. Віслі в районі Гута-Краків. Економічна допомога гунам з боку Дулібії. Спроба потиснити германців руками гунів. Початок навчання літій гунсько-меотської знаті в Суренжі (Аттіла та інші). Початок переселення ляхів-берендів-сарматів з верхнього Дніпра. Заселення ними району верхньої Віслі для охорони гунського табору.
405—433 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Війни та окремі сутички дулібів з гунами всупереч угоді (різне трактування угоди, недовіра, неналагодженість стосунків). Проходження військ гунів територією Дулібії з Волги і Дону на Віслу. Формування шляху "схід-захід".
433 р.	<ul style="list-style-type: none"> Аттіла (гун-меот) при підтримці Дулібії Рось і волхвів стає царем гунів. Посилення економічної допомоги гунам з боку слов'ян-дулібів. Зміцнення союзних відносин. Планування походів у Європу.
433—470 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Активна економічна, матеріальна, збройна допомога віслянському осередку гунів з боку Дулібії Рось, що стала тиловою базою в боротьбі з Римом і Візантією. Участь в цих походах підкорених гунами народів (окрім дулібів-слов'ян). Формування системи міст і поселень для укріплення Дулібії Рось по всьому її новому периметру.
441 р.	<ul style="list-style-type: none"> Заснування великим князем Суренжем Києм (ІІ) поселення-фортеці (майбутнього Києва) на пагорбах над Дніпром вище Самбатаса для контролю околиць, річки, порту та шляху "схід-захід" (Волга—Дон—Самбатас—Суренж—Вісла), головного шляху гунів.
V—VI ст.	<ul style="list-style-type: none"> Посилення Дулібії-Рось. Формування провінційної структури держави: центральна провінція — Артанія (священна, свята); західна — Полонія; північна — Белунія; південна — Славія; формується східна — майбутня Кувявія. Відмова волхвів від розширення волхвівської влади шляхом створення Трояней (волхвівських Рад) у провінціях. Початок незворотних процесів у системі

	<p>просвітницької роботи, погіршення роботи зі жрецьким корпусом, нарastaюче перевантаження центральної влади.</p> <ul style="list-style-type: none"> Поступове розчинення гунів (задум волхвів) у середвищі європейських народів, особливо у верхів'ях Волги (серед самодійців, угрів), через відсутність у гунів ознак держави: фіксованої території, єдиного державного центру, власної економічної бази, структурованого державного устрою. Вихід на перший план, після ослаблення гунів, слов'яно-дулібської держави Дулібії Рось, що стала міцною європейською структурою.
V—VII ст.	<ul style="list-style-type: none"> Розселення слов'ян-дулібів (склавінів) у Європі. Формування на теренах, зайнятих германцями, слов'янського масиву по річках Одра, Дунай, Ельба, Драва, Сава. Переселення частини слов'ян з периферійних територій на Балкани та в Карпати (поява там <i>антів</i>). Масове посвящення завойованих та прилучених народів і племен в роси(руси)-слов'яни. Поява зародків етнокультурного розмаїття слов'янського світу в Європі. Формування великої кількості слов'янських княжінь з новими племennimi назвами (чехи, морави, хорвати, серби, лютичі, бодричі, поморяни і т.п.), що їх визначали волхви-укри. Постійні війни з балтами, веденими волхвами другої групи та їх державою Пруссією. Продовження внутрішньовенедського конфлікту, боротьби за лідерство у венедському світі. Початок поступової деградації язичества. Втрата значення древнього культу предків. Привнесення новопосвяченими слов'янами елементів багатобожжя. Боротьба з цим явищем волхвів. Поступення просвітницької діяльності, відхід від древнього вчення. Поступове накопичення проблем та концентрація діяльності волхвів на питаннях державотворення.
30-і роки V ст.	<ul style="list-style-type: none"> Походи слов'ян-дулібів на Візантію. Під назвою <i>анти</i> (противники) вони стають відчутними конкурентами Візантії.
545 р.	<ul style="list-style-type: none"> Похід слов'ян-дулібів провінції Славії на Візантію (Балкани, Подунав'я) та укладання першого відомого договору про мир між антиами і Візантією. Сплата Візантією данини.

середина VI ст.	<ul style="list-style-type: none"> Перші згадки про народ <i>рос</i>, що загрожує Закавказзю (ультиматум Дербенту про виплату данини). Визнання цим факту контролю слов'янами-дулібами всієї території, що раніше належала гунам. Прихід <i>аварів</i> з-за Каспійського моря (початково вихідців з Аравії) на запрошення Візантії. Авари — противага північним народам, що почали походи на Візантію.
557 р.	<ul style="list-style-type: none"> Напад аварів на булгар (сарматів, що зазнали гунських впливів) на нижній Волзі. Переселення частини булгар на нижній Дніпро (запрошені волхвами Дулібії). Відхід іншої частини булгар на північ в гунсько-самодійський регіон.
558 р.	<ul style="list-style-type: none"> Сутички аварів зі слов'янами-дулібами (антами) на кордонах Дулібії Рось (провінція Славія) в нижній частині ріки Південний Буг. Відхід аварів до Карпат, у Валахію. Війни з уграми.
560 р.	<ul style="list-style-type: none"> Створення в Карпатах Аварського каганату. Ціль означена аваро-візантійською угодою: війна зантами (дулібами), стримування останніх від походів на південь, нанесення військових ударів по антах.
568—635 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Період аваро-дулібських воєн, тимчасових союзів антів з Візантією (<i>літописне "примучення" дулібів порубіжжя Дулібії-Рось та Дунайсько-Карпатського регіону</i>).
601—602 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Похід аварів на Константинополь. Вимога — збільшення плати за військові дії проти антів та інших народів. Облога міста. Прохання Візантії про допомогу у Дулібії-Рось (антів) та укладення угоди, в якій Дулібія виступає під власною назвою — <i>Рось</i>. Зникнення назви <i>анти</i> (противники), яка замінена самоназвою. Укладання угоди добре сформованим слов'янським письмом (типу влесовиці).
602—608 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Візантія сплачує данину Росі за допомогу у війні з аварами.
початок VII ст.	<ul style="list-style-type: none"> Територіальний ріст Дулібії Рось. Союз Дулібії з Ільмерією та Естонією на півночі проти Пруссії (війни двох груп волхвів). Війни слов'ян з германцями (франками) на заході та аварами на півдні. Похід аланів, з волі волхвів Дулібії, як союзників, на аварів.

	<ul style="list-style-type: none"> Створення Великої Булгарії, за згодою волхвів Дулібії, як захист зі сходу. Входження в цю державу різних народів (хазарів, гунів-меотів, аланів) під зверхністю булгар, як союзників Дулібії Рось. Війни слов'ян з <i>варягами</i> (прибалтійськими народами на чолі з германцями). Утворення провінції Кувявія з центром в Києві. Її розбудова та укріплення як важливого транзитного коридору на схід та річкового коридору на півден. Війни Дулібії Рось, Ільмерії та варягів проти балтійської держави Пруссія.
622—626 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Походи Дулібії-Рось на Візантію та Константинополь. Участь у військових діях аварів і булгар. Похід слов'ян-дулібів на Кавказ, перші збройні сутички з загонами, очоленими арабами.
643 р.	<ul style="list-style-type: none"> Похід слов'ян-дулібів на Північний Кавказ, бойові дії проти військ, очолюваних арабами, як допомога Великій Булгарії. Зростання могутності Дулібії Рось.
651 р.	<ul style="list-style-type: none"> Каральна експедиція проти Дулібії з зачлененням різних народів. Похід <i>ягів</i> (середньоазійських племен) під проводом арабських воєначальників на нижнє Поволжя. Війни ягів з Великою Булгарією і Дулібією Рось. Загроза зі сходу. Переселення частини хазар у межі Дулібії Рось (на Сів.Донець), як бажання волхвів захиститися від ягів. Похід великого князя Болояра Х на ягів. Планування військової акції дулібів-слов'ян з обхідним маневром і виходом у тил ягам. Розгром ягів на ріці Урал (Ягік).
654 р.	<ul style="list-style-type: none"> Повернення ягів у Середню Азію та на Памір. Контроль дулібсько-слов'янськими загонами земель біля ріки Урал, поява там перших форпостів.
671 р.	<ul style="list-style-type: none"> Участь Дулібії-Рось у війні з арабами на Північному Кавказі. Чергова спроба арабів підкорити місцеві народи.
кінець VII ст.	<ul style="list-style-type: none"> Прийняття перспективного плану другого етапу будівництва провінції-княжінь Дулібії Рось (8 провінцій). Визнання першого етапу будівництва провінції-княжінь виконаним. Місійна робота волхвів і жреців на периферії держави.

- Втрата волхвами нової можливості реформи вищої влади в Дулібії Рось та введення (організації) провінційних Трояней (Рад волхвів). Зростаючий відрив волхвів від релігійної верстви жреців та майже повне припинення ними дій по просвітництву (несенню в жрецьке середовище древнього вчення). Посилення ролі князів в справах провінційних народів.
- Переселення, за 'наполяганням волхвів, булгар з нижнього Дніпра на нижній Дунай і Балкани з частиною слов'янських загонів (племен) як противагу аварам. Розташування останніх на південь від Дунаю. Планування дулібської провінції Болгарії.
- Посвячення булгар Подунав'я в роси(руси), прилучення їх до кола слов'янських народів. Клятва булгар у вірності волхвам та слов'янству.
- Зростання ідейного відриву реального язичества від основ древнього вчення (ріст багатобожжя). Наростання деградації язичества, послаблення ідеологічного контролю над периферійними слов'янськими племенами. Поверховість обрядів посвячення в руси(роси).
- Активна допомога Дулібії-Рось в розбудові держави Ільмерія з центром в Новгороді (заснований дулібами). Розгортання активної місійної роботи з навколошніми народами на базі деградуючого язичництва. Поява тут дулібських представників (кривичів) і венедів (в'ятичів). Слов'янізація ільмерів (суміш народів на венедській основі). Підготовка до створення провінції.
- Формування торгового річкового шляху "з варяг у греки" (р. Вісла, р. Буг, Суренж, р. Горинь, р. Прип'ять, р. Дніпро), який контролювали дуліби-слов'яни, та його сухопутного відповідника (через Поділля, Подунав'я і Балкани).

702 р.

- Піший похід Дулібії-Рось на Константинополь. Чергова спроба помститися Візантії за аварські напади та організацію антидулібських походів.

710—711 pp.

- Річково-морський похід Дулібії-Рось на Константинополь. Відрізнявся своєю широтою та силою.

720 р.

- Планування волхвами створення південно-східної провінції на Північному Кавказі (Хазарія) за рахунок долгуваних народів.

	<ul style="list-style-type: none"> Переселення за планом волхвів азійських акацирів (хазар) із Закавказзя, де вони осіли після походів, до Великої Булгарії. Перетворення Великої Булгарії в Хазарію (численне домінування хазар). Розповсюдження в Хазарії іудаїзму. Втрата булгарами, колишніми союзниками дулібів-слов'ян, гегемонії в цьому регіоні. Зародження у хазар ідеї створення потужної держави. Зростання впливу хазар на південно-східні регіони Дулібії-Росі.
722—723 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Піший та річково-морський похід Дулібії-Росі на Константинополь. Відповідь на антидулібські дії, політику подвійних стандартів.
734—736 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Поширення чуми з Європи в Суренж, Візантію, до франко-германців (німців), в Хазарію. Не мало катастрофічних наслідків. Тимчасовий мир в регіоні.
744—751 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Рецидив чуми. Вимирання в Суренжі понад третини населення. Ознаки недовіри до волхвів у провінціях. Зростання ідеологічної віддалі між волхвами (владою) і зовнішнім оточенням (новими княжинями-племенами). Поява ознак неконтрольованості в державі. Початок процесу відособлення західнослов'янських народів в окремі державні утворення (стимульовані германцями). Заохочення до введення спадкової влади, відмови від виплат Суренжу та Русколані данини. Активна ідеологічна робота Хазарії на півдні та сході Дулібії Росі серед слов'янізованих хазарів, аланів. Розповсюдження там іудаїзму. Слабкість реального язичества, перенасиченого багатобожними культами.
762 р.	<ul style="list-style-type: none"> <i>Каральний похід</i> Дулібії-Росі на південні (булгари) та західні (чехи, морави) народи за проведення ними політики відокремлення та залучення іноземних (в тому числі германських) князів на княжиння. Фактичне визнання державної самостійності цих слов'ян та слабкості правління в Дулібії Росі.
VIII ст.	<ul style="list-style-type: none"> Формування на південному Уралі провінції Порусія-Еланія, ядром якої були переселенці з Дулібії-Росі, яких суренжці звали дулібами та еланами, а кияни — половцями (польові жителі, степовики). Зародження військових дулібських поселень в провінції Порусія-Еланія з опорою на кінне військо. Формування основ слобідського (станичного) способу розселення.

- Формування на півночі провінції Ільмерія, як складової частини Дулібії-Рось (провінції другого етапу). Поступове застосування для ільмерців нової назви — словени (слов'янни-писарі).
- Захоплення дулібами держави Пруссія та перейменування в союзну державу Помор'я. Падіння впливу місцевих волхвів, їх поступове самозречення. Завершення протистояння двох груп слов'янських волхвів (Суренжа і балтійської). Встановлення єдиновладдя дулібських волхвів.
- Наростання в князівському середовищі Дулібії Рось, особливо периферійному, ідеї племінної самодостатності, виключності, небажання підтримувати політику волхвів.
- Перетворення язичества в багатобожну віру, в якій поєднались дулібська основа (культ предків) та вірування багатьох прилучених до слов'янства народів. Втрата провінційним язичеством цілей своєї діяльності (просвітлення). Безуспішна боротьба волхвів з цим явищем.

772—773 pp.

- Річково-морський похід на болгар через їх непокору, який завершився боями на р. Дунай. Прагнення повернути болгар до виконання місії, визначеної волхвами. Спроба продовження політики формування провінції другого порядку з прилучених народів.

---

790 p.

- Посилення в Києві, столиці Киявії, *антисурензьких, антиволхвівських настроїв*. Використання в цих цілях християнства та іудаїзму, їх протиставлення волхвізму, що втратив зв'язок з древнім вченням. Підтримка цих настроїв Візантією та Хазарією. Спроба ківських князів здобути самостійність.
- Розповсюдження антиволхвівських настроїв на Славію зі столицею містом Сурож на Дністрі (нижня течія).
- Отримання волхвами пророцтва про тяжку біду, яка вразить Суренж (чума). Спроба підготовки до боротьби (виготовлення вакцин). Розуміння ними складності ситуації.

---

791 p.

- Каральний похід порусів-єланів (половців), за волею волхвів, на столицю Славії Сурож. Перенесення столиці Славії на Південний Бут. Боротьба з грецькими впливами.

795–804 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Занесення в Суренж чуми з Візантії. Велика епідемія в місті та Русколані. Боротьба з нею волхвів та жреців. Часткове придушення епідемії. Подальше послаблення центральної влади. Втрата у населення держави віри в силу волхвів. Початок дроблення провінцій (княжинь).
796 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Прийняття волхвами плану можливого перенесення столиці з Суренжа в інше місце. Початок будівництва нової столиці в межах Русколані в районі с. Сатій (закладено замок і окольнє місто) на південний захід від Суренжа. План відкладено після часткового подолання чуми.
801–806 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Похід франків на авар. Падіння Аварського каганату. Часткове посвячення аварів, що переселились в Дулібію, в руси(роси). Поселення частини цих аварів-русів(росів) в околицях Суренжа (с.Обарів).
804 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Князювання в провінції Кувей і Києві, без згоди волхвів Суренжа, обраного місцевим віче <i>самопроголошеного</i> князя — візантійця Діра, що спирається на підтримку християн та цдеїв провінції Кувейя, Славія, державну допомогу Візантії та Хазарії. Активна допомога Діру з боку Константинополя.
805 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Спроба Суренжа відновити своє панівне становище. Похід великого князя Олега Віщого (І) на Константинополь, підбурювача нестабільності в межах Дулібії Рось. Закріплення щита на воротах Константинополя (попередження). Визнання містом своєї залежності без бою та сплата ним данини.
806 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Похід київського князя Діра на чолі коаліційного війська (руси, візантійці, хазари) на Суренж з метою його розгрому та перенесення столиці Дулібії-Рось в Київ. З'ясування цих планів волхвами та організація коаліції дальніх провінцій. Допомога Суренжу з боку Новгорода та Порусії-Єланії. Розгром війська Діра на підході до великого оборонного кільця (Русколані). Втеча Діра в Київ.

- Рецидив чуми в Суренжі і Русколані. Розгортання епідемії з новою силою. Відчайдушна боротьба волхвів і жреців з хворобою протягом наступних чотирьох років. Нестача лікувальних засобів, вакцини. Висновок волхвів: це Божа кара за відхід від основ древнього вчення, за кастовість, зарозумілість, занедбання послідовної місійної роботи. Роздуми над долею держави та розуміння приреченості Суренжа.
- Роздуми волхвів про долю місії та спокуту своїх гріхів. Виникнення ідеї перенесення столиці в далеке нове місце та збереження на певний час (200—300 років) в умовах Суренжа слов'янських реліквій, раритетів та святынь.

810 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Розробка волхвами плану руйнування Суренжа та перенесення столиці в Новгород. Нове поширення чуми і низька ефективність методів боротьби. Останній пункт плану волхвів — повернення до Суренжа через 250 років.
810—820 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до руйнування Суренжа, боротьба з новими спалахами епідемії чуми. • Землетрус в Причорномор'ї, місцеве просідання земної кори. Розширення Азовського моря і затоплення частини Таврії та степів, формування сучасної берегової лінії.
821 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Руйнування храмів Сонця та капищ Суренжа. Консервація їхніх святынь (символів, ідолів, жертвників). Консервація бібліотек, слов'янських реліквій. Створення глибоко під землею спеціальних сховищ.
821—827 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Руйнування та спалювання жителів, виробництво, засипання вапном чумних осередків. Часткове вимиряння, часткове розселення городян в межі Русколані. Масова робота волхвів з населенням. Заборона населенню, боярам і князям передавати будь-яку інформацію за межі міста.
823—824 pp.	<ul style="list-style-type: none"> • Останні спроби волхвів дієво управляти підконтрольними провінціями Дулібії з Суренжа та чинити <i>опір бунтівним провінціям та князівствам</i>. Боротьба (руками союзників) за збереження земель, що відколювались від Дулібії та ставали самостійними державами (князівствами). • Переселення, з волі волхвів, <i>союзних мад'яр</i> (залишки гунів), як реальної військової сили, з Приуралля в Полонію. Осада мад'ярами Києва та похід на захід (на Угорщину) з метою утримання кордонів Дулібії.

- 827—831 pp.
- Руйнування замків Суренжа силами армії та гвардії жреців (спеціально вакциновані люди) таранами, порохом. План волхвів — нічого не залишити конкурентам, дезорієнтувати в пошуках святынь, реліквій, бібліотек.
- 829 р.
- Смерть останнього волхва другої групи в Прибалтиці (держава Помор'я), що не вчив учнів.
  - Переорієнтація місцевої еліти Помор'я на волхвів Суренжа та перехід на службу до них місцевих князів.
  - Зростання керівної ролі дулібських князів в умовах ослаблення державної влади.
- 830 р.
- Зїзд місцевих та провінційних князів Дулібії-Рось (без великого князя Суренжа) в столиці провінції Белунії. Обговорення на новому ситуації в державі і Суренжі та виявлення незадоволення політикою волхвів. Визнання, всупереч волі волхвів, столицею Дулібії-Рось міста Київ.
  - Переїзд з Суренжа великого князя (Хорбера) з залишками війська та князями в Новгород (без волхвів та залишків гвардії).
- 832 р.
- Руйнування зовнішніх стін Суренжа та виїзд волхвів, жреців, залишків гвардії жреців (всього 2 тис. чол.) з Хотина на кораблях-чайках в Новгород.
  - Юридична ліквідація Дулібії Рось як держави (волхви, великий князь — в Новгороді, символи влади, раритети — в землі Суренжа, найдієздатніші князі — в Києві).
  - Проголошення волхвами території Суренжа згубною та хворобливою (*рівним* — "ра-вне", сонце, якого немає, яке зайдло, мертвє сонце) з забороною підходити до нового близиче, ніж на день ходу (30-40 км).
  - Формування добровільного Хазарського союзу, до якого ввійшли, крім Хазарії, 7 князівств Дулібії-Рось на чолі з Києвом (832—837 pp.), народи Криму, Причорномор'я, кочові народи між ріками Волгою та Уралом. Організація столиці Хазарського союзу (в районі сучасного м. Харкова).
  - Новгород, столиця Ільмерії, після появи волхвів та великого князя проголошений столицею *князівства Русь*, яке вступило в союзні відносини з західно-дулібськими князівствами (всього 7 членів).
  - Організація київським князем охорони території колишнього Суренжа і *початок тривалих та безупішних пошуків киянами реліквій держави Рось*. Виникнення по периметру колишнього Суренжа дрібних поселень. Залучення до пошуків бояр з Русколані.

837 р.

- Поява назви *Київська Русь*, як альтернатива діям волхвів і *Rуси Новгородськії*.
- Доручення князю Острозькому (Острог — одне з міст Русколані), що тепер підкорявся Києву, охороняти територію Суренжа та нікого сюди не допускати. Невдала спроба знайти слов'янські святині і раритети силами бояр, що служили в Суренжі (місця були відомі лише волхам і верховному жрецю).
- Формування князем Острозьким охоронних залог-постів навколо руїн Суренжа (*рівного*).

837—858 pp.

- Підготовка Новгорода, Києва і князівських центрів до можливої війни. Запрошення в слов'янські землі великих загонів чужоземних найманців та вільних лицарів, як сили для самозахисту.
- Початок процесу самозваного волхвівства (учнями волхвівської школи). Подальший відхід від древнього вчення.

858 р.

- Захоплення влади в Києві варязьким лицарем Аскольдом, що скористався відсутністю порядку в державі і княжіннях.

858—866 pp.

- Князювання в Києві варяга Аскольда та його рідного брата (інваліда) Дара. Спроби Аскольда вести незалежну політику та розбудовувати князівство. Посилення Києва в межах Хазарського союзу. Фактичне відособлення його від цього союзу.

860 р.

- Похід Аскольда на Візантію. Прийняття християнства (аріанство) Києвом як державної релігії, що посилило незалежність від Хазарії.

862 р.

- Обрання, з волі волхвів, Рюрика, варязько-фінсько-балтійського вільного лицаря з когорті поморсько-балтійської знаті великим князем в Новгороді.
- Початок активної підготовки волхвами до реалізації ідеї відновлення своєї влади. Залучення до цього варязьких (поморсько-балтійських) дружин.

872 р.

- Похід новгородців, за наказом волхвів, на місце Суренжа за святынями і реліквіями Дулібії Рось. Бої з охоронною залогою князя Острозького. Невдала спроба оволодіння (через великий об'єм робіт). Переконались в збереженні реліквій.
- Розширення діяльності волхвів Новгорода. Створення двох нових груп волхвів на сході (Порусія-Єланія) та заході (o.Рюген). Розширення процесу посвячення в роси(руси) місцевого населення в допомогу Новгороду. Підготовка до взяття влади в Києві, як найпотужнішому центрі слов'янських земель.

- 879 р.**
- Похід новгородців під проводом Олега (ІІ), воєводи Рюрикового, на Київ з метою позбавлення влади кійського князя (ім'я не відоме). Олег стає князем кійським. Його мета — відновити підпорядкування волхвам провінції Куряї, а далі — усіх земель Дулібії-Рось.
- 880 р.**
- Смерть Рюрика. Олег (ІІ), князь кійський, признається опікуном Ігоря — сина Рюрика (контроль Олега волхвами). Волхви ставлять перед Олегом (ІІ) завдання: наведення ладу в слов'янському світі. Збирання військових сил в Києві (варяги, руси Ільмерії).
  - Дозвіл вільного доступу на територію Суренжа. Поява на руїнах міста перших, немісцевих жителів. Створення першого невеликого поселення.
- 882 р.**
- Повернення до політики об'єднання всіх слов'ян під керівництвом волхвів. Початок війни Олега II проти навколоїшніх новоутворених слов'янських князівств. Жорстокі розправи з непокірними.
  - Нова політична ситуація: керівна ідеологічна сила держави базується в Новгороді (волхви, жреці, державне віче, нащадок великого князя) в оточенні свіжопосвячених русів(росів), а реальна військова слов'янська сила та найдієздатніші князі, — в Києві. Київ — військовий лідер держави.
- 882—907 pp.**
- Відмова волхвів від повернення прихованих слов'янських реліквій до *стабілізації ситуації в державі* (поява самозваних волхвів, слабкий контроль жрецького корпусу, влада силою меча) і оволодіння цією ситуацією Радою волхвів та тріумфальний переїзд волхвів у Київ, як майбутню столицю Дулібії. Сумніви в контролюваності ситуації.
- 907 р.**
- Похід Олега II на Константинополь. Одна з останніх відомих згадок про дулібів у літописах.
- 912—945 pp.**
- Князювання Ігоря, обраного і підтриманого волхвами великого князя. Ігор — об'єднувач земель Русі на ідеях волхвів. Походи Ігоря на Хазарію (912—913 pp.) та Візантію (941 р.). Об'єднання Ігорем більшості східних слов'янських земель. Незадоволення Візантії, підготівка помсти.
- 939 р.**
- Будівництво на місці Суренжа дамби на річці Волинь (Устя) та затоплення її долини. Спроби припинити таким чином самовільні пошуки реліквій. Заболочення частини території в подальшому, що задумувалось як гарантія проти вилучення святыни.

945 р.	<ul style="list-style-type: none"> Втягування Ігоря в аферу з деревлянами. Вбивство Ігоря, номінально деревлянами, фактично за таємною змовою Візантії та київської знаті. Покарання деревлян Ольгою.
945—957 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Ольга — невизнана волхвами правителька Русі. Її провізантійські дії дратують волхвів, однак те, що вона — мати майбутнього великого князя Святослава і його легітимна опікунка, стримує їхній гнів. Спроба Ольги легітимізувати владу через введення християнства та очолення його волхвами. Відмова волхвів.
957—972 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Святослав, визнаний волхвами великий князь, продовжує справного батька Ігоря за активної підтримки волхвів. Походи Святослава на Хазарський каганат (966—967 pp.) та Болгарію (967—971 pp.). Мішь Київської Русі. Незадоволення Візантії. Дивна смерть Святослава.
980—982 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Початок князювання Володимира Великого, що вирішив стати над волхвами (імператором). Спроба створення світської імперії через підкорення волхвів та отримання слов'янських святынь. Відмова волхвів (982 р.)
988 р.	<ul style="list-style-type: none"> <i>Акт вибору віри великим князем Володимиром.</i> Переговори з Візантією. Опора на християнство, як релігію, що готова підтримати владу князів-імператорів Русі. Удар по волхвізму. Піднесення князівської влади над суспільством.
988—1015 pp.	<ul style="list-style-type: none"> Володимир Великий — християнський князь-імператор. Розбудова християнських храмів та масова перебудова (реконструкція) язичеських храмів Сонця у православні церкви. Запрошення на Русь грецьких священиків. Заклик до ліквідації язичеських літописів та пам'яті про волхвів. Зростання кількості самозваних волхвів (в ролі ділів-чарівників), що не володіли основами древнього вчення.
1023 р.	<ul style="list-style-type: none"> Завершення діяльності волхвів у Новгороді після останнього з'їзду представників волхвів (1022 р.) та їхнє переселення на Тибет (з відвіданням місця Суренжа). Визнання свого програшу. Втрата слов'янським світом будь-яких достовірних знань про древнє вчення, його основи, про вчителів-будителів.

XI—XIII ст. ст.	<ul style="list-style-type: none"> Цілеспрямоване вилучення літописцями з літописних матеріалів Київської Русі згадок про Дулібю Рось, дулібів-русів(росів), слов'янські святині.
1180 р.	<ul style="list-style-type: none"> Повна заміна в Київській Русі назви <i>поруси-єлані</i> на назву <i>оловці</i>. Злиття дулібського елементу Порусії-Єлані з місцевим тюркським населенням. Трансформація місцевого язичества (тенгріанство) та набуття ним місцевих ознак. Переселення частини половців на Дон і Дніпро. Розповсюдження в межах Київської Русі спрощеного по суті язичества з широкими проявами багатобожжя, що керувалось <i>самозваними волхвами</i> і їх жрецями. Прояв стихійного народного протесту.
XII—XIII ст. ст.	<ul style="list-style-type: none"> Повна втрата інтересу князівської влади до питання Суренжа-Рівного. Відмова від спроб пошуків слов'янських святинь. Налагодження системи передачі князівської влади.
1238—1240 рр.	<ul style="list-style-type: none"> Смерть останніх посвячених волхвів на о.Рюген, що не вивчили учнів і не передали своїх знань нашадкам.
XIII ст. (до 1283 р.)	<ul style="list-style-type: none"> Монголо-татарське нашестя. Падіння Києва. Остаточна втрата знань про Суренж, Русколань, їх місцезнаходження.
1306 р.	<ul style="list-style-type: none"> Виникнення на місці Суренжа невеликого міста, яке перейняло назву попереднього дрібного поселення — Рівне ("ра-вне", сонце, що зайшло, мертвє сонце). Завершення в Порусії-Єланії, яка стала частиною Золотої Орди, діяльності останніх поруських волхвів, що вийздять до Тибету.
XIV—XV ст. ст.	<ul style="list-style-type: none"> Формування українського козацтва на дулібських традиціях вихідцями з Волині та бродниками (нащадками половців і місцевих слов'ян).
XVI—XVIII ст. ст.	<ul style="list-style-type: none"> Феномен українського козацтва з духовними елементами волхівського минулого: вічове право, виборність керівників, характерництво (чарування, вішування).
XIV—XXI ст. ст.	<ul style="list-style-type: none"> Перебування нащадків дулібських волхвів на Тибеті.
1991 р.	<ul style="list-style-type: none"> Поява в Європі держави з назвою Україна (Волховія). Відродження інтересу її народу до власної історії та духовних надбань, а відповідно до історії слов'янства та його державних утворень.
1995—2004 рр.	<ul style="list-style-type: none"> Розгортання на Рівненщині та навколо неї масового дикого пошуку знахідок дулібських часів, що класифікуються як києво-руські, сарматські, візантійські.
2004—2005 рр.	<ul style="list-style-type: none"> Випадкові знахідки в межах м. Рівного залишків м. Суренж, столиці Дулібії-Рось (фундаменти, підземні структури).

**ВЕЛИКІ КНЯЗІ (МАДЖАКИ, БУСИ) ДУЛІБІЙ РОСЬ ТА М. СУРЕНЖА,
обрані на правління з 250 по 830 рік**

№ № п/п	ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
1	Хорив (І)	5(9)	250—255 pp.	Був великим князем до проголошення столицею Суренжа (з 246 р.) та став першим його маджаком-бусом
2	Горислав (І)	4	256—259 pp.	Воював з готами, гетідами, вандалами, балтами, хазарами, меотами
3	Кисько (І)	5	259—264 pp.	Воював з готами, гепідами, вандалами, балтами, хазарами
4	Щек (І)	⊕ 12	264—276 pp.	Загинув в війні з даками (⊕ — знак смерті під час правління)
5	Кий (І)	⊕ 8	276—284 pp.	Загинув у війні з готами
6	Хорив (ІІ)	5	284—289 pp.	Воював з готами, гепідами, хазарами, балтами, вандалами, ляхами-сарматами-берендами
7	Мезенмир (І)	11	289—300 pp.	Сам не воював. Держава воювала з готами, гепідами, хазарами, балтами, вандалами, ляхами-сарматами-берендами (війська під проводом воєвод-князів)
8	Болояр (І)	⊕ 4	300—304 pp.	Загинув у війні з готами
9	Борислав	4	304—308 pp.	305 року ходив у Балтську державу
10	Болояр (ІІ)	4	308—312 pp.	Держава не воювала
11	Болояр (ІІІ)	2	312—314 pp.	Воював з готами, волохами, балтами, хазарами, уграми, маркоманами, гепідами
12	Ізяслав (І)	⊕ 8	314—322 pp.	Розп'ятий у 322 році готами разом з сімдесятоюм боярами в середній течії Південного Бугу

№№ п/п	Ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
13	Беляр (I)	13	322—335 рр.	Воював з волохами, балтами, хазарами, уграми, маркоманами, гепідами, готами
14	Конебранич	1	335—336 рр.	Держава не воювала
15	Горислав (II)	9	336—345 рр.	Воював з волохами, хазарами, уграми, балтами, маркоманами
16	Сєсения (I)	7	345—352 рр.	Воював з волохами, балтами, хазарами, уграми, маркоманами
17	Криворг (I)	4	352—356 рр.	Сам не воював, воювала держава (війська під проводом воєвод-князів)
18	Моух (I)	10	356—366 рр.	Держава не воювала
19	Славень (I)	6	366—372 рр.	Воював з повсталими ляхами-сарматами-беренданами
20	Криворг (II)	3	373—376 рр.	Сутички з гунами, готами
21	Верен (I)	12	376—388 рр.	Воював з гунами
22	Беляр (II)	6	388—394 рр.	Воював з гунами
23	Сєсения (II)	4	394—398 рр.	Сутички з гунами, готами
24	Моух (II)	7	398—405 рр.	Воював з гунами, осада Русколані гунами (403 р.), заключення першої союзної угоди з гунами (405 р.)
25	Сєсения (III)	⊕ 6	405—411 рр.	Загинув у війні з балтами в Белунії
26	Болояр (IV)	12	411—423 рр.	Сам не воював. Держава воювала з гунами, які порушили угоду, балтами, ляхами, готами

№ п/п	ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
27	Сєгеня (IV)	6	423—429 рр.	Воював з ляхами, гунами, меотами, лагробардами, балтами (свердзея), готами, волохами
28	Ізяслав (II)	7	429—436 рр.	Сам не воював. Держава воювала з ляхами-сарматами-берендами, гунами (до 433 р.), меотами, лагробардами, балтами (свердзея), готами, валахами. В 433 р. був укладений союз з Аттілою та гунами
29	Кий (II)	6	436—442 рр.	Засновник Києва (441р.), столиці майбутньої провінції Киявії. Допомагав гунам
30	Болояр (V)	18	442—460 рр.	Союзник гунів. Надавав військову допомогу Аттілі
31	Кисько (II)	8	460—468 рр.	Допомагав гунам
32	Гординя (I)	1	468—469 рр.	Допомагав гунам
33	Щек (II)	8	469—477 рр.	Союзник гунів. Воював з франками, уграми, балтами, валахами
34	Кий (III)	⊕ 3	477—480 рр.	Помер від отруєння під час війни з балтами
35	Болояр (VI)	7	480—487 рр.	Союзник гунів. Учасник дрібних воєн
36	Славень (II)	13	487—500 рр.	Союзник гунів. Воював з готами
37	Моух (III)	11	500—511 рр.	Воював з франками, валахами, уграми, балтами
38	Сєгеня (V)	9	511—520 рр.	Воював з франками, валахами, уграми, балтами

№ п/п	ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
39	Сегеня (VI)	4	520—524 рр.	Воював з франками, валахами, уграми, балтами, готами, повсталими ляхами, баварами
40	Святопір (І)	10	524—534 рр.	Воював з франками, валахами, уграми, балтами, готами, повсталими ляхами, баварами
41	Славень (ІІІ)	3	534—539 рр.	Воював з франками, балтами, валахами, уграми
42	Воротислав	⊕ 4	539—543 рр.	Воював з балтами, валахами, уграми. Загинув у війні з франками
43	Криворог (ІІ)	8	543—551 рр.	Держава воювала з балтами, валахами, уграми, Візантією (взяття з неї данини)
44	Болояр (VII)	⊕ 11	551—562 рр.	Загинув у війні з аварами
45	Мезенмир (ІІ)	⊕ 6	562—568 рр.	Загинув у війні з аварами
46	Кий (ІV)	2	568—570 рр.	Воював з аварами, балтами, франками, уграми. Союзниками були волохи
47	Верен (ІІ)	⊕ 8	570—578 рр.	Помер від ран, отриманих у війнах з франками
48	Криворог (ІІІ)	⊕ 3	578—581 рр.	Воював з балтами. Загинув у війні з франками (німцями)
49	Гординя (ІІ)	12	581—593 рр.	Учасник різних військових сутичок
50	Лебедян (І)	⊕ 7	594—601 рр.	Поранений в поході на франків, воював з балтами, уграми, аварами. Помер в поході на Константинополь

№№ п/п	ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
51	Борисен	9	601—610 рр.	Очолив кампанію по зняттю осади аварами Константинополя (601—602 рр.). Воював з франками, візантійцями
52	Лебедян (ІІ)	5	610—615 рр.	В походи не ходив
53	Щек (ІІІ)	7	615—622 рр.	Воював з Візантією та франками
54	Щек (ІV)	4	622—626 рр.	Воював з арабами в Закавказі (622 р.), з Візантією (622 р.), франками, балтами
55	Болояр (VIII)	5	626—631 рр.	Воював з Візантією (626 р.), арабами (626 р.), балтами, франками
56	Болояр (IX)	6	631—637 рр.	Воював з Візантією, балтами, франками
57	Святояр (ІІ)	6	637—642 рр.	Воював з Візантією, арабами, балтами, франками, хазарами
58	Болояр (Х)	8	643—651 рр.	Розбив ягів, воював з арабами на Північному Кавказі (643 р.), з Візантією, балтами
59	Кисько (ІІІ)	10	651—661 рр.	Воював з варягами (Помор'я)
60	Лебедян (ІІІ)	5	661—666 рр.	Воював з варягами (Помор'я)
61	Хорив (ІІІ)	1	666—667 рр.	Воював з франками (німцями), варягами (програв)
62	Сережень	4	667—671 рр.	Воював з франками (німцями), варягами, Візантією, аланами, хазарами
63	Лебедян (ІV)	4	671—675 рр.	Воював мало (оборона по периметру держави)

№ п/п	ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
64	Криворг (IV)	⊕ 1	675—676 рр.	Воював з балтами, готами, уграми. Загинув у війні з німцями (франко-германцями)
65	Ізяслав (III)	7	676—683 рр.	Воював мало. Держава воювала з балтами, Візантією
66	Богумир	4	683—687 рр.	Мирний період
67	Кий (V)	4	687—691 рр.	Мирний період
68	Моух (IV)	7	692—699 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами. Візантія сплачує дань
69	Олеко	2	699—701 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами, хазарами, булгарами, аварами. Візантія сплачує данину
70	Славен (IV)	3	701—704 рр.	У 702 р. ходив на Константинополь
71	Мезенмир (III)	2	704—706 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами, хазарами, булгарами, уграми, чехами, волохами
72	Гордіння (III)	3	706—709 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами, хазарами, булгарами, уграми, чехами, волохами
73	Верен (III)	6	709—715 рр.	Морський похід (710—711 рр.) на Константинополь. Воював з мад'ярами, німцями (франко-германцями), балтами, хазарами, волохами, сербами
74	Лебедян (V)	6	715—721 рр.	Воював з мад'ярами, німцями (франко-германцями), балтами, хазарами, волохами, сербами, чехами

№ № п/п	ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
75	Моух (V)	3	721—724 рр.	Ходив на Константинополь (722—723 рр.). Доручив одному з суренських князів (Моска) заснувати міста на порубіжжі (723 р.), одне з них нині — Москва
76	Мезенмир (IV)	3	724—727 рр.	Сам не воював. Війни велись з хорватами, огузами (Урал)
77	Беляр (II)	4	727—731 рр.	Воював з хорватами, огузами (Урал)
78	Гордіня (IV)	3	731—734 рр.	Воював з балтами, хозарами, огузами, мад'ярами, чехами, хорватами
79	Сегєня (VI)	2	734—736 рр.	Держава не воювала. Чума в Європі, що зачепила Суренж, Візантію, німців (франко-германців)
80	Кий (VI)	6	736—742 рр.	Сам не воював, держава не воювала. Чума, що особливо зачепила хазар
81	Криворг (V)	2	742—744 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), що утворювали князівства-держави на слов'янських землях заходу
82	Святослав (I)	7	744—751 рр.	Держава не воювала. Рецидив чуми (померло до 35% населення)
83	Святояр (III)	⊕ 4	752—756 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами, Візантією. Загинув у війні з балтами
84	Радим	2	756—758 рр.	Не воював. Держава не воювала, брала данину з німців (франко-германців), балтів

№ п/п	і́м'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
85	Верен (IV)	⊕ 4	758—762 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами, хазарами, арабами, болгарами, Візантією, волохами, словаками, сербами. Ходив на західних слов'ян у 762 р. з калярльним походом. Загинув в Моравії
86	Еліб	8	762—770 рр.	Воював з балтами, хазарами, арабами, болгарами, Візантією, волохами, словаками, сербами
87	Святослав (ІІ)	11	770—781 рр.	Морський похід на болгар (772—773 рр.). Воював з балтами, хазарами, арабами, болгарами, Візантією, волохами, словаками, сербами
88	Святояр (IV)	4	781—785 рр.	Воював з балтами, хазарами, арабами, болгарами, Візантією, волохами, словаками, сербами
89	Ярополк	⊕ 8	785—793 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), арабами, волохами, мад'ярами (Урал), словаками, сербами, чехами. Загинув у поході на балтів
90	Брячеслав	1	793—794 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами, арабами, волохами, мад'ярами (Урал), чехами, словаками, сербами, болгарами, варягами, Києвом (антиволхвівські настрої, вплив Візантії, Хазарії)
91	Вишеслав	⊕ 6	794—800 рр.	Воював з німцями (франко-германцями), балтами, арабами, волохами, мад'ярами (Урал), чехами, словаками, сербами, болгарами, варягами, Києвом (вихід з-під контролю). Загинув від рук киян. При ньому почалась нова чума в Суренжі (795 р.)

№№ п/п	ім'я великого князя	термін правління (років)	роки правління (нашої ери)	основні події, звершення, справи
92	Олег Віщий (І)	6	800—806 рр.	У 804 р. ходив на Константинополь. Переміг повсталого київського князя Діра (805 р.) Воював з німцями (франко-германцями), болтами, арабами, хазарами, болгарами
93	Хорив (ІV)	⊕ 8	806—814 рр.	Скинув і вбив у Києві самозваного провінційного князя Діра (806 р.). При ньому відбувся решидив великої чуми в Суренжі і Русколані (806 р.). Загинув від рук візантійців
94	Лебедян (VI)	5	814—819 рр.	Боровся з посиленням чуми в Суренжі і Русколані. Підготував руйнування Суренжа. Не зміг протистояти посиленню влади провінційних князів та підлеглих їм місцевих князів
95	Святослав (ІІІ)	⊕ 4	819—823 рр.	Загинув від чуми. Започаткував демонтування міста Суренжа та підготовку до переїзду в Новгород
96	Мезенмир (V)	4	823—827 рр.	Виконував волю волхвів про демонтаж і руйнування Суренжа (окрім замків та стін). Не зміг протистояти великій смертності, скороченню влади Суренжа до земель частини Артанії (Волинського князівства). Застосував силу союзних мад'яр (823—824 рр.)
97	Хорбер	3	827—830 рр.	Останній князь Суренжа та перший Новгородський великий князь (830 р.). Руйнував замки і стіни Суренжа, що було завершено гвардійцями (жрецями) Суренжа перед виїздом волхвів в Новгород (832 р.). В Новгороді був князем 3 роки

СЛОВНИК ОСНОВНИХ ПОНЯТЬ

Авари (обри)

Народ, що бере свої початки з Аравії. Довго мандрував Середньою Азією. Прийшов з Прикаспію в середині VI ст. н.е. в Європу, але не був допущений дулібами в межі Дулібії Рось. Берегом Чорного моря пройшов в Панонію, де потіснив валахів. Воював з дулібами в Карпатах (літописна згадка про примучення дулібів). Держава аварів (обрів), Аварський каганат, зникла в VIII ст. н.е. Її територія була поділена між сусідніми державами: Булгарією, Угорщиною, Візантією, Валахією. Частина обрів, посвячених в роси(руси), осіла в районі Суренжа (нині с. Обарів на Рівненщині) та зазнала асиміляції.

Анти

Іноземна назва дулібів-слов'ян III—VI ст. ст., що означала *противники*. З моменту надання допомоги слов'янами дулібам Константинополю в 602р. у боротьбі з аварами та укладення угоди з Візантією замінена на самоназву дулібів — *роси*.

Арійци

Тобто "духовні". Народи та племена, що колись складали населення Євро-Азійської держави, далі Гіпербореї (XXVI—XIII тис. до н.е.) та зазнали менших, ніж жителі Атлантичної держави, потрясінь від земних катаклізмів. Включали в себе населення частини Європи (в тому числі венедів, ашкеназі) та більшість народів Азії. Також древнє населення Китаю, Індії, Сибіру, Персії, Анатолії (в тому числі троянці, латини). Назва не мала расово-етнічного значення, належала більше до категорії духовно-енергетичного, божественного. Арійці вважали, що найголовніше для людини — вдосконалення своєї духовності, бо через неї по смерті людська душа має поринути до Бога (в Ірій). Культивували обряд свідомого трупоспалення, щоб не прив'язувати душу до розкладеного тіла. Протистояли теренціям, які вважали головними матеріальну основу світобудови та матеріальні досягнення людини, як оцінку її якостей перед Богом. Виникнення феномену арійства і теренства пов'язане з наявністю на планеті відповідного типу двох досить стабільних енергетичних, польових зон. Нерозумний (агресивний) вплив на енергетику планети з боку людини, з крайніх позицій арійства і теренства, призводив до земних катаклізмів.

Артанія	а) Дослівно "священна", "свята" (земля). Артанія-Волинь відповідно — "свята" (священна) Волинь. б) Центральна провінція Дулібської держави, власне Рось, з великим оборонним колом міст (Русколань) периметром майже у 800 км навколо міста Суренж — столиці Росі. Згадується арабськими мандрівниками. Араби звали Русколань <i>островом</i> . З Артанії починалась держава дулібів у I ст. н.е.
Арта	Одна з назв Суренжа, що означає "святе" або "священне" місто.
Аттіла	Цар гунів, виходець з князівського роду гунів-меотів Приазов'я (нащадків кіммерійців і скіфів). Навчався в Суренжі. При допомозі волхвів підтриманий на царствувація у гунів. Руками воїнів Аттіли волхви зміцнювали державу слов'ян-росів(руси) на заході. На місці базування гунів було створено провінцію (княжіння) Полонія. В її межі переселено сарматське плем'я берендів-ляхів, яке разом з місцевим населенням (галло-кельти, балти, венеди) було посвячено в слов'яни.
Балти	Вихідці з венедського середовища. В VII ст. до н. е. їх очолила друга група слов'янських волхвів-укрів з Азії. Під їх проводом створили потужний Балтійський Венедський союз, що охопив землі від р. Одер до Білого моря. На початку нашої ери (23р.) почали активно воювати з дулібами за першість у венедському регіоні. Зазнали поразки в VIII—IX ст. ст. Після смерті власних волхвів частково прилучені до Дулібії Рось. Частина балтів (литовці, латиші) створила власну державу. Вони ж згадуються як фряги ("Влесова книга"), тобто морські, водні народи.
Белунія (Борусія)	Русь Боруська "Влесової книги", північна провінція (княжіння) дулібської держави з столицею в м. Голинь (між Гомелем і Могильовим). Утворена на основі земель посвячених в роси(руси) союзників дулібів — борусів-сколотів та венедів (предків сучасних білорусів та поліщуків) в IV—V ст. ст. Була плацдармом для постійних воєн з Балтійським Венедським союзом і власне балтами в період, коли ними керувала друга група слов'янських волхвів. Стала сполучною ланкою між центральною частиною Дулібії Рось та новою північною провінцією Ільмерія. Дала назву сучасній Білорусі.

Бож, бус	Те саме, що й великий князь або "маджак" (цар держави). Синонім слова "ас" — господар, володар, керівник.
Бояри	Дослівно "виконуючі волю", "швидкі" (бо-ярі). Адміністративний та виконавчий апарат великого князя (маджака, буса) Дулібії Рось та князів на місцях. Чиновники виконавчої влади в широкому розумінні. Керували десятьма основними службами в Суренжі і державі. Походили з найповажніших та найдревніших дулібських родин.
Варяги	Дослівно "зверхи". Прибалтійські (скандинавські, фінські, балтійські, карельські) воїни, що йшли на службу до слов'ян-дулібів та проходили обряд посвячення в руси(роси) — русалії. Часто ставали у слов'ян князями, особливо в період після загибелі власних (поморських) волхвів та переїзду волхвів Суренжа в Новгород.
Венеди	<p>а) Дослівно "ті, що на чомусь їздять" (колісниця).</p> <p>б) Первісно населення провінцій Борея і Волинь в державі Гіперборея (ХХII—VIII тис. до н. е.).</p> <p>в) Населення центрально-східної Європи від Вісли до Уралу, від Чорного до Білого моря в VIII—I тис. до н. е. Починаючи з I тис. до н. е. почало ділитись на предків слов'ян, балтів, угрів, самодійців, фіннів. Об'єкт пропаганди з боку слов'ян-дулібів, що підтримували з ними постійний контакт.</p>
Великий князь (маджак, бус)	Великий князь — дослівно "великий обранець", (кого назвали). Найвищий виборний глава виконавчої влади у дулібів та Дулібії Рось в I—IX ст. ст. Жив з III ст. в м. Суренж. Обирається та знімався на народних вічах за згодою волхвів. Мав свою адміністрацію та виконавчих осіб (бояр). Свою роботу виконував за настановами волхвів-укрів. Верховний головнокомандувач усіх військ Дулібії Рось за винятком жрецької гвардії, яка підпорядковувалась виключно волхвам. Керував князями в провінціях. Мав у Суренжі резиденцію — Бусів Кут (нині місцевість Басів Кут). Не міг передавати чи успадковувати владу. Корився волі народного віча.
Віки (часи) бусові	Часи, коли в Дулібії Рось велиki князі (маджаки, буси) обиралися з волі волхвів на народних вічах, часи вічової демократії. Зникли в період занепаду Дулібії Рось

та посилення князівської влади в IX ст. після введення принципу передачі влади у спадок.

Вінітарій

Керівник держави у готів у I—IV ст. ст., дослівно "великий цар".

Влесова книга

Вона ж "Велесова книга" або "Влес книга". Літописний слов'янський твір, написаний Хорутогою (Хорутиним сином), нащадком одного з самозваних, непосвячених волхвів другої половини IX ст. (не визнаний волхвом та не входив в Раду волхвів, хоча проходив навчання). Містить велику кількість матеріалів про слов'янство за 20 тисяч років, а особливо в період VI ст. до н.е. — IX ст. н.е. Дозволяє поглянути на історичний процес та історію слов'ян з позиції представника вищих прошарків слов'янського суспільства періоду після розпаду Дулібії Рось. Проте не змальовує реальних владних стосунків волхвів-укрів та суспільства в цей час. Свідомо оминає загадки про релігій слов'ян, хоча знає, що вони є і шкодує за ними ("Наші жреці закликають нас збагачувати наші знання, а самі вкрали їх у нас. І нині ми полищені без старовини, як без бороди, і боїмося, що так до кінця й залишимося, не дізнавшись, хто ми і звідки прийшли"). Фіксує втрату впливу на суспільство волхвами, деградацію язичества, багатобожжя.

Волинь

Дослівно "вільна земля", "земля волі (віча)", а також "волога земля", "вологий лан":

- а) назва великої арійської провінції в державі Гіперборея;
- б) назва місця проживання волинян ("водників"), частини слов'ян-дулібів, що поселилась на ріці Волинь (нині Устя) та почала будівництво міста Суренж, коли жила в районі Воля, що на лівому березі річки (нині територія м. Рівне);
- в) річка, притока Горині, нині звуться Устя. Протікає через м. Рівне;
- г) одна з назв провінції Артанія в складі Дулібії Рось, та назва цих земель після розпаду Дулібії Рось;
- д) вічові землі, де діють правила волевиявлення народу.

Волхвізм

Древньослов'янський світогляд, що виник в ХІ тис. до н.е. в Загір'ї (Тибет, Гобі) на основі древнього вчення, принесеного з Європи вчителями-будителями та їхніми учнями, що діяли в Європі 70—30 тис. років

тому, та базується на розумінні світу як гіантської сукупності тонкихвищих енергій, які упорядкували єдиний Бог (вища ідея), вклавши в їх спіральну закручену структуру (право- та лівосторонню) інформаційну сутність, здатність накопичувати інформацію, ущільнювати енергії до матеріального стану (предметів, істот). Між собою і матеріальним світом Бог створив інформаційне поле (Ірій, Рай), що слугує вмістилищем програм розвитку Всесвіту, ідей, інформації про все суще у Всесвіті, про всі події. Ірій є місцем перебування всіх душ померлих людей, деякі з яких розчиняються за гріхи (пекло). Ірій є джерелом, з якого можна черпати знання, що існували, існують та існуватимуть в майбутньому, якщо вміти їх звидти черпати і розшифровувати (винахідництво, відкриття). Девізом волхвізму (волхвів) є вислів "Бог — є знання" (знання світобудови, порядку, ієархії в цьому світі). Волхвізм — світогляд надрелігійний та розглядає всі релігії як системи навчання людей, їхній шлях до розуміння Бога і цього світу. Волхвізм створив власну релігію (язичество), що пропагувала духовне одновірування, шлях до просвітленості, шлях до єдиного Бога. Але пізнє язичество (VI—VIII ст. ст.), через відхід тогочасних волхвів від ідей древнього вчення, послаблення і зупинку просвітництва, обожнення предків, визнання культів у посвяченіх (прилучених) до слов'янства народів, допустило поширення багатобожжя. Сам волхвізм, послаблюючись з VI ст., в VIII—IX ст. ст. перестав бути носієм законів, викладених в древньому вчення, знань світобудови.

Волхви-укри

Дослівно "волю хвалащи", "несущі волю (Бога)", "укрощаючи (народ)", святі отці, старійшини, сини Божі. Найвищі керівники у слов'ян-дулібів та їхній державі Рось, що мали особливі енергетичні, духовні здібності. Носії древнього вчення, даного Богом учителям-будителям. Були хранителями знань, інтелектуально керівною ланкою суспільства, організовували виборність, призначення членів суспільних верств: жреців (язичеських священників), князів (виконавчої влади в центрі і на місцях). Виникли як верства в Загір'ї (Тибет, Гобі). Свої знання почерпнули та сформували в походах венедських племен в Індію, Гімалай, Тибет, Середню Азію, Каспій, Кавказ, Межиріччя. З Межиріччя були вигнані разом з слов'янами у VIII ст. до н.е. Повернулись на місце виходу венедів (XXII тис. до н. е., Волинь). Володіли методами спіл-

кування з інформаційним полем Всесвіту за допомогою спеціальних пристройів, що давало доступ до великих знань. Письмово згадуються в "Біблії", коли здійснили похід з Карпат в Межиріччя (за дарами), а далі в Палестину, вітаючи народження Ісуса Христа, яким покликані були опікуватись. Забрали Ісуса хлопчиком до школи волхвів, де той навчався майже 18 років. До середини IV ст. активно сприяли розвитку християнства як ученні про єдиного Бога. Підтримували з VI ст. до н.е. до початку II ст. до н.е. дружні стосунки з етрусками і італіками (Римом), вважаючи народи Апенніні своїми учнями. З (232) 250 р. до 832 р. жили в Суренжі. Входили в керівний орган з трьох волхвів (Раду чи Троєнь). Не афішували свою керівну роль. Виконували роль законодавчого органу з необмеженою владою. Маніпулювали політикою держави та сусідніх народів, що вступали в союз з дулібами та були поглинуті. Жили в спеціальному замку-резиденції в Суренжі. Користувалися розгалуженою мережею підземних ходів для комунікації. Мали добру інформаційну службу. Опирались на верству виборних жреців-священників та жреців-войнів (гвардія Суренжа). Часто (поодинці) виїздили в різні частини світу зі спеціальними місіями (Рим, Китай, Тибет і т.п.). Навчали обдарованих молодих хлопців та дівчат, як кандидатів у волхви. З цих кандидатів посвячували нових волхвів у Раду після смерті одного з членів. В V–VI ст. ст., захопивши державотворенням послабили просвітницьку діяльність, що викликало деградацію язичництва. Відхід від ідейної основи древнього вчення закінчився руйнуванням держави в IX ст. Легітимні волхви в XI ст. покинули Європу і повернулись на Тибет. Їх відхід спричинив у подальшому появу нової хвилі волхвів-самозванців або непосвячених волхвів. Землі, де визнавали ідеї волхізму, звались "українами".

Воля

а) рішення народного віча як загальнодержавного, так і місцевих (воля народу). Формувалось під впливом волхвів, князів, представників м. Суренжа, провінцій. Основна форма легітимізації рішень на рівні княжінь (племен).

б) район, місцевість у м. Суренж (тепер м. Рівне), де збиралися народні віча Дулібії Рось і Суренжа. Розташована на схилах біля річки Волинь (нині Устя) на лівому її березі.

Вчителі-будителі

Носії древнього вчення про істинну світобудову, що дана єдиним Богом та інформаційним полем. Діяли в Європі 70—30 тисяч років тому на межі двох світів: арійського та теренського. Впливали на створення європейських інформаційних центрів від Балтики до Середземного моря в період перед катаклізмами. Їхні учні після цих катаклізмів переселились на Тибет, де створили нові інформаційні центри. В них пройшли навчання послідовники вчителів-будителів — венедські волхви-укри в ХХІ тис. до н. е.

Гвардія

Осучаснена назва військових підрозділів дулібських жреців-войнів (давня назва — дати). Підпорядковувались Раді волхвів та верховному жрецю. Становила майже чверть усіх військових сил Дулібії Рось. Була охоронцем спокою в Суренжі (едині, хто носив у місті зброю), фактично місцевою поліцією. Мала елітну зброю, включаючи порох. Військова сила, яка дозволяла волхвам контролювати великих князів, бояр, князів провінцій, армію (рату) та ополчення (войв).

Гіперборея

Древня назва арійської держави на просторах Євразії в допотопний час (XXII—VIII тис. до н. е.), що постала на місці Євро-Азійської держави, яка існувала тут до XXV тис. до н. е.

Гора

Дослівно "місце, де зустрічають сонце" (г-о-ра). Підвищені місця, на яких будувались храми Сонця, капища та відбувались релігійні (язичеські) дійства.

Горинь

Дослівно "гожа річка". Притока р. Прип'яті, що перетинає Волинську височину з півдня на північ. На ній стояв порт м. Суренжа — Хотин-Ходоси. Ріки Горинь і Стир зі сходу і заходу обмежували територію, яку араби називали "острів", а слов'яни Русколань.

Готи

Теренський народ, частина якого прийшла в Карпатський регіон у Х тис. до н. е. зі Скандинавії. В VI ст. до н. е. протистояв (крім частини бастарнів) слов'янам-руsam(росам) на шляху їх з'єднання з іншими венедами. Воював з дулібами-слов'янами з VI ст. до н. е. до VII ст. н. е. Своїми діями та спротивом консолідував слов'ян та сприяв утворенню Дулібії Рось як потужної військової сили. Мав значну підтримку від західних германців (скандинавські готи та їх союзники) в I ст. до н. е. — III ст. н. е. В Причорномор'ї готи мали декілька держав (I—IV ст. н. е.). Найбільша з них — імперія Германаріха, яка виникла в 25р. н. е. Поступово

з II–III ст. н. е. втратила керованість і фактично розпалась. Велика частина готів переселилась у південну та західну Європу. Готи — учасники свердзей на великій венедській території (Приазов'я, верхній Дон). Часто згадуються у "Влесовій книзі". Керувались вінітаріями (великими царями).

Гуни

Мішаний народ, що звав себе "лоти". Складся з групи приазовських європейських племен — нащадків кіммерійців і скіфів (гуни-меоти) та кочових азійських племен — нащадків давніх кіммерійців (що пішли в Азію) і алтайських племен. Азійські племена (до 110 племен) довгий час проживали на південному Уралі, вздовж річок Дон (Рай), Волга (Ра) та Урал (Ягік). Об'єднали ці племена в єдину силу гуни-меоти в 200—300 рр. Вони ж і дали назву народу. Певний час воювали з дулібами (включаючи невдалу для гунів облогу Русколані у 403 р.). Пізніше укладали з дулібами угоди. Після воцаріння Аттіла дуліби пропустили гунів в Європу та створили їм опорну військову базу на заході Дулібії (Гута-Краків). Звідси Аттіла, при економічній підтримці дулібів, вів війни з європейськими імперіями. Дулібія під час цих воєн розширила свої володіння. Залишки гунів, що не мали єдиної території, влились у місцеві народи, особливо на верхній Волзі та Приураллі (самодійці, булгари, угри).

Добро і зло

Відносні поняття в древньому вченні, даному Творцем. Істинна, як мірило людської діяльності, знаходиться по осі шляху до Бога, Ясуні-нірвани, через любов і знання (див. ідеальний графік духовного розвитку людства). Відхід від цього шляху в будь-який бік є одночасно і добром і злом (в одній точці), бо там, де для одних — добро, для інших — зло, що пов'язано з відходом від істинності.

Древнє вчення

Дане Богом та інформаційним полем 70 тис. років тому вчителям-будителям, а далі їхнім учням (у тому числі волхвам-украм) як трактування вічного, незмінного космічного закону про світобудову, інформаційне поле, Бога. Не є релігією, бо не залежить від людини, суспільства, суспільних відносин. Вірне тільки в своїй відповідності космічному закону. Спроби модернізації, а далі і відходу від древнього вчення пізнім волхвізмом (VI–VIII ст. ст.) призвели до порушення цього космічного (Божого) закону, до втрати шляху істини і Божої підтримки діям волхвів. Більшість сучасних релігій мають у своїй основі

різноманітні залишки древнього вчення, що не склашають в них єдності. Існувало, існує і буде існувати як головне вчення Космосу.

Дуліби

Дослівно — "з'єднані в кулак (дулю)", союзники. Отримали таку назву в VI—IV ст. до н. е. Учасники союзу чотирьох слов'янських племен (кривичів, деревлян, полян, сіверян) на чолі з волхвами-украми та великим князем (маджаком, бусом), що започаткували та стали основою державного утворення Дулібія Рось, до якого потім ввійшли й інші народи, посвячені в слов'яни-роси(руси). Християнські літописці помилково вважали дулібів племенем.

Дулібія Рось

Союз, а далі держава чотирьох слов'янських племен (кривичі, деревляни, поляни, сіверяни), заснована волхвами-украми в 50—52 рр. на Волині та керована обраним великим князем (маджаком, бусом), до складу якої потім ввійшли інші посвячені в роси(руси) племена. Населення звалось дулібами, росами, русами. Столицею з 250 р. став Суренж (на місці сучасного м. Рівне) на ріці Волинь (нині Устя). Мала герб: слово "Рось" вертикально в'яззю на трикутному випуклому щиті. Перестала існувати в 832 р. після загибелі Суренжа від чуми.

Духовність

Згідно з древнім вченням, духовність — це слідування космічним законам, встановленим Творцем і переданим нам енерго-польовим світом (Ірієм) через людей, златних отримувати що інформацію (пророків, месій). Це співставлення і корегування своїх дій у відповідності з програмами розвитку Всесвіту через свідомий контакт з Ірієм (див. табл.2, стор.192). Це слідування шляхом істини, любові, знань (див. графік духовного розвитку людства) до зв'язку з Творцем.

Жреці

Дослівно "живо рекуші", "сповіщаючи волю (Бога)", проповідники, вони ж рахмани (сонячні люди, люди Сонця, де літера х — язичеський символ хреста). Священнослужителі храмів Сонця, головних храмів дулібської держави. Виконавці волі волхвів-укрів та їх помічники на місцях, скарбники держави і міста Суренжа, воїни гвардії — спеціальних військ, що підпорядковувалися лише волхвам. Керувались верховним жрецем, що обирається волхвами. Ідеологічна сила дулібського суспільства. Написання слова "жерці" є помилковим та спотворює значення поняття.

Жриці

Священні непорочні діви, служительки волі Бога. Виконували обряд посвячення у роси(руси)-слов'яні (русалії), через що називалися ще русалками. Володіли великими знаннями і здібностями. В Суренжі жили в спеціальному замку. Найдостойніші по смерті покладались в спеціальному пантеоні. З деградацією язичества та примітивізацією культів їхні послідовниці відійшли від основ древнього вчення.

Загір'я

Семиріччя, місце в Азії на березі зниклого озера-моря (нині пустеля Такла-Макан), що межує з пустеллю Гобі, та прилеглі гірські райони. На цій території в ХІ—ХV тис. до н. е. проживали мандрівні венеди, що отримали тут просвітлення від носіїв древнього вчення та стали слов'янами-русиами(росами). Тут була сформована система влади волхвів-укрів, як виконавців волі всесвітнього інформаційного поля (Всесвітнього Розуму), носіїв древнього вчення. Священна земля для слов'ян, пам'ять про яку вони зберігають в своїх ритуалах (культ святої землі, вічний вогонь, святі джерела). Тут слов'янами-руси(роси) отримали святі реліквії (раритети, святині), які пронесли через тисячоліття і які нині сховані в землі Суренжа (район Рівного).

Земля Трояні

Спочатку — придуайські землі між Залізними воротами та рікою Арджеш, на яких перебували слов'янами-руси(роси), сігінні Геродота, з 540 р. до н. е. до 370 р. н. е. і де до 190 р. до н. е. на острові серед Дунаю в районі гирла ріки Янтра стояв головний Храм Сонця, в якому зберігались слов'янські реліквії та раритети, вивезені з Тибету (Загір'я). Спроба римсько-македонських військ оволодіти цим острівним храмом та реліквіями в 191—190 рр. до н. е. призвела до кровопролитної війни зі слов'янами (війни за землі Трояні). Слов'янами-руси(роси) зберегли реліквії та забрали їх в Карпати. В подальшому землі Трояні — це території, керовані волхвами-украми в Карпатах та на Волині, а далі Дулібі Рось.

Знання

У волхвів "Бог — є знання", "Бог — є любов". Істинні знання — це знання світобудови, це шлях до Бога, Ясуня, нірвани. У волхвів, як і у древньому вченні, знання світобудови є найвищим знанням. Людське знання, що не узгоджується зі знаннями світобудови, не є істинним (див. ідеальний графік духовного розвитку людства).

Ідоли

Початково символічні скульптурні зображення великих керівників (предків) слов'ян-руськів (росів) минулого з часів виходу в ХХII тис. до н. е. до I тис. н. е., в тому числі волхвів-укрів. Аналоги сучасних пам'ятників, споруджених на честь видатних осіб-лідерів, що символізують свій час. Ставились на капищах (пагорбах) біля храмів Сонця. У дулібів особливо шанувались ідоли Перуна, Велеса, Світовида, Даждьбата (перекручено на Даждьбог). До душ предків (ідолів), що перебували в Ірії (інформаційному полі), звертались як до посередників, радиців, заступників перед Богом. З ростом Дулібії Рось та залученням в коло слов'ян новопосвячених народів разом з їх віруваннями і предками, став наростиати процес обожнення ідолів, який вів до втрати глибини просвітлення. Цей процес спочатку засуджувався та стримувався волхвами-украми. Проте з VI—VII ст. н. е., з послабленням волхвівського контролю та поступовим відходом від ідей древнього вчення, він набув неконтрольованого характеру та завершився в VIII ст. формуванням багатобожного пантеону з певною ієархією.

Ільмерія

Держава (з VI ст.), а далі провінція (з VII ст.) Дулібії Рось зі столицею м. Новгородом на р. Волхові. Після переїзду до неї у 832 р. волхвів-укрів перейменована в Русь. За задумом волхвів, мала стати їхнім тимчасовим місцем перебування до нового об'єднання Дулібії Рось та повернення столиці на південь, де нею (до планового відновлення Суренжа через 250 років) мав стати Київ. Активно посилювалась за рахунок навколишніх народів (варягів, поморців, балтів, естів, фінів, чуді, весі та інших), що посвячувались у роси (руси). Була основною базою волхвів до їх від'їзду на Тибет в 1023 р.

Інформаційні центри

Древні підземні захисні структури, які почали створювати вчителі-будителі та їхні послідовники в Європі 70 тисяч років тому на межі арійського та теренського світів. Слугували збереженню знань, інформації та іншим цілям. Неодноразово добудовувалися, розширявалися, а після тимчасового завершення діяльності — консервувалися. Відомі нам інформаційні центри: Волинський, Придніпровський, Балтійський, Дунайський. Структура їх, як подвійних систем, не вивчена і не проаналізована. Вихідці з цих центрів заснували подібні їм на Тибеті та в інших частинах світу.

Ірій

Те ж, що дух святий. Він же "рай". Древня назва всесвітнього інформаційного поля, що є також вмістом програм розвитку, вселенської пам'яті, людських душ, та над яким є Великий Божий Розум (Бог). Складає близько 70—75% усіх енергій Всесвіту. Сучасною наукою, що не сприймає Ірій як духовну, мислячу сутність, названий "темною енергією". В разі грубих фізичних експериментів чи дій над собою з боку людини викликає планетарне руйнування цивілізації (катаклізм). Контакт з людиною здійснює на рівні тонких психічних енергій (біолокація, телепатія, інтуїція, сон і т.п.)

Ірштія

Гора в системі Гімалаїв і Тибету, частина гірської системи навколо Кайласа, біля якої жили певний час венеди, і яка мала для них особливе значення. Місце зустрічі з жінкою-провидицею Славою. Згадується у "Влесовій книзі".

Капище

Дослівно "горб". Підвищення, як правило біля Храму Сонця. На ньому встановлювали ідолів, спочатку як пам'ятники величим предкам. З VI—VIII ст. відбувається процес обожнення предків, що пов'язано з швидким ростом слов'янства та втратою глибини процесу просвітленості, деградацією язичества. Капище стає місцем розташування ідолів богів (часто місцевих) з певною ієрархією.

Карпі

Назва слов'ян в період утворення Дулібського Союзу в Карпатах та часу їх переселення в верхнє Подністров'я. Походить від одного з священих дерев слов'ян — граба (carpinus). Священні гаї з грабів у слов'ян звались грабники. Залишки такого гаю є в м. Рівні.

Київ

Місто, засноване Суренжем як фортеця (князь Кий II) в 441 р. н.е. для контролю над містом Самбатас (заселена сарматами-берендами-ляхами факторія Подол) та стратегічною переправою на шляху гунів (схід-захід). З часом об'єднало всі навколоишні поселення, в тому числі й Самбатас. Столиця провінції Кувявія. З 790 р. — активний суперник Суренжа за лідерство в Дулібії Рось. Князі Києва як союзники Візантії та Хазарії часто ведуть війни з Суренжем. В 830 році з'їздом дулібських князів був запропонований як нова столиця волхвів та Дулібії Рось. З 832 р. Київ — учасник Хазарського союзу. В 837 р. Київ як альтернативу волхвівському Новгороду проголосив Київську Русь,

самостійну державу в складі союзу з хазарами. З початку IX ст. — найбільше та найсильніше місто слов'янського світу, за яке йде постійна боротьба. З 988 року — єдина столиця східних слов'ян, що ліквідувала волхвівську владу Новгорода введенням християнства (Володимир Великий).

Князі провінцій (княжінь)

Князь — дослівно "кого назвали", тобто обранець. Виборні місцеві князі, керівники утворених в V—VI ст. н.е. периферійних одиниць дулібської держави, провінцій Полонії, Белунії, Славії, Кувії. Виконували волю волхвів-укрів, вічових зібрань та адміністративно підпорядковувалися великому князю (маджаку, бусу) Суренжа. З часом з провінцій виділилися провінційні княжіння (племена) нижчого рівня. Деякі з них в період занепаду Дулібії Рось стали державами (Моравія, Польща). Інші стали учасниками різних союзів (Хазарський союз, Новгородська Русь).

Куявія

Східна, наймолодша серед перших провінцій (княжінь) дулібської держави. Створена в VI—VII ст. ст. зі столицею в м. Київ, заснованому великим князем Суренжа Києм II в 441 р. як фортеця на дніпровських пагорбах для контролю над містом-портом Самбатасом. Вела успішні військові дії на Сході. Звідси великий князь Болояр X почав похід на ягів, розбив їх у 651 р. та створив нову волзько-уральську провінцію дулібів-росів(русь) Порусію-Єланію, яка стала новим східним рубежем оборони від нападів коčівників та їх ідейних провідників. Провінція Куявія зазнавала найбільших зазіхань сусідів (владу захоплювали візантієць Дір, варяг Аскольд III). За них Куявія вела війни з Суренжем (кін. VIII — поч. IX ст.), а потім — з його наступником Новгородом. З 837 року прийняла називу Русь.

Літописні слов'янські племена

Об'єднання (княжіння), керовані князями та початково сформовані волею волхвів за професійним принципом. Носили називу першого та основного (означеного професією) заняття в системі розподілу праці населення Дулібії-Рось (поляни — випалювачі галявин в лісах; кривичі — будівельники крову; половани — ткачі; смоляни — смолярі; велети — велянці, керівні; стримляни — тримачі ланів, орачі; волиняни — водногосподарники; бодричі — лісоруби і т.п.). Гіперболізовано подані в християнських літописах. Керувались князями, що обирались на вічах та підпорядковувались Суренжу. З VIII—IX ст. ст. часто

прагнули самостійності. Формою отримання незалежності обирали запрошення через віче чужинських, не підвладних волхвам і великому князю, князів, часто з вільних лицарів (візантійських, варязьких, германських, хазарських і т.п.). З часом перетворювалися в самодостатні об'єднання, що втрачали функціональний зв'язок з первісною назвою.

Любов	У волхвів "Бог — є любов", "Бог — є знання". У волхвізмі, як світогляді, що наслідує древнє вчення, шлях до Бога, шлях до істини, шлях до Ясуня (нірвани), шлях до рівноваги. Лінія, якою має рухатись просвітлена людина, підвищуючи рівень своїх знань про світобудову, про Бога (див. ідеальний графік духовного розвитку людства).
Маджак	Великий князь. Дослівно — "держави цар" (мад-сак). Синонім слів бус, бож.
Маріченські отці	Волхви-укри часів перебування слов'ян-русь (росів)-карпів на р. Мариці (Муреш) в Карпатах. Звались також старішинами.
Місійна робота	Розповсюдження древнього вчення про енергетично-польову, спіральну, інформаційно-закручену світобудову всього сущого у Всесвіті, вчення про Бога (Світовий Розум), інформаційне поле Всесвіту (Ірій) та метод їх пізнання через просвітлення, духовну роботу кожної людини, з метою єднання з духовною сутністю космосу. Вона ж є постійною роботою по здійсненню просвітництва (просвіти).
Метод дослідження	Умовно названий методом сканування інформаційного поля (Ірію), фактично двосторонній контакт оператора-індуктора з інформаційним полем (Ірієм) через запитання аналітика із застосуванням: географічних карт для нанесення місць подій та географічних меж; літературних та історичних джерел для перевірки та узгодження подій, дат, назв; огляду місць подій для виявлення за допомогою енергопольової індикації об'єктів та підземних споруд; фотографій реальних місць подій та об'єктів; перевірочних тестів на отримані результати, поданих у вигляді карт, схем, рисунків, таблиць, висновків. Контакт, що його дозволяє інформаційне поле в пошуках людиною істини. Може бути небезпечним при зловживанні ним (використанні в корисливих цілях).

Мова давніх слов'ян	Мова русів(росів)-слов'ян Дулібії, що була загальноодержавною. За своїм звучанням близька до сучасних польських діалектів української та білоруської мов.
Москва	Місто, засноване як оборонне поселення на землі в'ятичів-венедів Суренським князем Москою за дорученням великого князя Дулібії Рось Моуха V в 721 р.
Німці	Дослівно "не вміючі говорити (по нашему)", "німі", чужинці. Пізня дулібська назва західних народів, переважно франко-германців, землі яких дуліби завоювали в V–VII ст. ст., та з якими інтенсивно воювали в VIII–IX ст. ст. за ці землі.
Новгород (на Волхові)	Місто, створене як центр дулібської провінції Ільмерія в VII ст., та обране волхвами-украми для продовження своєї діяльності після загибелі Суренжа від чуми. Спиралося в діяльності на варягів, що пройшли обряд посвячення в руси(роси), та завзято вели боротьбу за владу в слов'янському світі. Внаслідок віддаленості від головних слов'янських земель програло боротьбу за вплив на них Києву (IX–X ст.) після введення християнства.
Ор, Орь	Дослівно "сонячний". Ім'я, що його часто носили волхви-укри та князі. Орі-Янь — один з перших волхвів в Загір'ї, керівник мандрівних венедів, отець Ор — волхв часів Карпатського періоду, Орь — великий князь часів Карпатського періоду. Орем звали батька великого князя Суренжа Кия II — засновника міста-фортеці над Дніпром (Києва). Послідовники Орі-Яня, що входив у першу Троянью та вважався святым предком, звались оріяни.
Отці	Шанобливе величання волхвів-укрів. Згадується у "Влесовій книзі".
Патріарх	Найстарший серед волхвів, керівник Ради волхвів (старійшин, отців). Патріархом автоматично ставав найстаріший волхв в Раді після смерті попередника.
Перун	Один зі святих предків, що входив у першу трійцю волхвів-укрів та звався Порянь чи Про-Янь. Був духовним провідником і вчителем з Тибету. Обожнений в VI–VIII ст. ст. і поставлений на чолі язичеського пантеону.
Печери	Природні і штучні ходи та тунелі, часто складні системи підземних сполучень, складування та водопостачання. В Суренжі виконувалися з базальтового буту, пісковика і цегли. В пізніші часи таку назву мали підземні комплекси монастирів.

Половці

Дослівно "польові жителі", "жителі степів". Вони ж дуліби, поруси, елани. Мешканці провінції Порусії-Єланії. Назву половці отримали від кіян, з якими воювали, захищаючи інтереси Суренжа та волхвів-укрів. Мешкали в VII—X ст. ст. по ріці Урал та в Приураллі, а в XI—XIII ст. ст. — Подонні, Приазов'ї, Подніпров'ї. За задумом дулібських, а далі власних волхвів мали контролювати південні степи та Причорномор'я. Як польові дуліби-кіннотники пограниччя вели гарнізонний (станичний) спосіб життя. Носили косу-оселедець. Етнічно включали слов'янський (дулібський) та місцевий (туркський) елементи. В XI—XIII століттях половецьке язичество набуло специфічних рис (тегріанство) та втратило первісні ознаки. Керівниками військових підрозділів стають бей та хани. Частина половців у XIV ст. осіла на кордонах Русі та влилася в розселення слов'ян (бродники). Активно брали участь у формуванні основ козацтва.

Полонія

Західна провінція Дулібії Рось. Створена в V ст. н. е. (під час гунських воєн). З волі волхвів сюди було переселено значну частину слов'ян, в тому числі і з сарматським корінням (ляхи-беренди-поляни). Столиця провінції була в районі Кракова—Гути. Використовувалась гунами, союзниками дулібів, як ставка Аттіли. З волі волхвів Полонія, як і вся Дулібія-Рось, стала для гунів військовою, матеріально-технічною базою. З IX ст. Полонія намагалась вийти з Дулібії-Рось, що і сталося після загибелі Суренжа. Дала назву сучасній Польщі.

Помор'я

Балтійсько-венедська держава на нижній Віслі і Німані. Виникла на межі нашої ери з Венедського Балтійського союзу, утвореного другою (балтійською) групою слов'янських волхвів. Мала різні назви. Завойована дулібами після тривалих воєн. З VIII ст. — провінція в складі Дулібії Рось. В IX—X ст. ст. поморська знать була на службі Новгорода. Заселялася змішаним балтським, венедським, галло-кельтським, фінно-угорським населенням, що було слов'янізоване.

Посвячення в руси(роси)

Русалії. Обряд посвячення, що виконували дулібські жреці і жриці через омовіння водою, очищення вогнем, сонцем, одягання білого одягу та промову особливої клятви. Посвяченім в руси(роси) міг бути чужинець, не слов'янин. Після цього він ставав слов'янином-русом(росом). Посвячення було актом духовним, носило

надетнічний характер, мало давні корені. В період деградації язичества перетворилося у святкове ігрище і втратило первісний духовний смисл (просвітлення).

Порусія-Єланія

Провінція на південному Уралі (VII–IX ст.), далі держава (IX–XIII ст.). Створена з волі волхвів-укрів після розгрому ягів на р. Волзі та р. Урал в 651 р. як заслон зі сходу. Охороняла транзитні торгові шляхи в Середню Азію і Китай. Населення спочатку звалось росами(русьми)-дулібами, пізніше — порусами та єланами. Кияни з IX ст. звали порусів половцями, тобто польовими жителями (за їх "козацький" стиль життя). Поруси-половці в 805 р. разом з військом Суренжа розбили самозваного київського князя — візантійця Діра. Провінція з волі волхвів часто вела війни з Кувейєю і Києвом, коли ті йшли на союзи з Візантією і Хазарією. Населення Порусії-Єланії, крім дулібського елемента, включало місцеве тюркське кочове населення, що консолідувалось навколо місцевих волхвів і дулібів. Це додало колориту в побуті (специфічний одяг, військова організація) і віруваннях половців-єланів (тентріанство). Князі Порусії-Єланії вступали в династичні зв'язки з руськими князями. Порусія-Єланія втратила ознаки державності в XIII ст. внаслідок монголо-татарської навали. Частина населення прийняла участь у формуванні козацтва після приходу на Дніпро і єднання з вихідцями з Волині.

Просвітлення (просвіта)

Згідно з древнім вченням — це найвища мета людської діяльності в цьому світі, єднання з духовною сутністю космосу, його високими знаннями, зв'язок з Творцем Всесвіту, розуміння древнього вчення світобудови та її польової структури, узгодження своїх дій з вищим духовним порядком у світі, космічними законами. Продовжувалося вчителями волхвів та самими волхвами-украми, як людьми, що такий зв'язок мали від народження у формі особливих талантів (білокачаність, телепатія), та несли знання про цей зв'язок непросвітленим людям. Їхня мета — розвиток таких здібностей у більшості людей через форми релігійного впливу (посвячення в руси(роси), язичество) для пошуку шляху до Ясуні (нірвани), точки рівноваги, любові, єднання з Богом. Рівновага (істинність) за древнім вченням — це стабільна зона між духовним і матеріальним, що весь час рухається вперед, шляхом знань і любові, до Бога (див. схему світобудови, ідеальну схему розвитку людства).

Рада волхвів-укрів

Троянъ. Найвищий керівний орган у словян-руськів (росів) з ХІ тис. до н. е. і в подальшому — держави Дулібія Рось. Виробляв стратегію держави, її закони, політику та сповіщав отриману від Бога волю. Рекомендував на обрання великих князів. Призначав верховних жреців. Керував елітними підрозділами — гвардією жреців-воїнів (охорона Суренжа). Мав необмежену владу в дулібському суспільстві. Складався з трьох посвячених волхвів-укрів.

Рать

Дослівно "войни Сонця" (ра-ть). Армія Дулібії Рось. Місця збору слов'янської армії звались *ратними*.

Рахман

Те саме, що жрець. Дослівно — "людина Сонця" (ра-хман, де знак х — язичеський символ хреста). Служитель культу у храмах Сонця.

Римляни

Нащадки латинян та етрусків, що ІІ—І тис. до н. е. переселились на Апеннінський півострів. В V—ІІІ ст. до н. е. активно контактували з дулібами, від яких отримали велиki знання з державного будівництва. До 200 р. до н. е. мали з дулібами союзні стосунки. Збудували в Римі капище (Капітолій). Після 200 р. до н. е., з часу посилення Риму після війн з Карфагеном, розірвали з дулібами відносини, що останні сприйняли як зраду зарозумілими учнями ідей просвітництва, перехід на теренські засади. З 190 р. до н. е. в союзі з македонцями вступили у війну з дулібами за слов'янські святині на Дунаї. З того часу і до V ст. римляни і дуліби ворогували. Поряд з військовими діями волхви-укри підтримували в Римських землях розвиток християнства, як вияв просвітництва, яке захищали до IV ст. В середині V ст. Дулібія Рось руками гунів нищила Римську імперію.

Рутія

Дослівно "Ra-гей", сонячна земля, місце Сонця. Дулібський, слов'яно-роський релігійний комплекс, що складався з Храму Сонця (на підвищенні), біля якого ріс священний гай (часто грабовий, грабник), капища з ідолами (symbolами предків), майданчика для священного вогню. Поряд знаходилось священне джерело, струмок чи водойма (для омовінь), а також мог бути пантеон з урнами предків. Усі елементи комплексу — це символічна пам'ять про перебування в Загір'ї-Семиріччі. Площа для зібрань язичників знаходилась на захід від храму на пониженному майданчику, інколи в формі амфітеатру. Рутії різнились за величиною та значенням.

Рус(рос)	Дослівно "просвітлений". Він же посвячений, той, хто дав клятву бути дулібом-слов'янином (славним) та виконувати волю волхвів-укрів, цінувати заповіти предків та берегти реліквії, отримані слов'янами-росами(русами) ще під час їх перебування в Загір'ї (на Тибеті). Формально він ставав язичником (своїм, одноМовцем, одновірцем, одного язика, одного духовного кореня). Слово писалось через букву "ð", яка читалась і як "о" і як "у".
Руси (роси)	Вони ж дуліби, "просвітлені", посвячені. Учасники слов'янського дулібського союзу-держави, його населення. В руси(роси) посвячували на спеціальних дійствах — русаліях.
Русколані	Дослівно "земля русів", "округа", "острів". Зовнішня оборонна система навколо Суренжа, що складалася з міст-форпостів, з'єднаних дерев'яною стіною загальною довжиною майже у 800 км. Частина поселень кола стала пізніше значними містами Волині: Остріг, Кременець, Броди, Луцьк, Костопіль, Гоща, Берестечко. Всередині Русколані були розташовані військові поселення дулібів-росів та городища. Виконувала роль потужного військового табору слов'ян. У "Влесовій книзі" згадується в значенні керівного осередку, закриваючи собою назву Суренж. Острівом звалась через перетин головним сухопутним шляхом (схід-захід) великих заливних долин річок Горині (район Гощі) та Стира (район Луцька), що сприймалось як потрапляння на острів.
Руська Гора	Гора Говерла в Карпатах. Особливо важлива, бо саме тут у війнах під час римської експансії I—II ст. ст. були зупинені римські легіони.
Самодійці	Частина венедів, що, внаслідок змішування з сарматами та гунами, стала етнічною основою чуді, мері, марі, мордви та інших народів Поволжя та Приуралля. Пізніше зазнали впливів тюркських (татарських) народів та монголів. Сьогоднішньою науковою, за мовними ознаками, вважаються фінно-уграми.
Сармати	Група арійських народів, що в II тис. до н. е. з'явилася на східному узбережжі Каспійського моря, а в VI—IV ст. до н. е. оволоділа усіма землями на північ від Аральського моря до р. Волги (Ра). У III—II ст. до н. е. зайняли Північне Причорномор'я та підкорили скіфів, хазар, аланів (скіфо-хазар). Пізніше з'явилися в Подунав'ї (язиги) та воювали з Римською імперією. З I ст. потрапили в залежність від готської імперії Германіха, а з III—IV ст. ст. — від гунів (район р. Волги).

З I по V—VI ст. ст. залучались слов'янами в межі Дулібії Рось та посвячувалися в руси(роси). Активно переселялись дулібами на захід (Полонія), південь (Болгарія), де стали поряд з місцевим галло-кельтським населенням основою нових слов'янських народів (ляхи-поляни, болгари). Це давало сучасникам підстави називати східну та центральну Європу Сарматією (в тому числі і Дулібію Рось). Залежність певних сарматських народів (булгари) від завойовників-гунів суттєво вплинула на їхню мову та розвиток. Остаточно розчинились у слов'янській, хазарській, аланській, самодійській людності та інших народах (крім осетинів Кавказу).

Сварга

Знак торoidalальної закрученості (як принципу) всього сущого у Всесвіті. Знак божественного колообігу (спіралі в плані). Умовно, як принцип (знак), позитивною є правостороння сварга, негативною — лівостороння. Інша назва — свастика. Уособлює основний принцип світобудови та закрученість інформаційних полів. Являлась принциповою схемою роботи польових енергетичних установок древності. Зображенася у вигляді кола з діагональним хрестом або як хрест із загнутими кінцями чи подвійна спіраль-завиток. Знак єдності світобудови — дві сполучені сварги (право- і лівостороння).

Свердзея

Місцеве, тимчасове утворення (об'єднання) груп різних народів, що зазнали переселень, поразок у війнах. Об'єднання, яке не перетворилось в державу. "Влесова книга" згадує свердзею "венедську" (у верхів'ях р.Оки) та "готську" (у верхів'ях Дону, Сів.Донця, та Сейму). Існували свердзеї "балтська", "хазарська".

Сини Божі

Месії, пророки, святі, краї з слов'янських волхвів, що слідували древньому вченню. Для людського суспільства духовні вчителі, носії знань світобудови, любові до Бога. Серед волхвів такими були тільки найдостойніші (святі отці), моці яких були нетлінними.

Сігінни

Спотворена древніми греками назва слов'ян в часи їх появи на Балканах (VI—IV ст. до н. е.). Згадуються Геродотом в п'ятій книзі його "Історії", як населення за Іstrom (Дунаєм). Звертається увага на їх незвичний (мідійський) вигляд, що його слов'яни набули на Кавказі і в Межиріччі та їхніх невеликих шерстистих коней (тибетського типу).

Склавіни

Франко-германська назва дулібів-росів, спотворена назва "слов'яни".

Слава

Мати Слава, жінка-провидиця та напутниця венедів під час їхнього перебування в Загір'ї, Гобі та на Тибеті. Пророкувала венедам їхній шлях та подальші дії. Сприяла збереженню та зміщенню народу, його духовній єдності. Давала цінні настанови та допомагала сформувати з найобдарованіших духовно людей служителів космічного розуму — волхвів. Дала назву мандрівним венедам (слов'янам). Стала найвищим слов'янським символом, який згадує "Влесова книга". Була одним з перших волхвів, що створили Троянъ. Вона ж звалась слов'янами Берегиня.

Славія

Південна провінція (княжіння) дулібської держави. Учасниця найбільших військових дій на півдні (її населення візантійці звали антами, тобто противниками). Створена в V ст. н.е. Першою столицею було місто на річці Південний Буг, в районі Первомайська, пізніше — місто на ріці Дністер в районі Білгорода (Сурож "Влесової книги"). Востаннє столицю перенесено в IX ст. в район сучасного Миколаєва. Основу населення становили тиверці (вони ж уличі). Була оплотом проти південних кочівників та Візантії. В період ворожих вторгнень підтримувалась військами з Суренжа та Порусії-Єланії.

Слов'яни

Людність, що утворилася внаслідок свідомого об'єднання в I тис. н.е. нащадків двох груп європейських венедів, які розділилися ще в ХХІІІ тис. до н.е. Перша з цих груп (руси, роси) здійснила довгу подорож Азією, щоб пізніше повернутися в Європу. Друга — це ті, що залишилися жити в Європі на території між річками Волга і Вісла. Перша група венедів (росів, русів) отримала на Тибеті назву слов'яни, тобто "славні", ведені Матір'ю Славою, та стала носієм основних ідей слов'янства, знань, релігії. Вона не втратила зв'язків з європейською батьківчиною за час мандрівки. Друга група, європейські венеди — були приєднані, залучені слов'янами до Дулібії Рось, стали населенням держави разом з невенедівськими народами, що пройшли обряд посвячення в руси (сармати, гуни, хазари і інші). Так творився слов'янський етнос. Оскільки слов'янином-русом (просвітленим) можна було стати, сповідуючи певні духовні принципи, принесені з Тибету волхвами-украми, впродовж значного часу (від ХХІІІ тис. до н.е. до кінця I тис. н.е.), слов'янський етнос мав суттєві відмінності з огляду на місцеві етнічні особливості розвитку. Сьогоднішні слов'янські етнічні ознаки сформо-

вані в часи Дулібії Рось та базуються як на венедській, так і на сарматській, кіммерійській, скіфо-хазарській, галло-кельтській, готській, гунській, тюркській етнічній основі, з перевагою деяких з них в різних місцях слов'янського розселення.

Слов'янська душа

Первісно душа просвіленої людини, тієї, що знає основи світобудови і шлях до Бога. Непросвітленими іноземцями, з цієї причини, звалась "загадковою", що пов'язано з нерозумінням ними логікі слов'янських дій (відданість справі просвітлення, скромність побуту, відсутність гордині, взаємоповага, служіннявищим цілям, любов до Бога). З деградацією язичництва, втратою древнього вчення та відходом волхвів на Тибет полишена джерела духовної підтримки. Залишкові ознаки цього стану душі зустрічаються у слов'ян почині.

Слов'янське письмо

Письмо, зачатки якого виникли на Тибеті в ХІІ тис. до н. е. у формах, близьких до тибетських. Змінювалось в ході мандрів венедів-слов'ян по Азії та Європі від ієрогліфічного до клинописного. Формувалось волхвами на основі отриманих знань та місцевих особливостей. Протокирилична форма, типу влесовиці, з'явилася в Дулібії в І ст. і розвивалась, удосконалювалась до VI ст. Застосовувалася при складанні угод з Візантією. Далі переросла в кириличну форму.

Символ Сонця

Символ єдиного Бога. Восьмикутна зоря (суря), як правило, у вигляді кільця з променями. Встановлювалась як навершя на храмах Сонця, що символізувало підпорядкованість всього сущого Богу. Зображалась на вишивках, кераміці, різьбленні по дереву (у вигляді 8 променів чи ромбів). В народній творчості застосовується як декоративний елемент.

Суренж

Дослівно "зоря Сонце нині живуща" (Су-ре-н-ж) чи "сонячне місто". Столиця держави Дулібія Рось з 250 по 832 р. н. е. Створене за планом та вказівками волхвів-укрів. Початок підготовки до будівництва міста припадає на 120 р. Іноземцями звалось Артою, Білим містом, Антополем, Груньягрем, Метрополісом. Було оточене оборонним кільцем міст (Русколанню, "островом") та системою військових городищ-поселень всередині кільця. Знаходилося на місці сучасного м. Рівне на ріці Волинь (нині Устя), що впадає в р. Горинь. Мало п'ять кілець оборонних мурів та 5 замків (волхвів, жреців, жриць, великого князя, бояр). Поділялось на райони та квартали. Мало 12 храмів

Сонця та головний ритуальний комплекс — Рутію зі священним гаєм (Грабник), християнський храм і мечеть, вічове місце — Волю. В період розквіту (VII ст.) налічувало до 120 тис. мешканців. На півночі мало великий порт на ріці Горинь (Хотин-Ходоси) зі стоянкою бойових кораблів-чайок (до 4—5 тисяч). В кінці VIII — на початку IX ст. перенесло три епідемії чуми, з якими боролись волхви і жреці. Епідемії привели до занепаду міста та держави, розпаду її на самостійні князівства. За планом волхвів-укрів з 821 по 832 рік місто планомірно знищується. Керівництво переїздить в обрану та сформовану волхвами столицею — Новгород на Волхові. Більшість населення Суренжа, його околиць і великого кільца (Русколані) гине від чуми або виселяється. Місце, на якому знаходиться Суренж, волхвами оголошується згубним. Проте вони планують повернутися сюди і відтворити місто через 250 років. З цією метою всі слов'янські святыни ховають в глибоких місцевих підземеллях. Київські князі оточують це місце залогами та починають марні пошуки державних святынь, що не були вивезені. Місце розташування Суренжа починає носити назву рівного — ("ра-вне", сонце, якого немає, сонце, що зайшло, мертвє сонце). У 939 р. частково затоплюється через будівництво дамби. Масове заселення цієї території починається з XIII ст., проте ніколи, аж до ХХ століття, воно не набувало таких масштабів, як за часів розквіту Суренжа.

Сура

Сура (зоря Сонце). Дивись символ Сонця.

Теренци

Назва арійського походження, що означає "приземлені", "не надто духовні". Народи, які в допотопний час (з XXVI по XVI тис. до н. е.) складали населення Атлантичної держави. Після потрясінь та катаklіzmів на Землі в XVI тис. до н. е. частково переселилися в Європу з Африки та стали там предками кіммерійців, скіфів, хазар та галло-кельтсько-фракійських народів. До теренців належать і місцеві європейські народи: греки, германці. Поняття "теренці" не є національним чи етнічним. Уже в Європі зазнали дії всесвітнього катаclіzmu IX—VIII тис. до н. е. Втратили контакт зі своєю праобразівщиною в Африці, хоча знали про її нащадків в Єгипті та інших місцях. В поховальних обрядах культывали трупопокладення, намагалися різними методами зберегти тіло чи його частини (муміфікація). Матеріальні досягнення людини вважали її оцінкою та заслугою перед Богом, що проявлялося у поховальних обрядах. Теренство і арійство викликано впливом на людину двох типів досить стабільних енергетичних зон на планеті. Нерозумний

(агресивний) вплив на енергетику планети з боку людини з крайніх позицій теренства і арійства призводив до земних катаklіzmів.

Тибет

Гірський регіон, де збереглася і існує найбільша кількість інформаційних центрів на Землі. Місце, звідки після земних катаklіzmів в останні 30 тисяч років виходять сигнали просвітлення (засів знань світобудови). Заснований вчителями-будителями з Європи, вихідцями з інформаційних центрів, в тому числі і з розташованих на території сучасної України (Волинського, Придніпровського).

Троян (Трійця)

a) Назва духовного світу людини та його структури (Бог, Ірій, сини Божі).
b) Назва керівної духовної трійці волхвів-укрів, власне Ради волхвів. Рада організувалася в походах частини венедів в ХХІ тис. до н. е. в Затірі (Тибет, Гобі). Перші три волхви вважались святими предками, бо склали основи волхвізму, почали процес просвітлення, навчання волхвів і жреців. Ними були: Слава чи Славунь (Слав-Янь) — місцева духовна вчителька та провидиця, Перун чи Порянь (Про-Янь) — місцевий провідник, вчитель та керівник венедів Орь (Орі-Янь).

Угри

Вихідці з венедського середовища разом зі слов'янами, балтами, фіннами, самодійцями. Частина переселилася з верхнього Дніпра в Панонію (I—II ст. ст.), де пізніше утворила державу, яка в VIII—IX ст. ст. зазіхала на дулібські землі. За підтримки дулібів була захоплена мад'ярами-гунами (824 р. і пізніше). Угри Подніпров'я і Поволжя в значній мірі розчинилися в місцевих самодійських народах.

Україна

Землі, що управлялись волхвами-украми, носіями знань та фактичними зверхниками в системі влади. Власне Дулібія-Рось та її провінції. Землі, народи яких визнавали силу волхвів-укрів, жили за законами, ними встановленими, в часи після зникнення Дулібії Рось (після IX—X ст. ст.). Саме тому на землях колишньої Дулібії Рось так часто виникали оплоти волхвізму (україни).

Ура!

Бойовий клич слов'ян, дослівно "Слава Сонцю!". Має споріднені корені з назвами шумерських міст Ур та Урук (слава Сонцю), назвами кавказьких держав та гір, Урарту та Аарат (Слава Сонцю на горі), тобто об'єктами, що мають відношення до історії слов'ян.

Фінни

Вихідці з венедського середовища разом з уграми, само-діцями, слов'янами, балтами. Зазнали значних впливів галло-кельтських племен в районі Балтійського моря. Розселились на північ під впливом волхвів Балтійського Венедського союзу разом з карелами та естами.

Фриги

Морські, водні народи. Народи балтійського регіону: балти, поморяни, фінни, ести, карели і інші. Часто згадуються у "Влесовій книзі". В часи Київської Русі — італійці, генуезці.

Храми Сонця

X Ра-м, дослівно "місце сонця" (знак "X" — символ язичеського хреста), "місце Бога". Основні культові споруди Дулібської держави. Місця поклоніння язичників Богу. Виконувались у вигляді напівзакритих павільйонів та зрубів з шатровим дахом і навершям у формі кола з вісъмома променями (Сонце — символ Бога). Мали орієнтований на захід вхід, а на схід — вихід (за жертвоником). Перед дулібським храмом Сонця знаходився ритуальний майданчик (капище) з чотирма дулібськими ідолами (символічні пам'ятники видатним предкам) та розміщувалась ритуальна водойма (пам'ять про перебування в Загір'ї). Весь комплекс розташований на озелененому вільному майданчику (Ругії). Основне релігійне дійство відбувалось перед капищем. Язичники заносили в Храм Сонця свої пожертви та клали їх на жертвоник у центрі Храму. Поряд з капищем був критий майданчик (пантеон), де горів священний (вічний) вогонь. Все дійство організовували, проводили, завершували храмові жреці. У дні особливих свят на них могли бути присутні волхви-укри. Всі язичеські храми пізніше були перероблені в християнські.

Яги

Середньоазійські народи, які під проводом арабів здійснили похід на Дулібію Рось через ріки Урал та Волгу, обійшовши Каспійське море. Розбиті великим князем Болояром X у 651р., у 654 р. повернулися на батьківщину. Стали причиною створення провінції Порусія-Єланія.

Язичество

Дослівно — "Боже слово". Релігія. Форма міфологізованого впливу волхвів-укрів, що мали особливі енергетичні, духовні здібності та контакт з інформаційним полем Всесвіту, через верству довірених енергетично обдарованих людей, жреців та жриць (язичеських священників) на маси народу, "язичників" — духовних однномовців, одновірців. Язичество сформувалось у вигляді особливого релігійного світогляду, що допомагав народу цілісно сприймати світ та керівну роль волхвів, як носіїв просвітництва та основ древнього вчення.

Виникло в Загір'ї в ХХІ тис. до н.е. Пройшло шляхом розвитку більше 20 тисяч років. Ставилось до всіх видатних релігійних діячів світу як до тих, хто вміє спілкуватись з інформаційним полем Всесвіту та Богом. Не сприймало християнство як ворожу ідеологію. Негативно оцінило відхід князівської влади від заповітів предків та засудило руйнування волхвівської влади яквишої в суспільстві. Опиралось, як могло, піднесенням над суспільством світської (князівської) влади. Не було в своїй основі багатобожжям. До VI ст. н. е. використовувало ідоли, як символи-пам'ятники видатним предкам, керівникам, у тому числі волхвам, що символізували етапи слов'янської історії та прославляло єдиного Бога, що стояв над інформаційним полем (Ірієм), де перебували душі предків та вся інформація про сущє в цьому світі. В період різкого росту Дулібії Рось (VI–VIII ст. ст.), з початком швидкого збільшення чисельності слов'янства та послабленням процесу просвітлення набув сили процес обожнення предків як дулібських, так і прилучених народів, що стали слов'янами. Сформувався пантеон богів та божків, що доповнювали єдиного Бога, і який волхви, незважаючи на власний спротив, мусили прийняти як даність. З поступовою втратою волхвізмом основ древнього вчення цей процес набув неконтрольованого характеру. Багатобожжя набуло регіональних особливостей. Русалії, започатковані як посвящення в роси(руси), перетворилися в святкові ігрища. Язичеських богів і божків почали прив'язувати до сил природи (примітизувати). Значна частина язичеських вірувань, традицій, символіки, принципів передішла в християнство у формі свят (Коляда, Івана Купала, Стрітення), закріпилася в образотворчому мистецтві (вишивці, різьбленні, скульптурі), у народних звичаях. Язичеські храми були перебудовані в християнські (долучення вівтаря і бабинця, накладання на символ Сонця хреста).

Язичеський хрест

Символ віри у русів, один з символів Сонця. Дві діагональні перехрещені лінії. В релігійних ритуалах вірними виконувався складанням рук на грудях (долоні на плечах). При цьому виконувався уклін на схід Сонця. Часто використовувався як символіка в вишивках, чеканках, скульптурі.

Ясунь

Шлях до Бога, шлях до рівноваги, стабільності, власне "нірвана", всевидяче око, ЕГО, точка єднання між право- та лівозакрученими польовими структурами світобудови. Зображення у слов'ян-дулібів у вигляді рук (война), де кількість показаних пальців — це ранг успіхів на шляху до рівноваги (нірвани). Відтворювався на дулібських різьблених плитах пантеонів.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Абрашкін А. Тайны троянской войны и средиземноморская Русь. — Москва, 2004.
2. Абгунов М.В. Путешествие в загадочную Скифию. — Москва, 1989.
3. Агни-йога. Том 1. — Москва, 2003.
4. Акимов А.Е. Что нас ждет в торсионном поле.
5. Акимов А.Е., Шипов Г.И. Сознание, физика торсионных полей и торсионные технологии / Сознание и физическая реальность. — Москва, 1996.
6. Амельченко В.В. Дружина древней Руси. — Москва, 1992.
7. Археология СССР / Степи европейской части СССР в скифо-сарматское время. — Москва, 1989.
8. Археология СССР / Степи Евразии в эпоху средневековья. — Москва, 1981.
9. Багрій Р.С. Нові слов'янські і давньоруські пам'ятники на території Волині. — МДАПВ. Вип. А — К., 1962.
10. Багров М.В., Боков В.О., Черваньов І.Г. Землезнавство. — К., 2000.
11. Баландін Р.К. Кто вы, рудокопы росси? — Москва, 1990.
12. Баландін Р.К. Тайны всемирного потопа. — Москва, 2004.
13. Бейджент М. Запретная археология / Сенсации и мистификации древней и ранней истории. — Москва, 2004.
14. Білік І. Меч Арея. — К., 2004.
15. Богданов Г.Б. Метрология екстрасенсорики. — К., 1991.
16. Брайчевський М.Ю. Походження слов'янської писемності. — К., 2002.
17. Брайчевський М.Ю. Утверждение христианства на Руси. — К., 1989.
18. Бунятян К.П. Давнє населення України. — К., 1999.
19. Василенко Г.К. Велика Скіфія. — К., 1991.
20. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. — Тернопіль, 2004.
21. Влес книга / Дніпро, №4 — К. 1990.
22. Войтович В. Українська міфологія. — К., 2002.
23. Всеобщая история архитектуры. В 12 томах / Архитектура древнего мира. — Москва, 1970.
24. Герман Кіндер, Вернер Хільгеман. Всесвітня історія (dtv-Atlas). — К., 2001.
25. Геродот. Історії. В 9 книгах. — К., 1993.
26. Дем'янов В.О. Що було до Русі? — Рівне, 1994.
27. Залізняк Л.Л. Найдавніше минуле України. — К., 1997.
28. Залізняк Л.Л. Первісна історія України. — К., 1999.
29. Знойко О.П. Міфи Київської землі та події стародавні. — К., 1989.
30. Золотослов / Поетичний космос Давньої Русі. — К., 1988.
31. Історія Української РСР. Т. I. Первісний лад. Виникнення і розвиток феодалізму. — К., 1977.

БІБЛІОГРАФІЯ

32. Каныгин Ю.М. Пояс мира. — К., 2001.
33. Каныгин Ю.М. Путь ариев. — К., 1996.
34. Керам К.В. Боги, гробницы, учёные. — Москва, 2004.
35. Кленгель-Брандт Э. Древний Вавилон. — Смоленск, 2001.
36. Кобычев В.П. В поисках прародины славян. — Москва, 1973.
37. Коваль А.П. Знайомі незнайомці / Походження назв поселень України. — К., 2001.
38. Колчин Б.А. Хронология новгородских древностей. Новгородский старник. — Москва, 1982.
39. Короленко В.Г. Діти підземелля. — К., 1983.
40. Крижанівський О.П. Історія стародавнього сходу. — К., 2002.
41. Крисаченко В.С. Україна на сторінках святого письма та витяги з першоджерел, що засвідчують процес поширення християнства на теренах України від апостола Андрія до князя Володимира. — К., 2000.
42. Лелек С. Происхождение франков / V—IX века. — Москва, 1993.
43. Лисенко П.Ф. Города туровской земли. — Минск, 1974.
44. Літопис руський за іпатським списком. Переклад Л.Махновця. — К., 1989.
45. Мельхиседек Д. Древняя Тайна Цветка Жизни. Т. 1. — К., 2004.
46. Мулдашев Э. От кого мы произошли. — Москва, 2003.
47. На ріках Вавилонських: З найдавнішої літератури Шумеру, Вавилону, Палестини. — К., 1991.
48. Наливайко С. Індоарійські таємниці України. — К., 2004.
49. Наливайко С. Таємниці розкриває санскрит. — К., 2001.
50. Николов Н., Харлампиев В. Звездочеты древности. — Москва, 1991.
51. Обряды и верования древнего населения Украины: Сборник научных трудов. — К., 1990.
52. Орест Хмельовський. Тризуб (таємне вчення українців). — Луцьк., 2004.
53. Охріменко Г., Кучинко М., Кубицька Н. Розвиток керамічного виробництва на Волині. — Луцьк, 2003.
54. Паїк В. Корінь безсмертної України. — Львів, 1995.
55. Петрухин В. Мифы финно-угров. — Москва, 2003.
56. Плачинда С. Словник давньо-української міфології. — К., 1993.
57. Повість врем'яних літ. — К., 1990.
58. Рубель В.А. Історія середньовічного сходу. — К., 2002.
59. Русанова Н.П. Славянские древности VI—IX вв. между Днепром и Западным Бугом. — САИ. Вып. Е1—25. Москва, 1973.
60. Славяне юго-восточной Европы в предгосударственный период. — К., 1990.
61. Сушинський Б. "Влесова книга" предків. — К., Одеса, 2004.
62. Тибетская йога и тайные доктрины. В 2 томах. — К., 1993.

63. Толочко П.П., Козак Д.Н., Крижацький С.Д. — Давня історія України. У 2 книгах. — К., 1994.
64. Флавій Й. Іудейская война. — Минск, 1991.
65. Франко І. Створення світу. — К., 2004.
66. Фурдуй Р.С. Прелест тайны-2. — К., 2001.
67. Чміхов М.О. Від яйця-райця до ідеї Спасителя. — К., 2001.
68. Чміхов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І.Т. Археологія та стародавня історія України. — К., 1992.
69. Шилов Ю.А. Истоки славянской цивилизации. — К., 2004.
70. Шипов Г.И. Теория физического вакуума. — Москва, 1993.
71. Щербаков В.И. Где жили герои эздиических мифов? — Москва, 1989.
72. Электроразведка /под ред. Хмелевского В.К., Бондаренко В.М. Кн. 1 — Москва, 1989.
73. Яровий В.І., Рудяков П.М., Шумило В.П., Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до ХХ ст.). — К., 2003.
74. Яценко Б. "Влесова книга" — пам'ятка IX століття. — К., 1994.

ІСТОРІЯ СЛОВ'ЯНСТВА ТА ДУХОВНИЙ ШЛЯХ У МАЙБУТНІС В КНИЗІ

• ВЕЛИЧ ДУЛІБІЇ РОСЬ • • СУРЕНЖ •

Додаткова інформація на сайті: www.rivne-surenzh.com.ua

Автори книги В.О. Дем'янов та О.А. Андреєв
створили Волинський центр
історичних та геофізичних досліджень
“Рівне-Суренж”
напрямками діяльності якого є:

- світоглядні та історичні дослідження духовних начал слов'янства;
- Геофізичні вишукування, в тому числі археогеофізичні;
- Дослідження геопатогенних зон на території України та їх зв'язків з найдавнішими культурами.

Адреса Дослідницького Центру «Рівне-Суренж»:

офіс: 33000, м. Рівне, вул. Чорновола, 13, кім.317, тел. (8-0362)22-10-51,
тел. (8-067)94-55-731, (8-066)20-44-708
e-mail: surenzh@utkc.net
www.rivne-surenzh.com.ua

Валентин Дем'янов, Олексій Андреєв
ВЕЛИЧ ДУЛІБІЙ РОСЬ. СУРЕНЖ
Таємниці Волинської землі

Головний редактор ВЦ ПП "Корлайн": Олександр Корнієнко
Літературне редагування: Зоя Макуха, Сергій Корнієнко

Карти, схеми, таблиці, рисунки додатків: В. Дем'янов, О. Андреєв за участі Д. Наумука
Фото: В. Дем'янов

Підготовлено до друку видавничим центром ПП "Корлайн"
03087, Київ-87, а/с 42, тел. (044) 242-22-56
Св. ДКТ.РУ ДК № 2390 від 26.12.2005 р.

Підписано до друку 21.03.2007 р. Формат 70×100/16.
Папір офсетний. Друк офсетний.
Тираж 5000 прим. Зам. № 7—242.

Віддруковано у ВАТ "Поліграфкнига".
03057, м. Київ, вул. Довженко, 3.

ISBN 978-966-95954-2-3

© В. Дем'янов, О. Андреєв

© оригінал-макет, верстка ВЦ ПП "Корлайн", 2007

Дем'янов Валентин Олександрович

Народився в 1957р. в м.Червоноград Львівської області. В 1979р. закінчив з відзнакою Львівський політехнічний інститут за спеціальністю архітектура.

З 1979р. проживає в м.Рівне. Директор, головний архітектор проектів творчо-виробничої фірми «Архсервіс», заступник голови правління Рівненської обласної організації Спілки архітекторів України, аспірант УДУІВГ, переможець фахових конкурсів різного рівня, в тому числі всеукраїнських, автор багатьох публікацій в журналах, газетах, збірниках.

З дитинства цікавився історією, особливо її непізнаними сторінками. Сильним поштовхом до цього стало знайомлення ще хлопчиком зі знахідками речей трипільської та черняхівської культури на землях родини: Хмельниччині (Поділлі).

Написав у 1994 році книгу «Що було до Русі?» - першу спробу осмислення «Влесової книги», надрукованої в Україні 1990р. В ній дав гіпотетичне бачення древньої слов'янської історії.

Андрєєв Олексій Анатолійович

Народився в 1959р. в Володимирській області Російської Федерації. З 1968р. живе в м.Рівне. В 1983р. закінчив Український інститут інженерів водного господарства і отримав спеціальність інженера-гідротехніка-будівельника.

Був направлений на Південний Урал в м.Орськ в ДПІ «Фундаментпроект». В кінці 80-х – на початку 90-х років ХХ ст. навчався в аспірантурі Інституту геофізики Уральського відділення АН СРСР в м.Свердловськ (Екатеринбург). Займався конструкуванням геофізичної апаратури на принципах застосування електромагнітних полів. Тоді ж став цікавитись біологією, допускаючи, що електромагнітні поля є складовою частиною чогось більшого (торсіонних полів).

З 1993 р. знову в Рівному. Працював на декількох підприємствах. З успіхом застосував у своїй роботі практичну геофізику і біологію.

